

**Jules Verne**

**Vulcanul de aur**



**EDITURA ION CREANGĂ**

Jules Verne

12



# **Jules Verne**

# **Vulcanul de aur**

În românește de Paula Găzdaru

Prezentarea grafică: Val Munteanu

**Editura Ion Creangă**

**1976**

# PARTEA ÎNTÂI

# I

## *Un «unchi din America»*

La 17 martie al antepenultimului an din secolul trecut, poștașul de serviciu pe strada Jacques-Cartier, din Montreal, lăsă la numărul 29 o scrisoare adresată domnului Summy Skim.

Scrisoarea glăsuia astfel:

*Maestrul Snubbin prezintă salutări domnului Summy Skim și-l roagă să treacă fără întârziere pe la biroul său, pentru o problemă care-l interesează.*

În ce problemă voia oare notarul să stea de vorbă cu domnul Summy Skim? Ca toată lumea din Montreal, acesta cunoștea pe maestrul Snubbin, om foarte de treabă și bun sfătuitor. Canadian prin naștere, el ținea cel mai bun birou de notariat din oraș, cel care, cu șaizeci de ani în urmă, aparținuse faimosului maestru Nick, pe adevăratul lui nume Nicolas Sagamore, notarul acela de origină huronă, amestecat, din dragoste de patrie, în teribila afacere Morgaz, afacere cu un deosebit răsunet prin 1837<sup>1</sup>.

Domnul Summy Skim rămase cam uimit la primirea scrisorii maestrului Snubbin. Se grăbi să răspundă invitației; o jumătate de ceas mai târziu, sosea în piața Bon-Secours și era introdus în cabinetul notarului.

— Bună ziua, domnule Skim, îi spuse acesta, ridicându-se. Îngăduiți-mi să vă prezint omagiile mele...

— Și eu pe ale mele, răsunse Summy Skim, luând loc lângă masă.

— Sunteți primul la întâlnire, domnule Skim...

— Primul, maestre Snubbin? Așadar, nu m-ați convocat numai pe mine?

— Vărul dumneavoastră, domnul Ben Raddle, trebuie că a primit o scrisoare identică, răsunse notarul.

— În cazul acesta, e mai bine să spuneți «va primi» în loc de «a primit». Ben Raddle lipsește în prezent din Montreal, declară Summy Skim.

— Se întoarce curând? întrebă maestrul Snubbin.

— Peste trei-patru zile.

— La naiba!

— Comunicarea pe care doriți să ne-o faceți este, așadar, urgentă?

— Într-un fel, da, răsunse notarul. În sfârșit, am să vă spun despre ce-i vorba, urmând ca, îndată ce se va întoarce domnul Ben Raddle,

dumneavoastră să-l înștiințați despre cele ce am datoria să vă comunic.

Notarul își puse ochelarii, frunzări câteva hârtii împrăștiate pe masă, luă un plic, scoase din el o scrisoare și, înainte de a-i citi conținutul, spuse:

— Domnul Raddle și dumneavoastră, domnule Skim, sunteți nepoții domnului Josias Lacoste, nu-i aşa?

— Întocmai, era frate cu mama mea și cu a lui Ben Raddle; dar, de la moartea lor, de acum șapte sau opt ani, am întrerupt orice legături cu unchiul Josias. Între noi s-au ivit niște probleme de ordin bănesc, el a părăsit Canada, plecând în Europa... într-un cuvânt, de atunci n-a mai dat niciun semn de viață și nu știm ce s-a întâmplat cu el...

— A murit, declară maestrul Snubbin. Tocmai am primit vestea morții sale, survenită la 26 ianuarie.

Deși între Josias Lacoste și familia sa încetase de mult orice legătură, această veste îl impresiona pe Summy Skim. Vărul său Ben Raddle și cu el nu mai aveau nici tată, nici mamă, și, fiind amândoi copii unici la părinți, reprezentau unul pentru celălalt singura rudă, uniți în același timp printr-o prietenie frătească. Summy Skim se gândea că din tot neamul nu mai rămâneau acum decât el și Ben. Încercaseră în repetate rânduri să afle ce s-a întâmplat cu unchiul lor, regretând că acesta rupsese orice legătură cu ei. Nădăjduiau să-l revadă într-o bună zi, dar iată că moartea zădărnică acum totul.

Josias Lacoste, om cam ursuz din fire, avusese întotdeauna înclinații spre aventură. Trecuseră douăzeci de ani de când plecase din Canada, cutreierând lumea în căutarea norocului. Necăsătorit, acesta avea o mică avere pe care nădăjduia s-o rotunjească lansându-se în afaceri, își realizase visele? Ori nu cumva se ruinase, cu binecunoscuta-i înclinație de a miza totul pe o carte? Nepoților lui, singurii moștenitori, le va mai fi rămas ceva de moștenit?

La drept vorbind, Summy Skim nu se gândise niciodată la asta, și cu atât mai puțin s-ar fi gândit în aceste clipe, impresionat cum era de dispariția ultimei lor rude.

Maestrul Snubbin își lăsă clientul să se reculeagă, așteptând ca acesta să-i pună unele întrebări, la care era pregătit să răspundă.

— Maestru Snubbin, întrebă Summy Skim, unchiul nostru a murit la 26 ianuarie?

— La 26 ianuarie, domnule Skim.

— Au trecut de atunci patruzeci și nouă de zile....

— Într-adevăr, patruzeci și nouă de zile. Atât a durat până ca vestea să ajungă la mine.

— Unchiul nostru se afla deci în Europa... la capătul Europei, în vreun ținut îndepărtat? întrebă Summy Skim.

— Nicidcum, răspunse notarul.

Și-i arătă o scrisoare, ale cărei timbre purtau însemnele canadiene.

— E vorba de un «unchi din America»; dumneavastră și domnul Ben Raddle moșteniți cu adevărat un «unchi din America», după cum obișnuiesc să spună europenii. O fi având acest «unchi din America» însușirile ce i se atribuie în general? Iată un punct ce trebuie lămurit!

— Așadar, se afla în Canada fără ca noi să fi știut?

— Da, în Canada. Dar în ținutul cel mai îndepărtat al Dominionului<sup>2</sup>, la granița care desparte țara noastră de Alaska americană, și veștile sosesc de acolo pe cât de greu, pe atât de încet.

— Probabil în Klondike, maestre Snubbin?

— Da, în Klondike, unde unchiul dumneavastră se stabilise cu vreo zece luni în urmă.

— Zece luni! repetă Summy Skim. Și străbătând America, în drum spre această regiune minieră, nici nu s-a gândit să treacă prin Montreal să-și vadă nepoții!...

— Ce vreți? Fără-ndoială că domnul Josias Lacoste se grăbea să ajungă în Klondike, ca atâtea mii de semenii ai lui... Mai bine zis, ca atâtea mii de bolnavi, pradă acestei febre a aurului, care a făcut și va mai face încă nenumărate victime! E o adevărată năvală, din toate colțurile lumii, spre aceste plăceri<sup>3</sup>. După Australia a urmat California, după California, Transvaalul; după Trasvaal, Klondike, apoi alte teritorii aurifere, și aşa va fi până la judecata... vreau să zic până la zăcământul de pe urmă.

Maestrul Snubbin îi împărtăși domnului Skim tot ce aflase. Pe la începutul anului 1897, Josias Lacoste sosise la Dawson City, capitala ținutului Klondike, cu echipamentul obișnuit al căutătorului de aur. Din iulie 1896, după descoperirea aurului în Gold Bottom, un affluent al Hunterului, privirile se aținiseră asupra acestui district. În anul următor, Josias Lacoste sosea și el pe aceste meleaguri, pe care se și așezaseră o multime de mineri, hotărât ca din puținii bani ce-i mai avea să-și cumpere un *claim*<sup>4</sup>. După câteva zile de la sosire devinea proprietarul *claim-ului*

129, aşezat pe Forty Miles Creek<sup>5</sup> un affluent al Yukonului, marea arteră canado-alaskană.

Maestrul Snubbin adăugă:

— După cum reiese din scrisoarea pe care mi-a trimis-o guvernatorul din Klondike, se pare că acest *claim* nu a dat până acum randamentul la care se aştepta domnul Josias Lacoste. Totuși nu s-ar zice că este nici complet lipsit de valoare și poate că unchiul dumneavoastră ar fi obținut în cele din urmă rezultatele dorite, dacă boala nu i-ar fi curmat zilele...

— Așadar, unchiul nostru n-a murit din pricina sărăciei? întrebă Summy Skim.

— Nu, din scrisoare nu reiese cătuși de puțin că ar fi ajuns până acolo. A murit de tifos, boală deosebit de temută, care face multe victime în clima aceea. De la primele simptome ale bolii, domnul Lacoste a părăsit *claim*-ul și s-a dus la Dawson City, unde a încetat din viață. Cum se știa că s-a născut la Montreal, guvernatorul mi-a scris mie, ca să iau legătura cu familia și s-o înștiințez despre deces. Domnul Ben Raddle și dumneavoastră, domnule Skim, sunteți prea bine cunoscuți în Montreal – aş adăuga, drept oameni respectabili – pentru a-mi mai fi îngăduit vreo ezitare, astfel că v-am invitat pe amândoi la biroul meu să luati cunoștință de drepturile ce vă revin de pe urma defunctului.

Drepturi! Summy Skim schiță un zâmbet de tristă ironie. Se gândeau la viața pe care trebuie să-o fi dus Josias Lacoste în timpul acestei exploatari anevoieioase... Cu ea își cheltuise probabil și ultimul gologan, după ce cumpărase *claim*-ul la un preț exagerat, aşa cum făceau mulți prospectori nechibzuiți!... Poate că murise dator, fără să-și fi acoperit obligațiile!... După ce cugetă astfel, Summy Skim îi spuse notarului:

— Maestre Snubbin, e posibil ca unchiul nostru să fi murit înglodat în datorii... Ei bine, mă angajez în numele meu și al vărului meu Raddle – care sunt sigur că-mi va împărtăși gândul – să apărăm cinstea numelui pe care l-au purtat mamele noastre... De va fi nevoie de sacrificii, le vom face cu dragă inimă... Deci, va trebui ca în cel mai scurt timp să se stabilească printr-un inventar...

— Vă opresc aici, scumpul meu domn, îl întrerupse notarul. Așa cum vă cunosc, nu mă miră hotărârea dumneavoastră. Dar nu cred că va fi nevoie de sacrificiile despre care vorbiți. Deși se pare că unchiul dumneavoastră a

murit sărac, nu uitați că el era proprietarul *claim*-ului de pe Forty Miles Creek și că valoarea proprietății poate acoperi toate sarcinile succesiunii, dacă ele ar exista. Or, această proprietate vă revine acum în indiviziune dumneavoastră și vărului dumneavoastră Ben Raddle, ca fiind singurele rude ale domnului Josias Lacoste, cu drept de moștenire.

Maestrul Snubbin mai spuse că va trebui acționat totuși cu oarecare prudență. Moștenirea va fi acceptată doar sub beneficiu de inventar. Mai întâi se va stabili activul și pasivul, și abia după aceea moștenitorii vor putea lua o hotărâre în deplină cunoștință de cauză.

— Mă voi ocupa de această problemă, domnule Skim, spuse el în încheiere, și voi căuta să obțin informații cât mai sigure... La urma urmei, cine știe?... *Claim*-ul e *claim*! Chiar dacă până acum n-a produs nimic, sau aproape nimic... Ajunge o lovitură fericită de cazma, cum spun prospectorii, ca să te trezești cu buzunarele doldora...

— Foarte bine, maestre Snubbin. Dacă proprietatea unchiului nostru valorează ceva, vom căuta să ne debarasăm de ea în condiții cât mai avantajoase.

— Fără-ndoială, încuviință notarul, și sper că vărul dumneavoastră va fi de aceeași părere.

— Sunt încredințat, răspunse Summy Skim. Nu-mi închipui că lui Ben Raddle i-ar trece vreodată prin minte să devină el însuși căutător de aur...

— Ehei! Cine știe, domnule Skim? Domnul Ben Raddle este inginer. Are o fire cutezătoare, înclinată spre aventură... S-ar putea să-l ispitească!... Dacă ar afla, să zicem, că proprietatea unchiului dumneavoastră e aşezată pe o vână bună...

— Vă garantez, maestre Snubbin, că nu se va duce acolo să cerceteze! De altfel, în trei-patru zile va fi acasă... Vom discuta amândoi problema și vă vom ruga să luați măsurile cuvenite, fie pentru a vinde *claim*-ui de pe Forty Miles Creek celui care oferă mai mult, fie pentru a onora datoriile unchiului nostru Josias Lacoste, ceea ce mi se pare mai probabil.

După această concluzie pesimistă, Summy Skim părăsi biroul notarului, stabilind o nouă întrevadere peste două sau trei zile, și se întoarse acasă, în strada Jacques-Cartier, unde locuia împreună cu vărul său.

Tatăl lui Summy Skim fusese de origină anglo-saxonă, iar mama franco-canadiană. Familia Skim dăinuia de pe vremea cuceririi din 1759. Stabilită în Canada de Jos, în districtul Montreal stăpânea acolo un domeniu întins,

cu păduri, ogoare și păsuni, care alcătuiau partea cea mai însemnată a averii sale.

În vîrstă de treizeci și doi de ani, de o statură depășind-o pe cea mijlocie, cu înfățișarea plăcută și sănătatea înfloritoare a omului care trăiește în aerul curat de la țară, cu ochi albaștri, barba blondă, Summy Skim reprezenta tipul atât de characteristic și de simpatie al franco-canadienilor, moștenit de la mama sa. Trăia, din veniturile pământului, viața lipsită de griji sau ambiții a unui gentleman-farmer, în inima acestui privilegiat district al țării. Fără a fi prea mare, averea lui îi îngăduia să-și satisfacă gusturile, de altfel puțin costisitoare, și niciodată nu simțise dorința ori nevoia să și-o mărească. Amator de pescuit, avea la dispoziție întreaga rețea hidrografică alcătuită din afluenții și subafluenții fluviului Sfântul Laurențiu, fără să mai punem la socoteală și lacurile, atât de numeroase în partea de nord a Americii. Vânător pasionat, se putea deda în voie acestei plăceri pe păsunile întinse și prin pădurile bogate în vânat care ocupă cea mai mare suprafață din această regiune a Canadei.

Casa în care locuiau cei doi veri, lipsită de lux, dar confortabilă, era situată într-unul din cartierele cele mai liniștite ale Montrealului, în afara centrului comercial și industrial al orașului. Aici își petreceau ei, aşteptând nerăbdători întoarcerea primăverii, iernile atât de aspre în Canada, cu toate că se află situată pe aceeași paralelă cu sudul Europei. Aici bat iarna niște vânturi îngrozitoare, în fața căroror nu se află niciun lanț de munți să le țină piept, și vijelii încărcate de aerul înghețat al regiunilor arctice se dezlănțuie fără răgaz, cu o nemaipomenită violență.

Montrealul, din 1843 reședință a guvernului, i-ar fi putut oferi lui Summy Skim prilejul de a lua parte la viața publică. Însă firea lui independentă îl făcea să disprețuiască lumea oficialităților și să stea cât mai departe de înalta societate. De altfel, se considera supus al suveranității, mai degrabă formale decât efective, a Marii Britanii și nu se alăturasse niciodată partidelor care submina unitatea Dominionului. Se putea spune despre el că era un filosof căruia îi plăcea să trăiască liniștit, fără niciun fel de ambiții. După părerea lui, orice schimbare a modului de viață nu i-ar fi adus decât neplăceri, griji și mai puțină tihă.



E lesne de înțeles că acest filosof nu s-a gândit și nici nu se va gândi vreodată la însurătoare, cu toate că împlinise treizeci și două de primăveri. Poate, dacă ar fi trăit mama lui – se știe prea bine cât de mult doresc femeile să-și continue neamul prin nepoți – poate că în acest caz s-ar fi străduit să-i aducă o noră. Bineînțeles, soția lui Summy Skim ar fi trebuit să aibă aceleași gusturi ca și el. Printre numeroasele familii din Canada, care au adesea câte doisprezece copii, ar fi găsit, fie la oraș, fie la țară, o fată cuminte și sănătoasă care să-i fie pe plac. Dar doamna Skim murise cu cinci ani în urmă, la trei ani după moartea soțului, și de atunci este sigur că fiului ei nu-i trecuse câtuși de puțin prin minte ideea căsătoriei.

La cele dintâi semne de îndulcire a acestei clime aspre, când soarele, răsărind mai devreme, vestea întoarcerea primăverii, Summy Skim se grăbea să părăsească locuința din strada Jacques-Cartier. Pleca atunci la ferma lui din Green Valley, situată la o depărtare de douăzeci de mile la nord de Montreal, pe malul stâng al fluviului Sfântul Laurențiu. Acolo își relua viața în aer liber, întreruptă de asprimea unei ierni ce îngheată toate apele curgătoare și acoperă întreaga câmpie cu un covor gros de zăpadă. Acolo se regăsea în mijlocul fermierilor săi, oameni de nădejde, aflați în serviciul familiei Skim de o jumătate de secol, care nutreau o dragoste sinceră, dublată de un devotament nemărginit, față de acest stăpân bun, liniștit, gata oricând să le vină într-ajutor. Așa se face că îl întâmpină la venire cu explozii de bucurie, după cum la plecare își manifestau părerea de rău.

Proprietatea din Green Valley producea anual în jur de treizeci de mii de franci, pe care și-i împărtea între ei cei doi veri, proprietatea fiind rămasă în indiviziune, ca și locuința din Montreal. Cultivau cereale și nutrețuri pe suprafețe întinse ale acestui pământ fertil, al cărui venit se adăuga celui obținut de pe urma minunatelor păduri ce acoperă încă teritoriul Dominionului, mai ales în partea de răsărit.

Ferma cuprindea un ansamblu de construcții bine întreținute, grajduri, hambare, staule, cotețe pentru păsări, magazii, și era înzestrată cu un utilaj complet și perfecționat, răspunzând cerințelor agriculturii moderne. La intrarea unei vaste împrejmuiiri, cu peluze de iarba și copaci umbroși, se afla un pavilion mare, a cărui simplitate nu excludea confortul: casa proprietarilor.

Astfel arăta locuința în care Summy Skim își trăia cea mai frumoasă parte a vieții și unde Ben Raddle venea să-și petreacă două-trei zile, pe fugă, în timpul verii. Primul n-ar fi vrut să-o schimbe nici pentru cel mai mareț palat al celui mai bogat dintre americani. Așa modestă cum era, lui îi era de ajuns și nu visa nici să-o măreasă, nici să-i aducă alte înfrumusețări, mulțumindu-se cu cele pe care i le dăruise din belșug natura. Aici își petrecea zilele, vânând după pofta inimii, și nopțile binecuvântate de un somn liniștit.

*Contentus sua sorte*<sup>6</sup>, după cum ne sfătuiește înțelepciunea, Summy Skim se socotea destul de bogat cu veniturile obținute de pe pământul lui, pe care izbutea să-l valorifice cu pricepere și inteligență. Avea grija să-și păstreze avutul, dar nu-și bătea capul ca să-l sporească. Pentru nimic în lume nu s-ar fi avântat în vreuna din numeroasele afaceri de care e plină America, speculații comerciale și industriale, de căi ferate, bănci, mine, societăți maritime etc. Nu! Acestui înțelept îi era groază de tot ce însemna risc sau întâmplare. Să se lase în voia norocului, să se știe legat de niște factori pe care nu poți nici să-i împiedici, nici să-i prevezi, să se trezească dimineața cu întrebarea: «Oare sunt mai bogat, sau mai sărac decât ieri?»... asta i s-ar fi părut îngrozitor, ar fi preferat să nu mai adoarmă niciodată sau să nu se mai trezească niciodată din somn.

Iată marea deosebire dintre cei doi veri. Că erau fiii a două surori, că aveau amândoi sânge francez în vine, nu încăpea nicio îndoială. Dar, în vreme ce tatăl lui Summy Skim era de origine anglo-saxonă, tatăl lui Ben Raddle, era american, și este știut că între englez și yancheu există o deosebire pe care timpul o adâncește. Jonathan și John Bull<sup>7</sup>, chiar dacă se înrudesc, au, în orice caz, un grad de rudenie foarte îndepărtat, care va sfârși prin a se stinge cu totul.

Fie datorită deosebirii de origine, fie datorită deosebirii de caracter, era impede că cei doi veri, deși foarte legați unul de altul și hotărâți să rămână împreună toată viața, nu aveau aceleași gusturi, nici același temperament.

Ben Raddle, mai mic de statură, cu părul și barba brună, mai Tânăr cu patru ani decât Summy Skim, privea altfel viața. În vreme ce unul se mulțumea să ducă o existență de proprietar aşezat și să-și supravegheze recoltele, celălalt era puternic atras de mișcarea industrială a epocii în care trăia. Absolvise studiile de inginer și luase până acum parte la câteva dintre lucrările acelea uluitoare, pe care americanii caută să le ducă la bun sfârșit

prin originalitatea concepției și îndrăzneala execuției. Totodată, el râvnea să devină bogat. Nu-și dorea bunăstarea milionarilor noștri de mijloc, ci fluviul de aur al miliardarilor americani. Averile fabuloase ale familiilor Gould, Astor, Vanderbilt, Rockefeller, Carnegie, Morgan și mulți alții îi înfierbântau mintea. Visa la tot felul de împrejurări extraordinare, în stare să te ridice doar în câteva ceasuri în Capitoliu<sup>8</sup>. După cum, uneori, te pot azvârli, tot în câteva ceasuri, de pe stânca tarpeiană<sup>9</sup>. În vreme ce Summy Skim nu se ducea într-altă parte decât la Green Valley, Ben Raddle străbătuse de mai multe ori Statele Unite, traversase Atlanticul, vizitase o parte din Europa, fără să fi întâlnit până acum ocazia cea mare. Se întorsese de curând dintr-o lungă călătorie de peste ocean, și de atunci pândeau fără-ncetare afacerea aceea uriașă la care să-și poată aduce contribuția.

Deosebirea dintre înclinațiile lor era pentru Summy Skim un veșnic prilej de amărăciune. Îi era mereu teamă ca nu cumva Ben Raddle să fie târât departe de el sau să nu angajeze într-o afacere primejdioasă modesta avere care le asigura amândorura independență și libertatea.

Acesta era subiectul unor nesfârșite discuții dintre cei doi veri.

— La urma urmei, Ben, de ce să-ți bați capul cu ceea ce numești tu atât de pompos «marile afaceri»? îl întreba Summy.

— Datorită lor poți deveni bogat, foarte bogat, îi răspunde Ben Raddle.

— Ei, vere, și de ce să devii atât de bogat? Ca să trăiești fericit la Green Valley, nu-ți trebuie bogătie. Ce-ai putea face cu atâția bani?

— Alte afaceri, vere, mai mari.

— În ce scop?...

— Ca să strâng și mai mult aur, pe care să-l investesc în afaceri și mai mari.

— Și aşa mai departe?

— Și aşa mai departe...

— Până la ultima suflare, nu-i aşa? întreba cu ironie Summy Skim.

— Până la moarte, Summy, încheia Ben Raddle netulburat, în timp ce vărul său, negăsind răspunsul potrivit, ridică descurajat brațele spre cer.

## II

*Summy Skim pornește, împotriva voinței lui, pe calea aventurii*

Întors acasă, Summy Skim luă măsurile cerute de moartea lui Josias Lacoste. Întocmi ferparul ce urma să-l trimită prietenilor familiei, se ocupă de îmbrăcămîntea de doliu, de slujba ce trebuia oficiată la parohie.

În privința afacerilor personale ale unchiului, va discuta serios cu maestrul Snubbin după ce se va pune de acord cu vărul său și după ce notarul va primi lămuririle cerute, care-i vor îngădui să întocmească inventarul succesiunii defunctului. Ben Raddle se întoarse la Montreal abia peste cinci zile, în dimineața de 22 martie, după o sedere de o lună la New York, unde studiase, ca trimis al unei mari societăți, uriașul proiect de a se construi un pod peste Hudson, între metropolă și New Jersey.

Era cu neputință ca o asemenea muncă să nu stârnească interesul unui inginer și Ben Raddle se înhămase la ea cu toată ardoarea. Dar, după cât se părea, construcția podului nu avea să înceapă curând. Deși ziarele vorbeau mult despre asta, deși se făceau multe planuri și calcule pe hârtie, fără îndoială că se va scurge cel puțin un an, dacă nu doi, înainte ca lucrările să înceapă efectiv. Ben Raddle se hotărâse să se întoarcă acasă.

Lui Summy Skim, lipsa vărului său i se păruse nesfârșită. Cât îi părea de rău că nu izbutise să-l convertească la ideile lui, să-l atragă spre un trai lipsit de griji! Afacerea asta cu podul de peste Hudson îi sporea și mai mult neliniștea. Dacă Ben Raddle va participa la ea, n-o să fie reținut vreme îndelungată, poate câțiva ani, la New York? Atunci el, Summy Skim, va rămâne singur în casa din Montreal, singur la ferma din Green Valley!

De îndată ce se întoarse inginerul, vărul său îl înștiința despre moartea unchiului lor Josias, decedat la Dawson City, lăsând drept unică avere *claim*-ul 129, aşezat pe malul lui Forty Miles Creek, în Klondike.

La acest ultim cuvânt, foarte răsunător pe atunci, inginerul ciuli urechile. După toate aparențele, el nu primea cu nepăsarea unui Summy Skim perspectiva de a deveni proprietarul zăcământului aurifer. Dar, oricare i-ar fi fost gândurile, nu și le mărturisi pe loc. Obișnuit să studieze lucrurile în adâncime, voia să chibzuiască bine înainte de a-și spune părerea.

Douăzeci și patru de ore i-au fost de ajuns pentru a cântări situația pe toate fețele, iar a doua zi, la dejun, îl întrebă *ex abrupto*<sup>10</sup> pe Summy Skim:

- Ce-ai zice, vere, dacă am discuta puțin despre Klondike?
- Dacă nu discutăm decât puțin!...
- Puțin... sau mai mult, Summy.

— Facă-se voia ta, dragă Ben!

— Notarul nu ți-a vorbit despre titlurile de proprietate ale *claim*-ului 129?

— Nu, nici nu m-am gândit că mi-ar folosi la ceva, răspunse Summy Skim.

— Cu tine nu-i de mirare, bunul meu Summy! strigă Ben Raddle râzând.

— De ce râzi? Din câte mi se pare, nu e cazul să ne frământăm atât cu problema asta. Lucrurile sunt foarte simple: ori moștenirea valorează ceva și o vom lichida în mod cât mai avantajos pentru noi, ori nu are nicio valoare și atunci nu ne mai batem capul cu ea, ceea ce mi se pare mai probabil.

— Ai dreptate, încuviință Ben Raddle. Dar să nu ne pripim... Cu zăcămintele astea aurifere, nu se știe niciodată... Le crezi secătuite, lipsite de valoare... pentru ca o lovitură de cazma să-ți aducă o avere.

La auzul acestor cuvinte, Summy Skim simți cum îi încolțește în suflet neliniștea.

— Dragă Ben, spuse el cu însuflețire, realitatea trebuie s-o știe oamenii din partea locului, cei care exploatează în prezent vestitele zăcăminte din Klondike. Dacă *claim*-ul de pe Forty Miles Creek are vreo valoare, o să încercăm, ți-o repet, să scăpăm de el în condiții cât mai avantajoase... Dar nu prea îmi vine a crede că unchiul Lacoste a părăsit această lume tocmai când să devină milionar!

— Rămâne de văzut. Meseria de căutător de aur este plină de astfel de surprize. Oricând poți descoperi o vână bogată în aur. În sfârșit, trebuie să fii de acord că există și prospectori care n-au avut de ce se plâng...

— Poate unul la sută, la o mie, sau mai degrabă la suta de mii, dar cu prețul câtor griji, cu câtă trudă și, putem adăuga, cu câtă suferință!...

— Frumoase vorbe, Summy, dar astea-s numai vorbe. Eu unul nu înțeleg să mă iau după vorbe mari, ci după fapte concrete, numai după fapte!

Pricepând, de altfel fără să se mire, cam unde voia să ajungă vărul său, Summy Skim se agăță din nou de tema lui obișnuită și-și începu iar veșnica litanie:

— Dragă prietene, oare nu ne ajunge moștenirea pe care ne-au lăsat-o părinții?... Proprietatea noastră nu ne asigură ea independența și bunăstarea?... Îți vorbesc astfel pentru că îmi dau seama că atribui acestei afaceri o importanță pe care nu cred s-o merite...

— Spune drept, nu suntem noi destul de bogați?...

— Niciodată nu ai destul, dacă poți căpăta și mai mult.

— Numai să nu te lăcomești, dragă Ben, să nu pățești ca anumiți miliardari, care au tot atâtea necazuri câte milioane și care trebuie să lupte mai mult să și le păstreze, decât au luptat să le dobândească.

— Haide, haide, răspunse Ben Raddle, filosofia o fi ea frumoasă, dar să nu întrecem măsura. De altfel, nu-mi atribui lucruri pe care nu le-am spus. Nu mă aștept deloc să găsesc tone de aur pe *claim*-ul unchiului Josias. Vreau doar să mă lămuresc, asta-i tot.

— O să ne lămurim, dragă Ben, de asta poți fi sigur, și să dea Domnul ca, odată aflate amănuntele, să nu ne trezim într-o situație neplăcută căreia va trebui să-i facem față, din respect pentru familia noastră... În acest caz, l-am asigurat pe maestrul Snubbin...

— Bine ai făcut, Summy, dar mi se pare că nu avem niciun temei să ne gândim la aşa ceva. Dacă ar fi existat datornici, poți fi sigur că aceștia și-ar fi revendicat până acum drepturile. Mai degrabă hai să vorbim despre Klondike. Poate îți închipui că aud pentru prima oară de aceste zăcăminte. Cu toate că exploatarea a început abia de doi ani, am citit tot ce s-a scris despre bogățiile acestui teritoriu și ți-aș putea spune multe lucruri în stare să-ți zdruncine mândra ta indiferență. După Australia, California, Africa de Sud, s-ar fi crezut că planeta noastră nu mai cuprinde alte filoane aurifere. Dar iată că întâmplarea le-a scos din nou la iveală, în America de Nord, la granița dintre Alaska și Dominion. Se pare că aceste ținuturi nordice sunt chiar mai bogate, în afara minelor din Klondike, s-a mai găsit aur și în Ontario, Michipicoten, Columbia engleză, unde s-au organizat companii puternice ca War Eagle, Standard, Sullivan Grup, Alhabarca, Ferm, Sans Poel, Cariboo, Deer Trail, Georgie Reed și multe altele, ale căror acțiuni sunt în continuă creștere, ca să nu mai pomenesc de minele de argint, aramă, magneziu, fier și cărbune. Dacă ne referim îndeosebi la Klondike, gândește-te, Summy, la întinderea acestei regiuni aurifere – două sute cincizeci de leghe lungime, cu aproape patruzeci lățime, numai pe teritoriul Dominionului, fără să mai punem la socoteală zăcămintele din Alaska. Oare nu reprezintă asta un câmp larg deschis activității omenești, poate cel mai larg ce s-a aflat vreodată pe fața pământului? S-ar putea ca într-o bună zi produsele acestei regiuni să valoreze nu milioane, ci miliarde!

Ben Raddle ar fi putut continua la nesfârșit pe această temă, dar Summy Skim nu-l mai asculta. Se mulțumi să spună ridicând din umeri:

— E limpede, Ben, te-a cuprins și pe tine febra...

— Ce spui?... Am febră?

— Da, febra aurului, ca atâția alții, și asemenea febră nu se vindecă doar cu sulfat de chinină, pentru că, din păcate, nu are leac.

— Liniștește-te, dragul meu Summy, răsunse Ben râzând, pulsul meu nu bate mai repede ca de obicei. De altfel, m-ar mustra conștiința dacă ți-aș primejdui sănătatea, punându-te în contact cu un om atins de febră...

— Oh! Cât despre mine, poți fi sigur că sunt vaccinat, dar mă doare să te văd pierzându-te în niște vise, care nu pot duce la nimic bun, și entuziasmându-te...

— Ce te face să crezi asta? îl întrerupse Ben. Deocamdată se pune doar problema de a studia o afacere și de a trage foloase de pe urma ei, dacă e cu putință. Te gândești că unchiul n-a izbutit niciodată în încercările lui. *Claim*-ul de la Forty Miles Creek poate că i-a dăruit mai mult noroi decât pepite<sup>11</sup>. Dar poate că nici n-a avut mijloacele necesare ca să-l exploateze. Poate nu a procedat metodic, cum ar face-o, de pildă...

— Un inginer, nu-i aşa, Ben?

— Fără-ndoială, un inginer...

— Tu... de exemplu?

— De ce nu? răsunse Ben Raddle. În orice caz, nu despre asta e vorba acum. Trebuie doar să ne informăm. Când vom cunoaște amănunte despre valoarea *claim*-ului, vom vedea ce-i mai bine de făcut.

Conversația se opri aici. De altfel, Summy n-ar fi avut de ce să se împotrivească propunerilor lui Ben Raddle. Era firesc să te informezi înainte de a lua o hotărâre. Că inginerul era un om serios, intelligent, cu spirit practic, nu încăpea nicio îndoială. Totuși, Summy Skim nu putea să nu se înnristeze și să se neliniștească văzând cu câtă aviditate se aruncă vărul lui asupra acestei prăzi, venită pe neașteptate să-i stârnească ambiiția. Va izbuti oare să-l opreasca? În orice caz, un lucru e sigur: Summy Skim nu se va despărți niciodată de Ben Raddle. Interesele lor vor rămâne comune, orice s-ar întâmpla. Dar asta nu-l împiedica să blestemă proasta inspirație pe care o avusese unchiul de a-și căuta norocul în Klondike, unde îl așteptau sărăcia și moartea, și ar fi dorit ca informațiile pe care le vor primi să fie de așa natură, încât să înlăture orice alte preocupări în această direcție.

În cursul după-amiezii, Ben Raddle se duse la biroul notarului pentru a lua cunoștință de titlurile de proprietate și constată că acestea sunt în regulă.

Un plan la scară mare îngăduia să se precizeze cu exactitate poziția *claim*-ului 129. Îl găseai la patruzeci și doi de kilometri de Fort Cudahy, cătun întemeiat de Compania golfului Hudson pe malul drept al lui Forty Miles Creek, unul din numeroșii afluenți al Yukonului, acest lung fluviu care, după ce a scăldat teritoriile apusene ale Dominionului, străbate întreaga Alaska, și ale cărui ape, englezesti în partea de sus, devin americane în aval, de pe vremea când această regiune întinsă a fost cedată Statelor Unite de către imperiul rusesc.

— Maestre Snubbin, dumneavastră ați cercetat harta, dar nu ați observat un amănunt destul de curios, spuse Ben Raddle. Înainte de a se vârsa în Yukon, Forty Miles Creek taie meridianul 141, ales ca linie de hotar între Dominion și Alaska, iar acest meridian se confundă cu limita apuseană a *claim*-ului nostru, așezat, deci, matematic, la granița dintre cele două ținuturi.

— Așa este, încuviință notarul.

— La prima vedere, situația nu pare deloc rea, adăugă Ben Raddle, continuând să studieze harta. N-ar exista niciun motiv ca Forty Miles Creek să fie mai prejos decât Klondike River, ori affluentul său Bonanza, ori subafluenții săi Victoria, Eldorado și alte râuri, atât de bogate și de căutate de mineri!

Ben Raddle nu-și maidezlipea ochii de pe acest ținut minunat, a cărui rețea hidrografică rostogolește din belșug nobilul metal care, la prețurile curente din Dawson City, valorează două milioane trei sute patruzeci și două de mii de franci tona!

— Iertați-mă, domnule Raddle, pot îndrăzni să vă întreb dacă aveți de gând să exploatați personal zăcământul aurifer?

Ben Raddle făcu un gest nelămurit.

— Domnul Skim zicea...

— Summy nu s-a pronunțat încă, i-o retează Ben Raddle, iar eu nu-mi voi exprima părerea până când nu voi avea toate informațiile necesare... pe care le voi culege eu însuși, de va fi nevoie...

— Vă gândiți cumva să întreprindeți această lungă călătorie până în Klondike? întrebă maestrul Snubbin ridicând capul.

— De ce nu? După părerea mea, afacerea merită deranjul, orice ar zice Summy... Odată ajuns la Dawson City, te poți lămuri... Trebuie să

recunoașteți, maestre Snubbin, că și în cazul în care am vinde acest *claim*, tot e mai bine să mergem la fața locului pentru a-i stabili valoarea.

— Este într-adevăr nevoie?

— Nu trebuie să găsim un cumpărător?

Notarul se pregătea să-i răspundă. Îl opri intrarea unui funcționar care aducea o telegramă.

— Domnule Raddle. Dacă numai asta e pricina, spuse el după ce o deschise, iată ce vă va scuti de osteneala unei astfel de călătorii.

Zicând acestea, maestrul Snubbin îi întinse lui Ben Raddle o telegramă datată cu opt zile în urmă, care, după ce fusese purtată de la Dawson City la Vancouver, sosea la Montreal prin rețeaua telegrafică a Dominionului.

Din telegramă rezulta că Anglo-American Transportation and Trading Co (Chicago-Dawson), companie americană ce stăpânea până în prezent opt *claim*-uri, a căror exploatare era condusă de căpitanul Healey, oferea, pentru cumpărarea *claim*-ului 129 de pe Forty Miles Creek, suma de cinci mii de dolari, sumă ce urma să fie expediată la Montreal îndată după primirea răspunsului de acceptare.

Ben Raddle apucase telegrama și o citea cu aceeași luare-aminte cu care studiase titlurile de proprietate.

— Ce spuneți de asta, domnule Raddle? întrebă notarul.

— Nimic, răspunse inginerul. Să fie de ajuns cât ni se oferă? Cinci mii de dolari pentru un *claim* în Klondike!

— Cinci mii de dolari sunt totuși bineveniți.

— Mai puțin însă decât zece mii maestre Snubbin.

— Desigur. Bănuiesc totuși că domnul Skim...

— Summy îmi va împărtăși părerea, dacă o voi putea sprijini cu argumente serioase. Și dacă îi dovedesc necesitatea acestei călătorii, fiți sigur că o va face.

— Dânsul?... Omul cel mai fericit, cel mai independent pe care l-a cunoscut vreodată un notar în exercițiul funcțiunii sale!

— Da, el acest fericit, acest independent, când îi voi arăta că-și poate dubla fericirea și independența... La urma urmelor, ce riscăm, de vreme ce vom fi oricând în măsură să acceptăm oferta acestei companii?

După ce părăsi biroul notarului, Ben Raddle porni pe drumul cel mai scurt, cugetând la cele ce avea de făcut. Odată ajuns acasă, în strada Jacques-Cartier, hotărârea lui era luată. Urcă degrabă în camera vărului său.

- L-ai văzut pe maestrul Snubbin? Ai aflat ceva noutăți? întrebă acesta.
- Și noutăți, și vești, dragă Summy.
- Bune?
- Foarte bune.
- Ai cercetat titlurile de proprietate?...
- Desigur. Totul e în regulă. Suntem într-adevăr proprietarii *claim*-ului 129.
- Să vezi ce-o să ne îmbogățim! spuse râzând Summy Skim.
- Poate mai mult decât îți închipui, declară inginerul pe un ton serios.
- Și Ben Raddle îi întinse vărului său telegrama primită de la Anglo-American Transportation and Trading Company.
- Dar e grozav! strigă acesta. N-are rost să mai stăm la îndoială. Să vindem repede *claim*-ul nostru acestei îndatoritoare societăți.
- Pentru ce să vindem la prețul de cinci mii de dolari ceea ce valorează poate mult mai mult?... se împotrivi Ben Raddle.
- Totuși, dragul meu Ben...
- Ei bine, dragul tău Ben îți răspunde că nu se procedează astfel în afaceri. Pentru a acționa în cunoștință de cauză, trebuie să fi văzut, să fi văzut cu ochii tăi.
- Tot la asta îți umblă mintea?
- Mai mult ca oricând. Ia gândește-te, Summy. Dacă mi se face această propunere, înseamnă că se cunoaște valoarea *claim*-ului și că ea este mult mai mare. Există atâtea alte zăcăminte neexploatare de-a lungul râurilor sau în munții din Klondike...
- Ce poți tu să știi?
- Fără să ia în seamă întreruperea, Ben Raddle continuă:
- Și dacă o societate care stăpânește în prezent mai multe *claim*-uri vrea să-l cumpere pe al nostru, înseamnă că ea nu are numai cinci mii de motive să ne ofere cinci mii de dolari, ci zece mii, o sută de mii de motive!...
- Un milion, zece milioane, o sută de miliarde, continuă Summy glumeț. Zău, Ben, te joci cu cifrele.
- Cifrele înseamnă viață, dragul meu, și am impresia că tu nu socotești de ajuns...
- Poate fiindcă socotești tu prea mult.
- Ascultă, Summy dragă, îți vorbesc foarte serios. Nu eram convins că trebuie să plec. De la sosirea acestei telegrame m-am hotărât să duc eu

însumi răspunsul.

— Cum!... Vrei să pleci în Klondike?...

— Da.

— Fără să fi luat informații?

— Mă voi dumeri la fața locului.

— Și o să mă lași din nou singur?

— Nu, de vreme ce vei merge cu mine.

— Eu?...

— Tu.

— Niciodată!...

— Ba da, pentru că afacerea ne privește pe amândoi.

— Îți dau libertatea să acționezi și în numele meu.

— Nu primesc. De tine am nevoie.

— O călătorie de o mie cinci sute de leghe!...

— Da de unde!... Numai o mie opt sute.

— Dumnezeule!... Și cât va dura!...

— Cât va fi nevoie. S-ar putea întâmpla să nu fim interesați să vindem *claim*-ul, ci să-l exploatăm.

— Cum... să-l exploatăm?... strigă Summy Skim deznădăjduit. Astă înseamnă un an întreg....

— Chiar doi, dacă va trebui.

— Doi ani!... Doi ani!...

— Și ce dacă!... De vreme ce fiecare lună, fiecare zi, fiecare ceas ne va spori averea!...

— Nu, nu!... strigă Summy Skim ghemuindu-se, afundându-se în fotoliu, de parcă s-ar fi hotărât să nu se mai ridice din el niciodată.

Dar avea de-a face cu un adversar puternic. De bună seamă că Ben Raddle nu-l va slăbi până ce nu-i va smulge încuviințarea.

— În ceea ce mă privește, dragă Summy, m-am hotărât să plec la Dawson City și nu pot crede că vei refuza să mă însوșești. De altfel, prea ai fost sedentar până acum!... Trebuie să cutreieri puțin prin lume...

— Ehei! Dacă mi-ar veni poftă, aş avea eu alte ținuturi de vizitat, în America sau în Europa. N-aș începe prin a mă înfunda în inima acestui groaznic Klondike.

— Care-ți va părea încântător, Summy, după ce vei fi constatat tu însuți că e presărat cu praf de aur și pardosit cu pepite.

— Ben, dragul meu Ben, mă însărcinări!... Da, mă însărcinări!... Vrei să te vârbi într-o afacere în care nu vei găsi decât primejdii și dezamăgiri.

— Rămâne de văzut!

— Prima dezamăgire și-o va oferi acest claim blestemat, care fără-ndoială nu valorează nici cât o ceapă degerată!...

— Atunci de ce ne oferă compania cinci mii de dolari pentru el?

— Și când mă gândesc, Ben, că trebuie să mergem în căutarea acestui *claim* prăpădit, într-un ținut în care temperatura coboară la 50 grade sub zero!...

— Vom face focul.

Ben Raddle găsea răspuns la toate. Deznădejdea vărului său nu-l mișca deloc.

— Dar Green Valley, Ben!... suspină acesta.

— Ei bine, ai să vezi că și în Klondike există destul vânat pe câmpii și destul pește în ape. Vei vâna și vei pescui într-o țară nouă, care-ți va dezvălui lucruri pline de neprevăzut.

— Dar fermierii noștri, bunii noștri fermieri care ne aşteaptă... se văicări Summy.

— Crezi că vor mai regreta lipsa noastră, când ne vom întoarce atât de bogăți încât să le putem construi alte ferme și să cumpărăm întreg districtul?...

În cele din urmă, Summy Skim trebui să se dea bătut... Nu, nu-l va lăsa pe vărul lui să plece singur în Klondike... Îl va însotii, chiar de n-ar face-o decât pentru a-l aduce mai repede acasă...

Astfel, în ziua aceea, prin firele telegrafice ale Dominionului își luă zborul o depeșă, vestindu-l pe căpitanul Healey, directorul lui Transportation and Trading Company, Dawson City, Klondike, despre apropiata plecare a domnilor Ben Raddle și Summy Skim, proprietarii *claim-ului 129...*

### III

#### *La drum*

Pentru a ajunge în Klondike, turiști, negustori, emigranți, căutători de aur pot călători de la Montreal la Vancouver, fără să părăsească teritoriul Dominionului și fără nicio transbordare, pe linia Pacific Canadian railway. Debarcați în metropola columbiană, le rămâne să aleagă între calea terestră, maritimă ori fluvială și să combine diferitele mijloace de transport posibile:

vaporul, caii, trăsura, la care se adaugă mersul pe jos, pentru cea mai mare parte a drumului.

Plecarea odată hotărâtă, Summy Skim n-avea decât să lase în seama vărului său, Ben Raddle, amănuntele călătoriei, procurarea echipamentului și stabilirea itinerarului. Toate acestea urmau să fie rezolvate de ambicioșul, dar priceputul inginer, singurul inițiator al acțiunii, căruia îi revenea și care își asuma întreaga răspundere.

În primul rând, Ben Raddle observă, pe bună dreptate, că plecarea nu putea fi întârziată. Era necesar ca moștenitorii lui Josias Lacoste să ajungă în Klondike la începutul verii, o vară ce nu încălzește decât foarte puține luni această regiune hiperboreală, aflată la marginea cercului polar arctic.

Într-adevăr, atunci când studiase codul legilor miniere canadiene din districtul Yukonului, Ben Raddle dăduse peste un anume articol 9, care sună astfel:

*Orice claim va reintra în patrimoniul public, dacă pe el nu se va lucra de cincisprezece ori douăzeci și patru de ore, în perioada călduroasă, stabilită de comisar, în afara cazurilor în care acesta eliberează o autorizație specială.*

Or, începutul perioadei călduroase, dacă nu este prea timpurie, are loc în cea de a doua jumătate a lunii mai. Dacă de la această dată *claim*-ul 129 va sta nelucrat mai mult de cincisprezece zile, proprietatea lui Josias Lacoste va reveni statului, și, lucru foarte probabil, compania americană nu va întârzia să semnaleze autorităților orice pricină care ar duce la pierderea dreptului de proprietate asupra lotului la care râvnea.

— Înțelegi, Summy, nu trebuie să-i lăsăm să ne-o ia înainte, spuse Ben Raddle.

— Înțeleg tot ce vrei tu să înțeleg, dragă Ben, răspunse Summy Skim.  
— Cu atât mai mult cu cât am perfectă dreptate, adăugă inginerul.  
— Nici nu măndoiesc, Ben. De altfel, sunt de acord să părăsim imediat Montrealul, dacă asta ne va îngădui să ne întoarcem mai repede aici.

— Nu vom zăbovi în Klondike mai mult decât va fi nevoie.  
— Ne-am înțeles, Ben. Pe când plecarea?...  
— Pe 2 aprilie. De azi în zece zile.

Stând cu brațele încrucișate, cu capul apăcat, lui Summy Skim îi veni să strige: «Cum!... Atât de curând?»... Dar se stăpâni, de vreme ce văicărelile tot nu i-ar fi ajutat la nimic...

Pe deasupra, Ben Raddle dădea dovadă de înțelepciune stabilind data de 2 aprilie ca termen maxim pentru plecare. Cu planul călătoriei în față, el se porni să facă o serie de observații, împănat cu cifre de care se slujea cu deosebită pricepere.

— Ca să ne ducem la Klondike, spuse el, n-avem de ales între mai multe căi, fiindcă nu există decât una singură. Poate că, într-o bună zi, se va putea ajunge la Yukon trecând prin Edmonton și portul Saint-John, urmând apoi cursul lui Peace River, care străbate districtul Cassiar din nord-estul Columbiei...

— O regiune bogată în vânat, din câte am auzit, îl întrerupse Summy Skim, furat de pasiunea lui de vânător. La urma urmei, de ce n-am alege drumul acesta?

— Pentru că, după ce am trece de Edmonton, ar trebui să mergem o mie patru sute de kilometri pe uscat, prin niște ținuturi aproape neumbrate.

— În cazul asta, ce direcție crezi că e mai nimerită, Ben?

— Spre Vancouver, fără-ndoială. Iată cifrele exacte care te vor lămuri asupra lungimii itinerarului: de la Montreal la Vancouver sunt patru mii șase sute șaptezeci și cinci de kilometri, iar de la Vancouver la Dawson City, două mii patru sute optzeci și nouă.

Punând cifrele pe hârtie, Summy Skim socoti:

— Cinci și cu nouă fac paisprezece, țin unu; opt și cu opt fac șaisprezece, țin unu; șapte și cu patru fac unsprezece, țin unu; cinci și cu două fac șapte... În total, șapte mii o sută șaizeci și patru de kilometri.

— Exact, Summy.

— Ei, Ben, de-am aduce cu noi câte un kilogram de aur pentru fiecare kilometru parcurs!...

— La prețul actual, de două mii trei sute patruzeci de franci kilogramul, asta ar însemna șaisprezece milioane șapte sute șaizeci și trei de mii șapte sute șaizeci de franci!

— De-ar fi măcar și șapte sute șaizeci de franci! șopti Summy Skim printre dinți.

— Ce spui, Summy?

— Nimic, dragă Ben, absolut nimic.

— Suma asta nu m-ar mira deloc, adăugă Ben. Oare n-a declarat geograful John Minn că Alaska va produce mai mult aur decât California, al cărei randament a fost totuși de patru sute cinci milioane numai într-un

singur an, în 1861? De ce n-ar adăuga și ținutul Klondike ofranda lui la cele douăzeci și cinci de miliarde de franci, care alcătuiesc bogăția în aur a globului nostru?

— E foarte posibil, încuviință Summy cu o înțeleaptă prudentă. Dar trebuie să ne gândim la pregătiri, Ben. Nu te poți duce în ținutul acela fantastic luând cu tine doar o cămașă de schimb și două perechi de ciorapi.

— N-avea grija, Summy, mă ocup eu de toate. Tu nu vei avea altceva de făcut decât să te urci în tren la Montreal și să cobori la Vancouver. Cât despre pregătiri, noi nu vom avea nevoie de tot echipamentul necesar unui emigrant care, rătăcind la voia întâmplării într-un ținut îndepărtat, este silit să-și ia cu el foarte multe materiale. Ale noastre au și ajuns la destinație. Le vom găsi pe *claim*-ul unchiului Josias. Va trebui să ne ocupăm doar de transportul propriilor noastre persoane...

— Nici asta nu-i puțin! exclamă Summy Skim. Merită osteneala de a lua anumite precauții... mai ales împotriva frigului... brrr! Mă și simt înghețat până-n vîrful degetelor.

— Fii serios, Summy! Vom ajunge la Dawson City în plină vară.

— Dar va veni și iarna.

— Nu te speria, îi răspunse Ben. Nici iarna nu vei duce lipsă de nimic. Îmbrăcămintea potrivită, hrană bună. Ai să te întorci mai gras decât ai plecat.

— Vai, nu! Nu sunt chiar atât de pretențios, se împotrive Summy Skim, care luase hotărârea de a se resemna. Te anunț că de va trebui să mă îngraș, fie numai cu două livre, nu mai plec!

— Glumește, Summy, glumește cât poftești... dar ai încredere în mine.

— Natural... încrederea e obligatorie. Vasăzică, rămâne hotărât că pe 2 aprilie vom porni la drum, în chip de prospectori.

— Da... răstimpul ăsta îmi va fi suficient pentru pregătiri.

— Atunci, Ben, fiindcă am la dispoziție zece zile, mă voi duce să le petrec la țară.

— După cum ți-e voia, încuviință Ben Raddle, deși nu cred să se fi îndreptat vremea la Green Valley.

Summy Skim i-ar fi putut răspunde că, oricum, vremea de acolo nu era mai friguroasă decât cea din Klondike. Dar socoti că e mai bine să se abțină și se mulțumi să spună că-i va face mare plăcere să stea câteva zile printre fermierii săi, să-și revadă câmpiiile, chiar dacă sunt înveșmântate în zăpadă, frumoasele păduri încărcate de promoroacă, lacurile acoperite de gheață și

slojurile de pe Sfântul Laurențiu. De fapt, chiar și pe ger, vânătorul poate găsi prilejul să doboare câteva exemplare frumoase, cu blană sau pene, fără să mai vorbim de sălbăticiumi ca urși, pume și altele, care dau târcoale prin împrejurimi. Era ca un fel de bun rămas pe care Summy Skim voia să-l adreseze tuturor viețuitoarelor din ținut...

— Ben, ar trebui să mergi și tu cu mine.

— Nu mai spune! Și cine se va ocupa de pregătiri? întrebă inginerul.

Chiar a doua zi, Summy Skim luă trenul, găsi la gara Green Valley o sanie bine înhămată și în cursul după-amiezii poposi la fermă. Ca întotdeauna, Summy Skim se dovedi foarte simțitor la primirea călduroasă ce i se făcu. Dar, după ce aflară pricina acestei întoarceri timpurii, când înțeleseră că va trece o vară întreagă în care stăpânul lor nu se va afla printre ei, fermierii nu-și putură ascunde tristețea.

— Da, prieteni, le spuse Summy Skim, eu și Ben Raddle ne ducem în Klondike, un ținut blestemat, atât de îndepărtat încât ne vor trebui vreo două luni ca să ajungem acolo și tot pe atât ca să ne întoarcem!

— Și toate astea doar ca să aduni pepite! zise un țăran ridicând din umeri.

— Dacă le găsești, adăugă un bătrân filosof, clătinând din cap cu o expresie puțin încurajatoare.

— Ce vreți, prieteni, spuse Summy Skim, asta e ca o boală, sau mai degrabă ca o molimă care străbate din când în când omenirea și căreia îi cad numeroase victime!

— Dar de ce să se ducă stăpânul nostru acolo? întrebă cea mai bătrână dintre fermiere.

Atunci, Summy Skim trebui să le explice precum că el și vărul său moșteniseră un *claim* de la unchiul lor, Josias Lacoste, și pricina pentru care Ben Raddle socotea necesară prezența lor în Klondike.

— Da, vorbi din nou bătrânlul, am auzit și noi despre cele ce se întâmplă la granița Dominionului, mai ales despre suferințele atâtorei bieți oameni pe care truda îi doboară! În fine, domnule Skim, la dumneavoastră nu se pune problema să rămâneți prin locurile acelea și, după ce veți vinde grămada de noroi, o să vă întoarceți...

— Fiți siguri, prieteni! Dar până atunci se vor scurge cinci sau șase luni, vremea frumoasă va fi pe sfârșite! Voi pierde o vară întreagă!...

— O vară pierdută înseamnă o iarnă și mai tristă! adăugă o bătrână, apoi spuse: Dumnezeu să vă apere, bunul nostru stăpân!

După o săptămână petrecută în Green Valley, Summy Skim se gândi că venise timpul să se întoarcă la Ben Raddle. Despărțirea de bunii lui fermieri n-a fost lipsită de emoție, o emoție împărtășită de toți. Și când se gândeau că peste câteva săptămâni soarele de aprilie se va înălța la orizont în Green Valley, că de sub zăpadă vor scoate capul cele dintâi ierburi ale primăverii, că, de n-ar fi fost călătoria asta blestemată, ar fi venit, ca în fiecare an, să se instaleze în pavilionul lui, până la întoarcerea primului suflu înghețat al iernii! În aceste opt zile nădăjduise că va sosi la Green Valley o scrisoare de la Ben Raddle care-l va înștiința că nu mai e cazul să dea curs planurilor lor. Dar scrisoarea nu sosise. Totul rămăsese neschimbă... Plecarea va avea loc la data stabilită... Prin urmare, Summy Skim trebui să fie condus la gară, și în dimineața de 31 martie se afla la Montreal, în fața aprigului său văr.

— Nimic nou?... întrebă el, postându-i-se înainte, ca un semn de întrebare.

— Nimic, Summy, atâtă doar că am terminat pregătirile.

— Deci ai luat...

— Totul, în afară de alimente, pe care le vom găsi pe drum, răspunse Ben Raddle. M-am ocupat numai de îmbrăcăminte. În privința armelor, tu le ai pe ale tale, eu pe ale mele. Două puști străsnice pe care ne pricepem să le mânuim și echipamentul complet de vânătoare. Dar, fiindcă acolo nu ne putem reînnoi garderoba, iată care sunt diferitele obiecte pe care, din prevedere, le vom lua cu noi: cămași de flanelă, cămași de noapte și indispensabili de lână, pulovere groase tricotate, costume de catifea raiată, pantaloni din postav gros și pantaloni din pânză, costume din pânză albastră, scurte din piele cu blană pe dinăuntru și glugă, îmbrăcăminte impermeabilă de marină, pelerine de cauciuc, șase perechi de ciorapi pe măsură și șase perechi cu un număr mai mare, mitene îmblânite și mănuși de piele, cizme de vânătoare cu ținte, mocasini cu carâmb, batiste, prosoape...

— Vai de mine! se minună Summy Skim, ridicându-și brațele spre cer. Ai cumva de gând să deschizi un bazar în capitala Klondike-ului? Ce-ai înșirat tu ne-ajunge pentru zece ani!

— Numai pentru doi ani!

— Numai! repetă Summy. Când aud acest «numai», mă apucă groaza. Să fim serioși, Ben, mergem la Dawson City să vindem *claim*-ul 129, apoi ne întoarcem la Montreal. Pentru atâtă lucru nu ne trebuieesc doi ani, ce naiba!

— Fără-ndoială, Summy, dacă ni se va da pentru *claim*-ul 129 prețul pe care-l merită.

— Și dacă nu ni se va da?

— Vom hotărî atunci, Summy!

Știind că alt răspuns nu va căpăta, Summy nu mai stăruia.

În dimineața de 2 aprilie, cei doi veri se aflau în gară, unde le fuseseră aduse și bagajele. Puse la un loc, acestea nu erau prea voluminoase, și echipamentul lor de prospectorii nu va deveni cu adevărat stânjenitor decât după ce-l vor fi completat la Vancouver.

Dacă cei doi călători s-ar fi adresat Companiei Canadian Pacific înainte de a părăsi Montrealul, ei ar fi putut obține bilete pentru steamer-ul <sup>12</sup> de Skagway. Dar Ben Raddle nu hotărâse încă ce rută vor urma pentru a ajunge la Dawson City; cea maritimă și fluvială, care merge pe Yukon, de la vărsarea acestuia până în capitala ținutului Klondike, sau cea terestră, care, dincolo de Skagway, se desfășoară printre munții, câmpurile și lacurile Columbiei engleze.

Iată-i deci pe cei doi veri plecați, unul târându-l pe celălalt după el, primul plin de încredere, ultimul resemnat, dar, pentru început, instalați amândoi confortabil în trenul expres. Când ai de străbătut distanța de patru mii șapte sute de kilometri dintre Montreal și Vancouver, călătorie ce durează șase zile, e firesc să-ți dorești, cel puțin, un mijloc de locomoție cât mai plăcut.

Părăsind Montrealul, trenul înainteață prin acea parte a Dominionului alcătuită din districtele de răsărit și de mijloc, cu priveliști atât de variate. Abia după ce depășește regiunea marilor lacuri intră într-un ținut mai puțin populat, pe alocuri pustiu, îndeosebi în apropierea Columbiei.

Vremea era frumoasă, aerul proaspăt, cerul ușor acoperit de ceată. Mercurul termometrului oscila în jurul lui zero. Cât vedeați cu ochii, se aşternea o întindere de câmpii albe, care peste câteva săptămâni se vor acoperi de verdeață și ale căror numeroase râuri vor fi eliberate de ghețuri. Depășind trenul, cârduri de păsări se îndreptau spre răsărit, cu largi fâlfâiri de aripi. De o parte și de alta a drumului, pe stratul de zăpadă, se vedea urme de animale ce duceau spre pădurile din zare. Iată niște semne după care ar fi fost lesne să te ții și care ți-ar fi putut aduce trofee frumoase!

Dar acum nu-i ardea nimănu de vânat. Chiar dacă se aflau niscai vânători în trenul acesta, cu destinația Vancouver, ei nu puteau fi decât vânători de pepite, iar câinii care-i însoțeau nu fuseseră dresați să adulmece potârnichii și iepuri, nici să urmărească cerbii și urșii. Nu, erau doar niște biete animale de povară, hărăzite să tragă săniile pe oglinda înghețată a lacurilor și a apelor curgătoare, în acea parte a Columbiei ce se întinde de la Skagway până în districtul Klondike.

La drept vorbind, febra aurului era abia la început. Dar știrile soseau farăncetare, vestind descoperirea unor numeroase zăcăminte pe cursul lui Eldorado, Bonanza, Hunter, Bear, Gold Bottom și alți afluenți ai lui Klondike River. Se vorbea despre *claim*-uri unde prospectorii spălau, dintr-un singur taler, aur în valoare de o mie cinci sute de franci. Așa stând lucrurile, valul de emigranți creștea fără încetare. Se năpustea asupra ținutului Klondike la fel cum se năpustiseră și asupra Australiei, Californiei, Transvaal-ului, iar companiile de transport începeau să nu mai facă față. De altfel în tren nu călătureau reprezentanții societăților sau companiilor înființate cu sprijinul marilor bănci din America și Europa. Aceia, înzestrăți cu utilajul cel mai perfecționat și aprovizionați mereu cu haine și alimente, n-aveau de ce să-și facă griji pentru viitor. Nu! Aici se aflau doar oameni nevoiași, pradă tuturor vicisitudinilor vieții, care pot risca totul, neavând nimic de pierdut, și cărora, trebuie să mărturisim, nădejdea într-o întorsătură a norocului le cam tulbură mintile.

Transcontinentalul gonea în plină viteză. Summy Skim și Ben Raddle nu s-ar fi putut plânge de lipsă de confort în cursul acestei lungi călătorii. Aveau la dispoziție un salon pe timpul zilei, un dormitor pentru noapte, un fumoar în care puteau fuma în voie ca în cea mai bună cafenea din Montreal, o sufragerie unde calitatea mâncărurilor și a serviciului nu lăsau nimic de dorit, o cameră de baie, pentru cazul în care ar fi vrut să facă baie pe drum. Dar toate acestea nu-l împiedicau pe Summy Skim să ofteze ori de câte ori își amintea de casa lui din Green Valley.

După patru ore, trenul ajunsese la Ottawa, capitala Dominionului, care, de pe înălțimea unei coline, străjuiește ținutul din jur – oraș încântător, având pretenția, mai mult sau mai puțin întemeiată, de a se socoti centrul lumii.

Mai departe, aproape de Carlton Junction, se putea zări rivalul său Toronto, vechea capitală detronată.

Gonind direct spre apus, trenul ajunse în stația Sudbury, localitate îmbogățită de pe urma exploatarilor miniere de nichel, unde linia se bifurcă. O luă apoi pe ramificația dinspre nord, ca să înconjoare Lacul Superior și să ajungă la Port Arthur, lângă Fort William. La Heron Bay, la Schreiber și în toate stațiile de pe litoralul marelui lac, opririle fuseseră destul de lungi pentru ca cei doi veri, dacă ar fi dorit, să-și poată face o idee despre însemnatatea acestor porturi de apă dulce. Apoi, trecând prin Bonheur, Ignace, Eagle River, situate într-o regiune minieră foarte bogată, ajunseră la cunoscutul oraș Winnipeg.

În alte împrejurări, dornic să păstreze călătoria sa, lui Summy Skim i s-ar fi părut prea scurtă o oprire de numai patru ore. De n-ar fi fost hipnotizat de mirajul din Klondike, fără îndoială că ar mai fi zăbovit o zi-două, să viziteze acest oraș cu patruzeci de mii de locuitori și aşezările învecinate din Western Canada... Din nefericire, Summy Skim nu și putea îngădui acum astfel de preocupări. Trenul își purtă deci mai departe călătorii, în majoritatea lor adevărate colete umane, care nu călătoreau de plăcere, ci pentru a ajunge la destinație, pe cea mai rapidă și mai scurtă cale.

În zadar încercă Ben Raddle să-i stârnească interesul coproprietarului de la Green Valley.

— Ai observat, Summy, ce bine e cultivat pământul prin regiunea asta?...  
— Îhî... răspunse Summy Skim fără convingere.

— Și ce pășuni întinse are! Se spune că pe aici s-ar afla mii și mii de bivoli. Ia te uită, Summy, o vânătoare!...

— Poți fi sigur că mai degrabă aş petrece aici şase luni, chiar și şase ani, decât şase săptămâni în Klondike, admise Summy Skim pe un ton cam acru.

— Ei, și tu! Dacă n-or există bizoni prin împrejurimile lui Dawson City, ai să-ți scoți părleala cu elanii.

După ce depăși Regina City, trenul apucă spre trecătoarea Crow New din Munții Stâncoși, apoi, după o oprire de câteva ceasuri la Calgary City, se îndreptă spre frontieră Columbiei britanice.

Din acest oraș se desparte o ramificație care merge spre Edmondon, unde se sfârșește calea ferată, drum pe care apucă uneori emigranții pentru a ajunge în Klondike. Trecând pe lângă Peace River și fortul Saint-John, apoi pe lângă Dease River, Francis River și Pelly River, acest drum leagă nord-estul Columbiei de Yukon, străbătând districtul Cassiar, binecunoscut pentru bogăția vînatului său.

Dacă s-ar fi aflat într-o călătorie de plăcere, fără îndoială că Summy Skim ar fi preferat această cale, a vânătorilor. Dar e un drum anevoios și lung de peste două mii de kilometri, iar călătorul e silit să-și reînnoiască mereu proviziile de hrană. Ce-i drept, ținutul e deosebit de bogat în aur, pe care-l găsești în toate apele lui curgătoare. Din păcate, însă, e lipsit cu desăvârșire de posibilități de aprovizionare, astfel că va rămâne aproape neumblat până în ziua în care guvernul canadian va organiza locuri de popas, din cincisprezece în cincisprezece leghe.

Străbătând lanțul Stâncosilor, călătorii au putut admira acești munți semeți, veșnic împodobiți cu glugile lor de zăpadă. În inima pustiurilor înghețate domnea o liniște deplină, tulburată doar de pufăitul locomotivei.

Pe măsură ce trenul înainta spre vest, întinderile ce i se aşterneau în față nu erau deloc niște câmpii roditoare, de pe urma căror s-ar fi putut obține recolte bogate. Nu!... Acum străbătea ținutul Kootaway, acele Gold Fields<sup>13</sup> din Cariboo, unde aurul s-a aflat și se află încă din abundență, o adevărată rețea hidrografică ce rostogolește paiete din nobilul metal. Te întrebai chiar de ce nu veneau mai mulți prospectorii să cerceteze aceste regiuni în care se ajungea mult mai lesne, în loc să înfrunte oboseala unei călătorii în îndepărtatul Klondike, fără să mai vorbim de cheltuielile uriașe pe care le necesită.

— De fapt, observă Summy Skim, unchiul Josias ar fi trebuit să-și caute norocul aici, în Cariboo!... Acum, ne-am afla la destinație... Am ști cât valorează *claim*-ul său! În douăzeci și patru de ore am transforma în bani moștenirea ce ne-a lăsat-o, iar lipsa noastră n-ar dura mai mult de o săptămână!...

Summy Skim avea dreptate. Dar, fără îndoială, în cartea vieții lui sta scris că va ajunge până în acest însăpăimântător Klondike și că se va bălăci prin noroaiele lui Forty Miles Creek.

Așadar, trenul își urma calea, îl purta pe Summy Skim tot mai departe de Montreal și de Green Valley, spre țărmul columbian, pentru ca, în cele din urmă, la 8 aprilie, să-l depună împreună cu vărul său, Ben Raddle, pe peronul gării din Vancouver, fără ca nimic deosebit să-i fi tulburat călătoria.

## IV

### *O vecinătate supărătoare*

Orașul Vancouver nu se află pe marea insulă cu același nume. El se înalță pe o bucată din limba de pământ ce înaintează în apă din litoralul columbian. Nu-i decât o metropolă. Capitala Columbiei britanice, Victoria, a cărei populație atinge șaisprezece mii de suflete, este clădită pe coasta de sud-est a insulei, tot acolo aflându-se și orașul New Westminster, cu cei zece mii de locuitori ai săi.

Vancouver e așezat la capătul unei rade deschise spre întortocheata strâmtoare Juan-de-la-Fuca, ce se prelungeste spre nord-vest. În spatele radei, printre pâlcuri dese de pini și de cedri, înalți cât turnurile unei catedrale, suie spre cer clopotnița unei biserici.

Brațul de mare trece prin capătul de sud al insulei, apoi îi înconjoară țărmurile de răsărit și de miazănoapte. După cum se vede, portul Vancouver este ușor accesibil vapoarelor ce vin din Pacific, atât celor ce coboară de-a lungul litoralului canadian, cât și celor ce urcă de-a lungul litoralului Statelor Unite ale Americii.

Întemeietorii orașului Vancouver să fi prevăzut oare viitorul? Un lucru e sigur, că în acest oraș ar fi loc pentru o sută de mii de locuitori și că această populație ar putea circula cu ușurință chiar și pe cea din urmă dintre străzile lui geometrice, tăiate în unghiuri drepte. Are biserici, hoteluri, bănci, se iluminează cu gaz și curent electric, are poduri aeriene, construite deasupra estuarului lui False Bay, și un parc de trei sute optzeci de hectare, amenajat în partea de nord-vest a peninsulei.

Părăsind gara, Summy Skim și Ben Raddle au cerut să fie conduși la hotelul *Westminster*, unde aveau să locuiască până în ziua plecării spre Klondike.

Le-a fost tare greu să găsească locuri în hotelul acesta întesat de călători. Trenurile și vapoarele aduceau pe atunci câte o mie două sute de emigranți în douăzeci și patru de ore. E lesne de închipuit ce câștiguri realiza orașul de pe urma lor, mai ales cetățenii aceia care își asumaseră sarcina de a-i găzdui pe străini, impunându-le niște prețuri de necrezut, în schimbul unei hrane și mai de necrezut. Fără-ndoială, populația flotantă din Vancouver se oprea aici cât mai puțină vreme, într-atât se grăbeau acești aventurieri să ajungă pe pământul al cărui aur îi atrăgea la fel cum atrage magnetul fierul. Dar trebuia să poți pleca mai departe, și adesea nu găseai loc pe numeroasele vapoare cu aburi ce urcau spre nord, după ce făcuseră escale prin diferite porturi ale Mexicului și Statelor Unite.

De la Vancouver există două drumuri. Unul trece prin Pacific și ajunge la Saint-Michel, pe coasta de apus a Alaskăi, și până la gurile Yukonului, apoi urcă pe firul acestuia până la Dawson City. Celălalt merge tot pe ocean, de la Vancouver la Skagway, devenind apoi terestră între acesta din urmă și capitala ținutului Klondike. Pe care dintre cele două drumuri îl va alege Ben Raddle?

Îndată ce-și luară în primire camera, Summy Skim îi adresă vărului său următoarea întrebare:

- Dragul meu Ben, cât timp vom rămâne la Vancouver?
- Doar câteva zile, răsunse Ben Raddle. Socotesc că nu va trece mult până la sosirea lui *Foot Ball*.
- Fie și *Foot Ball*, răsunse Summy. Dar ce-i cu acest *Foot Ball*, dacă nu te superi?
- Un steamer al Companiei Canadian-Pacific, care ne va duce până la Skagway și pentru care voi merge chiar azi să rețin două locuri.
- Așadar, Ben, dintre diferitele căi spre Klondike ai și ales una?
- Nu mi-a fost greu să aleg, dragă Summy. Vom merge pe drumul cel mai umblat și, plutind pe lângă litoralul columbian, la adăpostul insulelor, vom ajunge la Skagway fără probleme. În această epocă a anului, albia Yukonului este încă plină de ghețuri și nu arareori vapoarele pier în mijlocul sloiurilor sau sunt reținute acolo până în luna iulie. Dimpotrivă, lui *Foot Ball* nu-i va trebui mai mult de o săptămână ca să ajungă la Skagway sau chiar la Dyea. După ce vom debarca, o să avem, ce-i drept, de urcat pantele abrupte ale Chilkootului, sau cele din White Pass. Dincolo de ele, în parte pe uscat, în parte peste lacuri, vom ajunge fără multă osteneală la Yukon, pe care vom pluti până la Dawson City. Presupun că vom fi la destinație înainte de luna iunie, adică la începutul verii. În prezent, nu ne rămâne decât să avem răbdare și să aşteptăm sosirea lui *Foot Ball*.
- De unde vine pachebotul ăsta cu nume sportiv? întrebă Summy Skim.
- De la Skagway, fiind destinat legăturii permanente dintre Vancouver și acest oraș. Este așteptat să sosească cel târziu pe data de 14 a lunii curente.
- Abia pe 14! strigă Summy.
- Vai! Vai! Iată-te și mai grăbit decât mine! exclamă râzând Ben Raddle.
- Desigur, încuviință Summy Skim, fiindcă, la urma urmei, trebuie să pleci înainte de a te întoarce!

Cei doi veri nu prea aveau cu ce să se ocupe în timpul șederii la Vancouver. Echipamentul lor era complet. Nu trebuiau să-și bată capul nici cu procurarea uneltelor necesare exploatarii unui *claim*, știind că la fața locului se aflau cele aduse de unchiul Josias. Confortul de care s-au bucurat în trenul Companiei Transcontinental Pacific îl vor regăsi și la bordul vaporului *Foot Ball*. Abia la Skagway, Ben Raddle urma să se intereseze de mijloacele de transport până la Dawson City. Va trebui să-și cumpere o barcă demontabilă pe care s-o folosească la traversarea lacurilor și un atelaj de câini pentru sănii, unicul mijloc de locomoție prin câmpiiile înghețate ale Nordului îndepărtat, dacă nu cumva socotea mai nimerit să cadă la învoială cu un șef de caravană, urmând ca acesta, în schimbul unei sume de bani, să-și ia obligația de a-i conduce la Dawson City. Evident, și într-un caz și în celălalt, călătoria va fi foarte costisitoare. Dar una sau două pepite frumoase nu-ți acoperă oare cu prisosință cheltuielile.

Orașul era atât de însuflețit și forfota călătorilor atât de mare încât cei doi veri, deși n-aveau nicio treabă, nu se plăcăsă o clipă. Nimic nu poate fi mai curios decât sosirile trenurilor, fie că ele vin din răsăritul țării, fie că vin din Statele Unite. Nimic nu poate fi mai interesant decât debarcarea acestor mii de călători pe care vapoarele îi depun fără încetare la Vancouver. În așteptarea pornirii spre Skagway, o mulțime de oameni rătăceau de-a lungul străzilor, cea mai mare parte din ei fiind siliți să se adăpostească prin toate unghiuurile portului sau sub bârnele cheiurilor inundate de lumină electrică.

Polițiștii aveau mult de furcă datorită acestei gloate pestrițe de aventurieri fără niciun căpătâi, atrași de uluitorul miraj din Klondike. La fiecare pas întâlneai agenți îmbrăcați în uniforme de culoarea frunzei uscate, pregătiți să intervenă în veșnicele scandaluri care amenințau să sfârșească prin vârsare de sânge.

Într-adevăr, agenții poliției trebuiau să dea dovedă de multă perseverență și îndrăzneală în îndeplinirea primejdioasei lor sarcini, mai ales în numeroasa tagmă a declasaților. Cum de nu le-o trece prin minte că ar putea câștiga mult mai bine, cu mai puține primejdii, dacă s-ar apuca să spele mâlul din afuenții Yukonului? Cum de nu se gândesc la cei cinci polițiști canadieni care, la începutul exploatarilor din Klondike, s-au întors în țară cu un câștig de două sute de mii de dolari? Asta face cinste tăriei lor de caracter, de vreme ce nu se lasă îmbătați ca atâția alții.

Summy Skim citi în ziare că, pe timp de iarnă, în Klondike temperatura coboară uneori până la minus 60°. La început nu-i veni să creadă, și dădură însă de gândit niște termometre gradate până la 90° sub zero, pe care le văzuse la un optician din Vancouver. Încercă să se liniștească spunându-și: «La naiba! Asta-i doar o chestiune de amor propriu!... Nouăzeci de grade!... Mândri de gerurile lor neobișnuite, cei din Klondike încearcă să le scoată în evidență cu oarecare cochetărie!»

Summy Skim era totuși îngrijorat și, în cele din urmă, se hotărî să intre într-o prăvălie și să studieze mai îndeaproape aceste ciudate termometre.

Diferitele modele pe care i le arăta negustorul nu erau gradate după scara Fahrenheit, obișnuită în Regatul-Unit, ci după scara centigradă, folosită mai mult în Dominion, unde se păstrau încă obiceiurile franceze.

După ce privi cu luare-aminte, Summy Skim se convinse că ziarele nu mințeau. Termometrele erau într-adevăr gradate pentru temperaturi foarte scăzute...

— Termometrele asta sunt corect executate? întrebă Summy Skim, ca să zică și el ceva.

— Desigur, domnule, răsunse opticianul. Cred că veți fi mulțumit.

— În orice caz, nu în zilele când vor înregistra șaizeci de grade, declară Summy Skim pe tonul cel mai serios.

— Vă cred, dar important este să înregistreze corect, răsunse negustorul.

— Acesta-i un punct de vedere, domnule. Dar spuneți-mi, adăugă Summy Skim, presupun că aceste instrumente se află în galantarul dumneavoastră doar ca reclamă. Nu-mi închipui că în realitate...

— Ce anume?

— ...coloana de alcool ar coborî vreodată până la șaizeci de grade.

— Adesea, domnule, foarte adesea, și uneori chiar mai jos.

— Mai jos!

— De ce nu? răsunse negustorul, nu fără oarecare mândrie. Dacă domnul dorește un instrument gradat până la o sută de grade...

— Mulțumesc, mulțumesc, se grăbi să răspundă Summy Skim, însăspăimântat. Șaizeci de grade îmi par mai mult decât suficiente!

Și, în definitiv, la ce i-ar folosi o astfel de achiziție? Când îți ard ochii sub pleoapele înroșite de vântul aprig din Nord, când răsuflarea îți se transformă în zăpadă, când sângele, pe jumătate înghețat, este pe cale să îți se prefacă în sloiuri prin vene, când nu poți atinge un obiect metalic fără să-ți lași pe el

pielea de pe degete, când îngheții în fața celei mai încinse sobe, de parcă însuși focul și-ar fi pierdut orice căldură, nu te interesează prea mult dacă frigul care te doboară se oprește la șaizeci sau atinge o sută de grade.

Între timp, zilele treceau și Ben Raddle nu-și putea ascunde nerăbdarea. Să se fi întâmplat ceva pe mare cu vaporul *Foot Ball*? Se știa că pornise din Skagway la 7 aprilie. Or, traversarea nu dura mai mult de 6 zile, deci pe data de 13 ar fi trebuit să acosteze la Vancouver.

Ce-i drept, fiind destinat să-i transporte pe emigranți cu bagajele lor, fără altă încărcătură, pachebotul nu va face decât un scurt popas. Douăzeci și patru de ore, cel mult treizeci și șase, îi vor ajunge pentru curățatul cazanelor, aprovizionarea cu cărbuni și apă potabilă, în sfârșit, pentru îmbarcarea câtorva sute de călători care își reținuseră dinainte locurile.

Cei ce nu avuseseră această prevedere vor fi siliți să se îmbarce pe alte vapoare, care vor sosi după *Foot Ball*. Până atunci, hotelurile și hanurile din Vancouver nefiind destul de încăpătoare ca să-i adăpostească, familii întregi vor dormi sub cerul liber. Judecând după suferințele prezente, îți dădeai lesne seama ce le rezervă viitorul!

Cei mai mulți dintre acești oameni necăjiți nu vor afla condiții mai bune nici pe pachebotul care îi va transporta de la Vancouver la Skagway, unde va începe pentru ei nesfârșita, însăpmântătoarea călătorie care-i va duce până la Dawson City. Pe vapor, cabinele de la pupa și prova abia ajung pentru pasagerii mai înstăriți; pe coridoare se adăpostesc înghesuite numeroase familii care, timp de cinci până la șapte zile, cât durează traversarea, trebuie să-și asigure hrana pe cont propriu. Restul, adică cei mai mulți, acceptă să fie închiși în cală, asemenea vitelor sau mărfurilor. De fapt, tot e mai bine acolo decât pe punte, în bătaia rafalelor de vânt înghețate și a furtunilor de zăpadă, atât de dese prin meleagurile aceleia din apropierea cercului polar. Vancouver nu era invadat numai de emigranții sosiți de prin Lumea Veche și Lumea Nouă. Mai trebuiau puși la socoteală și sutele de prospectori care nu voiseră să rămână în anotimpul friguros printre ghețarii din Dawson City.

Pe vreme de iarnă, exploatarea *claim-urilor* nu poate continua; când pământul e acoperit cu un strat de zăpadă gros de zece-douăsprezece picioare, când acest strat, cuprins de geruri de  $40^{\circ}$ - $50^{\circ}$ , se întărește ca granitul încât sparge târnăcopul și cazmaua, orice activitate încetează.

Astfel, aceia dintre prospectori pe care norocul i-a favorizat cât de cât sunt bucuroși să se întoarcă în principalele orașe columbiene. Vin cu buzunarele

doldora de aur și-l risipesc cu o nepăsare greu de închipuit. Ei sunt încredințați că norocul nu-i va părăsi, că vara următoare va fi rodnică, se vor descoperi noi zăcăminte și acestea le vor aduce grămezi de pepite. Ale lor sunt cele mai bune camere prin hoteluri și cele mai bune cabine pe vapoare.

Summy Skim își dădu repede seama că în această categorie de prospectori se aflau oamenii cei mai violenți, mai grosolani și mai scandalagii, spaima tripourilor și cazinourilor unde, azvârlind cu bani în dreapta și-n stânga, făceau pe stăpânii.

La drept vorbind, liniștitul Summy nu-i băga deloc în seamă pe acești zurbagii. Socotind că n-o să aibă nicicând de-a face cu vreunul dintre ei, rămânea indiferent la zvonurile care circulau pe seama lor, și poate că greșea.

În dimineața de 14 aprilie, în timp ce se plimba împreună cu Ben Raddle pe chei, se auzi sirena unui vapor.

— Să fie oare *Foot Ball*? strigă Summy.

— Nu prea-mi vine să cred, răspunse Ben Raddle. Sunetele vin dinspre sud, iar *Foot Ball* trebuie să sosescă dinspre nord.

Într-adevăr, era vorba de un vas ce se apropia de portul Vancouver urcând prin strâmtoarea Juan-de-la-Fuca, și, ca atare, nu putea veni de la Skagway.

Totuși, neavând altceva mai bun de făcut, Ben Raddle și Summy Skim se îndreptară spre capătul digului, prin multimea atrasă, ca întotdeauna, de sosirea unui vapor.

De altfel, sute de pasageri se pregăteau să debarce, aşteptând să-și găsească loc pe unul din vapoarele care circulă spre Nord, iar spectacolul pe care-l ofereau nu era lipsit de pitoresc.

Vasul ce se apropia în șuierul strident al sirenei era *Smith*, o construcție de două mii cinci sute de tone, care făcuse escale prin toate porturile, începând cu portul mexican Acapulco. Destinat serviciului de coastă, el urma să coboare din nou spre sud, după ce își va fi debarcat la Vancouver pasagerii care vor spori și mai mult îngheșuiala de aici.

De îndată ce *Smith* acostă la ponton, întreaga lui încărcătură umană se îndreptă spre locul de coborâre. Cât ai clipi din ochi, se stârni o învălmășeală, o amestecătură de oameni și bagaje, încât, la drept vorbind, părea că nimeni nu va putea trece...

În orice caz, nu aceasta era și părerea unuia dintre pasageri, care se zbătea cu furie să ajungă primul pe chei. Fără-ndoială, acesta știa cum merg

lucrurile și-și dădea seama cât e de important să te înscrii înaintea celorlalți la biroul plecărilor spre Nord. Era un zdrahon, înalt, brutal și puternic, cu barba neagră și aspră, pielea bronzată a oamenilor din Sud, cu o privire rece și o expresie dușmănoasă. Îl însoțea un alt pasager, după înfățișare de aceeași origine, care nu părea să fie nici mai răbdător, nici mai prietenos decât el.

Ceilalți erau probabil la fel de grăbiți ca și pasagerul nerăbdător și zgomotos. Dar nu era chip să te împotrivești unui asemenea îndrăcit care, fără să țină seama de protestele ofițerilor și ale căpitanului, izbea cu coatele și-i îmbrâncea pe toți din preajma lui, insultându-i cu un glas răgușit, ce făcea să pară și mai aspre injuriile rostite când în engleză, când în spaniolă.

— Doamne ferește! exclamă Summy Skim. Simpatic tovarăș de drum, n-am ce zice! Și dacă s-o îmbarca pe *Foot Ball*...

— Ei și! În cele câteva zile cât durează traversarea, vom izbuti noi să-l ținem sau să ne ținem la distanță, îl liniști Ben Raddle.

În clipa aceea, un om din mulțime, care se afla lângă cei doi veri, strigă:

— Dar ăsta-i blestematul de Hunter! Să vedeți ce tărăboi va face deseară prin tripouri, dacă nu părăsește chiar azi orașul!

— Vezi, Ben, că nu m-am înșelat. Individul pare să fie o celebritate, îi spuse Summy vărului său.

— Ai dreptate, consimți Ben, e foarte cunoscut...

— Și nu ca soi bun!

— Trebuie să fie unul dintre aventurierii aceia care se duc în America să-și petreacă iarna și se întorc vara în Klondike pentru a începe o nouă campanie.

Într-adevăr, Hunter se întorcea din Texas, țara lui de baștină, și venise la Vancouver împreună cu prietenul său, tocmai pentru a-și putea continua drumul spre Nord, cu primul vapor ce se va îndrepta într-acolo. Erau amândoi niște hispano-americani, ce-și găseau în această lume pestriță a căutătorilor de aur mediul prielnic instinctelor violente, purtărilor nesăbuite și înclinației lor pentru o viață dezordonată, în care totul e lăsat la voia întâmplării.

Aflând că *Foot Ball* nu sosise și că probabil nu va pleca spre Nord decât peste treizeci și șase sau patruzeci și opt de ore, ceru să fie condus la hotelul *Westminster*, unde poposiseră și cei doi veri cu șase zile în urmă. Când să intre în holul hotelului, Summy dădu nas în nas cu el.

— Astă-i culmea! bombăni Summy printre dinți.

În zadar se străduia să-și înfrângă impresia neplăcută pe care i-o lăsase întâlnirea cu acest individ. Degeaba își spunea că el și Hunter, pierduți prin mulțimea emigranților, aveau mii de motive să nu mai dea niciodată ochi unul cu celălalt. Ceva îi spunea că nu va fi aşa. Aproape fără să știe ce face, parcă împins de un presentiment, se duse la biroul hotelului și căută să afle unele amănunte despre noul sosit.

— Cum, nu-l cunoașteți pe Hunter? i se răspunse.

— E proprietar de *claim*?

— Da, al unui *claim* pe care-l exploatează el însuși.

— Și unde se află acest *claim*?

— În Klondike.

— Mai precis?

— Pe Forty Miles Creek.

— Pe Forty Miles Creek! repetă Summy uimit. Tare ciudat. Îmi pare rău că nu pot să aflu numărul acestui *claim*. Aș pune rămășag că...

— Dar oricine din Vancouver vă poate indica numărul, spuse interlocutorul lui Summy.

— Adică?...

— Numărul 131.

— Mii de draci! exclamă Summy uluit. Noi avem numărul 129! Suntem deci vecinii acestui simpatic gentleman. Se pare că ne vom distra, nu glumă!

Summy Skim nici nu bănuia cât de adevărate erau spusele lui.

## V

### *La bordul lui Foot Ball*

*Foot Ball* porni în larg la 16 aprilie, cu o întârziere de patruzeci și opt de ore. Și dacă acest steamer de o mie două sute de tone nu purta cu el mai mulți pasageri decât tonele sale, se datora numai opoziției inspectorului de navegație.

Chiar și aşa, linia de plutire, însemnată cu un zero tăiat, vopsit pe coca vasului, se afla sub nivelul normal.

Vreme de patruzeci și opt de ore, macaralele au depus la bord nenumăratele bagaje ale emigranților, materiale grele destinate exploatarilor miniere, la care se adăuga o impunătoare cireada de boi, de cai, de măgari și de reni, fără să mai vorbim de sutele de câini, din rasa Saint-Bernard și

Eschimos, ce urmau să fie înhămați la sănii pentru traversarea regiunii lacurilor.

Pe *Foot Ball* întâlnești pasageri de toate naționalitățile: englezi, canadieni, francezi, norvegieni, suedezi, germani, australieni, americani din cele două Americi, unii cu familiile, alții singuri.

Forfotind pe bordul vaporului, această multime îl umplea de o dezordine pitorească.

În cabine fuseseră montate câte trei sau patru paturi, în loc de două. Spațiul de sub punte avea înfățișarea unui vast dormitor, cu capre de lemn, printre care fuseseră întinse hamacuri. Cât privește puntea, acolo era tare greu să te miști. Oamenii sărmani, care nu-și putuseră cumpără bilete pentru cabină la prețul de treizeci și cinci de dolari, se înghesuiau de-a lungul tamburilor și al bastingajelor. Acolo își pregăteau câte ceva de mâncare, se spălau, își duceau mica lor gospodărie în văzul tuturor.

Ben Raddle izbutise să rețină două locuri într-o cabină de la pupa. În ea se mai afla și un norwegian, pe nume Royen, proprietar de *claim* pe Bonanza, unul din afluenții lui Klondike. Era un om blând și liniștit, îndrăzneț și totodată prevăzător, din rasa aceasta scandinavă, care dobândește ce și-a dorit prin îndelungi strădanii. Venea din Christiania, orașul său natal, unde își petrecuse iarna, și se întorcea la Dawson City. Nu era un tovarăș de călătorie prea vorbăreț, dar nici supărător.

Cei doi veri erau fericiti că nu trebuiau să-și împartă cabina cu texanul Hunter. De altfel, chiar de ar fi vrut, această împărțeală n-ar fi fost cu putință. Împrăștiind dolari în dreapta și-n stânga, Hunter izbutise să rețină o cabină de patru locuri pentru el și prietenul lui. Zadarnic încercaseră mai mulți pasageri să-i înduplece pe acești bădărani să le cedeze locurile goale. Pe toți îi refuzaseră cu brutalitate.

După cum se vede, Hunter și Malone – astfel se numea însotitorul texanului – nu se uitau la preț. Erau în stare să risipească fără noimă, să azvârle cu pumnii, pe mesele de bacara sau de pocher, tot câștigul dobândit de pe urma exploatarii *claim*-ului lor. Fără-ndoială că nici în timpul călătoriei nu vor sta departe de sala de joc de pe vapor.

Foot Ball părăsi portul și golful Vancouver la ora șase dimineața și înainta prin canal ca să ajungă la capătul de nord al acestuia. De acolo, nu-i rămânea decât să plutească pe lângă țărmul american, cel mai adesea la adăpostul insulelor Reine Charlotte și Prince de Galles.

În timpul celor şase zile de călătorie, pasagerii de la pupa n-au avut posibilitatea să părăsească duneta ce li se rezervase. Nu era chip să se plimbe şi pe punte, aceasta fiind întesată de ţarcurile boilor, cailor, măgarilor, renilor şi traversată în toate direcţiile de haita de câini care umblau urlând printre grupurile de nenorociţi, bărbaţi încă tineri, dar cu pecetea mizeriei pe chip, femei vlăguite, încunjurate de copii bolnăvicioşi. Aceştia nu emigrau pentru a exploata vreun zăcământ pe cont propriu, ci ca să-şi pună braţele în slujba companiilor la care se vor grăbi să se angajeze.

— În fine, spuse Summy Skim în clipa când pachebotul ieşea din radă, tu ai vrut-o, Ben. De data asta, iată-ne de-a binelea în drum spre Eldorado. Facem şi noi parte din această lume a căutătorilor de aur, care nu pare să fie cea mai cumsecade.

— Nici n-ar putea fi altfel, dragul meu Summy, răspunse Ben Raddle. Trebuie să luăm aşa cum este.

— Mi-ar plăcea mai mult să n-am de-a face cu ea. Ce naiba, doar nu suntem de teapa lor! Am moştenit un *claim*, fie! Admit că acest *claim* ar fi întesat de pepite! Dar ăsta nu-i un motiv să ne transformăm în căutători de aur.

— Ai dreptate, răspunse Ben Raddle înălțând uşor din umeri, ceea ce nu-l linIŞti deloc pe Summy Skim.

Acesta stăruie:

— Ne ducem în Klondike pentru a vinde *claim*-ul unchiului Josias, nu-aşa?... Doamne Sfinte! Numai la gândul că am putea împărtăşi instinctele, pasiunile, obiceiurile acestei gloate de aventurieri!...

— Fii atent, Summy! Începi iar să ţii predici, îi zise în glumă Ben Raddle.

— Şi de ce nu, Ben? Da, mi-e groază de această blestemată sete de aur, de această nesăbuită dorinţă de înnavuţire care îi face pe oameni să înfrunte atâta mizerie. Parcă-s în întrecere. E o adevărată goană după lozul cel mare, după pepita cea mare... Ah, când te gândeşti că, în loc să plutesc la bordul acestui steamer în drum spre ţinuturi fantastice, acum ar trebui să fiu la Montreal, pregătindu-mă să-mi petrec vara în minunatul Green Valley!

— Mi-ai făgăduit că n-o să-mi reproşezi, Summy.

— Gata, Ben, e pentru ultima oară. De acum înainte nu mă mai gândesc decât să...

— Să ajungi la Dawson City? întrebă Ben Raddle, nu fără oarecare ironie.

— Să mă întorc de acolo, Ben, îi răspunse Summy Skim.

Câtă vreme *Foot Ball* plutise pe canal, pasagerii n-au suferit de rău de mare. De abia dacă se simțea ruliul. Dar îndată ce depăși capul insulei Vancouver, pachebotul fu expus hulei din larg.

Vremea era rece, vântul aspru. Valuri puternice izbeau plaja de pe țărmul columbian. Rafale de ploaie amestecată cu zăpadă cădeau din abundență. Nu-i greu de închipuit ce trebuie să fi îndurat pasagerii de pe punte, cei mai mulți dintre ei copleșiți și de răul de mare. Nici animalele nu erau mai puțin încercate. Printre șuierăturile rafalelor răsună un adevărat concert de behăieli, nechezaturi, răgete. Câinii alergau și se rostogoleau pe lângă rufuri, și nu era chip să-i închizi ori să-i legi. Unii dintre ei se repezeau furioși la gâtul oamenilor, căutau să-i muște, astfel că șeful de echipaj trebui să doboare câțiva cu focuri de armă.

În timpul acesta, texanul Hunter și prietenul său Malone, însotiti de o șleahtă de cartofori cu care se împrieteniseră chiar din prima zi, nu se maidezlipeau din jurul unei mese de monte și de faro<sup>14</sup>. Din sala de jocuri, transformată în tripou, se auzeau zi și noapte certuri și încăierări de o brutalitate sălbatică.

Cât despre Ben Raddle și Summy Skim, e de prisos să arătăm că înfuruntau cu strășnicie vremea rea. Hotărâți să observe totul, nu părăseau duneta cât era ziua de lungă și intrau în cabină doar la căderea nopții. Nu se mai săturau de spectacolul ce-l oferea atât puntea, cu furnicarul ei de lume, cât și duneta, pe care se încrucișau exemplare ceva mai puțin pitorești, dar mai caracteristice, în marea lor majoritate reprezentanți ai păturii superioare din această tagmă de aventurieri, încă din primele ceasuri ale traversării remarcaseră doi călători sau mai exact două călătoare, foarte deosebite de lumea din jurul lor. Erau două femei tinere, de douăzeci sau douăzeci și doi de ani, mai degrabă două fete, probabil surori, judecând după un oarecare «aer de familie», una brună, cealaltă blondă, amândouă mici de statură și pe deasupra foarte drăguțe.

Tot timpul se aflau împreună. O zăreai mereu pe cea blondă lângă cea brună, care părea să fie conducătoarea micei lor asociații. Dimineața se plimbau amândouă la pupa vasului, apoi treceau pe punte, umblând prin mulțimea aceea de oameni sărmani. Se opreau pe lângă mamele împovărate de treburi și se străduiau să le vină într-ajutor în mod delicat, aşa cum numai femeile știu s-o facă.

De multe ori, Ben și Summy priviseră de sus, de pe dunetă, la acest spectacol emoționant, și interesul lor pentru cele două tinere crescuse. Aspruma mediului înconjurător punea în valoare rezerva lor atât de demnă, distincția lor atât de izbitoare, încât nici unuia dintre oamenii aceea fără căpătâi, de care se izbeau la tot pasul, nu-i trecuse prin minte să se arate nerespectuos cu ele.

Ce căutau pe bordul *Foot Ball*-ului aceste două tinere încântătoare? Cei doi veri își puneau întrebarea fără să-i găsească răspunsul, și la simpatia pe care începuseră s-o aibă pentru ele se adăuga o curiozitate mereu crescândă.

De altfel, nu poate fi trecut cu vederea că cele două tinere mai aveau și alți admiratori printre tovarășii lor de călătorie. Cel puțin doi dintre ei le acordau o atenție deosebită, și aceștia nu erau alții decât texanul Hunter și blestematul lui prieten, Malone. De fiecare dată când catadixeau să părăsească masa de joc, pentru a veni să respire în grabă puțin aer proaspăt pe dunetă, făceau câte o nouă demonstrație. Își dădeau coate, aruncau ocheade însotite de insinuări jignitoare, rostite răspicat și cu voce tare, dădeau târcoale celor două surori, dar acestea nici nu-i băgau în seamă.

Adesea, Ben Raddle și Summy Skim fuseseră martorii unor astfel de manifestări și își stăpâniseră cu greu dorința de a interveni. Cu ce drept ar fi făcut-o? În definitiv, Hunter și Malone nu depășeau limitele îngăduite în acest mediu, iar persoanele vizate de mojiciile lor nu ceruseră sprijin nimănuí.

Prin urmare, cei doi veri se mulțumeau să-i supravegheze de la distanță pe viitorii lor vecini de la Forty Miles Creek, dar doreau din ce în ce mai mult ca întâmplarea să le îngăduie să intre în vorbă cu tinerele pasagere.

Prilejul se ivi abia a patra zi de la îmbarcare. *Foot Ball* naviga atunci la adăpostul insulei Reine Charlotte, în condiții mai puțin aspre, ferit de hula din larg. Dinspre țărm se înșirau fiorduri asemănătoare celor din Norvegia, care trebuie că-i răscoleau numeroase amintiri din patrie tovarășului de cabină al lui Summy Skim și Ben Raddle. În jurul acestor fiorduri se ridicau faleze înalte, cele mai multe împădurite, iar printre ele se zăreau, dacă nu sate, cel puțin niște cătune de pescari. Pe alocuri se ieva câte o căsuță izolată ai cărei locuitori, de origine indiană, trăiau din vânat și pescuit. Când trecea vaporul, aceștia veneau să-și vândă produsele, găsind cu ușurință cumpărători.

Departate, îndărătul falezelor, se profilau prin ceată crestele înzăpezite ale munților, în vreme ce spre insula Reine Charlotte nu se zăreau decât niște câmpii întinse ori păduri albite de promoroacă. Ici și colo, pe malurile înguste ale golfurilor, unde bărcile pescarilor aşteptau vântul prietic, se arătau câteva pâlcuri de colibe. În clipa în care *Foot Ball* atingea capul insulei Reine Charlotte, cei doi veri intrară în vorbă cu pasagerele ce le stârniseră atâtă interes și simpatie. Lucrurile s-au petrecut în modul cel mai banal, cu prilejul colectei de binefacere organizată de ele în folosul unei biete femei care născuse un copil pe bordul vaporului, de altfel un copil voinic și sănătos.

Următă ca de obicei de blonda ei însoțitoare, Tânăra cu părul negru veni cu mâna întinsă la Ben și Summy, aşa cum procedase și cu ceilalți călători. După ce își dădură obolul, Ben Raddle intră în vorbă cu ele, fără alte formalități, și căpătă lămuririle pe care le dorea. Într-o clipă, află că cele două fete nu erau surori, ci verișoare primare, că erau de aceeași vîrstă, cu o diferență de câteva zile, că numele lor de familie era Edgerton, că pe cea blondă o chema Edith, iar pe cea brună Jane.

Toate acestea i le-a spus Jane în câteva cuvinte simple și precise, fără să șovăie sau să se simtă încurcată; apoi se îndepărta urmată îndeaproape de verișoara sa, care nu scosese o vorbă.

Dar destăinuirile primite nu satisfăceau câtuși de puțin curiozitatea lui Ben și a lui Summy. Dimpotrivă, cercul lor de presupunerii se largise și mai mult. Edgerton, aşa se numeau cei doi frați despre care se vorbise foarte mult în America la un moment dat. Oameni de afaceri îndrăzneți, ei dobândiseră în câteva ceasuri o avere uriașă de pe urma unei speculații asupra bumbacului, avere pe care au păstrat-o timp îndelungat. Apoi, soarta li s-a schimbat dintr-o dată, ruina a luat locul bogăției, iar frații Edgerton au dispărut în multimea anonimă care a înghițit și va înghiți încă mulți ca ei. Există oare vreo legătură între vestiții miliardari și tinerele pasagere de pe *Foot Ball*?

Nu era greu de aflat răspunsul la această întrebare. Gheata fusese spartă și, oricum, în preajma cercului polar, nu e cazul să te împiedici prea mult de chestiuni protocolare. Așadar, la mai puțin de un ceas de la prima întrevedere, Ben Raddle se adresă Janei Edgerton și-și reluă cercetările, punându-i întrebări directe.

Răspunsurile nu se lăsară așteptate. Da, Edith și Jane erau într-adevăr ficele celor doi «regi ai bumbacului», cum fuseseră numiți odinioară părinții lor. În vîrstă de douăzeci și doi de ani, fără să le fi rămas niciun grăunte din aurul pe care aceștia îl întorseseră cu lopata, fetele erau singure pe lume, fără familie, orfane, mamele lor fiind moarte de multă vreme, iar frații Edgerton pierind, cu cinci luni în urmă, într-un accident de cale ferată.

În vreme ce Ben punea întrebări, iar Jane îi răspundeau, Edith și Summy tăceau. Poate mai sfioși, în orice caz cu o expresie mai puțin hotărâtă, păreau, într-adevăr, opusul celor doi interlocutori.

— Domnișoară Edgerton, ați considera indiscret din partea mea, continuă Ben Raddle discuția, dacă v-aș spune că eu și vărul meu am fost tare uimiți când v-am văzut pe *Foot Ball* și dacă v-am întreba cu ce scop ați pornit în această lungă și grea călătorie?

— Deloc, răspunde Jane Edgerton. Doctorul Pilcox, medicul care l-a îngrijit pe vremuri pe unchiul meu, numit de curând director la spitalul din Dawson City, i-a oferit un post de infirmieră verișoarei mele Edith, care a acceptat de îndată și a pornit la drum fără întârziere.

— La Dawson City?

— Da, la Dawson City.

Privirile celor doi veri, a lui Ben Raddle calmă, a lui Summy Skim tulburată de uimire, se îndreptară spre blonda Edith care susținu liniștită aceste priviri, fără să pară cătuși de puțin stânjenită. Aveau acum posibilitatea să se uite bine la Tânăra fată și, pe măsură ce-și prelungneau cercetarea, fapta ei îndrăzneață nu li se mai părea atât de necugetată. Încetul cu încetul, descopereau sufletul ascuns îndărățul chipului ei gingăș. De bună seamă, Edith se deosebea de verișoara ei. Nu avea privirea ei cutezătoare, glasul ei convingător, atitudinea ei hotărâtă. Dar un observator atent n-ar fi pus la îndoială că era tot atât de energetică și de voluntară. Deși se manifestau deosebit, aveau același caracter. Una se distingea prin hotărâre și acțiune, cealaltă prin chibzuință și bună rânduială. Văzând fruntea ei netedă, de formă puțin pătrată, ochii ei albaștri, cu priviri inteligente, înțelegeai că toate gândurile, toate impresiile noi trebuiau să-și ocupe, în mod automat, locul lor în niște sertărașe speciale, bine etichetate, din care Edith Edgerton putea să le scoată la nevoie, fără să dibuie, aşa cum le-ar fi scos dintr-un dulap bine rânduit, și că acest cap încântător dispunea de toate calitățile unui clasor perfecționat. Fără-ndoială, fata asta blondă avea pronunțate însușiri

de organizator și puteai fi sigur că va aduce mari servicii spitalului din Dawson City.

— E-n regulă! exclamă Ben Raddle, fără să arate nici cea mai mică uimire. Dar dumneavoastră, Miss Jane, aveți de gând să vă consacrați viața tot alinării celor suferinzi?

— Oh! Eu sunt într-o situație și mai proastă decât Edith, nu mi s-a oferit nicio slujbă. Fiindcă nu mă mai leagă nimic de Sud, m-am hotărât să plec cu ea, să-mi caut norocul în Nord, asta-i tot.

— Dumnezeule, în ce fel?

— La fel ca toată lumea, domnule, făcând prospecțiuni, răsunse Jane liniștită.

— Asta-i bună! exclamă Summy, de-a dreptul uluit.

Respectul pentru adevăr ne silește să spunem că lui Ben Raddle i-a trebuit toată stăpânirea de sine pentru a nu-l imita pe vărul său și pentru a-și respecta principiul după care un bărbat, demn de acest nume, nu trebuie să se mire niciodată de nimic. Tânără asta firavă să facă prospecțiuni!

Între timp, jignită parcă de exclamația nepotrivită a lui Summy Skim, firava Tânără se întoarse către el.

— Și de ce vă mirați? întrebă ea pe un ton cam bătăios.

— Dar... Miss Jane... bâigui Summy, încă năucit, doar nu vă gândiți să... O femeie!...

— Și mă rog, domnule, de ce n-ar face o femeie ceea ce veți face și dumneavoastră? i se adresă Jane, fără să-și piardă cumpătul.

— Eu!... Se împotrivi Summy. Dar eu nu prospectez!... Dacă am ajuns proprietarul unui *claim* și dacă mă duc în ținutul acela diavolesc, o fac împotriva voinței mele, vă rog să mă credeți. Tot ce doresc e să mă întorc cât mai repede.

— Fie! încuviință Jane, cu o undă de dispreț în glas. Dar nu sunteți singurul aflat aici. Ceea ce pe dumneavoastră vă îngrozește, mii de bărbați o fac. De ce n-ar putea s-o facă și o femeie?

— Doamne!... bâigui din nou Summy. Mi se pare că... Puterea... Sănătatea... Chiar și îmbrăcăminte, ce naiba!...

— Sănătatea? răsunse Jane Edgerton. Vă doresc să fiți la fel de sănătos ca mine. Puterea? Jucărioara pe care o am în buzunar mă face mai puternică decât șase atleți la un loc. Cât despre îmbrăcăminte, nu văd întrucât a mea ar fi mai prejos decât a dumneavoastră. Poate că există pe lume mai multe

femei în stare să poarte pantaloni, decât bărbați demni să îmbrace fustele noastre!

Rostind aceste vorbe, Jane Edgerton – desigur, o îndârjită feministă – puse capăt întrevederii cu o înclinare din cap către Summy, redus la tăcere, schimbă o strângere de mâna cu Ben Raddle și se depărta urmată de tăcuta ei verisoară, care, în timpul acestui sfârșit de conversație, nu încetase să zâmbească liniștită.

Între timp *Foot Ball* depășise capul de nord al insulei Reine Charlotte. Străbătând strâmtoarea Dixon, închisă la nord de insula Prince de Galles, fură expuși din nou valurilor din larg; dar pentru că vântul sufla de la nord-est, venind dinspre uscat, zdruncinăturile tangajului și ale ruliului erau mai puțin violente.

Denumirea de Prince de Galles este dată unui arhipelag destul de întortocheat, care se termină la nord într-un pâlc de insulițe.

Dincolo de el se întinde insula Baranof, pe care rușii au înălțat fortul Noul Arhanghelsk și al cărui oraș principal, Sitka, a devenit capitala provinciei, de pe vremea când Alaska a fost cedată Statelor Unite de către imperiul moscovit.

În seara de 19 aprilie, *Foot Ball* trecu prin fața portului Simpson, ultima așezare canadiană de pe litoral. Peste câteva ceasuri intra în apele statului american Alaska, iar la 20 aprilie, dis-de-dimineață, făcea escală în portul Vrangel, la gurile lui Stikeen River.

Orașul număra pe atunci doar vreo patruzeci de case, câteva joagăre în funcțiune, un hotel, un cazinou și niște tripouri pline de mușterii în timpul verii.

La Vranghel debarcă prospectorii doritori să ajungă în Klondike pe linia Telegraph Creek, în loc să se îndrepte spre lacurile situate dincolo de Skagway. Dar drumul acesta nu măsoară mai puțin de patru sute treizeci de kilometri, care trebuiestrăbătuți în condiții foarte grele, ce-i drept, mai puțin costisitoare. Astfel, deși li se spusese că drumul săniilor nu putea fi încă folosit, vreo cincizeci de emigranți părăsiră vaporul, hotărâți să înfrunte primejdiiile și oboseala prin nesfârșitele întinderi din nordul Columbiei.

Începând de la Vranghel, canalul devine mai îngust, cotiturile se înmulțesc. *Foot Ball* a trebuit să se strecoare printr-un adevărat labirint de

insulițe până să ajungă la Juneau, sat pe cale de a deveni târg, apoi oraș, numit astfel de către întemeietorul său, în anul 1882.

Cu doi ani în urmă, același Juneau și camaradul său, Richard Harris, descoperiseră zăcămintele din Silver Bow Bassin, de unde se întorceau, după câteva luni, cu pepite în valoare de șaizeci de mii de franci aur.

De atunci datează prima invazie de prospectori, atrași de răsunetul acestei descoperiri și de exploatarea pământurilor aurifere din ținutul Cassiar, începută înaintea celor din Klondike. Foarte curând, mina de la Tread Ville, lucrată de două sute patruzeci de ciocane pneumatice, ajunsese să macine până la o mie cinci sute de tone de cuarț în douăzeci și patru de ore, producând un venit de aproape două milioane cinci sute de mii de franci.

Când Ben Raddle îi povestii despre minunatele rezultate obținute pe acest teritoriu, Summy Skim răspunse:

— Drept să-ți spun, mi-e necaz că unchiului Josias nu i-a dat prin minte să treacă pe aici, când se îndrepta spre viitorul lui *claim* de pe Forty Miles Creek.

— De ce, Summy?

— Fiindcă probabil s-ar fi oprit aici, iar astăzi am face și noi ca el.

Cuvintele lui Summy Skim nu erau lipsite de temei. Și de-ar fi fost nevoiți să meargă numai până la Skagway, n-ar fi avut de ce se plângă. Dar adevăratale chinuri de abia acolo vor începe, când vor trebui să străbată trecătorile din masivul Chilkoot și să ajungă la malul stâng al Yukonului, mergând pe drumul lacurilor.

Și totuși, cât de grăbiți erau acești călători să se aventureze în regiunea scăldată de marele fluviu al Alaskăi! Gândindu-se la viitor, nu-și imaginau deloc oboseala, încercările, primejdiile, dezamăgirile. Pentru ei, mirajul aurului se înălța din ce în ce mai sus la orizont.

După ce părăsi portul Juneau, pachebotul urcă din nou pe canal, care pentru vasele de un anumit tonaj se termină la Skagway, unde urma să sosească a doua zi, dar pe care vapoarele mai mici pot să înainteze până la târgușorul Dyea. Spre nord-vest strălucea ghețarul din Muir, înalt de două sute patruzeci de picioare, ale cărui avalanșe zgomotoase se rostogolesc fără încetare în Pacific.

În această ultimă seară a călătoriei, în sala de jocuri se încinsese o partidă grozavă și mulți dintre cei care o frecventaseră în timpul traversării aveau să-și piardă acolo ultimul sfanț. Printre acești jucători înrăiți, bineînțeles că

se numărau texanii Hunter și Malone. Ce-i drept, nici ceilalți nu erau mai de soi și ar fi fost greu să faci vreo deosebire între acești aventurieri, care se adunau de obicei prin tripourile din Vancouver, Vranghel, Skagway și Dawson City.

După zgomotele ce veneau din sala de jocuri, nu încăpea nicio îndoială că acolo se petreceau niște scene foarte tari. Răsunau strigăte, insulte grosolane; se părea că însuși căpitanul vasului va fi silit să intervină. Ceilalți pasageri socotiră că e mai prudent să stea închiși în cabinele lor.

Pe la ceasurile nouă, Ben Raddle și Summy Skim se hotărâră să intre și ei în cabină. Când deschise ușa salonului cel mare, pe care trebuiau să-l străbată, le zăriu la celălalt capăt pe Jane și Edith, care, tot atunci, se îndreptau spre cabina lor. Cei doi veri merseră spre ele să le ureze noapte bună, când, deodată, ușa de la sala de jocuri se deschise zgomotos și prin ea năvăliră în salon vreo doisprezece jucători. În fruntea lor se afla Hunter, aproape beat și foarte înfierbântat. Ținând în mâna stângă un portofel îndesat cu bancnote, urla cât îl ținea gura un adevărat marș triumfal. Gloata de bezmetici venea în urma lui, aclamându-l furtunos.

— Hip! Hip! Hip! scanda Malone.

— Uraaa! strigau toți ceilalți într-un glas.

— Uraaa! repeta Hunter.

Apoi, pierzându-și cu desăvârșire controlul, strigă cu glas tunător:

— Steward! Șampanie!... Zece, douăzeci, o sută de sticle de șampanie!

Am curățat tot în seara asta!... Tot! Tot! Tot!

— Tot! Tot! Tot! mugă ca un ecou gloata.

— Și poftesc pe toată lumea, pasagerii și echipajul, de la căpitan până la ultimul mus.

Salonul se umpluse acum de pasageri care veniseră atrași de zgomot.

— Uraaa!... Bravo, Hunter! strigau aventurierii, bătând frenetic din palme și din picioare.

Acesta nu-i mai asculta. Deodată, le descoperise pe Edith și Jane Edgerton pe care mulțimea le împiedicase să se retragă. Se năpusti înainte, o prinse cu brutalitate pe Jane de mijloc și strigă:

— Da, poftesc pe toată lumea, fără să te uit nici pe tine, frumoasă copilă...

În fața acestui atac neașteptat, Jane Edgerton nu se pierdu cu firea, își trase pumnii îndărăt, apoi îl lovi pe mizerabil drept în față, după cele mai

corecte reguli ale boxului. Dar ce puteau face mânuțele ei slabe împotriva unui bărbat ieșit din minți, căruia alcoolul îi sporea și mai mult puterea!

— Așa... mărâi Hunter, ești rea, frumoaso! Deci va trebui să... Dar nu-și sfârși vorba. O mâna puternică se înfipse în pieptul lui Hunter. Neputincios, acesta se rostogoli pe jos, la zece pași.

În salon se asternuse liniștea. Toți priveau la cei doi adversari, unul binecunoscut pentru violența lui, celălalt care își dovedise acum puterea. Hunter se ridică puțin năucit, scoțându-și cuțitul de la cingătoare, dar un nou incident veni să-i schimbe pornirile bătăioase.

Cineva cobora de pe punte și trosniturile scărilor vesteau, fără-ndoială, că sosea căpitanul, atras de gălgăie. Hunter ciuli urechea, apoi, înțelegând că nu mai poate continua, se uită la acest adversar, al căruia atac fusese atât de neașteptat încât nici nu avusese timp să-i vadă chipul.

— Ah!... Dumneata erai!... zise el, recunoscându-l pe Summy Skim.

Apoi, vârându-și arma în teacă, adăugă cu un glas plin de amenințări:

— O să ne mai întâlnim noi, prietene!

Împietrit, Summy părea că nu auzise nimic.

Ben Raddle îi veni într-ajutor.

— Când și unde doriți, îi spuse el apropiindu-se.

— La Forty Miles Creek, domnilor de la 129! strigă Hunter în timp ce se grăbea să părăsească salonul.

Summy tot nemîșcat rămăsese. El, care în condiții normale n-ar fi strivit nicio muscă, era pur și simplu uluit de propria-i violență. Jane Edgerton se apropie de el.

— Thank you, sir<sup>15</sup>, spuse ea pe tonul cel mai natural, strângându-i bărbătește mâna.

— Oh! Vă mulțumesc și eu, domnule, repetă Edith cu emoție în glas, strângându-i cealaltă mâнă.

La această dublă atingere, Summy reveni cu picioarele pe pământ. Dar își dădea oare seama de cele petrecute? Zâmbind năuc, de parcă ar fi picat atunci din lună, rosti cu o desăvârșită politețe:

— Bună seara, domnișoarelor!

Din păcate politețea lui n-a mai fost primită de cele două fete, deoarece ele părăsiseră încăperea cu treizeci de secunde înainte ca Summy să-și dea seama de prezența lor.

## VI

*Jane Edgerton and Co*

Asemenei tuturor locurilor de popas, pierdute în mijlocul unor regiuni prin care nu s-au croit încă drumuri, lipsite de mijloace de transport, orașul Skagway a fost la început doar o tabără a căutătorilor de aur. Mai târziu, acestui talmeş-balmeş de colibe îi urmă un grup de barăci, construite mai cu rânduială, apoi, pe terenul al cărui preţ creştea fără încetare, începură să se înalte case. Dar cine poate şti dacă în viitor, când zăcămintele de aur vor fi secătuite, asemenea oraşe, ridicate pentru necesităţi de o zi, nu vor fi părăsite?

Oricum, aceste teritorii nu pot fi comparate cu cele din Australia, California şi Transvaal. Acolo, satele s-ar fi transformat în oraşe, chiar de nar fi existat pământuri aurifere. Acolo, solul este fertil, prietic, afacerile comerciale şi industriale cu mari perspective de dezvoltare. După ce şi-a dăruit comorile metalice, pământul mai are din ce să răsplătească munca oamenilor.

Dar aici, în această parte a Dominionului de la graniţa Alaskăi, aproape de cercul polar, unde clima este atât de aspră, situaţia e alta. După ce vor fi fost extrase ultimele pepite, la ce bun să mai rămâi într-un ținut fără resurse, încă de pe acum aproape secătuit de traficanţii de blânuri?

Aşadar, este foarte posibil ca oraşele, atât de repede întemeiate prin aceste regiuni, oraşe însufleţite în prezent de afaceri şi de forfota călătorilor, să dispară încetul cu încetul, atunci când minele din Klondike vor fi sleite – şi asta în ciuda societăţilor financiare care se înfinţează pentru a stabili comunicaţii mai uşoare, în ciuda chiar a drumului de fier, proiectat să se construiască între Vranghel şi Dawson City.

Când *Foot Ball* ajunse la Skagway, oraşul era întesat de emigranţi, unii aduşi de vapoarele din Pacific, alţii de trenurile canadiene sau ale Statelor Unite, toţi în drum spre pământurile din Klondike.

Căţiva călători îşi continuau calea pe apă până la Dyea, târguşor aşezat la capătul canalului, dar nu călătoreau cu vapoare de mare tonaj, pentru care canalul nu era suficient de adânc, ci cu vase mai mici, construite astfel încât să poată străbate distanţa dintre cele două oraşe, scurtând anevoiosul drum pe uscat.

Oricum, aici, la Skagway, începe partea cea mai grea a itinerarului, după călătoria relativ ușoară la bordul pacheboturilor care fac serviciul de coastă.

Cei doi veri aleseră un hotel dintre cele existente în oraș. Ocupau amândoi o singură cameră, pentru care plăteau un preț mai ridicat decât cel din Vancouver. Iată deci un motiv în plus care-i determină să plece de acolo cât mai curând.

Călătorii mișunau prin hotel, aşteptând ziua plecării spre Klondike. În dining-saloon<sup>16</sup> întâlnieai oameni de toate naționalitățile; numai mâncarea, din păcate, era alaskană. Dar mai aveau oare dreptul să ridice pretenții emigrantăii aceștia, care vreme de mai multe luni vor îndura atâtea lipsuri?

În timpul şederii la Skagway, Summy Skim și Ben Raddle n-au avut prilejul să-i întâlnească pe cei doi texani, cu care Summy se ciocnise atât de violent înainte de a coborî de pe *Foot Ball*. Hunter și Malone porniseră spre Klondike imediat după debarcare. Dat fiindcă aceștia se întorceau în locul pe care-l părăsiseră doar cu șase luni în urmă, mijloacele de transport le erau dinainte asigurate, astfel că nu le rămânea decât să pornească la drum, fără să se mai împovăreze cu un material ce se găsea dinainte pe exploatarea lor de pe Forty Miles Creek.

— Pe cinstea mea, zise Summy Skim, mare noroc că nu-i mai avem tovarăși de drum pe trogloditii ăștia! Îi compătimesc pe cei ce vor călători împreună cu ei... doar dacă n-or fi de aceeași teapă, ceea ce e foarte posibil în lumea astă drăgălașă a căutătorilor de aur.

— Fără-ndoială, răspunse Ben Raddle, numai că trogloditii despre care vorbești sunt mai favorizați decât noi. Ei nu sunt siliți să mai zăbovească la Skagway, în vreme ce noi va trebui să stăm aici câteva zile...

— Ei! O să ajungem și noi, Ben, o s-ajungem, grăi Summy Skim, și o să-i regăsim pe cei doi pungași pe *claim*-ul 131. Încântătoare vecinătate! Plăcută perspectivă, într-adevăr! Nădăjduiesc că astă ne va stimula să vindem peticul nostru de pietricele la prețul cel mai bun și să apucăm repede pe drumul de întoarcere!

Dacă lui Summy Skim n-avea de ce să-i mai pese de Hunter și Malone, în schimb le reîntâlni curând pe cele două călătoare, cărora le luase apărarea atât de curajos. Poposiseră la același hotel și se încrucișară cu ei de mai multe ori. Schimbau în trecere doar câteva cuvinte prietenești, apoi își vedea fiecare de treburile lui.

Nu era greu să bănuiești ce probleme le preocupau pe tinerele fete care, fără-ndoială, erau în căutarea celui mai potrivit mijloc de a ajunge la Dawson City. Dar se părea că le e greu să-l găsească. După patruzeci și opt de ore de la sosirea la Skagway, nimic nu lăsa să se întrevadă că ar fi făcut vreun progres în acest sens, cel puțin judecând după chipul Janei Edgerton, pe care, în ciuda strădaniilor ei de a nu-și trăda gândurile, se ctea o oarecare neliniște.

Ben Raddle și Summy Skim, al căror interes pentru tinerele călătoare creștea din zi în zi, nu se puteau gândi fără emoție, fără milă la primejdiile și oboseala care le așteptau. Ce sprijin, ce ajutor ar fi putut ele găsi, la nevoie, prin gloata astă de emigranți la care pofta, lăcomia, setea de aur stingeau orice simțământ de dreptate și de cinste!

În seara de 23 aprilie, Summy Skim nu-și mai putu stăpâni curiozitatea și îndrăzni să se adreseze tinerei blonde care, pe drept sau nu, îi părea mai puțin dârză.

— Domnișoară Edith, o întrebă el, nimic nou de la sosirea la Skagway?

— Nimic, domnule, răspunse Tânăra.

Summy Skim constată atunci că de fapt era pentru prima oară când auzea glasul acela cu timbru muzical.

— Fără îndoială, dumneavoastră și verișoara dumneavoastră vă interesați de mijloacele de transport până la Dawson? adăugă el.

— Într-adevăr, domnule.

— Și n-ați luat încă o hotărâre?

— Nu, domnule, încă nu.

Politicoasă, ce-i drept, această Edith Edgerton, dar nu prea vorbăreață. Strădaniile binevoitoare ale lui Summy fură zădănicite și conversația se opri deocamdată aici.

Cu toate astea, Summy avea el niște gânduri și discuția întreruptă continuă a doua zi. Cele două fete tocmai duceau tratative să se alăture unei caravane, ale cărei pregătiri de plecare urmau să fie terminate în câteva zile. Această caravană era alcătuită dintr-un grup de indivizi amărăți, inculți și grosolani. Ce mai tovărăsie pentru niște fete atât de gingăse, atât de delicate!

Îndată ce le zări, Summy își reluă atacul, încurajat de data astă de prezența lui Ben Raddle și a Janei Edgerton.

— Ei bine, domnișoară Edith, nimic nou? repetă ca și în ajun bunul Summy, nefind prea inventiv din fire.

— Nimic, domnule, răspunse din nou Edith.

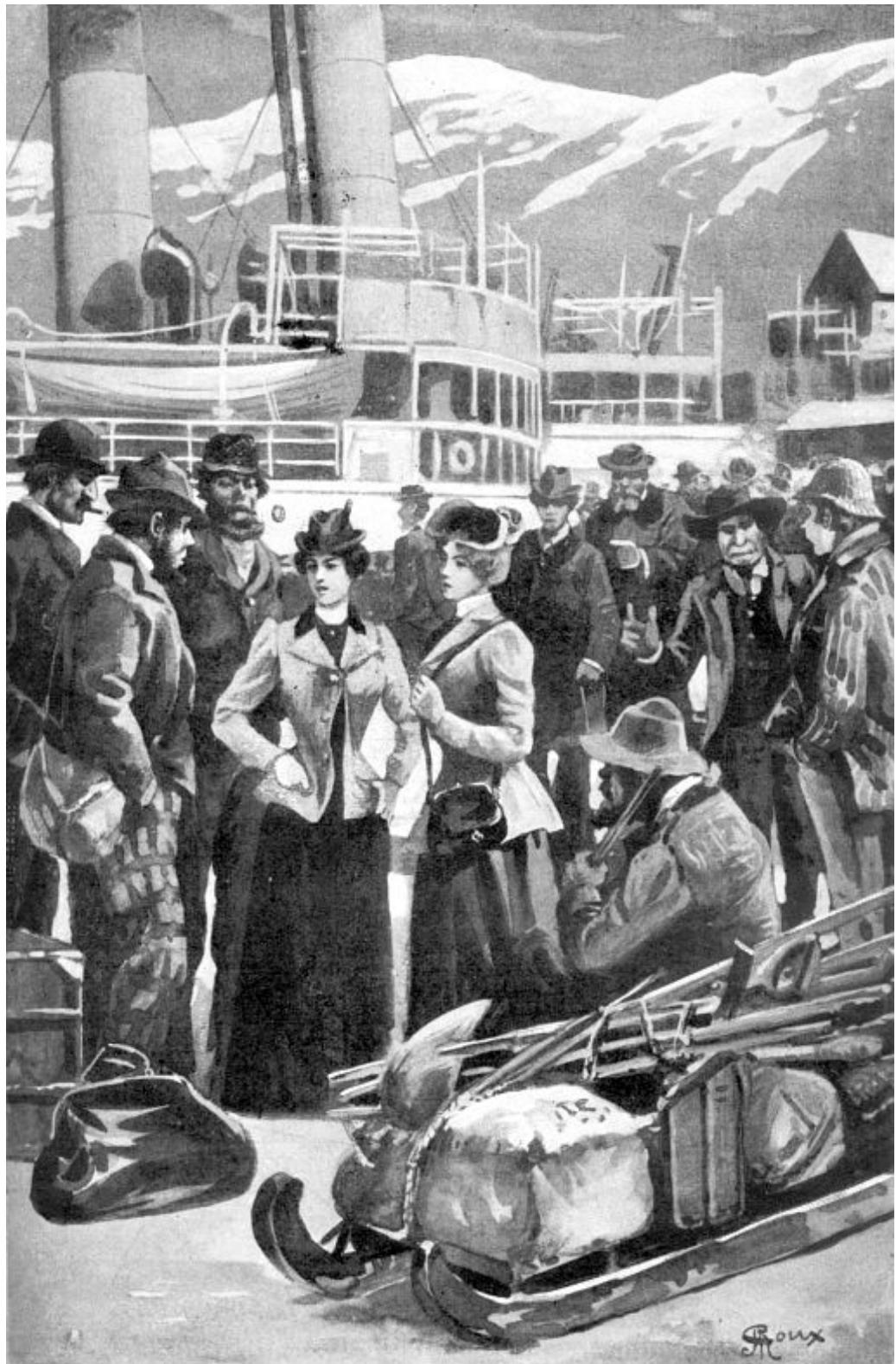
— Ar putea dura aşa multă vreme, domnişoară.

Edith făcu un gest nedesluşit. Summy continuă:

— M-aţi socotи indiscret dacă v-aş întreba în ce fel aţi hotărât să vă continuaţi călătoria până la Dawson?

— Deloc, răspunse Edith. Încercăm să alcătuim o caravană cu persoanele cu care discutam adineauri.

— În principiu, ideea nu-i rea, încuviauă Summy. Dar, domnişoară, iertaţi-mă că mă amestec în ceea ce nu mă priveşte, v-aţi gândit oare bine înainte de a lua această hotărâre? Oamenii cu care aveţi intenţia să vă întovărăşiţi nu par să fie prea de soi, şi îngăduiţi-mi să vă



spun că...

— Facem și noi ce putem, îl întrerupse Jane Edgerton râzând. Starea averii noastre nu ne îngăduie relații princiare.

— Nu-i neapărat nevoie să fii prinț ca să fii totuși superior viitorilor dumneavoastră tovarăși de drum. Sunt încredințat că veți fi silite să vă despărțeji de ei la cel dintâi popas.

— Dacă aşa vor sta lucrurile, ne vom continua singure drumul, răsunse Jane hotărâtă.

Summy înălță brațele spre cer.

— Singure, domnișoarelor!... Credeti că e cu puțință?... Veți pieri pe drum!

— De ce ar trebui să ne temem noi de mai multe primejdii decât dumneavoastră? se împotrivi Jane, recăpătându-și atitudinea ei autoritară. Ceea ce puteți face dumneavoastră, vom putea face și noi.

De bună seamă, această înversunată feministă nu se dădea ușor bătută.

— Sigur, sigur, încuviință Summy împăciuitor. Numai că, vedetă dumneavoastră, nici vărul meu, nici eu nu avem de gând să facem călătoria până la Dawson doar cu propriile noastre mijloace. Vom lua cu noi o călăuză, o călăuză foarte bună, care ne va ajuta prin experiența ei și ne va procura tot materialul necesar.

Summy făcu o pauză, apoi adăugă cu glas insinuant:

— De ce n-ați profita și dumneavoastră de aceste înlesniri?

— În ce calitate?...

— Ca invitare, bineînțeles... răsunse Summy cu căldură...

— Domnule Skim, verișoara mea și cu mine vă suntem foarte recunoscătoare pentru generoasa dumneavoastră propunere, dar n-o putem accepta. Mijloacele noastre materiale, deși modeste, ne sunt suficiente și suntem hotărâte să nu datorăm nimănuim nimic, dacă nu va fi absolut necesar.

După tonul liniștit al acestei declarații, îți dădeai seama că orice stăruință ar fi fost de prisos. Gândindu-se la greutățile ce avea să le întâmpine, Jane Edgerton nu se însărcină, dimpotrivă, se încorda toată, mândră de efortul care o aștepta, asemenei unui arc bine uns.

Adresându-i-se lui Ben Raddle, adăugă:

— N-am dreptate, domnule?

— Foarte adevărat, Miss Jane, declară Ben, fără să țină seama de semnele desperate ale vărului său.

De fapt, încă de la sosirea la Skagway, Ben Raddle se interesase de găsirea mijloacelor de transport până în capitala ținutului Klondike. Potrivit îndrumărilor primite la Montreal, porni să-l caute pe un anume Bill Stell, despre care se spunea că e om de încredere și cu care fusese sfătuit să ia legătura.

Bill Stell, de origine canadiană, era un vechi om al preriilor. Vreme de mai mulți ani, spre deplina satisfacție a superiorilor săi, îndeplinise funcția de cercetaș în trupele Dominionului și luase parte la numeroase bătălii pe care acestea le dăduseră împotriva indienilor. Era socotit un om foarte curajos, cu sânge rece și deosebit de energetic.

Cercetașul<sup>17</sup> practica acum meseria de organizator de caravane pentru emigranții chemați sau rechemați în Klondike de întoarcerea anotimpului cald. El nu era doar o simplă călăuză. Era totodată conducătorul unui numeros personal și proprietarul materialului necesar acestor grele călătorii: ambarcațiuni cu echipajul lor pentru traversarea lacurilor, sănii și câini pentru drumul prin câmpia acoperită de gheăță ce se întindea dincolo de trecătorile masivului Chilkoot. În același timp, el asigura, după învoială, și hrana celor din caravanele pe care le organiza. Tocmai fiindcă se hotărâse încă de la Montreal să se folosească de serviciile lui Bill Stell, Ben Raddle nu socotise necesar să aducă cu el prea multe bagaje. Știa că Cercetașul îi va procura toate cuvenite pentru a ajunge la Klondike și nu se îndoia că va cădea cu el la învoială, atât pentru dus cât și pentru întors.

A doua zi după sosirea la Skagway, Ben Raddle se duse la Bil Stell acasă, dar i se spuse că acesta lipsea. Plecase să călăuzească o caravană prin strâmtoarea White Pass, până la marginea lacului Bennet. Dar trecuseră de atunci vreo douăsprezece zile. Dacă nu se întâmplase nimic deosebit și dacă nu cumva îl angajaseră pe drum alți călători, n-avea să mai întârzie mult.

Într-adevăr, aşa a fost, și, chiar în dimineața zilei de 25 aprilie, Ben Raddle și Summy Skim intrară în legătură cu Bill Stell.

Potrivit de înalt, cu barba căruntă, cu părul tăiat scurt, cu privirea hotărâtă și pătrunzătoare, Cercetașul era un bărbat de vreo cincizeci de ani ce părea clădit din oțel. O cinste desăvârșită i se putea citi pe chipul plăcut. Din timpul îndelungat cât servise în armata canadiană își dezvoltase în mod deosebit simțul atenției, vigilenței, prevederii. Chibzuit, bun organizator, intelligent, cu greu ar fi putut fi înșelat. Filosof în felul lui, lua seama doar la

părțile bune ale vieții și, mulțumit de soarta lui, nu-i trecuse niciodată prin minte să se ia după cei pe care îi călăuzea în regiunile aurifere. Experiența de zi cu zi nu-i dovedise ea că cei mai mulți cădeau doborâți de lupta cu greutățile sau se întorceau din asprele lor încercări mai săraci decât plecaseră?

Ben Raddle îl înștiință pe Bill Stell despre planul său de a porni spre Dawson City în cel mai scurt timp.

— Bine, domnule, răsunse Cercetașul. Vă stau la dispoziție. Meseria mea e să-i călăuzesc pe călători și am toate cele trebuincioase pentru asta.

— Știu, zise Ben Raddle, și mai știu că pot avea încredere în dumneata.

— Plănuiați să rămâneți doar câteva săptămâni la Dawson City? întrebă Bill.

— S-ar putea.

— Deci n-ați venit să exploatați un *claim*?

— Încă nu știu. Deocamdată ne gândim doar să căutăm să vindem *claim*-ul pe care eu și vărul meu l-am dobândit prin moștenire. Până în prezent s-a și ivit un cumpărător; dar înainte de a-i accepta oferta am vrut să ne dăm seama de valoarea proprietății noastre.

— Bine ați făcut, domnule Raddle. În asemenea afaceri se folosesc tot felul de şiretlicuri pentru a păcăli oamenii. Trebuie să fiți prevăzător...

— Tocmai asta ne-a determinat să venim până aici.

— După ce veți vinde *claim*-ul vă întoarceți la Montreal?

— Așa avem de gând. După ce ne vei călăuzi la ducere, fără-ndoială că va trebui să ne aduci și îndărăt.

— În privința asta ne putem înțelege, răsunse Bill Stell. Mie nu-mi place să umflu prețul, așa că iată condițiile în care voi trata cu dumneavoastră, domnule Raddle.

În fapt, era vorba de o călătorie ce avea să dureze treizeci-treizeci și cinci de zile, pentru care Cercetașul trebuia să facă rost de cai sau catâri, atelaje de câini, sănii, ambarcațiuni și corturi. Pe deasupra, trebuia să asigure hrana întregii caravane, și în această privință te puteai bizui pe el care cunoștea că nimeni altul necesitățile unui asemenea drum lung, printr-un ținut pustiu.

Întrucât cei doi veri nu trebuiau să transporte și materiale de exploatare minieră, după ce făcură toate socotelile, prețul călătoriei fu stabilit la suma de o mie opt sute de franci de la Skagway la Dawson City și tot atât pentru întoarcere.

Ar fi fost de prisos să te tocmești cu un om atât de conștiincios, atât de cinstit ca Bill Stell. De altfel, în această epocă, numai pentru traversarea munților până la regiunea lacurilor, prețul transportului era destul de ridicat. În funcție de greutățile celor două căi existente, se plătea patru până la cinci sute de franci pentru fiecare livră de bagaje pe unul dintre drumuri, șase până la șapte sute pe celălalt. Așadar, prețul cerut de Bill Stell era foarte modest și Ben Raddle îl acceptă.

- Ne-am înțeles, spuse el, și nu uita că vrem să pornim cât mai degrabă.
- Patruzeci și opt de ore, doar atât îmi trebuie, răsunse Cercetașul.
- Mergem cu vaporul până la Dyea? întrebă Ben Raddle.
- Nu e cazul. De vreme ce nu cărați cu dumneavoastră multe bagaje, cred că e mai bine să pornim direct din Skagway.

Rămânea doar de hotărât pe ce drum o va lua caravana pentru a străbate partea munțoasă, dinaintea lacurilor, care era de fapt și cea mai anevoieasă. La întrebările pe care i le puse Ben Raddle în această privință, Bill Stell răsunse:

- Există două drumuri, sau mai bine zis două «urme»: pasul White și pasul Chilkoot. Pe oricare ar alege-o, după ce trec de ele, caravanelor nu le mai rămâne decât să coboare spre lacul Bennet sau lacul Lindeman.
- Noi pe ce drum vom merge, Cercetașule?
- Prin pasul Chilkoot. De acolo vom ajunge direct la marginea lacului Lindeman, după ce vom fi poposit la Sheep Camp. La această stație ne vom putea adăposti și ne vom completa proviziile de hrana. La lacul Lindeman vom găsi și materialele mele, pe care le-am lăsat acolo ca să nu le mai car la Skagway, peste munte.
- Ne bizuiam pe experiența dumitale și ceea ce vei face va fi bine făcut, spuse în încheiere Ben Raddle. Noi vom fi gata de plecare de îndată ce vei da semnalul.
- După cum v-am spus, peste două zile, răsunse Bill Stell. Am nevoie de acest răgaz pentru pregătiri, domnule Raddle. Vom porni la drum dis-de-dimineață și până la căderea nopții vom ajunge aproape de vârful lui Chilkoot.
- Ce înălțime are vârful acesta?
- Cam vreo trei mii de picioare, răsunse Cercetașul. Nu-i chiar aşa înalt. Dar trecătoarea este îngustă, plină de cotituri, și ceea ce face mai

anevoieasă trecerea în această epocă este îngheșuiala de mineri, de vehicule, de atelaje, fără să mai vorbim de zăpezile care o astupă pe alocuri.

Cu Bill Stell totul fusese pus la punct. Totuși Ben Raddle nu se hotără să plece.

— Încă ceva, se adresă el călăuzei. Ai putea să-mi spui cu cât ar crește prețul dacă s-ar întâmpla să mai vină cu noi și două călătoare?

— Depinde, domnule, răsunse Cercetașul. Au multe bagaje?

— Nu, foarte puține.

— În cazul acesta, domnule Raddle, va trebui să adăugați între cinci și şapte sute de franci, după felul și greutatea baloturilor, inclusiv hrana călătoarelor.

— Mulțumesc, Cercetașule, o să ne mai gândim, zise Ben Raddle luându-și rămas bun.

În drum spre hotel, Summy îi împărtăși vărului său uimirea pe care i-o pricinuise ultima întrebare pe care acesta i-o adresase călăuzei. La cine s-ar fi putut referi Ben, dacă nu la Edith și Jane Edgerton?

— Așa este, recunoscu Ben.

— Dar știi prea bine, obiectă Summy, că ele au respins categoric oferta noastră, iar tu ai fost de acord.

— Ai dreptate.

— Și refuzul a fost rostit pe un asemenea ton, încât nu cred că e cazul să mai stăruim.

— Asta pentru că n-ai știut cum să le iezi, vere, răsunse netulburat Ben. Lasă-mă să încerc eu și ai să vezi că mă pricep mai bine decât tine.

Odată ajunși la hotel, Ben, urmat de nedumeritul Summy, porni în căutarea celor două tinere. Le descoperi în salon și i se adresă direct Janei.

— Domnișoară, aş vrea să vă propun o afacere.

— Ce anume? întrebă Jane, fără să pară uimită de această intrare în subiect.

— Iată despre ce-i vorba, explică Ben liniștit. Vărul meu Summy v-a propus zilele trecute să călătoriți împreună cu noi până la Dawson. N-am fost de acord cu el, fiindcă prezența dumneavoastră și a verișoarei dumneavoastră ne-ar prilejui o cheltuială de aproape șapte sute de franci și un om de afaceri ca mine se gândește întotdeauna că un dolar trebuie să-i producă dublu, sau chiar mai mult. Din fericire, dumneavoastră ați respins această ofertă.

— Într-adevăr, spuse Jane. Și apoi?

— Totuși trebuie să vă dați seama, domnișoară, că veți întâmpina primejdii foarte serioase și că propunerea vărului meu era menită să vă ușureze călătoria.

— Departe de mine gândul de a vă contrazice, recunosc Jane. Dar nu văd...

— Ajung și la asta, urmă Ben fără să țină seama de întrerupere. Vă repet că sprijinul pe care vi-l oferim vă poate fi deosebit de util. El v-ar scuti de întârzierile pe care altfel nu le veți putea evita și v-ar îngădui să ajungeți la timpul potrivit pe pământurile aurifere. Dacă vă învoiți, sorții dumneavoastră de izbândă vor crește simțitor, și, prin urmare, e normal să fiu și eu interesat într-o afacere la care am contribuit. Vă propun deci să iau în sarcina mea cheltuielile de transport până la Dawson, în schimbul unei participații de zece la sută din beneficiile dumneavoastră viitoare.

Jane nu părea cătuși de puțin uimită de această neobișnuită propunere. Ce poate fi mai firesc decât o afacere? Dacă întârzia cu răspunsul, era doar ca să analizeze temeinic propunerea. Zece la sută, e cam mult! Dar drumul până în Klondike e tare lung și anevoiești! Iar îndrăzneala nu exclude bunul simț.

— Accept, spuse ea după câteva clipe de gândire. Dacă doriți, semnăm un contract.

— Tocmai asta voi am și eu să vă propun, zise Ben foarte serios, așezându-se la o masă.

Apoi, supravegheat cu coada ochiului de noua lui asociată, scrise:

*Între subsemnații:*

*1. Domnișoara Jane Edgerton, prospectoare, cu domiciliul...*

— Apropo, întrebă el întrerupându-se, care este domiciliul dumneavoastră?

— Treceți «Spitalul din Dawson City».

Ben Raddle porni din nou să scrie:

*...la Spitalul din Dawson City... pe de o parte;*

*2. Și domnul Ben Raddle, inginer, domiciliat în Montreal, strada Jacques-Cartier nr. 29... pe de altă parte;*

*A intervenit următoarea înțelegere:*

Edith și Summy schimbară o privire pe deasupra mesei. Privire plină de bucurie din partea voiosului Summy. Privire scăldată într-o undă de emoție din partea Edithei, care nu se lăsase înșelată de generosul lor şiretic.

## VII

### *Muntele Chilkoot*

Pe bună dreptate, Bill Stell preferase trecătoarea Chilkoot în locul trecătorii White. Aceasta din urmă, ce-i drept, se deschidea chiar de la ieșirea din Skagway, în vreme ce prima începea abia la Dyea; dar, după pasul White, până să ajungi la lacul Bennet, mai rămân de parcurs vreo opt leghe, în condiții îngrozitoare. În schimb, de la pasul Chilkoot până la lacul Lindeman nu-s decât șaisprezece kilometri și de la acesta la lacul Bennet, al cărui capăt se află la o distanță de numai trei kilometri, poți ajunge fără prea multă osteneală.

Nu-i mai puțin adevărat că pentru a trece prin pasul Chilkoot, mai anevoieios decât pasul White, trebuie să te cățări pe un perete aproape vertical, înalt de o mie de picioare, dar lucrul acesta nu-i va împiedica pe călătorii noștri, care nu aveau de cărat materiale grele. În schimb, dincolo de Chilkoot vor găsi un drum destul de bine întreținut care duce la lacul Lindeman. Așadar, această primă parte a călătoriei, peste bariera muntoasă a teritoriului, chiar dacă va fi obositoare, va fi în schimb lipsită de greutăți deosebite.

Pe 27 aprilie, la șase dimineață, Bill Stell dădu semnalul de pornire. Edith și Jane Edgerton, Summy Skim și Ben Raddle, Cercetașul și cei șase angajați ai lui părăsiră Skagway-ul și apucară pe drumul spre Chilkoot. Două sănii trase de catări erau de ajuns pentru această parte a călătoriei, care sfârșea la capătul de sud al lacului Lindeman, unde-și stabilise Bill Stell principalul loc de popas. Distanța nu putea fi străbătută în mai puțin de trei-patru zile, în condițiile cele mai prielnice.

Una din sănii căra bagajele. Cealaltă era rezervată celor două tinere, înofolite într-un morman de pături și blănuri care să le apere de vântul puternic. Niciodată nu-și închipuise că vor călători în asemenea condiții, și, scoțând de sub blănuri vârful născutului înoroșit, Edith încercă în câteva rânduri să-i adreseze lui Summy Skim cuvinte de mulțumire, pe care acesta se făcea că nu le aude. El și Ben Raddle erau tare bucuroși că le puteau fi de folos. Ce plăcută tovărașie la un asemenea drum îngrozitor! Chiar și Bill Stell era încântat.

Dealtfel, Cercetașul îi mărturisise Edithei cu câtă nerăbdare era ea aşteptată la Dawson City. Spitalul era arhiplin și multe infirmiere fuseseră

atinse de diferitele molime ce bântuiau orașul. În mod deosebit, febra tifoidă însărcinată pe atunci capitala ținutului Klondike. Printre nefericiții emigranți care soseau anemiați, istoviți, după ce-și lăsaseră pe drum atâtia dintre tovarășii lor, victimele se numărau cu sutele.

«Încântător ținut! își spuse Summy Skim. Si încă noi îl vom cunoaște doar în trecere!... Dar micițele astea, care vor trebui să înfrunte asemenea primejdii și care poate că nu se vor mai întoarce niciodată!»...

Socotiseră că nu e nimerit să-și facă provizii de alimente pentru timpul în care vor traversa muntele, ca să nu aibă prea multe greutăți de cărat pe pantele lui abrupte. Cercetașul cunoștea niște popasuri improvizate unde se găsea de mâncare la nevoie, chiar adăpost pentru noapte. Ce-i drept, prețurile sunt foarte piperate. Se plătește cincizeci de cenți un pat, de fapt o simplă scândură, și un dolar prânzul, alcătuit invariabil din slănină cu pâine nedospită. Din fericire, asemenea condiții de «confort» sunt de neînlăturat doar câteva zile. Caravana lui Bill Stell va fi scutită de acest regim după ce va ajunge în regiunea lacurilor.

Vremea era friguroasă, bătea un vânt de gheăță, iar temperatura se menținea la 10 grade centigrade sub zero. După ce vor fi pătruns în aşa-numita «urmă», săniile vor putea aluneca pe zăpada bătătorită și asta va îngriji mult sarcina animalelor de tracțiune. Urcușul e într-adevăr abrupt. De aceea numeroși catări, câini, cai, boi, reni își dau duhul, iar pasul Chilkoot, ca și pasul White, este presărat de cadavrele lor.

Părăsind orașul Skagway, Cercetașul se îndreptase spre Dyea, urmând malul răsăritean al canalului. Săniile lui, mai puțin încărcate decât altele care urcau spre vârf, ar fi putut să le întreacă pe acestea. Dar era o înghesuală de nedescris. Printre rafalele ce se dezlănțuiau furioase în aceste defileuri înguste, înălțând vârtejuri orbitoare de zăpadă, vedeați tot felul de vehicule răsturnate, aşezate de-a curmezișul drumului, animale care nu voiau să înainteze în ciuda loviturilor primite și a strigătelor, încercări furioase ale unora de a-și croi loc de trecere, împotrívile altora, materiale ce trebuiau descărcate apoi încărcate din nou, certuri și încăierări în cursul căror se azvârleau injurii și lovitură, uneori chiar și gloanțe de revolver. Existau atâta piedici care barau drumul, încât te vedeați silit să-ți potrivești viteza după cel ce înainta mai încet. Pe deasupra, mai erau și atelajele de câini care se încurcau unele într-altele – și cât timp nu-și pierdeau

conducătorii lor ca să-i descâlcească, în urletele acestor animale pe jumătate sălbatice!

Distanța care desparte Skagway de trecătoare este scurtă și, cu toate greutățile drumului, ea poate fi străbătută în câteva ceasuri. Astfel, înainte de ora prânzului, caravana lui Bill Stell poposea la Dyea. Pe atunci aceasta nu era decât o îngrămădire de colibe aşezate la capătul canalului. Dar ce forfotă nemaipomenită! Mai bine de trei mii de emigranți se înghesuiau în acest embrion de oraș de la marginea pasului Chilkoot.

Pe bună dreptate, Cercetașul dorea să plece cât mai degrabă din Dyea, ca să profite de vremea friguroasă ce înlesnea alunecușul săniilor. La ceasurile prânzului porniră din nou, Ben Raddle și Summy Skim pe jos, cele două fete în sanie. Ar fi fost cu neputință să nu admiră priveliștile sălbatice și mărețe pe care le dezvăluia fiecare cotitură a defileului, desisurile de pini și de mesteceni acoperiți de chiciură ce se întindeau spre culmi, torrentele pe care gerul nu izbutise să le înghețe și care izbucneau tumultuos până în fundul prăpăstilor, atât de adânci încât nu le vedea fundul.

Sheep Camp se afla la o depărtare de numai patru leghe. Nu-ți trebuiau mai mult de câteva ceasuri ca să le străbați, deși trecătoarea se desfășura în pante foarte abrupte și atelajele se opreau la tot pasul. Cu mare greu izbuteau conducătorii lor să le urnească din loc.

În timp ce mergeau, Ben Raddle și Summy Skim discutau cu Cercetașul. La o întrebare de-a lor, acesta răspunse:

— Nădăjduiesc să ajungem la Sheep Camp către orele cinci sau șase. Vom rămâne până dimineață.

— Există acolo vreun han unde ar putea să se odihnească puțin tovarășele noastre de drum? întrebă Summy Skim.

— Desigur, răspunse Bill Stell, Sheep Camp este un loc de popas pentru emigranți.

— Dar este sigur că vom găsi locuri?

— Mă cam îndoiesc, afirmă Cercetașul. De altfel, hanurile asta nu sunt prea plăcute. Cred că ar fi mai bine să ne întindem corturile și să înnoptăm în ele.

— Domnilor, spuse Edith care auzise această discuție, nu vreau să aveți supărări din pricina noastră.

— Supărări! răspunse Summy Skim. Cu ce ne-ați putea supăra? N-am cu noi două corturi? Unul va fi al dumneavoastră. Noi ne vom adăposti în

celălalt.

— Și cu cele două sobițe care vor arde până-n zori, adăugă Bill Stell, nu trebuie să ne temem de ger, oricât ar fi de aspru.

— Atunci e bine, încuviiintă Jane, luând la rândul ei cuvântul. Dar să fie înțeles de la început că nu trebuie să ne menajați. Doar nu suntem musafiri. Suntem asociați și, ca atare, nu ni se cuvine nici mai multă, nici mai puțină atenție decât celorlalți. De va trebui să călătorim și noaptea, o vom face. Vrem să fim tratate ca niște bărbați, și orice încercare de cavalerism față de noi o vom socoti drept insultă.

— Liniștiți-vă, declară Summy Skim râzând, și fiți încredințată că nu vă vom scuti nici de neplăceri, nici de oboseală. La nevoie, vom inventa ceva!

Caravana ajunse la Sheep Camp pe la orele șase. La sosire, animalele erau extenuate. Se grăbiră să le scoată hamurile și oamenii lui Bill Stell se ocupă de hrana lor. Cercetașul avusese dreptate, afirmând că hanurile din satul acesta erau lipsite de orice confort. De altfel, erau și arhipline. Bill Stell porunci să fie întinse cele două corturi la adăpostul copacilor, puțin în afara satului, ca să nu fie tulburați de zgomotul asurzitor al mulțimii.

Din această clipă, Edith și Jane își asumă mară inițiativa. Prin grija lor, cât ai clipi din ochi, păturile și pieile de pe sănii fură transformate în culcușuri destul de moi, iar sobițele porniră să duduie în chip foarte plăcut. Chiar dacă se mulțumiră cu frigură rece, băuturile calde, ceaiul și cafeaua nu le lipsiră. Apoi bărbații își aprinseră pipele și seara se prelungi tihnită, în ciuda termometrului care scăzuse afară la 17° sub zero.

Câte chinuri trebuie că îndurau sutele de emigranți ce nu-și putuseră găsi adăpost la Sheep Camp! Câte femei, copii, sleiți de oboseală încă de la începutul călătoriei, nu-i vor mai apuca sfârșitul!

Cercetașul stabili plecarea pentru a doua zi în zori, socotind s-o ia înaintea mulțimii prin trecătoarea Chilkoot. Vremea se menținea friguroasă și uscată, dar chiar de-ar fi fost să coboare și mai mult termometrul, era de o sută de ori de preferat rafalelor de vânt, vârtejurilor de zăpadă, viscolelor puternice, atât de temute în regiunile înalte din America de Nord.

Cortul Janei și al Edithei era strâns când cei doi veri ieșiră dintr-al lor. Se pregăti îndată cafeaua, pe care o băură fierbinte, apoi dispăru și cel de al doilea cort. Câteva minute mai târziu, fără ca bărbații din caravană să fi contribuit cu ceva, toate lucrurile erau încărcate pe sănii, bine rânduite, în aşa fel încât fiecare obiect să ocupe cât mai puțin loc și să poată fi scos cu

ușurință, fără a le răscoli pe celelalte. Ben Raddle, Summy Skim, până și Bill Stell erau de-a dreptul uimiți de asemenea îndemâname. Primul, văzând metoda desăvârșită a «asociatelor», începea chiar să-și spună că îl invioiala pe care o semnase din generozitate s-ar putea transforma, la urma urmelor, într-o excelentă afacere. Cât despre Summy Skim, acesta admira încântat mișcările tinerelor lui tovarășe, pe care le urma pas cu pas, cu mâinile goale, oferindu-le stăruitor, dar mereu cu întârziere, ajutorul lui, pe care ele îl refuzau râzând.

Nici în ziua aceea n-aveau să înainteze mai repede decât în ajun. Peretele devinea tot mai abrupt pe măsură ce înaintau spre vârful masivului. Catârii abia izbuteau să tragă săniile pe un teren neregulat, bolovănos, plin de făgașuri, pe care dezghețul l-ar fi făcut cu neputință de parcurs.

Mereu același furnicar de oameni, aceeași zarvă, aceleași piedici care fac trecerea prin pasul Chilkoot atât de anevoieoașă. Mereu opriri nedorite, îndelungi uneori, când vreo încâlceală de sănii și atelaje se ivea de-a curmezișul drumului. În repetate rânduri, Cercetașul și oamenii săi trebuiră să dea o mână de ajutor ca să-și croiască loc de trecere.

Pe marginea potecii, cadavrele de catâri se înșirau din ce în ce mai numeroase, pe măsură ce urcau mai sus. Unele după altele, bietele animale cădeau răpuse de frig, de oboseală și de foame, iar câinii înhămați la sănii, cu toate împotrivirile conducătorilor, se năpusteau asupra acestei hrane neașteptate și se încăierau urlând pentru ultimele rămășițe.

Dar un spectacol și mai trist, destul de des întâlnit, îl oferea trupul vreunui emigrant mort de frig și oboseală, părăsit la poalele unui copac sau în fundul prăpăstiilor. O crăpătură a stratului de zăpadă, din care ieșea la iveală un picior, o mână sau o bucată de îmbrăcăminte, era singura urmă care arăta locul unui mormânt trecător, pe care prima adiere a primăverii îl va dezgoli. La început, fără să vrei, privirile îți erau atrase de aceste imagini sinistre, apoi, încetul cu încetul, obișnuința își facea efectul și treceai pe lângă ele mult mai indiferent.

Uneori întâlneai familii întregi, bărbați, femei, copii, neputincioși să meargă mai departe, care zăceau pe pământul înghețat fără ca nimeni să le întindă o mână. Neobosite, Edith și Jane, împreună cu tovarășii lor, se străduiau să-i ajute pe acești nenorociți, să-i readucă la viață cu puțin rachiu. Dar ce puteau face ei pentru mulțimea de dezmoșteniți ai soartei?

Curând trebuiau să-i lase în plata Domnului și să continue obositorul urcuș al acestei poteci a morții.

Din cinci în cinci minute erau siliți să se opreasă, fie pentru a le da catârilor răgaz să răsuflă, fie datorită înghesuiei. Pe alocuri, la cotituri bruște, defileul devinea atât de îngust încât materialele purtate de unii dintre emigranți n-aveau loc să treacă. Părțile principale ale ambarcațiunilor demontabile depășeau lățimea potecii. De aici necesitatea de a le descărca de pe sănii și de a le trage una câte una cu ajutorul animalelor de povară. Tot de aici și o mare pierdere de timp pentru celelalte atelaje. Prin alte locuri panta era atât de abruptă încât unghiul de înclinație depășea patruzeci și cinci de grade. Atunci, deși potcovite anume pentru gheăță, animalele se împotriveau sau încercau să apuce pe altă cale. Nu le puteai face să atace urcușul decât îndemnându-le cu strigăte și lovitură de bici, iar colțurile potcoavelor lăsau pe zăpadă urme adânci pătate de picături de sânge.

Seară, pe la cinci, Cercetașul opri caravana. Rupți de oboseală, catârii nu mai puteau înainta niciun pas, deși povara lor era mult mai ușoară decât a altora. Pe partea dreaptă a trecătorii se afla o vâlcea împădurită de copaci răsinoși. Sub frunzișul lor, corturile vor fi la adăpost de vijelia care era de temut, datorită creșterii temperaturii. Bill Stell cunoștea locul acesta, în care înnoptase de mai multe ori. Tabăra fu așezată după indicațiile date de el.

— Ți-e teamă de vânt? îl întrebă Ben Raddle.

— Da, la noapte va fi vreme proastă și nicio măsură de prevedere nu-i de prisos împotriva furtunilor de zăpadă care se prăvălesc aici ca într-o pâlnie.

— Noi vom fi totuși la adăpost în această vâlcea, observă Summy Skim.

— De asta am și ales-o, răspunse Bill Stell.

Experiența Cercetașului nu-l înșelase. Furtuna, care se dezlănțui pe la șapte seara și dură până dimineața la cinci, a fost îngrozitoare. Era însotită de vârtejuri de zăpadă care nu ți-ar fi îngăduit să vezi nici la doi metri. Cu mare greutate izbutiră să mențină sobitele aprinse, căci furia vântului întorcea fumul înăuntru, și nu era deloc ușor să te duci după lemne pe o asemenea vreme. Corturile n-au avut nimic de suferit și aceasta numai datorită lui Summy Skim și Ben Raddle. Cei doi veri și-au petrecut o bună parte din noapte pe afară, supraveghindu-le, de teamă că vântul l-ar putea smulge pe cel sub care se adăposteau fetele.

Așa s-a întâmplat însă cu cea mai mare parte din corturile înălțate în afara vâlcelei. Abia când se lumină de ziua își dădură seama de însemnatatea

distrugerilor pricinuite de furtună. Vedeai animale de povară, cu piedicile rupte, împrăştiate în toate direcţiile, sănii răsturnate, unele până în fundul prăpăstiilor de la marginea drumului, în care mugeau torrentele, familii întregi plângând, cerând în zadar un ajutor ce nu stătea în puterea nimănui să li-l dea; era un adevărat dezastru.

— Bieții oameni!... Bieții oameni!... șopteau fetele. Ce-o să se întâmple oare cu ei?

— Asta nu e treaba noastră, rosti Cercetașul pe un ton morocănos, ascunzându-și mila neputincioasă sub o asprime de suprafață. Și pentru că tot nu-i putem ajuta cu nimic, e mai bine să pornim cât mai degrabă.

Fără să mai întârzie, dădu semnalul de plecare și caravana atacă din nou urcușul.

Spre ziua, furtuna se potolise. Vântul sufla dinspre nord-est și termometrul scăzuse brusc la 12° sub zero, aşa cum se întâmplă în regiunile acestea înalte. Stratul gros de zăpadă care acoperea pământul se întărise ca piatra. Dincolo de povârnișuri, pădurea făcuse loc unor nesfârșite întinderi albe, a căror strălucire te orbea. Călătorii care nu aveau la ei ochelari cu lentile albastre erau nevoiți să-și mânjească pleoapele și genele cu negreală de cărbune.

Urmând sfatul Cercetașului, Ben Raddle și Summy Skim luară această măsură de prevedere; dar n-a fost chip să le convingă pe Jane și Edith să facă la fel.

— Cum o să mai descoperiți dumneavoastră pepitele, domnișoară Jane, dacă o să faceți o oftalmie de toată frumusețea? stăruí zadarnic Ben Raddle.

— Iar dumneavoastră, domnișoară Edith, cum o să mai puteți îngrijii de bolnavi? adăugă Summy Skim. Ascultați-l pe Bill, de hatârul nostru, domnișoară, Sunt încredințat că ni se va întâmpla ceva rău în ținutul ăsta de iad și că va veni o zi în care vom avea nevoie de dumneavoastră ca infirmieră, la spitalul din Dawson.

Zadarnică osteneală! Cele două fete au găsit cu cale că e mai bine să-și vâre în întregime capul sub glugi, renunțând la simțul vederii, decât să se mânjească astfel. Iată o dovadă în plus, dacă mai e nevoie, că nici la cele mai emancipate femei eterna cochetărie nu-și pierde niciodată drepturile.

În seara de 29 aprilie, caravana se opri pe vârful muntelui Chilkoot și Cercetașul hotărî să înnopteze acolo. A doua zi vor lua măsurile necesare pentru a coborî versantul de nord.

În locul acela, în întregime descoperit și expus asprimii gerului, era o înghesuială de nedescris. Peste trei mii de emigranți se adunaseră pe culme. Acolo își organizau ei «tainițele», în care își adăposteau o parte din materiale. Într-adevăr, coborârea fiind deosebit de anevoieoașă și ținând seama de primejdia unor accidente, nu se puteau transporta odată încărcături prea mari. Astfel, toți acești «iluminati», cărora mirajul aurului le insufla o energie, o stăruință supranaturală, după ce coborau la poalele muntelui cu o primă povară, urcau din nou în vârf de unde o luau pe a doua, apoi coborau și urcau din nou de vreo cincisprezece-douăzeci de ori, dacă era nevoie, zile nesfârșite la rând. În asemenea împrejurări, câinii pot aduce nemăsurate servicii, fie că sunt înhămați la sănii, fie că trag după ei niște simple piei de bou, care alunecă mai lesne pe zăpada bătătorită a povârnișului.

Înfruntând vântul de nord care, biciuind din plin acest versant al Chilkoot-ului, avea să le înzecească suferințele la coborâre, cei mai mulți dintre emigranți poposiseră pe culmea dinspre miazănoapte a trecătorii.

Din acest punct, nenorociții vedea sau credea că văd câmpiiile din Klondike așternându-se în fața lor. Aveau la picioare ținutul acela de basm pe care imaginea lor înfierbântată îl transforma într-o uriașă câmpie de aur, unde încolțea pentru ei, numai pentru ei, o bogătie nemărginită, o putere supraomenească! Și tot sufletul lor se îndrepta spre Nordul misterios, cu toată ardoarea dorinței lor, cu toată puterea visului lor minunat, din care cei mai mulți vor fi smulși printr-o însăpăimântătoare trezire la realitate!

Bill Stell și caravana sa n-aveau de ce să-și prelungească sederea pe culme. Acești privilegiați nu trebuiau să-și facă «tainițe» și nu erau siliți să urce din nou povârnișul, odată ajunși la poalele lui. După ce vor fi pus piciorul în câmpie, le mai rămâneau de străbătut doar câteva leghe până la țărmul lacului Lindeman.

Tabăra fu așezată ca de obicei. Dar ultima noapte a fost și cea mai grea. Temperatura a crescut dintr-o dată și vântul s-a pornit să șuiere din răsputeri. De data aceasta, nemaifiind adăpostite de vreo vâlcea, corturile au fost smulse de mai multe ori din țăruși de rafalele de vânt, astfel că, în cele din urmă, au trebuit să le strângă pentru a nu fi luate de vârtejurile de zăpadă. Nu le rămăsese altceva de făcut decât să se înofolească bine în pături și să aștepte răbdători ivirea zorilor.

«Într-adevăr, gândi Summy Skim, e nevoie de toată filosofia filosofilor antici și moderni ca să accepți grozăviile unei astfel de călătorii, mai ales când nimeni nu te silește să faci!»

În puținele clipe de liniște, izbucneau strigăte de durere sau de spaimă, blesteme înverșunate. La gemetele răniților, pe care vântul îi rostogolea pe suprafața pământului, se adăugau lătrăturile, nechezaturile, mugetele animalelor ce rătăceau însăspăimântate pe întinderea platoului.

Se iviră, în sfârșit, zorii zilei de 30 aprilie. Bill Stell dădu semnalul de pornire. În locul catârilor fură înhămați câinii la săniile în care, de altfel, nu se urcă niciun călător, și coborâșul începu.

Mulțumită prevederii și experienței Cercetașului, acesta se efectua, dacă nu fără oboseală, cel puțin fără accidente, și cele două sănii ajunseră cu bine în câmpie, la ieșirea din trecătoarea Chilkoot. Vremea se îmbunătățea. Vântul, mai puțin rece, bătea către răsărit și termometrul începuse să urce. Din fericire se menținea totuși sub zero grade, căci dezghețul ar fi făcut drumul și mai anevoios.

La poalele muntelui numerosi emigranți se strânseseră laolaltă, aşteptând să le sosească materialele. Locul era mai larg și înghesuiala mai puțin supărătoare decât sus, pe platou. Jur împrejur se întindeau păduri în care corturile puteau fi așezate în deplină siguranță.

Caravana își petrecu noaptea acolo. A doua zi ea porni din nou, pe un drum destul de ușor, și ajunse către prânz la capătul de sud al lacului Lindeman.

## VIII

### *Spre nord*

După-amiaza acelei zile au hărăzit-o odihnei. De altfel, mai erau de făcut și unele pregătiri în vederea navigației peste lacuri, de care Cercetașul se ocupa fără întârziere. Atât pentru ei cât și pentru tovarășele lor de drum, Summy Skim și Ben Raddle aveau toate motivele să se felicite că-l angajaseră pe omul acesta prevăzător și destoinic.

Materialul lui Bill Stell era depozitat la marginea lacului Lindeman, într-un loc de popas pe care se și înghesuise să mii de călători. Acolo, la poalele unei coline, își avea el adăpostul principal. Așezarea cuprindea o căsuță din bârne, împărțită în mai multe încăperi bine închise, la care se adăugau

hangarele pentru sănii și alte vehicule de transport. În spate se aflau, staule și cuști pentru animalele de tracțiune.

Încă de pe atunci pasul Chilkoot începea să fie mai umblat decât pasul White, cu toate că acesta din urmă ducea direct la lacul Bennet, scutindu-i pe călători de traversarea lacului Lindeman. Pe lacul Lindeman, însă, fie că era înghețat, fie că apele lui fuseseră eliberate de sloiuri, transportul oamenilor și al materialelor lor se făcea în condiții mai bune decât prin întinsele câmpii și masivele muntoase care despart pasul White de sudul lacului Bennet.

Așadar, locul de popas al Cercetașului căpăta o importanță din ce în ce mai mare, aducându-i câștiguri mai sigure decât exploatarea zăcămintelor din Klondike.

De altfel, Bill Stell nu era singurul care se îndeletnicea cu această bănoasă ocupație. Nu-i lipsea concurența nici la stațiunea de la lacul Lindeman, nici la cea de la lacul Benet. S-ar putea spune că acești organizatori, de origină canadiană sau americană, erau insuficienți pentru miile de emigranți ce se revârsau acum, la sfârșitul iernii.

E foarte adevărat că un mare număr dintre emigranți nu recurg nici la serviciile Cercetașului, nici ale altora ca el, din motive de economie. Dar aceia sunt nevoiți să care cu săniile de la Skagway ambarcațiuni demontabile din lemn sau tablă, și am văzut câte necazuri au de întâmpinat pentru a străbate masivul Chilkoot cu acest material greoi. Nici prin pasul White condițiile nu sunt mai bune, și, atât pe un drum cât și pe celălalt, o mare parte din material se pierde.

Mai sunt unii care, fie pentru a scăpa de greutatea transportului, fie pentru a cheltui mai puțin cu ambarcațiunile, preferă să le comande la fața locului sau să le construiască ei însiși. Într-o regiune atât de împădurită, nu se poate vorbi de lipsa de materie primă, și, încă de pe acum, în jurul stațiunii de la lacul Lindeman există câteva șantiere și joagăre în funcțiune.

La sosirea caravanei, Bill Stell fu întâmpinat de oamenii săi, pe care-i folosea ca piloți pentru a conduce bărcile de pe un lac pe altul, până la Yukon. Te puteai încrucișa în pricoperea lor; erau buni cunoșători ai acestei navegații anevoieioase.

Temperatura fiind destul de scăzută, Summy Skim, Ben Raddle și însoțitoarele lor au fost bucuroși să se adăpostească în casa Cercetașului,

care le-a pus la dispoziție cele mai bune camere. După puțină vreme, se aflau adunați cu toții în încăperea comună, unde domnea o căldură plăcută.

— Of! suspină Summy Skim, așezându-se. Ce-a fost greu, a trecut!

— Deh, deh! glăsui Bill Stell. Ca oboseală, poate că da... și totuși, avem încă multe leghe de străbătut până să ajungem în Klondike.

— Știu, dragă Bill, răspunse Summy Skim, dar îmi închipui că această a doua parte a călătoriei nu va mai fi atât de primejdioasă și de obositoare.

— În privința asta greșiți, domnule Skim, adăugă Cercetașul.

— Totuși, nu ne rămâne decât să ne lăsăm în voia curentilor de pe lacuri, râuri și fluvii.

— Așa s-ar fi întâmplat dacă am fi scăpat de iarnă. Din nefericire încă nu a începutdezghețul. Când se va produce acesta, ambarcația noastră va pluti printre sloiuri și nu o dată vom fi siliți să târâm barca pe uscat; ceea ce nu-i deloc ușor...

— Hotărât lucru, strigă Summy Skim, sunt încă multe de făcut pentru ca turismul să devină mai lesnicios în ținutul ăsta nesuferit!

— Poți fi sigur că se vor face, afirmă Ben Raddle, întrucât e vorba să se construiască aici o linie de cale ferată. Două mii de oameni vor fi folosiți la această lucrare de către inginerul Hawkins.

— Bine!... Bine! făcu Summy Skim. Nădăduiesc să ne întoarcem mai înainte. Așadar, să nu ne bizuim pe această cale ferată ipotetică și să stabilim, dacă sunteți de acord, itinerarul pe care trebuie să-l urmăm în condițiile actuale.

Socotind propunerea înțeleaptă, Cercetașul întinse o hartă destul de rudimentară a regiunii.

— Mai întâi, iată lacul Lindeman care se întinde la poalele muntelui Chilkoot și pe care va trebui să-l străbatem în toată lungimea lui.

— Durează mult traversarea? întrebă Summy Skim.

— Nu, răspunse Cercetașul, dacă suprafața este înghețată peste tot, sau dacă gheața s-a topit în întregime.

— Și după aceea? întrebă Ben Raddle.

— După aceea va trebui să cărăm barca și bagajele pe uscat vreo jumătate de leghe, pentru a ajunge la stațiunea de la lacul Bennet. Mai departe, durata drumului depinde de temperatură, care, după cum ați văzut și dumneavoastră, poate varia foarte mult de la o zi la alta.

— Într-adevăr, recunosc Ben Raddle, niște diferențe între douăzeci și douăzeci și cinci de grade, după cum suflă vântul, dinspre nord sau dinspre sud.

— În concluzie, adăugă Bill Stell, avem nevoie fie de un dezgheț total care să ne îngăduie navigația, fie de un ger uscat care să întărească zăpada, astfel încât barca să alunece pe ea ca o sanie.

— În sfârșit, zise Summy Skim, iată-ne, să zicem, ajunși la lacul Bennet...

— Aceasta se întinde pe o lungime de douăsprezece leghe, explică Cercetașul. Dar nu trebuie să socotim mai puțin de trei zile pentru a-l străbate, ținând seama și de popasurile necesare.

— După ce trecem de el, va trebui să cărăm iar barca pe uscat? întrebă Summy Skim privind harta.

— Nu, pentru că vom pluti pe râul Caribou, lung doar de o leghe, care face legătura dintre lacul Bennet și lacul Marsh, de mărime aproape egală cu el. Părăsind acest lac, trebuie să urmărim, pe o lungime de vreo zece leghe, meandrele unui râu, pe parcursul căruia vom întâlni pragurile de la White Horses, foarte greu și uneori foarte primejdioase de trecut. Vom ajunge apoi la confluența cu râul Tahkeena, la căpătui lacului Labarge. În această parte a drumului se pot ivi cele mai mari întârzieri, acolo unde va trebui să străbatem pragurile White Horses. Mi s-a întâmplat să rămân o săptămână întreagă în amonte de lacul Labarge.

— Și lacul acesta e navigabil? întrebă Ben Raddle.

— În întregime, de-a lungul celor treisprezece leghe ale sale, răsunse Bill Stell.

— În concluzie, în afara câtorva porțiuni de drum, când vom merge pe uscat, ambarcațiunea noastră ne va duce până la Dawson City? întrebă Ben Raddle.

— Direct, domnule Raddle, răsunse Bill, și, orice s-ar spune, călătoria pe apă e mult mai ușoară.

— Ce distanță desparte lacul Labarge de Klondike, atât pe râul Lewis cât și pe Yukon? întrebă Ben Raddle.

— Cam vreo sută cincizeci de leghe, ținând seama și de ocolișuri.

— Văd că n-am ajuns încă, declară Summy Skim.

— De bună seamă, răsunse Cercetașul. După ce vom fi ajuns la râul Lewis, la marginea de nord a lacului Labarge, ne vom afla abia la jumătatea

drumului.

— Ei bine! Înținând seama de drumul lung care ne mai așteaptă, eu zic să ne refacem puterile și, de vreme ce avem prilejul să petrecem o noapte în bune condițiuni aici, la stațiunea lacului Lindeman, haideți la culcare, spuse în încheiere Summy Skim.

Într-adevăr, pentru cei doi veri a fost una dintre cele mai liniștite nopți de la plecarea din Vancouver. Sobele burdușite cu lemne răspândeau o căldură foarte plăcută în căsuța bine adăpostită și bine închisă.

A doua zi, pe 1 mai, la ora nouă s-a dat semnalul de pornire. Cei mai mulți dintre oamenii care-l însoțiseră pe Cercetaș de la plecare, din Skagway, aveau să-i urmeze până în Klondike. Serviciile lor vor fi foarte folositoare când vor trebui să împingă pe uscat barca transformată în sanie, până ce vor ajunge să plutească pe lacuri ori să coboare pe cursul râului Lewis și al Yukonului. Cât despre câini, ei aparțineau rasei locale. Aceste animale, obișnuite cu poverile, au labele lipsite de păr, ceea ce le îngăduie să alerge prin zăpadă fără a se împiedica. Dar, cu toate că erau obișnuite să tragă la sănii, tot sălbaticice rămăseseră. De fapt, păreau că sunt la fel cu lupii și vulpile. În orice caz, nu cu mângâieri și zaharicale izbuteau conducătorii lor să se facă ascultați.

Printre angajații lui Bill Stell se afla acum un cârmaci, căruia îi era rezervată sarcina de a conduce ambarcațiunea prin lacurile navigabile. Acesta era un indian din Klondike, pe nume Neluto, de nouă ani în slujba Cercetașului. Foarte priceput în meseria lui, Neluto cunoștea greutățile de tot felul pe care le prilejuiește traversarea lacurilor, a pragurilor și a râurilor, și te puteai încredie în îscusința lui. Înainte de a intra în slujba Cercetașului, fusese salariatul Companiei golfului Hudson și vreme îndelungată îi călăuzise pe vânătorii de blănuri prin aceste ținuturi nesfârșite. Cunoștea foarte bine regiunea pe care o străbătuse în lung și-n lat, chiar și dincolo de Dawson City, până la marginea cercului polar.

Neluto știa destul de bine limba engleză pentru a înțelege și a se putea face înțeles. De altfel, în afara lucrurilor legate de meseria lui, nu vorbea deloc și, cum se zice, trebuia să-i scoți vorba din gură cu cleștele. Totuși, acestui om obișnuit cu clima din Klondike i se puteau cere lămuriri foarte prețioase. De aceea Ben Raddle socotî că e bine să-l întrebe ce părere avea despre starea vremii și dacă lacurile se vor dezgheța curând.

Neluto declară că, după părerea lui, nu erau motive să se prevadă topirea zăpezii, nici dezghețul sloiurilor decât peste vreo cincisprezece zile, doar dacă nu s-o petrece cumva o schimbare bruscă a stării atmosferice, fenomen des întâlnit la această altitudine ridicată.

Ben Raddle nu pricepu mare lucru din aceste lămuriri confuze.

În orice caz, trebui să renunțe la ideea de a afla mai mult de la un om care era hotărât să nu se compromită.

Dacă viitorul rămânea nesigur, cel puțin prezentul nu le îngăduia nicio îndoială. Pe suprafața lacului Lindeman nu vor naviga, ci vor înainta cu săniile. Jane și Edith își vor găsi totuși loc în barca ce va aluneca pe una din laturi și pe care bărbații o vor urma umblând pe jos.

Vremea era liniștită, vântul aspru din ajun se domolise și tindea să se abată către sud. Totuși, gerul puternic – douăzeci de grade sub zero – era foarte potrivit pentru mers, pe care vârtejurile de zăpadă l-ar fi îngreunat mult.

Pe la unsprezece străbătuseră lacul Lindeman și le-a trebuit mai mult de un ceas ca să parcurgă cei doi kilometri care-i mai despărțeau de lacul Bennet, astfel că, la ora prânzului, Cercetașul și caravana lui poposeau la stațiunea ce se afla la marginea de miazăzi a lacului.

În această stațiune înghesuiala era la fel de mare ca și la Sheep Camp, din trecătoarea Chilkoot. Mii de emigranți se aşezaseră acolo, aşteptând un prilej să-și poată continua drumul. Peste tot se ridicaseră corturi, care nu vor întârzia să fie înlocuite prin colibe și case, dacă exodul spre Klondike va mai continua câțiva ani.

Chiar de pe acum, în acest germene de sat, care poate va deveni târg sau oraș, se găseau hanuri care s-ar putea transforma în hoteluri, joagăre și șantiere de construcții navale, împrăștiate pe malurile lacului, fără să mai vorbim de un post de poliție, ale cărei îndatoriri nu erau lipsite de primejdii printre aventurierii ce mișunau în voie prin toată regiunea.

Indianul Neluto nu greșise deloc răspunzând în doi peri când fusese întrebat despre starea vremii. La începutul după-amiezii se produse o schimbare bruscă a condițiunilor atmosferice.

Vântul se îndreptă direct către sud și termometrul urcă la 0 grade centigrade. Erau niște simptome asupra căror nu te puteai însela. Se putea trage concluzia că anotimpul rece lua sfârșit, că dezghețul va elibera în curând suprafața apelor curgătoare și a lacurilor.

Încă de pe acum, lacul Bennet era parțial degajat de sloiuri.

Printre *icefields*, sau câmpuri de gheăță șerpuiau trecători prin care se putea strecu o ambarcație, cu condiția să-și prelungească drumul.

Către sfârșitul zilei, temperatura urcă și mai mult, dezghețul se înteță, câteva sloiuri începură să se desprindă de maluri și să se îndepărteze către nord. Așadar, dacă peste noapte nu se va lăsa din nou gerul, vor ajunge la capătul de miazănoapte a lacului, fără greutate.

Termometrul nu coborî nici în timpul nopții și, la ivirea zorilor, pe 2 mai, Bill Stell constată că navigația se va desfășura în condiții destul de bune. Dacă va continua să adie vântul dinspre sud, vor putea folosi vela din spate.

Dis-de-dimineață, când voise să încarce în barcă bagajele și proviziile de alimente, Cercetașul constatașe că treaba era gata făcută. Edith și Jane își luaseră încă din ajun această sarcină. Sub îndrumarea lor, totul fusese orânduit mai bine decât s-ar fi așteptat. Folosiseră până și ultimul colțisor, astfel că toate baloturile, de la cel mai mare până la cel mai mic, se aliniau într-o ordine desăvârșită, plăcute la vedere, ușor de scos.

Întâlnindu-se pe mal cu cei doi veri, le împărtăși și lor uimirea pe care o simțise.

— Într-adevăr, spuse Ben Raddle, amândouă sunt uluitoare. Energia, permanentă bună dispoziție a domnișoarei Jane, neînduplecata și blânda fermitate a domnișoarei Edith sunt de-a dreptul surprinzătoare și încep să capăt convingerea că am făcut o bună afacere cu ele.

— Ce afacere? întrebă Bill Stell.

— N-ai să-nțelegi... Dar spune-mi, Cercetașule, continuă Ben Raddle, cum și se pare vremea? S-a sfârșit oare cu iarna?

— N-aș vrea să mă pronunț definitiv, răsunse Cercetașul. Mi se pare totuși că lacurile și râurile nu vor întârzia să se dezghețe. De altfel, strecurându-ne prin locurile eliberate de sloiuri, chiar dacă vom fi nevoiți să ne prelungim drumul, barca noastră...

— Nu va fi silită să-și părăsească drumul ei firesc, și asta-i foarte bine, completă Summy Skim.

— Neluto ce zice despre asta? întrebă Ben Raddle.

— Neluto zice, declară cu hotărâre indianul, că nu trebuie să ne temem că se va opri dezghețul, dacă termometrul nu coboară.

— Foarte bine! Încuviință Ben Raddle râzând. Tu nu riști niciodată să te compromiți, băiete... Dar sloiurile în derivă nu sunt primejdioase?

— Ah! Barca e solidă, afirmă Bill Stell. A făcut până acum dovada, navigând de multe ori pe vremea dezghețului.

Ben se întoarse către indian.

— Ce zici, Neluto, stăruiești el, n-ai vrea să-mi spui mai lîmpede care e părerea ta?

— Au trecut două zile de când s-au pus în mișcare primele sloiuri, doavadă că partea de sus a lacului trebuie să fie eliberată, răspunse pilotul.

— Ah! Ah! exclamă Ben pe un ton satisfăcător. Iată în sfârșit o părere. Dar despre vânt ce crezi, pilotule?

— S-a pornit cu două ore înaintea zorilor și ne este favorabil.

— Astă-i adevărat, pilotule; dar va continua să bată?

Neluto se întoarse și privi către sud orizontul închis de masivul Chilkoot. Pe coasta muntelui abia se zărea o ceață ușoară. După ce întinse mâna într-acolo, pilotul răspunse:

— Cred că vântul va ține până deseară, domnule...

— E-n regulă!

— ...Numai să nu se schimbe de-acum încolo, completă Neluto, foarte serios.

— Îți mulțumesc, pilotule, zise Ben îmbufnat. Iată-mă pe deplin lămurit.

Ambarcațiunea Cercetașului era un fel de șalupă, sau mai degrabă o barcă lungă de treizeci și cinci de picioare. În spate se afla o tendă sub care se puteau adăposti două-trei persoane, ziua sau noaptea, în timpul viscolelor sau al rafalelor de ploaie. Această ambarcațiune cu fundul turtit avea o lățime de șase picioare, ceea ce îi îngăduia să poarte o velă cu suprafață mare. Croită ca vela foc a șalupelor de pescuit, pânza era legată în capătul din față și se cățăra până în vârful unui catarg subțire, înalt de cincisprezece picioare. În caz de furtună, era lesne să eliberezi acest catarg din călcâiul său și să-l culci pe bănci.

După o astfel de ambarcațiune cu greu te-ai fi putut ține. Dar, cu vântul pieziș, înainta și mai ușor. Când sinuozitățile trecerilor printre câmpurile de gheață îl sileau pe cărmaci să ia vântul în față, se strângea pânza și se trecea la vâsle, care, mânuite de brațele puternice ale celor patru vâslași canadieni, îngăduiau să se atingă o viteză mai potrivită.

Suprafața lacului Bennet nu e prea mare. El nu poate fi comparat cu întinsele mari interioare din nordul Americii, bântuite de furtuni. Nu începe îndoială că pentru o asemenea traversare proviziile luate de Cercetaș erau

suficiente: carne conservată, pesmeți, ceai, cafea, un butoiș cu rachiu, plus o rezervă de cărbuni pentru plită. De altfel, se bizuiau pe pescuit, apele acestea fiind foarte bogate în pește, precum și pe vânat – potârnichi și găinușele sălbatrice care trăiesc pe malurile lacului.

Cu pilotul Neluto la cârmă, cu Jane și Edith în spatele pânzei de cort sub care se adăpostiseră, cu Summy Skim și Ben Raddle stând lângă Bill Stell, cu cei patru oameni aşezăți în față, ca să înlăture cu niște prăjini lungi sloiurile de gheăță, barca se desprinse de mal pe la ora opt.

Navigația devenise destul de anevoieasă printre numeroasele ambarcațiuni ce pluteau pe trecerile dintre ghețuri. Vrând să profite de dezgheț și de vântul favorabil, câteva sute de bărci părăsiseră stațiunea de la lacul Bennet. Nu era chip să eviți ciocnirile în mijlocul unei asemenea flotile. Și să te ții atunci ce strigăte, ce înjurături, ce amenințări izbucneau din toate părțile, fără să mai vorbim de lovitură!

În timpul după-amiezii se încrucișără cu o barcă a poliției. Cei aflați în ea aveau adesea prilejul să intre în acțiune.

Şeful echipei de polițiști îl cunoștea pe Cercetaș și-i strigă din mers:

— Salutare, Cercetașule!... Mereu ne sosesc emigranți din Skagway spre Klondike...

— Da, răspunse canadianul, și chiar mai mulți decât ar trebui...

— Și mai mulți decât se vor întoarce...

— Asta aşa e! Cam la ce cifră se ridică numărul celor ce au traversat lacul Bennet?

— La aproape cincisprezece mii.

— Și încă nu s-a sfârșit!

— Nici pe departe.

— N-ați auzit dacă în aval a început dezghețul?

— Așa se spune. O să puteți ajunge la Yukon pe apă.

— Da, numai să nu vină iar gerul.

— Să sperăm că nu.

— Așa să fie... Mulțumesc.

— Drum bun!

În lipsa vântului, înaintarea bărcii a avut de suferit. După două nopți de stat pe loc, au ajuns la celălalt capăt al lacului Bennet abia în după-amiază zilei de 4 mai.

Acolo se desprinde din lac un râu mic, mai degrabă un canal, canalul Caribou, care, la mai puțin de o leghe, se varsă în lacul Tagish.

Având în vedere că plecarea urma să aibă loc a doua zi, după o noapte de odihnă, Summy Skim găsi cu cale să folosească ultimele ceasuri ale zilei ducându-se să vâneze prin câmpiiile din apropiere. De îndată ce-și exprimă această intenție, spre marea lui bucurie, Jane Edgerton se arăta dispusă să-l însotească.

Dorința ei n-a părut nimănui nepotrivită. Fata asta era bine înarmată pentru viață. Summy Skim era un vânător исcusit, dar nici ea nu se arăta mai puțin îndemânică, astfel că se întoarseră curând cu produsul comun al expediției lor, trei perechi de potârnichi și patru găinușe sălbaticice, cu pene de culoare verde-deschis. Între timp, Edith pregătise pe malul râului un foc din vreascuri, astfel că vînatul, fript deasupra unei flăcări vioaie, fu declarat excelent.

Lacul Tagish, cu o lungime de şapte leghe și jumătate, este legat de lacul Marsh printr-o deschidere îngustă care, la data de 6 mai, când caravana ajunsese acolo, era astupată de sloiuri pe o distanță de o jumătate de leghe. Au fost deci siliți să tragă pe uscat barca, închiriiind o pereche de catâri. Navigația fu reluată pe 7 mai.

Pentru a străbate lacul Marsh, le trebuiau patruzeci și opt de ore, deși lungimea lui nu depășește șapte, până la opt leghe. Vântul sufla dinspre nord și doar cu vâslele, nu se putea conta pe o înaintare rapidă. Din fericire, flotila de bărci părea mai puțin înghesuită decât pe lacul Bennet, numeroase ambarcațiuni fiind lăsate în urmă, și pe 8 mai, înainte de apusul soarelui, se pregătiră să înnopteze la capătul lacului.

— Cercetașule, dacă nu mă înșel, nu mai avem de trecut decât un singur lac, ultimul din regiune, spuse Ben Raddle, după masa de seară.

— Da, domnule Raddle, răspunse Bill Stell, lacul Labarge. Dar mai întâi va trebui să plutim pe râul Lewis, și acolo vom întâmpina cele mai mari greutăți ale călătoriei. Va trebui să trecem pragurile de la White Horses, unde au pierit multe ambarcațiuni cu oameni și bagaje.

Aceste cataracte reprezintă de fapt cea mai serioasă primejdie pentru navigația dintre Skagway și Dawson City. Ele se întind pe trei kilometri și jumătate din cei optzeci și cinci care despart lacul Marsh de lacul Labarge. Pe această porțiune scurtă, diferența de nivel nu e mai mică de treizeci și

două de picioare, iar cursul râului este plin de recife, astfel că ambarcațiunile sunt în mare primejdie de a se sfărâma de ele.

— N-am putea merge pe lângă mal? întrebă Summy Skim.

— Nu e cu putință, răspunse Cercetașul. Dar se construiește o linie electrificată pe care se vor transporta bărcile, cu încărcătură cu tot, în aval de cataracte.

— Dacă acest drum se construiește, înseamnă că el nu e încă terminat, nu-i aşa, Cercetașule?

— Aşa e, domnule, cu toate că sute de muncitori lucrează la construcție.

— Atunci n-avem de ce să ne mai ocupăm de el. O să vezi tu, Bill, că n-o să fie gata nici la întoarcerea noastră.

— Numai să nu rămâneți în Klondike mai mult decât v-ați propus, răspunse Bill Stell. Știi precis când pleci în Klondike, dar nu știi niciodată când te întorci de acolo...

— Nici măcar dacă te mai întorci vreodată! încuviață Summy Skim cu convingere.

A doua zi după-amiază, pe 9 mai, barca ajunse la cataracte. Nu era singura ambarcațiune care se aventura în această trecere primejdioasă. Alte bărci veneau în urmă, și câte dintre cele ce se grăbeau astfel în amonte vor mai ajunge oare în aval!...

E leste de înțeles că piloții care cârmuiesc bărcile prin cataractele White Horses cer simbrie foarte mare. Acești trei kilometri le aduc o sută cincizeci de franci pentru fiecare călătorie. Aşa stând lucrurile, ei nu se simt deloc îndemnați să-și schimbe bănoasa lor meserie pentru cea de căutător de aur.

Prin locul acela, viteza curentului era de cinci leghe pe oră. Le-ar fi trebuit deci un timp foarte scurt ca să parcurgă cei trei kilometri ai cataractelor, de n-ar fi fost siliți să ocolească numeroasele stânci de bazalt, împrăștiate între cele două maluri, ori să se ferească din calea sloiurilor de gheață, obstacole plutitoare a căror izbitură ar fi zdrobit și cea mai solidă ambarcațiune. Toate acestea măresc simțitor durata drumului.

În repetate rânduri, barca trebui să-și schimbe brusc direcția cu ajutorul vâslelor, ca să evite ciocnirea fie cu o altă barcă, fie cu un sloi de gheață, și iscusința pilotului îi scoase de multe ori din impas. Ultima treaptă a acestor cataracte este cea mai primejdioasă și aici se întâmplă cele mai multe catastrofe. Trebuie să te ții bine de marginea bărcii pentru a nu fi azvârlit peste bord. Dar Neluto avea ochiul ager, mâna sigură, un sânge rece de

nezdruncinat, și dacă n-a izbutit să se ferească de câteva trombe de apă, pe care o aruncară repede în râu, în cele din urmă, partea aceea, atât de temută, fu depășită fără nicio stricăciune.

— De acum, ce-a fost greu a trecut nu-i aşa, Bill? întrebă Summy Skim.

— Fără-ndoială, răsunse Ben Raddle.

— Într-adevăr, domnilor, întări Cercetașul. Nu ne mai rămâne decât să traversăm lacul Labarge, apoi să parcurgem râul Lewis, pe o distanță de vreo sută șaizeci de leghe...

— O sută șaizeci de leghe! repetă Summy Skim râzând. S-ar putea spune că am și ajuns.

Sfătuindu-se cu Neluto, Bill Stell hotărî să facă un popas de douăzeci și patru de ore la stațiunea de la lacul Labarge, unde ajunseră în seara de 10 mai. Vântul sufla puternic dinspre nord. Chiar cu ajutorul vâslelor, barca ar fi izbutit cu greu să iasă în larg, și pilotul nu era prea încântat să încerce traversarea în asemenea condiții, temându-se că o scădere de temperatură ar putea determina formarea sloiurilor și acestea ar țintui caravana în mijlocul lacului înghețat.

Stațiunea de la lacul Labarge, înființată după modelul și pentru același scop ca și cele de pe lacurile Lindeman și Bennet, cuprindea vreo sută de case și colibe. Într-una din aceste case, împodobită cu numele de «hotel», călătorii noștri avură norocul să găsească niște camere libere.

Lacul Labarge, lung de aproape cincizeci de kilometri, este alcătuit din două părți care se împreună chiar la locul de unde izvorăște râul Lewis.

Desprinsă de țărm în dimineața zilei de 12 mai, ambarcațiunii i-au trebuit treizeci și sase de ore ca să străbată prima parte a lacului. Abia în după-amiaza de 13 mai, pe la ceasurile cinci, după ce înfruntaseră nenumărate rafale, Cercetașul și tovarășii săi ajunseră la râul Lewis, care cotește către nord-est îndreptându-se spre fortul Selkirk. Chiar a doua zi, barca începu să plutească pe acest râu, aflat în plin dezgheț.

Pe la ceasurile cinci, Cercetașul dădu ordin să se acosteze pe malul drept, unde aveau să rămână peste noapte. Jane și Summy coborâră pe țărm. Se auziră curând focuri de armă și câteva perechi de rațe și de găinușe sălbatrice îngăduiră să se economisească conservele la masa de seară.

De altfel, și celelalte ambarcațiuni ce coborau pe râul Lewis socotiseră potrivit să înnopteze acolo, astfel că pe maluri se vedea licăriind mai multe focuri de tabără.

Începând din ziua aceea, problema dezghețului părea în întregime rezolvată. Sub influența vântului de sud, termometrul se menținea la cincisase grade peste zero. Formarea sloiurilor pe râu nu mai era deci posibilă.

În timpul nopții nu era de temut vreun atac din partea fiarelor. Prin împrejurimile râului Lewis nu se arătaseră urși, spre marele regret al lui Summy Skim, care pierdea astfel ocazia de a doborî unul din aceste grozave plantigrade. În schimb, trebuiau să se apere împotriva miliardelor de musculițe și abia izbuteau să se ferească de începuturile lor, pe cât de dureroase pe atât de enervante, alimentând focurile toată noaptea.

După ce au coborât râul Lewis, pe o distanță de cincizeci de kilometri, în după-amiaza zilei de 15 mai Cercetașul și tovarășii săi de drum trecură pe lângă confluența cu râul Hootalinqua, apoi, a doua zi, pe lângă cea cu râul Big Salmon, doi afluenți ai râului Lewis. Avură prilejul să observe cum își schimbă râul coloarea lui albastră atunci când își împreunează apele cu cele ale afluenților. A doua zi, barca trecu pe lângă gurile râului Walsh, în prezent părăsit de prospectori, urmă apoi Cassiarul, un banc de nisip ieșit la suprafață din apele secate, de unde prospectorii adunaseră într-o lună aur în valoare de treizeci de mii de franci.

Călătoria continuă pe o vreme foarte schimbătoare. Barca înainta când cu ajutorul vâslelor, când cu pânzele întinse, iar prin locurile înguste și întortocheate remorcată cu frânghii.

La 25 mai, cea mai mare parte din cursul râului Lewis, care în curând avea să poarte numele Yukon, fusese străbătută în condiții favorabile, astfel că Cercetașul hotărî să se oprească la Turenne, loc de popas aşezat pe o faleză smâlțată în acest anotimp de primele flori; anemone, brândușe și ienuperi parfumați. Numeroși emigranți își ridicaseră acolo corturile. Barca avea nevoie de unele reparații și rămaseră pe loc douăzeci și patru de ore, astfel că Summy Skim avu prilejul să-și exercite sportul lui preferat.

În următoarele două zile, datorită unui curent cu o viteză de patru noduri pe oră, barca înainta destul de repede. În după-amiaza de 28 mai, după ce depășise labirintul insulelor Myersall, se apropiie de malul stâng și acostă în fața fortului Selkirk.

Fortul acesta, construit în 1848 pentru a-i adăposti pe agenții golfului Hudson, distrus în 1852 de indieni, în prezent nu-i decât un bazar destul de bine aprovizionat. Înconjurat de colibe și de corturile emigranților, el dirijează navigația pe marele râu care, începând de acolo, poartă numele de

Yukon, fiind îmbogățit cu apele râului Pelly, principalul său affluent de pe malul drept.

La prețuri, ce-i drept, cam piperate, Cercetașul găsi la fortul Selkirk tot ce-i trebuia și, după douăzeci și patru de ore de odihnă, în dimineața de 30 mai, barca se lăsa din nou în voia curentului. Trecuă, fără să se oprească, prin dreptul confluencei cu râul Stewart care începea să-i atragă pe căutătorii de aur. Încă de pe acum, pe tot parcursul lui de trei sute de kilometri mișunau căutători de aur. Barca făcu apoi un popas de o jumătate de zi la Ogilvie, pe malul drept al Yukonului.

În aval, fluviul se lătea din ce în ce mai mult, astfel că ambarcațiunile puteau circula mai ușor printre numeroasele sloiuri în derivă spre nord.

După ce lăsară în urmă gurile lui Indian River și ale lui Sixty Miles Creek, care se deschideau față în față la o distanță de patruzeci și opt de kilometri de Dawson City, Cercetașul și însoțitorii săi intrară, în sfârșit în capitala ținutului Klondike, în după-amiaza de 3 iunie.

Chiar în clipa când coborau din barcă, Jane se apropiu de Ben Raddle și-i intinse o foaie ruptă dintr-un carnețel, pe care scrisese câteva cuvinte.

— Îngăduiți-mi, domnule Raddle, să vă dau chitanță, spuse ea.

Ben luă hârtia și citi:

*Primit din partea domnului Ben Raddle o călătorie confortabilă de la Skagway la Dawson, potrivit clauzelor prevăzute în contractul nostru. Drept care îi înmânez prezenta chitanță.*

Urma semnatura.

— E în regulă, zise Ben calm, vîrând în buzunar hârtia, cu un aer cât se poate de serios.

— Îngăduiți-mi totodată, domnilor, zise Jane, adresându-se acum celor doi veri, să adaug la chitanță mulțumirile Edithei și ale mele pentru modul prietenesc în care v-ați purtat față de noi, pentru care vă vom fi recunoscătoare.

Fără să mai adauge o vorbă, Jane îi strânse mâna lui Ben Raddle. Dar când veni rândul lui Summy Skim, acesta, fără să-și ascundă emoția, reținu mânuța ce i se oferise.

— Stați puțin!... Stați puțin... domnișoară Jane, zise Summy zăpăcit, vreți să ne părăsiți cu adevărat?

— Vă mai îndoiti? întrebă Jane urnită. Nu ne-am înțeles astfel de la început?

— Desigur, da... încuviință Summy. Îmi închipui cel puțin că ne vom mai întâlni, nu-i aşa?

— Nădăduiesc, domnule Skim, dar asta nu depinde de mine. De-acum încolo totul depinde de mersul prospectuinilor.

— Prospektuni!... strigă Summy. Zău, domnișoară Jane, tot nu v-a ieșit din cap gândul acesta nesăbuit!

Cu o mișcare bruscă, Jane își smulse mâna dintr-o lui.

— Nu văd nimic nesăbuit în planurile mele, domnule Skim, zise ea pe un ton întepat. Ar trebui să vă închipuiți că n-am făcut drumul până la Dawson ca să-mi schimb dintr-o dată planurile, ca o sfârlează care se răsucește după bătaia vântului... Cu atât mai mult cu cât mi-am luat niște obligații pe care înteleg să le respect, adăugă ea întorcându-se spre Ben Raddle.

Să fi fost Summy Skim mai sensibil din fire? Ceea ce este sigur, e că în clipa aceea se simțea tare nefericit, fără să-și dea seama de ce.

— Evident!... Evident!... bâlbâi el fără convingere, în vreme ce fetele se îndreptau cu pași hotărâți spre spitalul din Dawson.

## IX

### *Klondike*

Această parte a Americii de Nord, care se numește Alaska, este o regiune întinsă, scăldată de apele celor două oceane, Pacific și Oceanul înghețat de Nord. Se apreciază că acest teritoriu se întinde pe o suprafață de o mie cinci sute de kilometri pătrați, pe care împăratul rus, din simpatie pentru Statele Unite, sau, după cum se zice, din antipatie pentru Marea Britanie, a cedat-o Americii, care făcu în ziua aceea încă un pas spre realizarea doctrinei lui Monroe: «Toată America, americanilor».

În afara zăcămintelor aurifere pe care le cuprinde, s-ar mai putea trage oare vreun folos din acest ținut scăldat de Yukon, jumătate canadian, jumătate alaskan, din care o parte este situată dincolo de cercul polar și al cărui pământ nu poate fi în niciun fel cultivat? Nu prea e de crezut.

Totuși să nu uităm că Alaska, inclusiv insulele Baranof, Amiralitatei, Prince de Galles, care țin de ea, precum și arhipelagul Aleutinelor, are un litoral pe care s-au dezvoltat multe porturi unde pot acosta vapoarele, începând de la Sitka, capitala statului Alaska, până la Saint-Michel, așezat la gurile Yukonului, unul dintre cele mai mari fluvii din lume.

Meridianul o sută patruzeci și unu a fost arbitrar ales drept linie de demarcație între Alaska și Canada. În ceea ce privește granița de sud, care deviază și se încovoiaie în aşa fel încât să cuprindă și insulele de pe lângă țărm, aceasta probabil că nu este suficient de bine precizată.

Aruncându-ți privirea pe o hartă a Alaskăi, constați că pământul ei e neted pe cea mai mare întindere. Abia spre sud solul începe să se înalte. Acolo începe lanțul muntos care se prelungeste străbătând Columbia și California, sub numele de Cascade Ranger.

Ceea ce te izbește în mod deosebit este cursul Yukonului. După ce a scăldat Canada, îndreptându-se spre nord, după ce a acoperit-o cu uriașa lui retea de afluenți, mărețul fluviu pătrunde în Alaska, descrie o curbă până la Fort Yukon, apoi, coborând din nou spre sud-vest, merge să se verse în marea Behring, la Saint-Michel.

Yukonul este mai mare decât însuși Mississippi, părintele apelor. Debitul său nu e mai mic de douăzeci și trei de mii de metri cubi pe secundă, iar cursul lui se întinde pe două mii două sute nouăzeci kilometri, străbătând un bazin a cărui suprafață este de două ori mai mare decât suprafața Franței.

Dacă teritoriile pe care le parurge nu pot fi cultivate, în schimb aria forestieră este foarte întinsă. Aici se găsesc îndeosebi codri nepătrunși de cedri galbeni, din care s-ar putea aproviziona întreagă lume dacă pădurile mai accesibile ar fi secătuite. În ceea ce privești fauna, ea este reprezentată mai ales prin ursul negru, elanul, karibu-ul american, berbecul de munte, capra sălbatică, cu părul lung și alb apoi o bogată colecție de vânat cu pene – găinușe sălbatrice, becaține, sturzi, potârnichea zăpezilor, rațe, ce se înmulțesc cu miliardele.

Apele care scaldă imensul perimetru al coastelor nu sunt mai puțin bogate în mamifere marine și pești de toate speciile. Printre ei există unul, denumit harlatan, asupra căruia merită să ne oprim puțin. Peștele acesta e atât de îmbibat de ulei încât, fără nicio pregătire prealabilă, îi poți da foc pentru a ilumina, aşa cum ai face cu o torță. De aici i se trage și numele de *Candle Fish*, pe care i l-au dat americanii.

Descoperit de către ruși în 1730, explorat în 1741, pe vremea când populația lui, în general de origine indiană, nu depășea în total treizeci și trei de mii de locuitori, ținutul acesta e invadat în prezent<sup>18</sup> de o mulțime de

emigranți și de prospectori, pe care zăcămintele aurifere îi atrag de câțiva ani în Klondike.

Despre zăcămintele acestea arctice s-a vorbit pentru prima oară în anul 1864. Pe vremea aceea, reverendul Mac Donald găsise aur, să-l aduni cu lopata, într-un pârâu aproape de Fort Yukon.

În 1882, o echipă de foști prospectori din California, printre ei aflându-se și frații Boswell, se încumetă să străbată trecătoarea Chilkoot și începu să exploateze noile terenuri aurifere.

În 1885 căutătorii de aur de pe Lewis-Yukon semnalară zăcămintele de pe Forty Miles Creek, puțin mai în aval de viitorul oraș Dawson, aproape chiar pe locul ce avea să-l ocupe mai târziu *claim*-ul 129 al lui Josias Lacoste. După doi ani, în momentul în care guvernul canadian proceda la delimitarea provinciei, ei izbutiseră să extragă aur în valoare de șase sute de mii de franci.

În 1892, Compania North American Trading and Transportation, din Chicago, întemeiază târgușorul Cudahy, la confluența dintre Forty Miles Creek și Yukon. Cam în aceeași vreme, în timp ce supravegheau lucrările, treisprezece agenți de poliție, patru subofițeri și trei ofițeri au adunat nu mai puțin de un milion cinci sute de mii de franci din *claim*-urile de pe Sixty Milles Creek, situat puțin în amonte de Dawson City.

Semnalul fusese dat; prospectorii vor alerga acum din toate părțile. În 1895, o mie de canadieni, majoritatea de origine franceză, traversează muntele Chilkoot.

Răsunătoarea veste se răspândește însă în 1896. Tocmai se descoperise un curs de apă de o nemăsurată bogătie. Această apă era Eldorado, un affluent al Bonanzei, la rândul său affluent al râului Klondike, el însuși affluent al Yukonului. Multimea căutătorilor de aur începe să dea buzna. La Dawson City, loturile care se vindeau cu douăzeci și cinci de franci ajunseră în curând la prețul de o sută cincizeci de mii.

Regiunea care poartă numele de Klondike este de fapt doar un district al Canadei. Meridianul o sută patruzeci și unu, care trasează linia de demarcare dintre Alaska, devenită americană, și posesiunile Marii Britanii, constituie totodată și granița occidentală a acestui district.

Granița de nord o alcătuiește Klondike River, un affluent al Yukonului, cu care își are confluența chiar în Dawson City, pe care-l desparte în două părți inegale.

La est se învecinează cu acea parte a Dominionului unde își fac apariția primele ramificații ale Munților Stâncosi, străbătută de la sud la nord de fluviul Mackenzie.

Centrul districtului este presărat cu coline, dintre care cea mai înaltă, denumită Domul, a fost descoperită în iunie 1897. Acestea sunt singurele forme de relief ale unei suprafețe, în general netedă, pe care se desfășoară rețeaua hidrografică legată de bazinul Yukonului. Cei mai mulți afluenți ai acestuia poartă cu ei grăunțe de aur, iar pe malurile lor se află în prezent sute de *claim-uri* în exploatare. Dar cel mai bogat pământ aurifer este cel scăldat de Bonanza, izvorâtă din colinele Cormack, și de numeroșii ei afluenți: Eldorado, Queen, Bulder, American, Pure Gold, Cripple, Tail etc.

Astfel se explică de ce, pe un teritoriu brăzdat de pârâuri și râuri eliberate de ghețuri vreme de trei-patru luni pe an, pe aceste zăcăminte atât de numeroase și relativ ușor de exploatat, prospectorii se reped cu grămadă; înțelegem de ce numărul lor crește de la an la an, în ciuda oboselii, suferințelor și dezamăgirilor întâmplate pe drum.

Cu câțiva ani în urmă, pe locul în care Klondike River se varsă în Yukon nu exista decât o mlaștină, adesea acoperită prin umflarea apelor dupădezgheț. Această tristă pustietate era însuflarețită doar de câteva colibe, asemănătoare izbelor rusești, în care își duceau traiul mizer niște familii de indigeni.

Într-o bună zi, un canadian, pe nume Leduc, întemeie la confluența celor două ape orașul Dawson, care încă din 1898 număra mai bine de optspreezece mii de locuitori.

La început Dawson City a fost împărțit de fondatorul său în loturi pentru care acesta nu cerea mai mult de douăzeci și cinci de franci, dar care în prezent își găsesc cumpărători la prețuri variind între cincizeci de mii și două sute de mii de franci. Dacă zăcămintele din Klondike nu sunt condamnate să secătuiască prea repede, dacă se vor mai descoperi și alte terenuri aurifere în bazinul marelui fluviu, s-ar putea întâmpla ca Dawson City să devină o metropolă tot atât de impunătoare cum este Vancouver în Canada sau Sacramente în California americană.

În primele sale zile de existență, noul oraș a fost amenințat să dispară inundat de apă, asemeni mlaștinei pe care fusese clădit. Au trebuit să se construiască diguri puternice pentru a-1 feri de această primejdie, care, de altfel, nu-l amenință decât puține zile din an.

Într-adevăr, dacă în perioada în care ghețurile Yukonului se topesc creșterea apelor este atât de abundantă încât ar putea pricinui mari ravagii, în timpul verii, dimpotrivă, nivelul apelor scade într-atât, încât poți trece prin albia lui Klondike River cu piciorul.

Ben Raddle cunoștea în amănunt povestea acestui district. Luase informații despre toate descoperirile făcute în ultimii ani. Știa care fusese creșterea constantă a randamentului terenurilor și ce întorsături fericite ale norocului se produseseră acolo. El afirma că nu venise în Klondike decât pentru a-și lua în stăpânire *claim*-ul de pe Forty Miles Creek, pentru a-și da seama de valoarea lui și pentru a-l vinde la un preț cât mai bun. Fiindcă spunea aşa, trebuia să-l crezi. Dar Summy Skim simțea că, pe măsură ce se aprobiau de regiunea auriferă, creștea și interesul vărului său pentru problemele legate de prospectare și se temea din ce în ce mai mult ca nu cumva să prindă rădăcini în acest ținut al aurului și al suferinței.

Pe atunci, districtul cuprindea nu mai puțin de opt mii de *claim*-uri, numerotate de la vârsarea afluenților și subafluenților Yukonului până la izvorul acestora. *Claim*-urile aveau o suprafață de cinci sute de picioare, sau de două sute cincizeci, potrivit modificărilor aduse de legea din 1896.

Preferințele prospectorilor și ale companiilor se îndreptau către zăcămintele Bonanzei, ale afluenților săi și ale colinelor de pe malul stâng al lui Klondike River.

Din acest sol privilegiat, Georgy Mac Cormack a vândut mai multe *claim*-uri de douăzeci și patru de picioare lungime pe paisprezece lățime, din care s-au extras pepite în valoare de opt mii de dolari, adică patruzeci de mii de franci, în mai puțin de trei luni.

Bogăția zăcămintelor de pe Eldorado este într-atât de mare, încât, după statisticile din Ogilvie, fiecare sită valorează în medie între douăzeci și cinci și treizeci și cinci de franci. Și dacă, după cum se pare, filonul are o lățime de treizeci de picioare, o lungime de cinci sute și o grosime de cinci picioare, se poate trage concluzia că el va produce până la douăzeci de milioane de franci. Astfel, încă de pe atunci, societățile și companiile căutau pe toate căile să achiziționeze cât mai multe *claim*-uri, oferind care mai de care prețuri mai ridicate.

Era într-adevăr păcat – cel puțin aşa trebuie să-și fi spus Ben Raddle, pentru că Summy Skim nici nu se gândeau la asta – că moștenirea pe care le-o lăsase unchiul Josias nu era unul din *claim*-ul de pe Bonanza, în loc să fie

situată pe Forty Miles Creek, de cealaltă parte a Yukonului. Fie că ar fi exploatat-o ei însiși, fie că ar fi vândut-o, oricum câștigul ar fi fost mult mai mare. Dacă moștenitorilor li s-ar fi oferit un preț mai ridicat, poate că aceștia nici n-ar fi pornit la drum spre Klondike; Summy Skim s-ar fi aflat acum în vacanță, la ferma sa din Green Valley, în loc să se împotmolească pe străzile acestei capitale, al cărei noroi cuprinde, poate, bucătele din prețiosul metal.

Mai rămâneau, ce-i drept, propunerile făcute de Trading and Transportation Company, dacă nu cumva, neprimind răspuns, acestea și-or fi pierdut valabilitatea.

La urma urmelor, Ben Raddle venise să vadă cum stau lucrurile, și va vedea. Cu toate că numărul 129 nu produsese niciodată pepite de trei mii de franci – cea mai mare găsită în Klondike atingea această valoare – probabil că nu era nici secătuit, de vreme ce se prezintaseră cumpărători. Companiile americane sau engleze nu tratau asemenea afaceri cu ochii închiși. În cel mai rău caz, cei doi veri puteau nădăjdui să-și acopere măcar cheltuielile făcute cu drumul.

De altfel, Ben Raddle auzise că se și vorbea despre noi descoperiri, îi împuiase urechile lui Summy despre râul Hunter, un affluent al lui Klondike River, ce-și poartă apele printre munți înalți de cincizeci de picioare, bogat în zăcăminte al căror aur este mai curat decât cel din Eldorado: despre Gold Bottom unde, după rapoartele din Ogilvie, ar exista un filon de cuarț aurifer, producând până la o mie de dolari pe tonă; despre sute de alte râuri și mai grozave încă.

— Înțelegi, Summy, încheia Ben Raddle, dacă așteptările noastre vor fi înșelate, ne vom putea întoarce oricând în ținutul acesta extraordinar.

Summy se făcea că nu pricepe și revinea mereu la oile lui:

— Toate astea-s bune. Îngăduie-mi totuși, dragă Ben, să te aduc la realitate. E-n regulă cu Bonanza, Eldorado, Bear, Hunter, Gold Bottom. Dar pe noi ne interesează Forty Miles Creek, și despre acest Forty Miles Creek nu pomenește nimeni, de parcă nici n-ar exista.

— Există, fii liniștit, îi răspunde Ben Raddle, fără să-și piardă cumpătul. Te vei putea convinge îndată, la fața locului.

Apoi, întorcându-se la ideea lui preferată, continua:

— Cum de nu te impresionează și pe tine acest minunat Klondike? Aici străzile sunt într-adevăr pavate cu aur. și Klondike nu este singurul teritoriu

din împrejurimi brăzdat de filoane aurifere. N-ai decât să-ți arunci ochii pe o hartă și ai să vezi ce multe regiuni bogate în minereu au fost descoperite până acum: în Chilkoot, pe care l-am traversat, în munții Cassiar, pretutindeni. Alaska e plină de ele și lanțul lor se prelungeste până dincolo de cercul polar, până la țărmul Oceanului înghețat de Nord!...

Dar imnul acesta înflăcărat nu izbutea să-i zdruncine seninătatea lui Summy. În zadar încerca Ben Raddle să-i fluture prin fața ochilor toate comorile; acesta se mulțumea să-i răspundă zâmbind:

— Ai dreptate, Ben, ai perfectă dreptate. Bazinul Yukonului este într-adevăr un ținut binecuvântat de zei. În ceea ce mă privește, mă gândesc cu nespusă mulțumire că nu avem decât o mică proprietate... Dacă ar fi fost mai mare, cu siguranță că ne-ar fi trebuit mai multă vreme să scăpăm de ea.

## X

### *Sovăielile lui Meridian*

— O îngrămădire de colibe, izbe, corturi pe suprafața unei mlaștini, un fel de tabără amenințată mereu de revărsarea Yukonului și a lui Klondike River, străzi pe cât de strâmbe pe atât de noroioase, băltoace la fiecare pas, nicidcum un oraș, mai degrabă ceva asemănător unei aglomerări de cotețe, potrivite, cel mult, să adăpostească miile de câini care se aud lătrând toată noaptea, iată cam ce-ți închipuiai dumneata, domnule Skim, din auzite, despre Dawson City! Dar cotețele s-au transformat căzând cu ochii, datorită incendiilor care au curățat terenul. Astăzi, Dawson este un oraș cu biserici catolice și protestante, cu bănci și hoteluri. În curând va avea două teatre, din care unul va fi o sală de operă cu mai bine de două mii de locuri *et cetera, et cetera...* Și nu, nu-ți închipui ce se subîntelege prin acest *et cetera!*...

Astfel grăia doctorul Pilcox, un anglo-canadian rotofei, de vreo patruzeci de ani, viguros, energetic, descurcăret, cu o sănătate de nezdruncinat, un organism de care nu se prinsese nicio boală și care părea să se bucure de o imunitate de necrezut. Numit cu un an în urmă directorul spitalului din Dawson, el venise să se stabilească în acest oraș, în care avea condiții favorabile să-și exercite profesiunea, de vreme ce epidemiiile de tot felul parcă își dăduseră aici întâlnire, fără să mai vorbim de febra molipsitoare a aurului, împotriva căreia era de altfel vaccinat cel puțin cât și Summy Skim.

Doctorul Pilcox era în același timp internist, chirurg, farmacist, dentist, și, pentru că se făcuse cunoscut prin priceperea și interesul manifestat față de bolnavi, clientela se îmbulzea în locuința lui confortabilă din Front street, una din străzile principale din Dawson City.

Bill Stell îl cunoștea pe doctorul Pilcox și se folosea de aceasta cunoștință pentru a-i recomanda familiile de emigranți pe care le aducea de la Skagway în Klondike. La numai patruzeci și opt de ore de la sosirea lor, se grăbi să-i pună în legătură pe Ben Raddle și Summy Skim cu această persoană ce se bucura de foarte multă stimă. Există oare vreun alt locuitor din Klondike mai bine informat de tot ceea ce se petreceea în întregul ținut?... și dacă aveai nevoie de un sfat bun ori de o consultație bună și tratamentul potrivit, cu siguranță că numai acest om minunat putea să ţi le dea.

Prima întrebare pe care i-a pus-o Summy Skim, a fost în legătură cu drăgălașele lor tovarăše de drum. Ce se întâmplase cu ele?... Le-a văzut cumva doctorul Pilcox?...

— Nu mă mai întrebați! E nemaipomenită! exclamă doctorul Pilcox pe un ton patetic, vorbind la singular, spre marea îngrijorare a lui Summy. E o perlă fetiță asta, o adevărată perlă, și sunt încântat că am făcut-o să vină până aici. Nu-s decât două zile de când a pus piciorul în spital și l-a și schimbat. Deschizând azi-dimineață un dulap, am fost de-a dreptul uluit de strălucita rânduială pe care am găsit-o și trebuie să vă mărturisesc că nu eram deloc obișnuit cu aşa ceva. Din curiozitate am mai deschis încă unul, încă trei, încă zece: toate erau la fel. Mai mult chiar: instrumentele mele sunt încântător de bine lustruite și aşezate, iar sala de operații strălucește de curățenie, aşa cum n-a fost niciodată. În sfârșit, să vezi și să nu crezi, copila asta și-a câștigat în câteva ceasuri un neasemuit respect din partea întregului personal. Totul merge ca pe roate. Infirmierii și infirmierele sunt la posturile lor. Paturile, aşternute cu grija, au un aspect care-ți încântă ochiul. Până și bolnavii să mă ierte Dumnezeu dacă nu arată mai sănătoși!...

Ben Raddle părea foarte bucurios de cele auzite.

— Sunt încântat, doctore, îi spuse el, de elogiiile pe care le aduceți noii dumneavoastră infirmiere. Asta dovedește că nu m-am înșelat în privința ei și, după părerea mea, viitorul vă mai rezervă și alte surpize plăcute.

Summy Skim părea mai puțin vesel. Chipul lui exprima o adevărată neliniște.

— Scuzați... scuzați, doctore!... interveni el. Vorbiți de una dintre fete... Dar, dacă-mi îngăduiți, sunt două.

— Da, ai dreptate, recunoscu râzând doctorul Pilcox, dar, în afară de faptul că o cunoșteam foarte bine pe cea care mi-a devenit infirmieră, pe cealaltă nu o cunoșteam deloc, și abia dacă am avut timp să-o zăresc. A venit la spital cu verișoara ei, pentru ca după zece minute să plece și să nu se mai întoarcă decât la prânz, costumată în prospector, cu târnăcopul pe umăr și pistolul la cingătoare. Când am întrebat de ea ieri-dimineață, am aflat că aproape imediat a pornit la drum, fără să spună nimănui vreo vorbă. Verișoara ei m-a anunțat că avea intenția să se apuce de prospectări, ea un bărbat.

— Așadar, a plecat?... stăruí Summy.

— Absolut sigur, afirmă doctorul. În viața mea am văzut multe ființe ciudate, dar vă mărturisesc sincer că n-am mai întâlnit una de acest calibru! adăugă el.

— Biata fetiță! șopti Summy. Cum de-ați lăsat-o să se vâre încr-o acțiune atât de primejdioasă?

Dar doctorul nu-l mai asculta pe Summy. Începuse să-i vorbească lui Ben Raddle despre Dawson, și părea că nu se mai poate opri. Doctorul Pilcox era mândru de orașul său și nu se sfia să-o arate.

— Da, repeta el, încr-adevăr, este demn de titlul pe care îl-a dat guvernul Dominionului – de capitală a districtului Klondike.

— O capitală abia în construcție, doctore, observă Ben Raddle.

— Dacă nu e încă gata, va fi în curând, de vreme ce numărul locuitorilor săi crește pe zi ce trece.

— La cât se ridică în prezent? întrebă Ben.

— La aproape douăzeci de mii, domnule.

— Spune mai bine douăzeci de mii de trecători, doctore, nu douăzeci de mii de locuitori. Iarna, Dawson City trebuie să fie pustiu.

— Ba, să avem iertare. Aici, în oraș, sunt stabiliți douăzeci de mii de locuitori cu familiile lor, și nici nu le trece prin cap, cum nu-mi trece nici mie, să-l părăsească.

În vreme ce Ben Raddle se folosea de această enciclopedie grăitoare, care era doctorul Pilcox, spre a-și îmbogăți cunoștințele, Summy stătea abătut, fără să scoată o vorbă. Gândul lui călătorea cu Jane Edgerton. Și-o închipuia umblând pe drumul lung și sălbatic, singură, părăsită, fără altă apărare decât

voința ei neîmblânzită... Dar, la urma urmelor, ce-l interesa pe el? Zănatica asta n-avea decât să se ducă în calea suferinței și a morții, dacă ținea neapărat... Scuturând din umeri, Summy alungă departe de el aceste griji și interveni în discuție.

— Și totuși, spuse el ca să-l întărâte pe bunul doctor, nu văd în Dawson ceea ce caracterizează de obicei o capitală...

— Ce vorbești! strigă doctorul Pilcox îndoindu-se, atitudine care-l făcea să pară și mai rotofei. Dar aici e reședința comisarului general al teritoriului Yukonului, maiorul James Walch, și a unei întregi ierarhii de funcționari, aşa cum n-o să găsiți în metropolele Columbiei sau ale Dominionului!

— Și cine sunt aceștia, doctore?

— Un membru al Curții Supreme, judecătorul Mac Guire; un comisar al aurului, M. Th. Fancett esquire<sup>19</sup>; un comisar al Teritoriilor Coroanei, M. Walsh esquire; un consul al Statelor Unite ale Americii, un agent consular al Franței...

— Esquire, încheie glumeț Summy Skim. Într-adevăr, niște persoane tare sus-puse... Dar în privința comerțului?

— Încă de pe acum avem două bănci, răsunse doctorul, The Canadian Bank of Commerce din Toronto, pe care o conduce domnul M.H.I. Wills și The Bank of British North America.

— Sunt suficiente. Dar cu bisericile cum stați?

— Dawson City are trei, domnule Skim, o biserică catolică, una pentru reformați și alta pentru protestanții englezi.

— E foarte bine pentru paza sufletelor! Și dacă se asigură la fel și paza trupului!...

— Există comandantul șef al poliției-călare, căpitanul Stearns, un canadian de origine franceză, și un șef al serviciului poștal, căpitanul Harper, ambii având în subordine șaizeci de oameni. Ce părere aveți de asta, domnule Skim?

— Sunt de părere, doctore, răsunse Summy Skim, că această căprărie a poliției este cu totul insuficientă, având în vedere numărul și calitatea populației din Dawson.

— Va fi mărită atât cât va fi nevoie, asigură doctorul Pilcox, și guvernul Dominionului nu va precupeți nimic pentru a asigura securitatea locuitorilor din capitala ținutului Klondike.

Trebuia să-l fi auzit pe doctor rostind cuvintele «capitala ținutului Klondike»!

— Totul e cum nu se poate mai bine... adăugă Summy Skim. De altfel, nici nu știu de ce vă pun toate întrebările astea. Puținul timp cât voi rămâne aici mă va împiedica, nădăduiesc, să apreciez cum s-ar cuveni numeroasele calități ale orașului Dawson. Iar dacă aici există și un hotel, n-are rost să pretind mai mult.

Existau cel puțin trei: *Yukon Hotel*, *Klondike Hotel*, *Northern Hotel*, și Summy Skim o știa prea bine, întrucât cei doi veri se instalaseră în ultimul.

De altfel, dacă prospectorii vor continua să vină în număr tot atât de mare, cu siguranță că proprietarii acestor hoteluri vor face avere. O cameră costă șapte dolari pe zi, iar mesele câte trei dolari fiecare pentru serviciu se plătește zilnic un dolar; prețul unui bărbierit este de un dolar, iar pentru tuns, un dolar și jumătate.

— Din fericire, observă Summy Skim, cu briciul n-am de-a face!... În privința părului, îmi iau angajamentul să-l duc cu mine neatins la Montreal!

Cifrele de mai sus demonstrează cât de costisitor e traiul în Klondike. Cel ce nu se îmbogățește repede, printr-un capriciu al norocului, este aproape sigur că se va ruina în scurt timp. Acest lucru se poate vedea și după prețurile mercuriale ale pieții din Dawson City: un pahar de lapte costă doi franci și cincizeci, o livră de unt cinci franci, și trebuie să dispui de doisprezece franci și cincizeci de centime pentru a cumpăra o duzină de ouă. Livra de sare costă un franc, duzina de lămâi douăzeci și cinci de franci.

Cât despre băi, se plătește cu doisprezece franci și cincizeci o baie obișnuită, iar prețul unei băi rusești se ridică la o sută șaizeci de franci!

Summy Skim declară că e hotărât să se mulțumească cu băile obișnuite. În vremea aceea, Dawson City se întindea pe doi kilometri de-a lungul malului drept al Yukonului, la o distanță de o mie două sute de metri de dealurile cele mai apropiate. Suprafața sa, de optzeci și patru de hectare, era împărțită în două cartiere de către Klondike River, care se varsă aici în marele fluviu. Avea șapte bulevardă și cinci străzi, încrucișându-se în unghiuri drepte și mărginite de trotuare din lemn. Când aceste străzi nu erau brăzdate de sănii, în timpul nesfârșitelor luni de iarnă, ele erau pline de căruțe mari, de trăsuri cu roți groase ce alergau cu zgomot asurzitor prin mulțimea de câini.

În jurul Dawsonului se întindeau numeroase grădini de legume în care creșteau napi, varză, lăptuci, păstârnac, dar în cantități insuficiente. De aceea, trebuiau aduse legume din Canada, din Columbia sau din Statele Unite, la prețuri foarte ridicate. În măcelării, carne era adusă cu vapoarele frigorifice care urcau dupădezgheț Yukonul, de la Saint-Michel până la Dawson City. Din prima săptămână a lui iunie, aceste yukoners își făceau apariția în aval, și cheiurile răsunau de șuierăturile sirenelor lor.

Dar pe timpul iernii, strâns în carapacea lui de gheăță, Yukonul nu este navigabil, astfel că orașul Dawson rămâne luni întregi izolat de restul lumii. Atunci trebuie să te mulțumești cu conservele, ferecat la tine acasă, întrucât temperatura scăzută face aproape imposibilă ieșirea în aer liber.

Odată cu sosirea primăverii, epidemiiile dau iama prin oraș. Scorbutul, meningita, febra tifoidă decimează populația slăbită de o izolare îndelungată.

Mai ales în anul acesta, după iarna deosebit de aspră, saloanele spitalului erau arhipline. Personalul abia făcea față îndatoririlor, astfel că doctorul Pilcox avea mii de motive să fie mulțumit de ajutorul pe care i-l dădea, într-o situație foarte grea, nouă și prețioasa lui recrută.

În ce hal de oboseală îi aduseseră lipsurile și frigul pe acești bieți oameni, veniți de la depărtări atât de mari! Numărul deceselor creștea din zi în zi, iar pe străzi treceau fără-ncetare atelaje de câini, trăgând dricuri care purtau atâția nenorociți la cimitir, unde-i aștepta un mormânt simplu, săpat, pentru bieții nefericiți, în plin zăcământ de aur!

În ciuda acestui trist spectacol, locuitorii din Dawson, sau cel puțin prospectorii în trecere, continuau să se lasă în voia unor plăceri deșănțate. Cei care se duceau pentru prima oară la zăcăminte, ori cei ce se întorceau acolo, făceau mult zgromot prin sălile de jocuri sau prin cazinouri, nădăjduind să-și redobândească banii cheltuiți în câteva luni. Multimea se înghesuia prin restaurante și baruri, în vreme ce epidemiiile decimau orașul. Văzând cele câteva sute de bețivi, de cartofori, de aventurieri cu înfățișarea robustă, nu ți-ai fi putut închipui că atâția nenorociți, familii întregi, bărbați, femei, copii, cădeau răpuși de lipsuri și de boală.

Toată această lume, lacomă de senzații tari, de emoții zgomotoase, se înghesuia la Folies-Bergère, Monte-Carlo, Dominion, Eldorado – ar fi greșit să spunem de seara până dimineață, mai ales fiindcă la această epocă a anului, în preajma solstițiului, aici nu există nici dimineață, nici seară, apoi,

pentru că asemenea locuri de plăcere nu sunt închise nicio clipă. Acolo se juca fără îintrerupere pocher, monte și ruletă. Acolo, în loc de suverani, dolari sau piaștri se azvârleau pe masa verde pepite și praf de aur, în mijlocul vacarmului, al strigătelor, al provocărilor, al loviturilor și, uneori, al focurilor de revolver. Acolo se petreceau scene de neînchipuit, pe care însăși poliția nu le putea stăvili, în care Hunter-ii, Malone-ii și alții ca ei dețineau rolurile principale.

În Dawson, restaurantele sunt deschise zi și noapte. La orice oră poți mâncă pui cu douăzeci de dolari bucata, ananas cu zece dolari, ouă proaspete cu cincisprezece dolari duzina; se fumează țigări de trei franci și cincizeci; se bea vin de douăzeci de dolari sticla, whisky, care costă la fel de scump cât o casă la țară.

De trei-patru ori pe săptămână, prospectorii de pe *claim*-urile învecinate se întorc aici și-și risipesc prin restaurante sau prin casele de jocuri tot ceea ce le-a dăruit mâlul Bonanzei și al afluenților săi.

E un spectacol trist, dezolant, în care ies la iveală cele mai jalnice vicii ale finței omenești, astfel că puținul ce i-a fost dat să-l vadă Summy Skim, încă din primele ceasuri, n-a făcut decât să-i mărească dezgustul pentru această gloată de aventurieri.

Nădăjduia că nu va avea prilejul să-o cunoască îndeaproape și, fără să piardă vremea, puse totul în mișcare pentru a scurta cât mai mult cu putință durata șederii în Klondike.

Chiar din prima zi, după ce luaseră masa la *Northern Hotel*, Summy i se adresă vărului său:

— Să ne ocupăm în primul rând de afacerea noastră. De vreme ce o companie s-a oferit să cumpere *claim*-ul 129 de pe Forty Miles Creek, să mergem la această companie.

— Când vei dori, răspunse Ben Raddle.

Din nefericire, la birourile lui American and Transportation Trading Company li se răspunse că directorul, căpitanul Healey, era plecat într-o excursie prin împrejurimi și că se va întoarce abia peste câteva zile. Așadar, cei doi veri se văzură siliți să-și înfâneze nerăbdarea.

În așteptare, căutară să capete unele amănunte despre situația proprietății lor. În această privință, Bill Stell era un ghid foarte potrivit.

— Forty Miles Creek e departe de Dawson? îl întrebă Ben Raddle.

— N-am fost niciodată acolo, răsunse Cercetașul. Dar harta arată că acest râuleț se varsă în Yukon la Fort Cudahy, spre nord-vest de Dawson City.

— După numărul pe care-l poartă, presupun că lotul unchiului Josias nu poate fi prea departe, observă Summy Skim.

— În niciun caz mai departe de treizeci de leghe, având în vedere că la această distanță este trasată frontiera dintre Alaska și Dominion și că 129 se află pe teritoriul canadian, explică Cercetașul.

— Vom porni de îndată ce vom fi discutat cu căpitanul Healey, declară Summy.

— Bineînțeles, răsunse vărul său.

Dar zilele se scurgeau fără ca directorul Healey să se arate. Pentru a doua oară, în după-amiaza zilei de 7 iunie, Ben și Summy părăseau *Northern Hotel* și se îndreptau spre birourile companiei din Chicago.

Cartierul forfotea de lume. Tocmai sosise un vapor pe Yukon și din el debarcaseră o mulțime de emigranți. În aşteptarea ceasului când urmau să se răspândească pe diferenții afluenți ai fluviului, unii pentru a-și exploata propriile zăcăminte, alții pentru a-și închiria forța de muncă la prețuri foarte ridicate, aceștia mișunau prin oraș. Front street, pe care se aflau principalele agenții, era cea mai aglomerată dintre străzi. Mulțimii de oameni i se adăuga mulțimea de câini. La fiecare pas te izbeai de aceste animale, prea puțin domesticite, ale căror urlete te asurzeau.

— Acet Dawson este mai degrabă orașul câinilor, spunea Summy Skim. Primul lui judecător ar trebui să fie un câine dog, iar numele care i s-ar potrivi mai bine ar fi Dog City.

După multe ciocniri, înghesuieli și injurii, Ben Raddle și Summy Skim izbutiră să urce pe Front street până la birourile companiei. Căpitanul Healey tot nu se întorsese, astfel că se resemnară să stea de vorbă cu subdirectorul, domnul William Broll, care se interesă de scopul vizitei lor. Cei doi veri se recomandără:

— Domnii Summy Skim și Ben Raddle, din Montreal.

— Sunt încântat să vă cunosc, domnilor. Într-adevăr încântat! afirmă domnul Broll.

— Nu mai puțin, răsunse Summy Skim, politicos.

— Sunteți moștenitorii lui Josias Lacoste, proprietarii *claim*-ului 129 de pe Forty Miles Creek? întrebă domnul Broll.

— Exact! încuviință Ben Raddle.

— Dacă nu cumva, de când am plecat noi la drum, acest blestemat *claim* n-o fi dispărut, adăugă Summy.

— Nu, domnilor, răsunse William Broll. Fiți siguri că se află și acum pe locui indicat în cadastru, la frontieră dintre cele două state... sau mai bine zis la frontieră probabilă...

— Probabilă?... De ce probabilă? Ce rost are aici acest neașteptat adjecativ?

— Domnule, continuă Ben Raddle fără a ține seama de restricțiile de ordin geografic ale domnului Broll, am fost înștiințați la Montreal că societatea dumneavoastră își propune să achiziționeze *claim*-ul 129 de pe Forty Miles Creek...

— Își propunea... aveți dreptate, domnule Raddle.

— În calitate de moștenitori, noi am venit să ne dăm seama de valoarea acestui *claim* și dorim să știm dacă societatea dumneavoastră își mai menține oferta.

— Da și nu, răsunse domnul William Broll.

— Da și nu?! exclamă uimit Summy Skim.

— Da și nu! repetă Ben Raddle. Lămuriți-ne, domnule.

— Nimic mai simplu, domnilor, răsunse subdirectorul. Da, în cazul în care amplasarea *claim*-ului e stabilită într-un fel, nu, dacă ea e stabilită într-alt fel. În două cuvinte, am să...

Dar, fără să mai aștepte urmarea, Summy Skim exclamă:

— În orice fel ar fi, domnule, faptul e limpede. Unchiul nostru Josias Lacoste este sau nu proprietarul acestui *claim*, iar noi, ca moștenitori de drept, n-am devenit proprietari în locul lui?

În sprijinul acestei afirmații, Ben Raddle scoase din portofel actele care confirmau dreptul lor de a intra în posesia *claim*-ului 129 de pe Forty Miles Creek.

— Oh! Titlurile de proprietate sunt în regulă, nu mă îndoiesc cătuși de puțin! Alta e problema, domnilor, zise subdirectorul, refuzând cu un gest să se uite la acte.

— Vreți să ne lămuriți? întrebă Summy, pe care atitudinea puțin răutăcioasă a domnului Broll începea să-l scoată din sărite.

— *Claim*-ul 129, răsunse domnul Broll, se află pe Forty Miles Creek, la un punct al graniței dintre Canada, dominion britanic, și Alaska, aparținând

Statelor Unite...

— Da, însă de partea canadiană, preciza Ben Raddle.

— Depinde, răsunse domnul Broll. *Claim*-ul dumneavoastră este canadian, dacă granița dintre cele două state e corect stabilită în locul în care s-a aflat până în prezent. În caz contrar, ea devine americană. Or, având în vedere că societatea noastră nu are dreptul să exploateze decât zăcămintele de origine canadiană, nu vă pot da decât un răspuns condiționat.

— După câte înțeleg, există la ora actuală o contestație în privința frontierei dintre Statele Unite și Marea Britanie?

— Chiar aşa, domnilor, explică domnul Broll.

— Știam că se stabilise meridianul o sută patruzeci și unu drept linie de demarcație, zise Ben Raddle.

— Se stabilise, domnilor, și pe bună dreptate.

— Bine, dar nu-mi închipui că meridianul ar putea să-și schimbe locul, chiar în Lumea Nouă, interveni Summy Skim. Nu-l văd pe meridianul o sută patruzeci și unu plimbându-se de la răsărit la apus, cu bastonul în mână!

— Se-nțelege, aproba domnul Broll, înveselit de izbucnirea lui Summy, dar poate că el nu se află chiar acolo unde a fost însemnat, în ultimele două luni s-au ridicat serioase obiecții în această privință, și este posibil ca frontiera să fie mutată puțin mai spre răsărit sau puțin mai spre apus.

— Cu câte leghe? întrebă Ben Raddle.

— Doar cu câteva sute de metri.

— Și numai pentru atât se discută! strigă Summy Skim.

— Au dreptate, domnule, răsunse subdirectorul. Ceea ce este american trebuie să le aparțină americanilor, iar ceea ce este canadian să fie al canadienilor.

— Care dintre cele două state a reclamat? întrebă Ben Raddle.

— Amândouă, răsunse domnul Broll. America revendică spre est o fâșie de pământ, pe care Dominionul o revendică, la rândul său, spre vest.

— Ei, domnule! strigă Summy. La urma urmelor, ce ne privește pe noi toată povestea asta?

— Dacă America va avea câștig de cauză, unele *claim*-uri de pe Forty Miles Creek vor deveni americane, răsunse subdirectorul.

— Și 129 va fi printre acestea?...

— Fără nicio îndoială, de vreme ce el este primul de la frontieră, răspunse domnul Broll, și, în asemenea condiții, societatea noastră își va retrage oferta.

De data asta răspunsul era limpede.

— Cel puțin, s-a început această modificare de frontieră? întrebă Ben Raddle!

— Da, domnule, și lucrările de topografie se desfășoară cu o deosebită precizie.

Dacă ambele state reclamau cu atâtă stăruință o fâșie de pământ destul de îngustă, de-a lungul meridianului o sută patruzeci și unu, asta însemna că pământul în cauză era aurifer. Cine poate ști dacă această lungă fâșie, care pornea de la muntele Elie, la sud, și se întindea până la Oceanul Înghețat de Nord, nu era străbătută de vreo vână bogată de aur, din care statul american se va pricepe să tragă foloase tot atât de mari ca și Dominionul?

— În concluzie, domnule Broll, dacă 129 rămâne la estul frontierei, societatea își menține oferta? întrebă Ben Raddle.

— Cu siguranță.

— Și dacă, dimpotrivă, va trece la vest, va trebui să renunțăm de a mai trata cu dumneavoastră?

— Întocmai.

— Foarte bine, declară Summy Skim, în cazul acesta ne vom adresa altciva. Dacă *claim*-ul nostru va fi mutat pe pământ american, vom căpăta pe el dolari în loc de lire sterline, asta-i tot.

Cu aceste cuvinte înțrevederea luă sfârșit, iar cei doi veri se întoarseră la *Northern Hotel*.

Îl găsiră aici pe Cercetaș, pe care-l puseră la curent cu situația.

— Oricum, îi sfătuí el, cel mai înțelept din partea dumneavoastră, domnilor, ar fi să plecați cât mai curând la Forty Miles Creek.

— Așa ne-am gândit și noi... Chiar mâine vom pleca. Dar dumneata, Bill, ce ai de gând să faci?

— Eu mă întorc la Skagway, pentru a aduce la Dawson City o altă caravană.

— Și cât vei lipsi?

— Vreo două luni.

— Ne bîzuim pe dumneata pentru întoarcere.

— Se înțelege, domnilor, dar nici dumneavoastră să nu pierdeți timpul, dacă vreți să plecați din Klondike înainte de sosirea iernii.

— În privința asta, las' pe mine, Bill, afirmă Summy Skim cu căldură, deși, la drept vorbind, începutul n-a fost deloc promițător!

— Se vor găsi cumpărători mai puțin chițibușari, afirmă Ben Raddle. În așteptarea lor, să ne dăm noi însine seama cum stau lucrurile...

— Firește! Dar mă gândesc, interveni Summy, că-l vom reîntâlni acolo pe încântătorul nostru vecin...

— Pe texanul acela, Hunter, continuă Ben Raddle.

— Și pe domnul Malone. Niște gentlemen foarte distinși.

— Ziceți mai bine, niște tâlhari buni de spânzurat, domnule Skim, îl corectă Bill Stell. Sunt foarte cunoscuți la Skagway și la Dawson City. Într-adevăr, veți fi vecini, deoarece *claim*-ul 131 este lângă al dumneavoastră, cu toate că se află de cealaltă parte a actualei frontiere, iar vecinătatea lor n-are de ce să vă bucure.

— Cu atât mai mult cu cât Summy a și avut prilejul să-i dea o lecție unuia dintre acești domni, adăugă Ben Raddle. Asta nu ne va ușura în niciun caz viitoarele relații.

Bill Stell părea îngrijorat.

— Afacerile dumneavoastră nu mă privesc, domnilor, spuse el pe un ton serios. Îngăduiți-mi totuși să vă dau un sfat. Nu vă duceți singuri la *claim*-ul 129. Dacă-l vreți pe Neluto, vi-l pun la dispoziție. Și să nu porniți la drum decât foarte bine înarmați.

— Ce de aventuri! strigă Summy, ridicându-și brațele spre cer... Când te gândești că, dacă am fi rămas liniștiți la Montreal, *claim*-ul nostru ar fi acum vândut, pentru că târgul ar fi fost încheiat înaintea acestor neroade contestații de frontieră. Cât despre mine, eu m-aș fi instalat comod la Green Valley!

— Nădăjduiesc că n-ai să începi iar cu văicările, protestă Ben Raddle. Doar mi-ai făgăduit, Summy. De altfel, dacă ai fi rămas la Montreal, n-ai fi avut prilejul să faci o călătorie atât de interesantă, de pasionantă, de neobișnuită...

— Care mă lasă complet rece, Ben!

— Nu te-ai afla acum la Dawson...

— De care nu doresc decât să mă îndepărtez, Ben!

— Nu le-ai fi venit într-ajutor Janei și Edithei Edgerton.

Summy strânse cu căldură mâna vărului său.

— Vrei să-ți spun ceva, Ben? Ei bine, pe cinstea mea, astea sunt primele cuvinte la locul lor pe care le-ai rostit în ultimele două luni. Spuse el, în timp ce chipul i se lumină de un zâmbet.

## XI

### *De la Dawson City la frontieră*

Bill Stell le dăduse celor doi veri un sfat înteleapt îndemnându-i să se grăbească. N-aveau nicio zi de pierdut, pentru a-și isprăvi treburile. Iarna arctică vine repede la aceste latitudini ridicate. Începuse luna iunie și către sfârșitul lui august se întâmplă ca sloiurile să umple din nou lacurile și râurile, zăpezile și viscolele să bântuie pretutindeni. Trei luni, doar atât durează anotimpul călduros în Klondike, iar cei doi veri trebuiau să-și rezerve și timpul necesar întoarcerii la Skagway, prin regiunea lacurilor sau, dacă voiau să-și schimbe itinerarul, pentru coborârea pe Yukon de la Dawson la Saint-Michel.

Ben Raddle și Summy Skim își terminaseră pregătirile. Nu le lipsea nimic, chiar dacă șederea la *claim*-ul 129 s-ar fi prelungit peste prevederile lor. Pe deasupra, nu se punea problema să-și facă rost de material pentru prospectări, nici să-l care cu ei, de vreme ce îl aveau acolo pe al lui Josias Lacoste, nici să angajeze muncitori, fiindcă nu intenționau să exploateze *claim*-ul de pe Forty Miles Creek.

Totuși, era mai bine să fie însوțiți de o călăuză care să cunoască ținutul. Întâlnind la Dawson City un alt pilot de-al său, pentru întoarcerea la lacul Lindeman, Cercetașul li-l oferise pe Neluto. Ben Raddle acceptă, mulțumindu-i călduros lui Bill Stell. Cu greu ar fi putut face o alegere mai bună. Îl văzuseră pe indian la treabă și știau că se pot bizui pe el în orice împrejurare, cu singura condiție de a nu-i cere lămuriri prea precise.

Ca mijloc de transport, Ben Raddle alese o brișcă, mai potrivita decât săniile pe care câinii sunt obișnuiți să le tragă chiar după topirea gheții și a zăpezii. Câinii erau foarte scumpi la vremea aceasta și costau o mie cinci sute-două mii de franci unul.

Această brișcă cu două locuri, cu un acoperiș din piele care putea fi ridicat sau strâns, destul de solidă pentru a rezista hurducăturilor și izbiturilor, era trasă de un cal viguros.

N-aveau nevoie să se aprovisioneze cu furaje, deoarece, păsunile se înșirau în acest anotimp de-a lungul drumurilor, și în asemenea condiții un cal putea fi hrănit mult mai ușor decât un atelaj de câini.

La rugământea lui Ben Raddle, Neluto cercetă brișca cu multă băgare de seamă. A fost o cercetare extrem de amănunțită. Caroseria, oiștea, acoperișul, arcurile, totul a fost luat la rând, până la ultimul surub. După ce sfârși, Neluto avea pe chip o expresie de mulțumire.

— Ei, cum ţi se pare? întrebă Ben Raddle.

— Dacă nu se sfărâmă pe drum, afirmă indianul cu deplină convingere, cred că ne va duce până la *claim*-ul 129.

— Foarte mulțumesc, voinicule! strigă Ben Raddle, fără să-și ascundă o poftă nestăvilită de râs.

Cu toate acestea, izbuti să capete de la bănuitorul Neluto indicați folositoare cu privire la obiectele pe care trebuiau să le ia cu ei, și în cele din urmă inginerul se încredință că nu-i lipsea nimic pentru a porni la drum.

Între timp, Summy Skim se distra hoinărind pe străzile din Dawson City. Intra prin magazine, studia prețurile obiectelor de îmbrăcăminte. Ce bine că-și făcuseră cumpărăturile la negustorul din Montreal!

— Știi, Ben, cât costă o pereche de pantofi în capitala districtului Klondike? îi spuse el vărului său în ajunul plecării.

— Nu, Summy.

— Între cincizeci și nouăzeci de franci. Dar o pereche de ciorapi?

— Habar n-am.

— Zece franci. Dar cei de lână?

— Să zicem, douăzeci de franci.

— Nu, douăzeci și cinci. Dar niște bretele?

— Se poate lipsi omul de ele, Summy.

— Și bine face; costă douăzeci și opt de franci.

— Ne vom lipsi.

— Dar jartierele de damă?

— Puțin îmi pasă, Summy.

— Patruzeci de franci, și nouă sute de franci o rochie cusută la o croitoreasă bună. Hotărât lucru, în țara asta ciudată ești mai câștigat dacă rămâi celibatar.

— Aşa o să facem, răspunse Ben, doar dacă n-ai cumva de gând să te însori cu vreo moștenitoare înstărită...

— Să știi, Ben, că sunt destule pe aici... mai ales aventurierele care stăpânesc *claim*-uri bogate pe Bonanza sau Eldorado. Dar am plecat flăcău din Montreal și flăcău mă voi întoarce!... Ah! Montreal! Montreal!... Ce deparate suntem de el!...

— Distanța care desparte Dawson City de Montreal, răsunse Ben Raddle pe un ton cam ironic, este perfect egală cu cea care desparte Montrealul de Dawson City, dragă Summy.

— Bănuiam eu, răsunse Summy Skim, dar asta nu înseamnă că e și mică!

Cei doi veri n-au vrut să părăsească orașul înainte de a trece pe la spital să-și ia rămas bun de la Edith Edgerton. Înștiințată de vizita lor, aceasta coborî îndată la vorbitor. Era delicioasă în costumul ei de infirmieră. Cu rochia din aba cenușie, cu șorțul strălucitor de alb, ce-i cădea în cute de o desăvârșită regularitate, cu părul bine netezit, despărțit de o cărare perfect dreaptă, cu mâinile ei albe și îngrijite, nu-ți venea să crezi că aceasta era muncitoarea cea harnică, atât de liric descrisă de către doctorul Pilcox.

— Ei bine, domnișoară, vă place noua dumneavoastră îndeletnicire? întrebă Ben Raddle.

— Îți place întotdeauna meseria care îți asigură existența, răsunse simplu Edith.

— Hm! Hm! articula Ben, prea puțin convins... În fine, sunteți mulțumită. Asta-i principalul. Cât despre doctorul Pilcox, el nu mai contenește cu laudele la adresa dumneavoastră.

— Doctorul e prea bun, răsunse Tânăra infirmieră. Cu timpul, nădăjduiesc să devin mai pricepută.

Summy interveni și el în discuție.

— Dar de la verișoara dumneavoastră aveți vreo veste?

— Niciuna, declară Edith.

— Prin urmare, continuă Summy, și-a pus în aplicare planurile?

— Nu stabilise aşa?

— Dar ce crede ea c-o să realizeze dintr-asta? strigă Summy, cuprins de o bruscă mânie. Ce se va întâmpla cu ea dacă va da greș, după cum e de așteptat, într-o acțiune atât de nesăbuită?

— Eu voi fi tot aici, gata s-o primesc, răsunse liniștită Edith. În cel mai râu caz, salariul meu ne va ajunge să trăim amândouă.

— Atunci, se împotrivi Summy enervat, înseamnă că v-ați hotărât să vă stabiliți în Klondike, să nu mai plecați niciodată, să prindeți rădăcini aici...

— În niciun caz, domnule Skim, pentru că, dacă Jane izbutește, eu voi fi aceea care va profita de pe urma strădaniilor sale.

— Grozavă combinație!... Deci vă veți îndura să plecați din Dawson?

— De ce nu? Îmi place meseria de pe urma căreia îmi câștig pâinea, dar în ziua în care mă voi putea lipsi de ea, bineînțeles că-mi voi căuta una mai plăcută.

Toate acestea erau rostite cu glas potolit, cu o siguranță care înlătura orice contrazicere. Acestei concepții calme și moderate despre viață nu-i puteai aduce nicio obiecție, aşa că Summy nu mai avu ce spune. De altfel, chiar de ar fi vrut să-și exprime o ultimă împotrivire, intervenția doctorului Pilcox l-ar fi oprit.

Luând cunoștință de apropiata plecare a celor doi veri, doctorul se pierdu în felicitări pentru interesanta călătorie ce urmau s-o facă și, încălecând pe calul lui de bătaie, începu din nou să laude frumusețile iubitului său Klondike.

Summy Skim își arăta pe față dezaprobaarea. Lui nu-i era drag ținutul Klondike. Nu-l iubea deloc!

— O să mai veniți aici. Cel puțin dacă ați avea prilejul să-l vedeți pe timp de iarnă!...

— Nădăjduiesc să nu am acest noroc, spuse Summy strâmbându-se.

— Cine știe!

Viitorul ne va arăta dacă Summy Skim avea sau nu dreptate când trecea cu ușurință peste acest răspuns al doctorului.

Încă de la cinci dimineață, în ziua de 8 a lunii iunie, brișca îi aștepta în fața intrării de la *Northern Hotel*. Proviziile și obiectele mărunte, necesare pentru drum, se aflau la locul lor. Calul tropăia între hulube, Neluto trona pe capră.

— S-a încărcat totul, Neluto?

— Totul, domnule...

— Atunci, dă-i drumul, porunci Ben Raddle.

— ...dacă n-a fost uitat vreun pachet la hotel, încheie indianul cu obișnuita-i prudență.

Ben Raddle își înăbuși un suspin resemnat.

— În sfârșit! Să sperăm că nu uităm nimic, zise el urcându-se în brișcă.

— În primul rând să nu uităm că peste două luni trebuie să fim înapoi, la Montreal, adăugă Summy cu perseverență unui leit-motiv.

Distanța dintre Dawson City și frontieră este de o sută patruzeci și șase de kilometri. Având în vedere că *claim*-ul de pe Forty Miles Creek se afla pe această frontieră, în trei zile s-ar fi putut ajunge la el, dacă s-ar fi parcurs câte douăsprezece leghe pe zi.

Neluto stabili etapele, în aşa fel încât să nu obosească prea mult calul. Parcurgeau câte două pe zi: prima de la șase dimineața la unsprezece, urmată de un popas de două ore; a doua de la ora unu la șase după-amiaza, când începeau să-și facă pregătirile pentru noapte. Mai repede nu se putea merge prin ținutul acesta deluros.

În fiecare seară, dacă nu găseau cameră liberă la hanurile întâlnite în drum, Ben Raddle și vărul său își așezau cortul la adăpostul copacilor.

Primele două etape se desfășurără în condiții bune. Vremea era frumoasă. O adiere ușoară împingeau dinspre est câțiva nori aflați la mare înălțime, iar temperatura se menținea la zece grade peste zero. Terenul era presărat de dealuri, a căror înălțime nu depășea o mie de picioare; coastele acestora erau smălțate de anemone, brândușe, ienuperi, în toată izbucnirea lor primăvăritică. Prin scobiturile văilor se zăreau pâlcuri masive de brazi, plopi, mesteceni și pini.

Lui Summy Skim i se spusese că vânatul nu va lipsi de pe drum, ba chiar aflase că urșii umblau în voie prin această parte a districtului. Așadar, el și Ben Raddle nu uitaseră să-și ia puștile de vânătoare. Dar nu avură prilejul să le folosească.

Pe deasupra, ținutul nu era pustiu. Întâlneai acolo oameni angajați la *claim*-urile de la munte, dintre care unele produceau zilnic până la o mie de franci de fiecare om.

În cursul după-amiezii, brișca ajunse la Fort Reliance, un târg foarte populat la vremea aceea. Întemeiat de Compania golfului Hudson pentru exploatarea blănurilor și apărarea împotriva indienilor, Fort Reliance, ca multe așezări de același fel, nu-și mai are destinația de odinioară. De când cu descoperirea zăcămintelor aurifere, așezarea militară s-a transformat în antrepozit pentru aprovizionare.

La Fort Reliance, cei doi veri îl întâlniră pe maiorul James Walsh, comisarul general al teritoriilor Yukonului, aflat în inspecție.

Era un bărbat de vreo cincizeci de ani, foarte bun administrator, venit de doi ani în district. Guvernatorul Dominionului îl trimisese acolo pe vremea când zăcămintele aurifere începuseră să fie asaltate de miile de emigranți, al căror exod părea că nu se va sfârși curând.

Sarcina lui era foarte grea. Trebuia să legifereze concesiuni, să parceleze *claim-uri*, să încaseze impozitele, să mențină ordinea în această regiune, în care indienii nu-i primeau pe străini de bunăvoie și, uneori, fără împotriviri. În fiecare zi se iveau mii și mii de probleme.

La necazurile obișnuite se adăuga acum și contestația cu privire la meridianul o sută patruzeci și unu, contestație care făcea necesară o nouă lucrare de topografie. Tocmai această problemă explica prezența maiorului James Walsh în regiunea vestică a ținutului.

— Cine a zgândărit lucrurile, domnule Walsh? întrebă Ben Raddle.

— Americanii, răspunse comisarul. Ei pretind că operațiunea făcută pe vremea când Alaska aparținea Rusiei n-a fost condusă cu exactitatea necesară. După părerea lor, granița reprezentată de meridianul o sută patruzeci și unu ar trebui mutată mai spre răsărit, ceea ce ar determina trecerea în posesia Statelor Unite a celor mai multe *claim-uri* existente pe afluenții de pe malul stâng al Yukonului.

— Prin urmare, adăugă Summy Skim, și *claim-ul* 129, pe care-l moștenim de la unchiul nostru, Josias Lacoste?

— Desigur, domnilor, dacă li se va da câștig de cauză, veți fi primii care și vor schimba naționalitatea.

— Domnule Walsh, putem nădăjdui că lucrările de rectificare se vor termina curând? întrebă Summy Skim.

— Tot ce vă pot spune, declară domnul Walsh, este că a fost numită *ad-hoc* o comisie, care și-a început activitatea de câteva săptămâni. Sperăm că frontiera dintre cele două state va fi definitivată înainte de sosirea iernii.

— După părerea dumneavoastră, domnule Walsh, întrebă Ben Raddle, există vreun temei să se credă că s-a făcut într-adevăr o greșală și că frontiera va trebui în cele din urmă mutată?

— Nu, domnule. După informațiile pe care le am, se pare că această afacere nu e decât un prilej prin care niște companii americane caută să pună bețe-n roate Dominionului.

— Asta ne va sili să ne prelungim șederea în Klondike mai mult decât am fi dorit. Nu-i deloc vessel!

— Voi face tot ce depinde de mine pentru a grăbi lucrările comisiei, afirmă comisarul general. Dar trebuie să vă spun că uneori munca este întreruptă datorită lipsei de bunăvoiță a câtorva proprietari de *claim*-uri încercuite cu frontiera. În special cel de la 131...

— Un texan, pe nume Hunter? zise Ben Raddle.

— Chiar aşa. Ați auzit de el?

— În timpul traversării de la Vancouver la Skagway, vărul meu a fost silit să intre în contact cu el... poate într-un fel cam prea tare!

— În cazul acesta, trebuie să vă păziți. E un individ foarte violent. Are un prieten, un oarecare Malone, care nu-i mai de soi decât el.

— Acum Hunter se numără și el printre cei care au cerut rectificarea meridianului, domnule Walsh?

— Da. Și e unul dintre cei mai înversunați.

— Ce interes ar putea să aibă?

— Acela de a se afla mai departe de graniță și de a scăpa astfel supravegherii indirecte a agenților noștri. El i-a întărâtat pe proprietarii zăcămintelor cuprinse între malul stâng al Yukonului și actuala frontieră. Toată adunătura asta pestriță ar prefera să depindă de Alaska, mult mai slab administrată decât Dominionul. Dar, vă repet, nu cred că americanii vor avea câștig de cauză și acest Hunter va înghiți gălușca. Totuși, vă sfătuiesc din nou să aveți cât mai puțin de-a face cu vecinul dumneavoastră, un aventurier de cea mai proastă speță, de care poliția mea a trebuit să se ocupe în repetate rânduri.

— În privința asta, nu vă faceți nicio grijă, domnule Walsh, îl liniști Summy Skim. Noi n-am venit în Klondike să exploatăm *claim*-ul 129, ci să-l vindem. De îndată ce vom izbuti, vom lua drumul prin Chilkoot, Vancouver, până la Montreal, fără a mai privi înapoi.

— Vă urez călătorie plăcută, domnilor, răsunse comisarul luându-și rămas bun de la cei doi veri. Dacă vă pot fi de folos cu ceva, puteți conta pe mine.

A doua zi, brișca porni din nou. Cerul era mai puțin albastru decât în ajun. Vântul dinspre nord-vest suflă o vreme în rafale. Dar, adăpostiți sub acoperișul briștei, cei doi veri nu avură prea mult de suferit.

Neluto n-ar fi putut îndemna calul să iuțească pasul. Pământul era tot mai desfundat. Făgașurile, golite de gheăța care le umpluse luni de zile, provocau hurducături periculoase pentru brișcă și cal.

Treceau printr-o regiune împădurită cu pini, mesteceni și plopi. Lemnul nu le va lipsi multă vreme prospectorilor, atât pentru folosul lor personal, cât și pentru exploatarea *claim*-urilor. De altfel, solul acestei părți a districtului ascunde în el aur, dar și cărbune. La șase kilometri de Fort Cudahy, pe Coal Creek, la treisprezece mile mai departe, pe Cliffe Creek, apoi, la o distanță de nouăsprezece kilometri, pe Flatte Creek, s-au descoperit zăcăminte dintr-o huilă foarte curată, ale cărei reziduri de cenușă nu depășesc cinci la sută. S-a mai găsit huilă și în bazinele lui Five Fingers, și aceasta va înlocui în mod avantajos lemnul, din care vapoarele de tonaj mijlociu consumă o tonă pe oră.

Datorită cărbunilor, s-ar putea ca districtul să supraviețuiască și după ce vor fi secătuite zăcămintele de aur.

În aceeași seară, la sfârșitul celei de a doua etape care fusese deosebit de obosită, Neluto și tovarășii săi ajunseră la Fort Cudahy, pe malul stâng al Yukonului. Șeful detașamentului de poliție-călare le recomandă sau mai bine zis, le indică un fel de han. Poate li se va părea mai bun decât cortul.

După primirea acestei informații, Summy Skim dori să mai capete lămuriri într-o problemă care-l interesa și începu să-l îscodească pe șeful poliției. Nu cumva văzuse în ultimele zile o femeie trecând prin Fort Cudahy?

— Dacă am văzut o femeie pe aici! exclamă locotenentul râzând din toată inima. Nu, domnule, n-am văzut una, ci zeci și sute de femei. Mulți dintre muncitori tărasc după ei familii întregi, și cred că vă dați seama că printre acestea...

— Oh, se împotrivi Summy, cea la care mă refer este atât de deosebită! E o prospectoare, locotenente, și nu cred că există zeci și zeci de prospectoare.

— Aici vă înșelați, afirmă locotenentul. Există destule. Femeile sunt la fel de pătimășe ca și bărbații în vânătoarea de pepite.

— Aşa! zise Summy. În cazul asta... înteleg...

— Am putea totuși încerca, adăugă locotenentul. Dacă vreți să-mi dați semnalamentele persoanei care vă interesează...

— E o Tânără, explică Summy. Nu are decât douăzeci și doi de ani. E mică de statură, foarte brună și foarte drăguță.

— Într-adevăr, asemenea semnalamente nu se întâlnesc prea des prin părțile noastre... Ziceați... o Tânără... brună... mică de statură... drăguță... care să fi trecut de curând pe aici...

Şeful poliției se străduia zadarnic să-și aducă aminte.

— Nu, nu-mi amintesc, declară el în cele din urmă.

— O fi apucat alt drum, biata micuță, zise Summy abătut... Îți mulțumesc, totuși, locotenente.

Noaptea trecu de bine de rău, și a doua zi, pe 10 iunie, brișca se așternu la drum dis-de-dimineață.

După ce ieșe din Fort Cudahy, Yukonul continuă să urce spre nord-vest până în locul unde întreiaie meridianul o sută patruzeci și unu, aşa cum era însemnat atunci pe hărți. Forty Miles Creek, având o lungime de patruzeci de mile, de unde î se trage și numele, o ia în amonte spre sud-vest, apoi se îndreaptă și el spre frontieră, care-l taie în două părți aproape egale.

Neluto voia să ajungă în aceeași seară la locul ocupat de *claim*-ul lui Josias Lacoste. Își hrănise bine calul, pe care cele două zile de mers nu păreau să-l fi obosit prea mult. De va trebui să dea o goană, va fi în stare să facă. După aceea animalul se va odihni destul la *claim*.

Pe la trei dimineață, când Ben și Summy ieșiră din han, soarele răsărise de mult. Peste douăsprezece zile urma să fie solstițiul, și atunci abia dacă va dispărea câteva minute sub linia orizontului.

Brișca înainta pe malul drept al lui Forty Miles Creek, mal foarte sinuos, pe alocuri încastrat de dealuri, despărțite prin râpe adânci.

Ținutul nu era cătuși de puțin nepopulat. Peste tot se muncea pe *claims*-uri. La cotiturile malurilor, pe povârnișurile vâlcelelor se înălțau țăruși ce împrejmuau fiecare placer, al cărui număr era înscris cu cifre de-o șchioapă. Utilajul nu era deloc complicat: ici-colo, câte o mașină acționată de mâna omului, câteva acționate de apa vreunui pârâu. Cei mai mulți dintre proprietari, uneori ajutați de un mic număr de muncitori, extrăgeau noroiul din puțurile săpate pe *claim*-ul lor și-l prelucrau cu talerul și sita. Totul s-ar fi petrecut aproape fără zgomot, dacă liniștea n-ar fi fost din când în când tulburată de strigătele de bucurie ale vreunui miner care descoperea o pepită mai mare. Primul popas dură de la ceasurile zece până la prânz. În timp ce calul păștea pe o păsune din apropiere, Ben Raddle și Summy Skim își fumară liniștiți pipa, după un prânz alcătuit din conserve și biscuiți, pe care-l sfârșiră cu o ceașcă de cafea.

Neluto porni la drum pe la douăsprezece și-și îndemnă cu stăruință calul. Cu câteva minute înainte de ora săpte zăriră la o mică depărtare țărușul indicator al *claim*-ului 129.

În clipa aceea, smulgând hățurile din mâinile lui Neluto, Summy Skim se ridică în picioare și brișca se opri.

— Acolo!... rosti el arătând cu degetul o râpă ce cobora în pantă abruptă până la albia râului.

Însoțitorii săi urmăriră cu privirea direcția arătată și zăriră în fundul râpei, puțin cam neclară din pricina depărtării, o siluetă ce le părea cunoscută. Era un prospector, mic de statură, pe cât se putea aprecia de la o asemenea distanță, care spăla nisipul scos dintr-un puț. Un alt bărbat, un adevărat uriaș, muncea alături de el. Erau atât de absorbiți de munca lor, încât nu se întrerupseră nici în clipa în care brișca se opriese pe drum.

— S-ar zice... șopti Summy.

— Ce anume? întrebă nerăbdător Ben Raddle.

— Dar... Dumnezeu să mă ierte... E Jane Edgerton, Ben!

Ben Raddle înălță din umeri.

— Începi să ai vedenii?... Cum poți recunoaște pe cineva de la o asemenea distanță?... De altfel, după câte știu, Jane Edgerton nu avea niciun însoțitor... și apoi, ce te face să crezi că unul dintre cei doi prospectori este femeie?

— Nu știu... răspunse Summy șovăitor. Mi se pare...

— Eu cred că sunt doi prospectori: tatăl și fiul. Nu încape nicio îndoială. Uite, întreabă-l și pe Neluto.

Indianul duse mâna streașină la ochi.

— E o femeie, afirmă el cu convingere, după o cercetare îndelungată.

— Ai văzut! strigă Summy triumfător.

— Sau un bărbat, continuă Neluto cu aceeași convingere.

Descurajat, Summy slăbi hățurile și brișca porni la drum. Neluto își urma firul gândurilor.

— Nu m-ar mira să fi fost un copil... sau poate o Tânără, își dădu el cu părerea.

Brișca înainta din nou în goană. Depăși curând marginile *claim*-ului 129 și se opri.

— ...sau poate un Tânăr... zise atunci Neluto, cu lăudabila lui grijă de a nu lăsa deoparte nicio ipoteză.

Nici Ben Raddle, nici Summy Skim nu-l auziră. Săriră amândoi din trăsură în aceași clipă, și după două luni și nouă zile de călătorie, în sfârșit punneau piciorul pe *claim*-ul 129.

## XII

### *Începuturile unei prospectoare*

Îndată ce debarcaseră de pe vapor, cele două verișoare se grăbiseră să ajungă la spitalul din Dawson. Primită cu căldură părintească de către doctorul Pilcox, Edith își luă degrabă serviciul în primire, fără să se simtă stingheră sau emoționată, de parcă abia în ajun îl părăsise.

În vremea asta, mergând drept către ținta propusă, Jane își scotea de la birourile administrației un permis de vânătoare, pescuit și prospectare, care i se eliberă în schimbul unei sume de zece dolari, străbătea orașul Dawson și și cumpăra la iuțeală echipamentul și uneltele de prospector. La prânz totul era gata. Se întorsese la spital transformată din cap până-n picioare.

Cu părul strâns în creștetul capului și ascuns sub o pălărie cu boruri late, încălțată cu bocanci țintuiți, îmbrăcată cu bluză și pantalon din stofă groasă, își pierduse cu desăvârșire înfățișarea de femeie, părând mai degrabă un Tânăr sprinten.

Cele două verișoare prânziră împreună... Apoi, fără ca vreuna dintre ele să-și manifeste emoția ce o resimțea, fetele se îmbrățișară ca de obicei și, în vreme ce Edith se întorcea la bolnavii săi, Jane porni cu hotărâre la drum, spre aventură și necunoscut.

În timp ce-și făcuse cumpărăturile, Jane încercase să capete unele lămuriri, întrebând în stânga și-n dreapta. Din indicațiile primite, rezulta că nu avea deloc sorți de izbândă spre sud sau spre est. În aceste direcții se aflau regiunile cele mai bogate, prin urmare și cele mai aglomerate. Ar fi trebuit să umble mult și bine până să găsească un colțisor neexploatat, în stare să-i răsplătească strădaniile.

În schimb, la vest, râurile și cursurile mici de ape erau mai puțin cunoscute, iar concurența mai puțin înversunată. Poate că în această direcție îi va fi cu puțință să intre în stăpânirea vreunui *claim* rămas neexploatat, fără să se îndepărteze prea mult de oraș.

Încrezătoare în steaua ei, Jane Edgerton părăsi Dawson City pornind spre vest și coborî malul stâng al Yukonului, cu târnăcopul și ranița pe umăr.

Încotro pornise? La drept vorbind, nici ea nu știa. Mergea drept înainte, hotărâtă să apuce pe cursul primului râu mai important ce i se va arăta în cale și să-i cerceteze cu grija malurile.

Până la ceasurile cinci după-amiază, nu întâlnise însă nicio apă curgătoare care să merite alt nume decât cel de pârâu. Puțin cam ostenită, Jane făcu un scurt popas și-și scoase din raniță ceva de mâncare. De când depășise ultima casa din oraș, nu întâlnise țipenie de om. În jurul ei domnea o liniște desăvârșită, iar ținutul părea pustiu.

După ce sfârși de mâncat, tocmai când se pregătea să pornească din nou la drum, se ivi o trăsură ce venea dinspre Dawson City și se aprobia în goană. Nu era propriu-zis o trăsură, ci o simplă brișcă țărănească, acoperită cu o prelată din pânză, trasă de un cal zdravăn. Pe banca atârnată în frânghii deasupra osiei trona un bărbat solid, cu chipul rotofei și vesel, care plesnea vioi din bici.

Din locul acela începea un urcuș destul de abrupt, astfel că brișca trebui să-și încetinească mersul. Jane auzi în spatele ei, la o depărtare ce părea mereu aceeași, loviturile copitelor calului și scârțâitul roților. Deodată un glas cam răgușit, dar vesel, i se adresă:

— Ei, băiețăș, ce cauți tu pe aici?

La aceste cuvinte, rostite într-o englezescă lesne de înțeles, dar cu greșeli caraghioase pentru urechea unui anglo-saxon, Jane se întoarse și-și privi liniștită interlocutorul.

— Dar dumneavaastră? întrebă ea.

Gura rotofeiului se deschise într-un zâmbet larg.

— Dumnezeule, strigă el, întărindu-și accentul străin cu puternice nuanțe de accent marsiliez, s-ar zice că nu știi ce-i teama, cocoșelule! Ia te uită la el, cum de îndrăznești să pui astfel de întrebări? Nu cumva ești de la poliție, porumbelule?

— Dar dumneavaastră? mai zise Jane Edgerton.

— Dar dumneavaastră? repetă glumeț vizitiul. Altceva nu știi, puștiule?...

Sau poate că ar trebui să mă prezint domnului?...

— De ce nu? răspunse Jane zâmbind.

— Nimic mai simplu, afirmă bărbatul cel voios, îndemnându-și calul cu o ușoară plesnitură din bici. Am cinstea să mă prezint: Marius Rouveyre, cel mai de seamă neguțător din Fort Cudahy. Acum e rândul tău, nu-i aşa?

— Jean Edgerton, prospector.

De uimire, Marius Rouveyre trăsesese hățurile și brișca se oprise-n loc. Acum le dăduse drumul și, cu mâinile-n solduri, râdea în hohote.

— Prospector!... bâigui el printre hohote de râs. Prospector! Vai de păcatele noastre!... Vrei poate să te mănânce lupii?... Și mă rog, de câtă vreme ești prospector, aşa cum spui?

— De trei ceasuri, răsunse Jane Edgerton, îmbujorată de mânie. Dar de două luni umblu pe drum ca să ajung aici, și după cât se pare încă nu m-au mâncat lupii.

— Adevărat! recunoscu grăsunul Marius, de astă dată serios, într-adevăr, micuțul a venit până aici!... Totuși, nu s-ar putea spune că ți-ai ales o meserie plăcută... Bietul de tine!... Uite, chipul tău mi-e simpatic. Îmi placi, cu toate că te ți-ai cam bățos... Tocmai îmi căutam un ajutor, și dacă vrei postul ăsta... Oricum, e mai potrivit decât cel de prospector.

— Un ajutor? Ce fel de ajutor?

— Pentru de toate, răsunse Marius. Fac tot soiul de negustorii. Prăvălia mea, ca și conținutul acestei briște, are tot felul de mărfuri. Nici nu-ți poți închipui câte se află în lăzile astea. Ață, ace de cusut, ace de păr, sfoară, șuncă, hârtie de scris, cârnați, corsete, conserve, jartiere, tutun, îmbrăcăminte pentru bărbați și femei, crătiți, încălțăminte etc. Un adevărat bazar! În cutia asta se află un clac<sup>20</sup>, singurul care va exista la Fort Cudahy. Îl voi închiria pentru fiecare nuntă și-mi va produce de o mie de ori prețul cu care l-am cumpărat. Va trebui să se potrivească pe orice cap!... În astălaltă, e o rochie... o rochie de bal... decoltată... după ultima modă de la Paris, dragul meu!

— Se pot vinde pe aici asemenea lucruri?

— Dacă o să pot vinde rochia? Vai de capul meu, mi-o vor smulge din mâna! Cel care va găsi prima pepită mai mare i-o va dărui soției, ca să le facă praf pe celealte cu luxul ei, la seratele dansante din Fort Cudahy... Dar astea-s fleacuri... Lucrurile serioase sunt în lăzile de acolo... şampanie, brandy, whisky etc. Oricâte aş aduce, astea niciodată nu ajung... Ce zici, îți convine propunerea mea? Patru dolari pe zi, hrană și locuință?

— Nu, domnule, răsunse cinstit Jane. Vă mulțumesc, dar vreau să-mi urmez planurile.

— Urâte planuri, micuțule, urâte planuri, afirmă Marius Rouveyre cu convingere. Mă pricep la prospectări. Îți vorbesc în cunoștință de cauză, pentru că m-am ocupat și eu de ele.

— Ați fost prospector?

— La naiba! Ca toți cei de aici. Întotdeauna începi aşa. Dintr-o sută, doar unul izbuteşte, doi rămân aşa cum au venit, vreo zece se întorc mai săraci decât înainte, iar la restul pe aici le rămân oasele... Era cât pe-aci să fiu şi eu printre aceştia.

— Adevărat? întrebă Jane, mereu dornică să afle lucruri noi.

— Aşa cum mă vezi, continuă Marius, sunt marinar, marinar francez din Marsilia. Colindasem până atunci cele cinci colțuri ale lumii, când m-am lăsat îmbrobodit de un ticălos pe care l-am întâlnit la Vancouver, unde făcusem escală. După spusele lui, pe aici nu trebuia decât să te apleci ca să culegi pepitele, mari cât capul. Am pornit amândoi. Fireşte, cheltuielile drumului eu le-am suportat, şi, fireşte, aici n-am găsit decât săracie. Eram numai piele şi oase, şi punga mea nu era mai brează, iar ticălosul care mă adusese aici mă părăsi când îşi găsi alt fraier. Astă m-a pus pe gânduri, şi pentru că Marius nu e mai prost decât alţii, a înțeles repede că tot ce câştigă un prospector în Klondike tot în Klondike rămâne, prin tripouri, cârciumi şi în prăvălii, unde se vinde cu o sută de franci ceea ce în altă parte costă doar un franc. M-am hotărât deci să devin cârciumar şi negustor şi mă pot felicita pentru această hotărâre, încheie Marius Rouveyre mândgâindu-şi satisfăcut pântecele, pentru că atât eu cât şi punga mea suntem acum la fel de rotunjori!

Ajunseseră pe culmea dealului. Marius opri brișca.

— Sigur nu primeşti?...

— Sigur, nu, răsunse Jane Edgerton.

— Faci o mare greşală, suspină Marius, care apucă din nou hăturile.

Dar, aproape imediat, brișca se opri din nou.

— N-o să se spună că te-am lăsat în drum. Marius e destul de bogat ca să poată ajuta un flăcăiaş ca tine. Încotro mergi?

— V-am mai spus: drept înainte.

— Drept înainte... drept înainte!... Poți merge mult şi bine aşa. Nu există niciun râu mai de seamă înainte de Fort Cudahy. Vrei să te duc până acolo?

— Cu brișca?

— Cu brișca.

— Cum să nu!... Accept cu recunoştinţă, se grăbi să răspundă Jane, încântată de propunere.

— Haide, urcă repede!... Prost să fie că de şि-o lua vorba înapoi!

Mulțumită acestei întâmplări fericite, Jane își scurtă mult începutul călătoriei. Calul înainta repede. La 4 iunie, ce-i drept la o oră foarte târzie, se opriră în ușa prăvăliei lui Marius Rouveyre.

Acesta își reînnoi cu căldură propunerile de angajare. Cele treizeci și şase de ceasuri petrecute împreună cu Tânărul său însoțitor îi măriseră simpatia pe care o încercase pentru el din prima clipă. Stăruințele îi fură zadarnice. Jane Edgerton înțelegea să-și pună în aplicare planurile, astfel că porni din nou la drum în primele ore ale zilei de 5 iunie.

Curând, un affluent al Yukonului îi tăie calea. Ea se îndreptă spre sud-vest și, fără să cunoască măcar numele acestui affluent, începu să urce pe malul lui drept.

Umblă toată ziua. Drumul mergea când pe malul râulețului, când se îndepărta de el, datorită vreunei coline răsărită în drum, și atunci apa nu se mai zărea decât pe fundul unor vâlcele coborând în pantă mai mult sau mai puțin abruptă.

Jane nu se da în lături să coboare până la fundul acestor vâlcele. Poate că într-una din ele va găsi un colțisor potrivit, nebăgat în seamă de cei ce trecuseră înaintea ei pe acolo. Dar se aprobia noaptea, fără ca nădejdile ei să se înfăptuiască. Tot pământul era fie ocupat, fie împrejmuit cu țăruși care-l transformau în proprietate consfințită prin lege. Nicio palmă de teren nu rămăsese *res nullius*<sup>21</sup>. Claim-urile se întindeau unul după altul, fără nicio intrerupere, în afara locurilor inaccesibile sau vădit sterile.

Dealtfel, Jane nici nu se mira de nereușita ei. Cum ar fi putut fi altfel în ținutul acesta străbătut de o mulțime de prospectorii, cu parcelele date în exploatare în mod legal? În jurul ei nu mai era pustiu, încotro îți aruncai privirea vedea oameni muncind și ți se părea cu neputință ca cea mai mică pepită să fi scăpat stăruinței nemurărațiilor căutători.

Trebuia să meargă mai departe, asta era. Va merge deci mai departe, atât cât va fi nevoie.

Pe înserate, o nouă vâlcea se ivi la dreapta drumului. Jane începu să coboare în ea, aşa cum procedase și cu celealte, și se îndreptă spre râuleț, cercetând cu grijă pământul din jur. Având o înfățișare mai aspră și mai sălbatică, această viroagă făcea numeroase cotituri până să ajungă la malul apei. După vreo sută de pași, Jane pierduse drumul și nu mai vedea în fața ei

decât o potecuță croită între doi pereți înalți de stâncă, întretăiată la fiecare pas de niște crevase late și adânci.

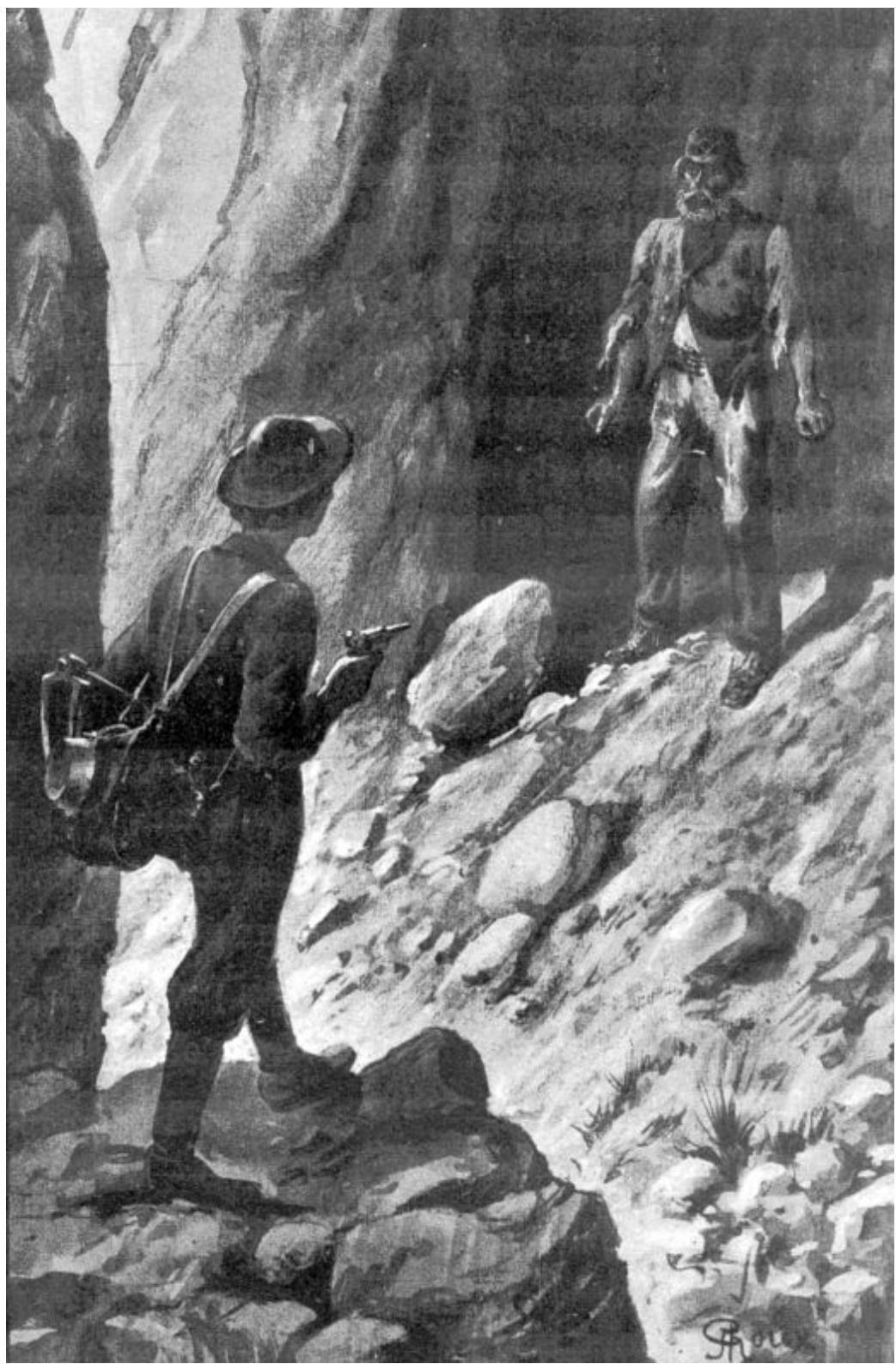
Tocmai se afla pe marginea unei asemenea gropi și se pregătea să sară peste ea când, la o cotitură a potecii, la douăzeci de metri distanță, se ivi un bărbat, a cărui înfățișare o băgă în sperieți. Era un fel de uriaș, un colos sălbatic, înalt de aproape opt picioare. Coama roșcată ce-i cădea pe frunte în șuvițe groase și crete îi accentua și mai mult înfățișarea animalică. Nas turtit, urechi clăpăuge, buze răsfrânte, mâini foarte mari, acoperite de păr roșcat, bocanci scâlciați, deasupra căror fâlfâiau resturile unor pantaloni zdrențuiți, fără-ndoială o brută, dar o brută a cărei putere trebuie că era nemaipomenită.

Dând cu ochii unul de altul, Jane Edgerton și bărbatul se opriseră în loc. Acestea păru mai întâi că se gândește, cel puțin atât cât era el în stare să facă. Porni apoi din nou la drum, cu un pas de viață, greoi și apăsat. Pe măsură ce înainta, Jane îi vedea mai bine trăsăturile chipului, și în vreme ce-și dădea seama de aspectul lor sălbatic, neliniștea ei începe să crească.

În câteva secunde omul ajunse de cealaltă parte a crevasei la marginea căreia stătea Jane, socotindu-se astfel mai apărată. Acolo el se opri din nou.

Acum nu te mai puteai înșela asupra intențiilor sale. Privirile amenințătoare ale ochilor săi injectați, rânjetul ce-i dezgolea dinții, pumnii uriași, strânși ca pentru atac, totul dezvăluia nebunia crimei. Jane apucă revolverul și-i ridică piedica.

Bătându-și parcă joc de o asemenea armă, mânuită de un copil, bărbatul de pe cealaltă parte a crevasei înălță din umeri, rânji, luă repede o piatră de pe jos și-o azvârli cu putere, de altfel fără să-și nimerească ținta, apoi se avântă cu furie spre crevasă, pe care era în stare să străbată din trei salturi. Jane își aştepta netulburată



dușmanul, pentru a ținti cât mai precis.

Dar n-a mai fost nevoie. De la primul pas, uriașul alunecă pe o pietricică și se prăvăli jos urlând. Nu se mai ridică de acolo.

Ce se întâmplase?... Jane nu pricepea nimic. Agresorul nu murise. Pieptul i se ridică sacadat și de pe buze îi scăpau vieri. În orice caz, de vreme ce era scos din luptă, cel mai înțelept ar fi fost să urce coasta, să ajungă la drum și să-o steargă cât mai degrabă.

Un geamăt mai puternic o opri pe Jane din mers și-i atrase atenția spre adversarul ei, trântit la pământ. Acesta devenise de nerecunoscut. Buzele lui răsfrânte se apropiaseră și nu mai aveau nimic sălbatic; ochii, săngeroși cu puțin înainte, exprimau doar o nesfârșită durere; pumnul uriaș se deschise, iar mâna lui se întindea acum într-un gest de rugămintă. Ucigașul pornit pe crimă se transformase, ca prin miracol, într-un biet nenorocit pradă celor mai însăpătătoare dureri și devenise dintr-o dată mai slab decât un copilaș.

— O să mă lăsați să mor aici?... spuse el cu voce răgușită, dar într-o engleză destul de curată.

Jane nu șovăi o clipă. Toată mila femeii se deșteptă în sufletul ei. Coborî de bună voie în crevasă și se apropie de el.

— Sau poate vreți să mă ucideți chiar dumneavoastră?... gemu atunci nenorocitul, ațintindu-și privirile deznădăjduite asupra revolverului pe care Jane îl mai avea în mină!

Aceasta își vârî arma la cingătoare și continuă să înainteze.

— Ce-i cu dumneata?... Ce-ai pătit?... întrebă ea.

— Cu siguranță că s-a rupt ceva. Mă doare aici... și aici... răsunse rănitul arătând la șale și la piciorul drept.

— Lasă-mă pe mine... Ia să văd, zise Jane îngenunchind. Ușurel, cu gesturi delicate și sigure, ea îi ridică bluza slinoasă și cracul pantalonului destrămat.

— Nu ți s-a rupt nimic, spuse ea după ce-l examină. Nu-i decât o scrântitură provocată de o mișcare greșită, când ai alunecat. Peste un sfert de ceas ai să te simți mai bine.

Fără să țină seama de primejdia la care se expunea ea însăși venind aproape de mâinile acelea uriașe care o amenințaseră cu puțin timp înainte, ea îi dădu cu pricepere îngrijirile necesare. Masaje la locul potrivit, frecții puternice, ventuze aplicate cu ajutorul capacului de la bidonul ei de

prospector – niciun doctor n-ar fi putut face mai mult. Rezultatul acestui tratament nu se lăsă aşteptat. Oricât de dureroase ar fi, o sucitură de şold şi o scrântitură de gleznă nu sunt prea grave. Curând, rănitul îşi recapătă respiraţia. Peste o jumătate de ceas, deşi nu se putea încă ridica în picioare, stătea aşezat, cu spatele rezemat de o stâncă, şi era în stare să răspundă la întrebări. Jane apucă revolverul şi-i ridică piedica.

— Cine eşti dumneata?... Cum te cheamă? întrebă Jane.

Privirea nefericitului exprima doar o mare uimire. Să-l salveze tocmai copilul pe care voise să-l ucidă, asta îi răsturna toate gândurile.

Răspunse cu glas nesigur:

— Patrick Richardson, domnule.

— Eşti englez?... American?...

— Irlandez.

— Prospector?...

— Nu, domnule, potcovar.

— De ce ţi-ai părăsit țara şi meseria?

— Lipsa de lucru... Sărăcia... Nu aveam pâine...

— Aici ţi-a mers mai bine?

— Nu.

— N-ai găsit niciun *claim*?

— De ce să-l fi căutat? Nu mă pricepe la aşa ceva.

— Şi ce aveai de gând să faci?

— Să mă angajez ca muncitor.

— Şi?

— Am încercat. Pentru moment, proprietarii *claim-urilor* n-au nevoie de braţe de muncă.

— Încotro te duceai când m-ai întâlnit?

— Spre răsărit, unde o să am poate mai mult noroc.

— Dar de ce ai vrut să mă omori adineauri?

— Mereu acelaşi lucru... Sunt lihnit de foame, spuse Patrick Richardson plecându-şi ochii.

— Ah!... Ah!... exclamă Jane.

După o clipă de tăcere, ea scoase mâncarea din raniţă.

— Mănâncă, îi zise.

Nu i se dădu imediat ascultare. Cu ochii împăienjeniţi, Patrick Richardson se uita la copilul care-i venise astfel într-ajutor. Nenorocitul plângea.

— Hai, mănâncă! repetă Jane.

De data asta, flămândul uriaș nu așteptă să fie poftit din nou. Se aruncă lacom asupra mâncării.

În timp ce acesta înfuleca, Jane își examina neașteptatul oaspete. Cu siguranță că acest Patrick Richardson era un *minus habens*<sup>22</sup>.

Urechile clăpăuge, prognatismul lui foarte accentuat vădeau incurabila lui inferioritate intelectuală. Dar, în ciuda încercării lui violente, trebuie că nu era om rău. Fără-ndoială, Jane avea în fața ochilor un dezmoștenit al soartei, una din ființele acelea nenorocite, epave ale marilor orașe, pe care viața necruțătoare le aruncă mereu în șanțul în care s-au născut. Privindu-l mai atent, îți dădeai seama că buzele lui groase exprimau bunătate, iar ochii lui albaștri aveau o privire de copil plină de o uimitoare blândețe. Pe drumul aspru al vieții, întâlnnea poate pentru prima dată puțină milă.

În timp ce Patrick își potolea foamea, Jane luase o hotărâre.

— Dacă te îvoiești, te iau în slujba mea, spuse ea privindu-l în ochi.

— Dumneavaoastră!...

— Da, vei avea zece dolari pe zi; atât se plătește pe aici. Dar n-am să-ți plătesc decât mai târziu, după ce voi fi adunat destul aur ca s-o pot face. Până atunci, drept arvună, îți voi asigura hrana și, la prima ocazie, am să-ți iau și niște haine mai ca lumea. Primești?

Patrick apucă mâna Janei și-și apăsă pe ea buzele. Nu mai era nevoie de alt răspuns. În persoana lui, Jane nu va avea doar un slujitor. Era un adevărat sclav; un câine credincios.

— Acum, continuă ea, trebuie să dormim. O să încerc să-ți aștern un pat din frunze, pe care ai să te întinzi. Mâine nici n-o să-ți mai amintești de căzătură.

Într-adevăr, a doua zi de dimineață, după un pic de masaj, Patrick fu în stare să pornească la drum. Desigur, se mai strâmba de durere când, printr-o mișcare greșită, își contracta șalele sau piciorul. Dar, sprijinindu-se de umărul stăpânului său, izbuti fără prea multă greutate să urce poteca și să ajungă la drum. Era un spectacol tare ciudat să vezi colosul acela, asemănător unui urs uriaș, sprijinit și călăuzit de un adolescent, la care puterea fizică era înlăucită de o nezdruncinată voință.

Mergând, Patrick își recapătă treptat elasticitatea picioarelor și începură să înainteze mai repede. Aproape de ora prânzului făcură un popas ca să

mănânce. Jane începuse să se neliniștească văzând cum înghițea tovarășul ei de drum din provizii. Trupul lui mare era ca o prăpastie pe care n-o umpleai cu una, cu două.

Pe înserate, în dreapta drumului se ivi o altă vâlcea. Jane și Patrick apucară prin această strâmtoare, mai lată decât cele dinainte, și coborâră până la râu. Pe măsură ce se apropiau de el, râpa se lărgea, astfel că la capătul pantei trebuie că avea pe puțin cinci sute de metri. Aici suprafața era alcătuită din două etaje distințe, cel de sus în amonte, cel de jos în aval, despărțite printr-o uriașă barieră de stânci, perpendiculară pe firul apei și aproape orizontală, care, ivită din talvegul râpei, se termina la râu printr-un pinten înalt de zece metri. Jane cercetă catul de jos, unde o adusese întâmplarea.

Înclinația solului din această parte a viroagei corespundea înălțimii barierei de stânci ridicate în amonte. Pământul era găurit de numeroase puțuri, mai mult sau mai puțin astupate prin prăbușire, și peste tot se zăreau rămășițele unor unelte de prospector. Cu siguranță, se aflau pe locul unui fost *claim*.

Că acest *claim* fusese părăsit, nu încăpea nicio îndoială. O dovedea starea puțurilor și a uneltelor, precum și faptul că niciun țăruș nu-i delimita întinderea. Totuși, având în vedere că majoritatea lucrărilor de început erau gata executate, n-ar fi fost lipsit de interes să se reînceapă exploatarea, și Jane hotărî să facă aici prima ei încercare.

Chiar de a doua zi, după ce cumpără din apropiere, la prețuri foarte mari, obiectele strict necesare: găleți, talere, site, îi porunci lui Patrick să desfunde unul din puțuri. În mai puțin de douăzeci și patru de ore, acesta începea să spele noroiul, în vreme ce ea se ocupa de formalitățile necesare pentru implantarea țărușilor indicatori și pentru a-și asigura dreptul de proprietate asupra *claim*-ului.

Formalitățile se încheiară în mai puțin de trei zile. Încă de la început, în timp ce i se delimita proprietatea numerotată cu 127 bis, Jane își dădu seama că pe *claim*-ul ei, chiar dacă se afla ceva aur, cantitățile erau mici și nu avea prea mulți sorti să obțină recolte bogate de pepite. Cu toată munca înverșunată a lui Patrick, ei nu izbuteau, poate și din lipsă de experiență, să spele împreună mai mult de o sută de talere în douăzeci și patru de ore, iar randamentul mediu al acestora depășea doar cu puțin zece dolari. Abia avea din ce să-și plătească slujitorul pe care-l angajase și să-și asigure hrana.

Dacă situația nu se va îmbunătăți, la sfârșitul verii va fi la fel de săracă precum fusese la început.

Făcuse oare o greșală că se oprișe în locul acesta? N-ar fi trebuit să meargă mai departe, să treacă frontiera, de care nu o despărțeau mai mult de cinci sau șase sute de metri, după cum aflase când se dusese să ceară concesiunea?

Jane aflase și altceva. Știa acum numele apei ce mărginea *claim*-ul pe care ea își exercita meseria aspră de prospector: Forty Miles, același râuleț pe malul căruia era situat și *claim*-ul 129, vecin cu al său, și care se afla cu siguranță acolo, în spatele colinei ce închidea viroaga în partea de sud-vest.

Fie datorită unei nădejdi nedeslușite, fie din simpla încăpătânare de a duce la bun sfârșit un lucru început, Jane nu voia să se dea bătută înainte de a fi luptat până la capăt și, mai mult ca oricând, se înverșuna să spele cât mai multe talere din mâlul acela, care îi aducea un câștig atât de slab.

În după-amiaza de 11 iunie, pe când ea și Patrick erau absorbiți ca de obicei de munca lor, încât uitaseră de restul lumii, auzi dintr-o dată un glas cunoscut:

- Pot îndrăzni, domnișoară, să vă întreb de sănătate?
- Domnul Skim! strigă ea, îmbujorată de o bucurie pe care nu încerca să și-o ascundă.
  - Chiar el, spuse Summy, strângând cu căldură mâna ce-i fusese întinsă.
  - Sănătatea mea e foarte bună, domnule Skim, continuă Jane.
  - Dar a *claim*-ului dumneavoastră, domnișoară?... Pentru că, după cum văd, aveți și dumneavoastră un *claim*.
  - Trebuie să vă mărturisesc, domnule Skim, că nu sunt prea încântată de el, recunoscu Jane mai puțin veselă, nu scot mai mult de zece-doisprezece centi la taler. Abia pot să-mi acopăr cheltuielile.
  - Proastă treabă! zise Summy Skim care, de altfel, nu părea grozav de mișcat de o asemenea nenorocire. Ce planuri aveți?
  - Nici eu nu știu, răspunse Jane. Poate o să mă duc mai departe... să las baltă *claim*-ul acesta sărac, unde am ajuns printr-o întâmplare nefericită și care m-a costat cât nu face...
  - O întâmplare? stăruí Summy. Așadar, nu știați că suntem vecini?
  - Am aflat-o acum câteva zile. Dar la început, când m-am oprit aici, nu știam că râulețul se numește Forty Miles și că proprietatea dumneavoastră se află de cealaltă parte a colinei.

— Aşa!... făcu Summy descumpănit. După o clipă de tăcere, continuă:

— Domnişoară, de ce nu folosiţi această întâmplare, de vreme ce e vorba de o întâmplare? Mai înainte de a că afunda prin pustiurile Alaskăi, ar fi mai potrivit, după părerea mea, să cercetaţi cu amănunțime pământul pe care l-aţi ales la început. Nu că ofer sprijinul meu, fiind că sunt tare nepriceput în asemenea treburi, dar la numai cinci sute de metri de aici se află vărul meu Ben Raddle, un inginer cum nu găseşti la tot pasul, şi dacă aţi dori să...

— Un sfat bun este totdeauna binevenit şi-l voi primi cu dragă inimă pe al domnului Ben Raddle, zise Jane. După ce va fi examinat *claim*-ul meu, îşi va da el însuşi seama de perspectivele ce le oferă.

— Deci ne-am înțeles... Până atunci, dacă nu sunt prea indiscret, îngăduiţi-mi să că vă întreb ceva.

— Nu sunteţi, încuviauştă Jane anticipat.

— Nu văd pe aici nici urmă de bojdeucă... Unde dormiţi noaptea?

— Foarte simplu, sub cerul liber, răspunse Jane râzând. Un pat din frunze, o pernă din nisip. Se doarme minunat.

Summy Skim făcu ochii mari.

— Sub cerul liber! exclamă el. Cred că nu că gândiţi serios la aşa ceva. Ar fi o mare imprudenţă!

— Deloc! spuse Jane. Am doi paznici, domnule Skim.

— Doi paznici?

— Iată unul, explică Jane, arătându-şi revolverul prins la cingătoare... Iată-1 şi pe celălalt, adăugă ea, arătând spre Patrick Richardson care, la câţiva paşi, îl privea cu uimire pe noul venit.

Summy nu părea liniștit decât pe jumătate.

— Sălbaticul ăsta?... Desigur, după infăţişare cred că e în stare să că apere, dar oricum!... Aţi face mai bine ca după terminarea lucrului să treceţi dealul şi să primiţi ospitalitatea pe care eu şi vărul meu vom fi bucuroşi să v-o oferim.

Jane scutură negativ din cap.

— Greşiti, domnişoară, greşiti, stăruí Summy. Credeti-mă, ar fi mai sigur... şi chiar de cărui fi mai sigur, cel puţin ar fi mai...

— Mai cum?

— Mai potrivit, încheie Summy Skim, luându-şi inima-n dinţi.

Jane Edgerton îşi încruntă sprâncenele. Cu ce drept se amestecă acest domn Skim? Are să i-o spună răspicat şi-o să-l pună la punct pe nepoftitul

ăsta, cu una din obișnuitele ei ieșiri despre egalitatea sexelor... Dar nu avu curajul să-o facă. Summy, care nu mai îndrăznea să-o privească în față, avea un aer ciudat, furios și totodată descumpănit, ceea ce o puse pe gânduri.

Pe buze i se ivi un zâmbet ușor ironic, dar se stăpâni repede și-i întinse mâna:

— Aveți dreptate, domnule Skim, spuse ea serioasă. Primesc ospitalitatea pe care ați avut bunătatea să mi-o oferiți.

— Bravo! aplaudă Summy. În cazul acesta, fiți bună până la capăt, domnișoară. Încheiați-vă azi puțin mai devreme ziua de muncă și acceptați îndată invitația. Pe drum o să-mi povestiți cum ați ajuns până aici, și mâine dimineață Ben va veni să vă viziteze *claim*-ul.

— Cum doriți, îngădui Jane, după care strigă: Patrick!

— Da, domnule Jean, răspunse irlandezul.

— Pentru azi, am muncit destul. O să mergem la *claim*-ul 129.

— Bine, domnule Jean.

— Strânge uneltele și ia-o înainte.

— Da, domnule Jean, grăi ascultător Patrick, care, încărcat cu site, târnăcoape și cazmale, începu să urce liniștit panta colinei, la o distanță respectuoasă de Jane și de Summy.

— «Domnule Jean»? întrebă Summy. Deci vă ia drept bărbat?

— Precum vedeti, domnule Skim, datorită costumului meu de prospector. Summy privi spatele mare al uriașului care mergea în fața lor.

— E o brută! rosti el, atât de răspicat, încât, fără să-și dea seama pentru ce, Jane Edgerton izbucni în râs.

### XIII

#### *Claim-ul 129*

Așezat pe malul drept al lui Forty Miles Creek, *claim*-ul 129 era, aşa cum s-a mai spus, ultimul din Klondike, iar stâlpii care îi marcau limita de apus marcau în același timp și granița alasko-canadiană.

Către sud, dincolo de *claim*-ul 129, între două delușoare, se întindea o pășune înverzită, străjuită pe ambele laturi de păduri de mesteceni și de plopi.

În partea de nord a *claim*-ului, râul își plimba apele repezi, pe atunci cu un debit mijlociu, printre malurile ușor inclinate în amonte. Pe malul stâng, însă, un lanț de înălțimi, venit dinspre nord și curbându-se către aval, apărea

pe neașteptate în fața unui sir de dealuri mai scunde, care, orientate perpendicular pe malul drept al râulețului, alcătuiau marginea răsăriteană a proprietății lui Josias Lacoste. Chiar în spatele acestor dealuri, la poalele celuilalt versant, Jane Edgerton se îndărjea de aproape o săptămână în truda ei perseverentă dar sterilă, în clipa în care, pe data de 10 iunie, cei doi veri ajungeau, în sfârșit, la capătul călătoriei.

Pretutindeni se zăreau case, colibe sau bordeie ale proprietarilor de *claims*. Pe un spațiu de doi-trei kilometri se puteau număra mai multe sute de lucrători.

De cealaltă parte a frontierei, pe teritoriul american, se aflau construcții asemănătoare, iar în prim-plan, cea de pe *claim*-ul 131, proprietatea texanului Hunter, care o exploata de un an și își începuse acum cea de a doua campanie. Cunoscându-l pe Hunter, Summy Skim și Ben Raddle erau înclinați să credă că acesta i-ar fi căutat în trecut pricina și vecinului său Josias Lacoste. Dar încercările i-au fost zadarnice. Statornicită potrivit regulilor în vigoare, proprietatea *claim*-ului 129 era legală. Declarația de descoperire fusese făcută, acceptată de stat și înregistrată în termen la biroul comisarului minelor din Dominion, în schimbul unei sume anuale de treizeci și cinci de dolari. Mai mult chiar, un impozit de zece la sută din aurul extras trebuia predat vistieriei regale, în caz de evaziune, cel în cauză devenind pasibil de expropriere. Dar Josias Lacoste nu încălcase niciodată această regulă și nici pe aceea care prevedea trecerea în domeniul public a oricărui *claim* rămas neexploatat mai mult de cînsprezece zile din anotimpul frumos. Lucrările fuseseră întrerupte numai de la moartea acestuia, în aşteptarea moștenitorilor care urmau să intre în posesia bunurilor moștenite.

Exploatarea întreprinsă de Josias Lacoste durase opt-sprezece luni. La drept vorbind, n-a realizat mare lucru de pe urma ei, cheltuielile de instalare, plata lucrătorilor, transportul etc. ridicându-se la sume destul de importante. Pe deasupra, o revărsare neașteptată a lui Forty Miles Creek dăduse peste cap toate lucrările, pricinuindu-i mari pagube. Într-un cuvânt, în clipa în care și-a dat sufletul, proprietarul *claim*-ului 129 abia își acoperise cheltuielile.

Dar care căutător de aur își pierde vreodată nădejdea, care din ei nu se crede veșnic pe cale să întâlnească un filon bogat, să descopere o pepită valoroasă ori să extragă dintr-o sită de nămol o mie, două, patru mii de

franci?... La urma urmei, poate că ar fi izbutit și Josias Lacoste, cu toate că avea la dispoziție un utilaj foarte rudimentar.

Cei doi veri căpătară de la fostul șef de echipă al unchiului lor toate lămuririle privind exploatarea. După lichidarea personalului, el rămăsese paznicul *claim*-ului, așteptând să reînceapă lucrul fie sub conducerea moștenitorilor, fie sub cea a vreunui cumpărător.

Acest șef de echipă se numea Lorique. De origină canadiano-franceză, în vîrstă de patruzeci de ani și foarte priceput în meseria de prospector, el lucrase ani de zile la zăcămintele aurifere din California și din Columbia britanică, înainte de a veni în ținutul Yukonului. Nimeni nu i-ar fi putut furniza lui Ben Raddle date mai precise asupra situației actuale a lui 129, asupra câștigurilor dobândite în trecut și asupra celor la care se poate aștepta în viitor, asupra valorii reale a *claim*-ului.

În primul rând, Lorique se strădui să le asigure lui Ben Raddle și Summy Skim condiții de locuit cât mai bune cu puțință, întrucât era de așteptat că aceștia vor fi nevoiți să rămână câteva zile la Forty Miles Creek.

În locul cortului, ei au preferat să se adăpostească într-o încăpere modestă, dar curată, din căsuța pe care Josias Lacoste puseșe s-o clădească pentru el și șeful de echipă. Așezată la poalele colinelor de la sud, în mijlocul unui desis de mestecân și plopi, ea reprezenta un adăpost satisfăcător în acest anotimp al anului, în care nu era de temut o înrăutățire prea accentuată a vremii.

Şefului de echipă nu-i va fi prea greu să le asigure noilor lui stăpâni hrana necesară. Într-adevăr, există și aici, ca pretutindeni în Klondike, niște societăți de aprovizionare. Având sediul în Dawson City, unde sunt alimentate cu mărfuri de către vapoarele mari ce vin pe Yukon, acestea deservesc exploatarele, bineînțeles în schimbul unor câștiguri substanțiale, realizate atât pe seama nivelului prețurilor la produsele de larg consum, cât și a numărului mare de lucrători angajați în district.

A doua zi după sosirea la Forty Miles Creek, călăuziți de Lorique, care le povestea despre începuturile exploatarii, Ben Raddle și Summy Skim vizitară *claim*-ul.

— Mai întâi, spunea Lorique, domnul Josias Lacoste nu și-a folosit oamenii pe care-i angajase, în total vreo cincizeci de muncitori, la săparea puțurilor pe malul râulețului. El s-a mulțumit doar să râcâie pământul la

suprafață, și abia către sfârșitul primei campanii cele dintâi puțuri au început să pătrundă în stratul aurifer.

— Câte puțuri ați săpat atunci? întrebă Ben Raddle.

— Paisprezece, răspunse șeful de echipă. Fiecare dintre ele cu un orificiu de trei metri pătrați, după cum puteți constata și dumneavoastră. Au rămas în aceeași stare, astfel că exploatarea poate fi oricând reluată.

— Dar înainte de săparea acestor puțuri, ce profit ați realizat prin scormonitul pământului? Producția acoperea cheltuielile? se interesă, la rândul lui, Summy Skim.

— Sunt sigur că nu, domnule, mărturisi Lorique. Aşa se întâmplă aproape cu toate zăcămintele, când te mărginești doar la spălarea prundișului și a nisipului aurifer.

— Foloseați numai talerul și sita? întrebă Ben Raddle.

— Numai, domnule, și rareori am obținut trei dolari dintr-o sită.

— În vreme ce pe exploatările de pe Bonanza se spune că se obțin cinci sau șase sute! exclamă Summy Skim.

— Vă rog să credeți că acestea sunt excepții, afirmă șeful de echipă, și că atunci când media este de douăzeci de dolari, oamenii se declară mulțumiți. Cea realizată pe 129 n-a depășit niciodată un dolar.

— Jalnic!... Jalnic!... șopti Summy printre dinți.

Ben Raddle se grăbi să schimbe vorba.

— Ce adâncime au puțurile?

— Între zece și cincisprezece picioare. Atât e de ajuns ca să atingi stratul în care se găsește de obicei pulberea de aur.

— Care este în general grosimea acestui strat?

— În jur de șase picioare.

— Și câte site sunt cuprinse într-un picior cub de material extras?

— Aproape zece, iar un lucrător destoinic poate spăla vreo sută pe zi.

— Așadar, puțurile n-au fost încă folosite?... întrebă Ben Raddle.

— Totul era gata în clipa în care domnul Josias Lacoste a murit. Lucrul a fost întrerupt.

Dacă pe Ben Raddle îl interesau foarte mult asemenea lămuriri, cu siguranță că nici pe vărul său nu-l lăsau complet indiferent. La urma urmelor, cum altfel ar fi putut el să-și dea mai bine seama de valoarea reală a lui 129?... Legat de aceasta, puse și el o întrebare directă șefului de echipă.

— Am extras aur cam de vreo treizeci de mii de franci, răspunse acesta, iar cheltuielile au înghițit aproape întreaga sumă. Dar sunt încredințat că Forty Miles Creek e aşezat pe o sănă bună. Pe *claim*-urile învecinate, câtă vreme puțurile au funcționat, producția a fost întotdeauna mulțumitoare.

— Cred că ai aflat de propunerea pe care ne-a făcut-o compania din Chicago, nu-i aşa, Lorique? întrebă Ben Raddle.

— Da, domnule. Agenții lor au venit acum câtăva vremi să viziteze *claim*-ul...

— Compania ne-a oferit pe el cinci mii de dolari. După părerea dumitale e suficient?

— E foarte puțin, spuse cu convingere Lorique. Dacă ținem seama de rezultatele obținute pe celelalte *claim*-uri de pe Forty Miles Creek, apreciez că al dumneavoastră valorează pe puțin patruzeci de mii de dolari.

— E o sumă frumușică, spuse Summy Skim. Pe cinstea mea, dacă vom obține prețul acesta, n-avem de ce să regretăm drumul până aici. Din nefericire, ne va fi foarte greu să vindem *claim*-ul până ce nu se va rezolva problema frontierei.

— N-are a face!... se împotrivi șeful de echipă. Canadian sau alaskan, 129 își păstrează aceeași valoare.

— Ai dreptate! întări Ben Raddle. Dar nu-i mai puțin adevărat că această companie a socotit de cuviință să-și retragă propunerea, cu tot prețul mic pe care ni l-a oferit.

— Lorique, putem sădăjdui că această rectificare de frontieră se va termina curând? întrebă Summy Skim.

— Nu vă pot spune decât un lucru, domnilor, că o comisie a fost instituită în acest scop. Când își va termina lucrările?... Cred că nici membrii ei n-ar putea să spună. De altfel, sunt ajutați de unul din cei mai renumiți geometriști din Klondike, un om cu mare experiență, domnul Ogilvie, cel care a întocmit cu precizie planurile cadastrale ale districtului.

— Ce se bănuiește despre rezultatul final al operațiunii? întrebă Ben Raddle.

— Că se va întoarce împotriva americanilor și că dacă în prezent frontieră nu e corectă stabilită, ea va trebui mutată mai spre vest.

— Ceea ce va asigura pentru totdeauna *claim*-ului 129 naționalitatea canadiană, încheie Summy Skim.

Ben Raddle îi mai puse șefului de echipă unele întrebări cu privire la relațiile dintre Josias Lacoste și proprietarul *claim*-ului 131.

— Texanul acela și cu prietenul lui? exclamă șeful de echipă. Hunter și Malone.

— Întocmai.

— Pe cinstea mea, domnule, au fost tare nesuferiți, v-o spun deschis. Americanii aceștia doi sunt niște ticăloși. Au căutat în fel și chip motiv de gâlceavă și în ultima vreme nu mai puteam lucra decât cu pistolul la brâu. În repetate rânduri a fost nevoie de intervenția poliției pentru a-i astâmpăra.

— Așa ne-a spus și șeful poliției, pe care l-am întâlnit la Fort Cudahy, declară Ben Raddle.

— Mă tem că va mai avea de multe ori prilejul să intervină, adăugă Lorique. Vedeți dumneavoastră, domnilor, până ce n-or să fie expulzați netrebnicii ăștia, n-o să avem liniște.

— Și cum s-ar putea realiza asta?

— Nimic mai ușor, dacă frontiera va fi mutată către vest. În cazul acesta, 131 se va afla pe teritoriul canadian, iar Hunter va fi silit să se supună legilor noastre.

— Bineînțeles că face și el parte dintre cei care pretind că meridianul o sută patruzeci și unu trebuie mutat mai la est, nu-i așa? întrebă Summy Skim.

— Bineînțeles, răsunse șeful de echipă. El i-a întărâtat pe toți americanii de la frontieră, atât pe cei de pe Forty Miles, cât și pe cei de pe Sixty Miles. Nu o dată au amenințat că vor năvăli pe teritoriul nostru și ne vor lua *claims*-urile. Numai Hunter și Malone îi împing la asemenea abuzuri. Autoritățile din Ottawa au transmis la Washington plângerile lor, dar se pare că nimeni nu se grăbește să le cerceteze.

— Probabil că așteaptă să se lămurească problema frontierei.

— Probabil, domnule Raddle. Până atunci, trebuie să fim cu ochii în patru. Când va afla Hunter că la Forty Miles Creek au sosit noi proprietari, e în stare să pună la cale vreo ticăloșie.

— Știe el cu cine va sta de vorbă, declară Summy Skim, fiindcă am și avut cinstea să-i fiu prezentat.

Străbătând întinderea *claim*-ului, cei doi veri și șeful de echipă se opriseră lângă țărușul care despărțea nr. 129 de nr. 131. Dacă nr. 129 era pustiu, dimpotrivă, nr. 131 era în plină activitate. Muncitorii lui Hunter lucrau la

puțurile săpate în amonte. După ce fusese spălat, noroiul era luat de apa din șanțuri și purtat până în Forty Miles.

Ben Raddle și Summy Skim căutară în zadar să-i recunoască pe Hunter și Malone printre lucrătorii de pe nr. 131. Nu-i zăriră. De altfel, Lorique bănuia că aceștia petrecuseră câteva zile pe *claim*, apoi porniseră mai spre apus, în acea parte a Alaskăi în care se semnalaseră noi terenuri aurifere.

După ce sfârșiră vizitarea *claim*-ului, cei doi veri și șeful de echipă se întoarseră la căsuță, unde îi aștepta prânzul pregătit de Neluto.

— Ia să vedem, pilotule, o fi bună mâncarea? întrebă vesel Ben Raddle.

— Foarte bună, domnule Raddle... dacă n-oi fi greșit-o, răspunse indianul, corectându-și, ca de obicei, afirmația printr-o modestă rezervă.

Când isprăviră masa, Summy Skim se interesă de planurile vărului său.

— Acum cunoști *claim*-ul 129, îi spuse el, și știi cât valorează. Nu-mi închipui că rămânând aici vei putea afla mai multe!

— Eu sunt de altă părere, răspunse Ben Raddle. Vreau să discut mai pe larg cu șeful de echipă, să verific registrele unchiului Josias. Cred că pentru asta îmi vor trebui pe puțin patruzeci și opt de ore.

— Fie, dacă e vorba doar de atât, admise Summy, cu condiția să mi se îngăduie să vânez prin împrejurimi:

— Vânează, prietene, vânează. Asta te va distra în cele câteva zile pe care va trebui să le petrecem aici.

— Ia te uită, observă Summy Skim zâmbind, cele patruzeci și opt de ore s-au și transformat în câteva zile!

— Fără-ndoială, spuse Ben Raddle. Dacă aş fi putut vedea muncitorii la lucru... spălând la site...

— Oh! Oh! exclamă Summy Skim Mi se pare că cele câteva zile sunt pe cale de a se transforma în câteva săptămâni... Ia seama, Ben, ia seama!... Noi nu suntem prospectori, nu uita asta...

— Ne-am înțeles, Summy. Totuși, de vreme ce nu putem discuta vânzarea *claim*-ului, nu văd de ce, așteptând să-și termine lucrările comisia de rectificare a frontierei, Lorique n-ar începe să...

— Iată-ne deci condamnați să prindem aici rădăcini, până ce meridianul ăsta blestemat n-o să fie pus la locul lui!

— Aici sau în altă parte e totuna. Unde ne-am putea duce, Summy?

— La Dawson City, de exemplu.

— Crezi că acolo ne vom simți mai bine?

Summy nu răspunse. Simțind că-l cuprinde mânia, își luă pușca, îl chemă pe Neluto, și, părăsind împreună căsuța, urcară coasta spre sud.

Summy avea dreptate să se înfurie. Ben Raddle se hotărâse într-adevăr să încerce exploatarea parcelei, al cărei proprietar devenise. Fiindcă împrejurări neașteptate îl sileau să-și prelungească sederea la Forty Miles Creek timp de câteva săptămâni, cum să se împotrivească ispитеi de a folosi puțurile gata săpate, de a le verifica randamentul?... Oare unchiul Josias făcuse tot ce trebuia pentru a obține rezultatul dorit?... Oare nu se mulțumise el să folosească vechea metodă a căutătorilor de aur, atât de rudimentară, când un inginer ar putea găsi un alt procedeu, mai rapid și mai productiv?... În sfârșit, dacă din măruntele acestui pământ, care era al lui, se puteau scoate sute de mii de franci sau chiar milioane, era oare înțelept să renunți la ele pentru un preț de nimică?...

Da, astfel gândeau Ben Raddle. La drept vorbind, nu-i părea deloc rău că problema frontierei îi dădea un argument în fața căruia Summy Skim era silit să se incline, și, optimist până la capăt, socotea că în cele din urmă vărul său va sfârși prin a căpăta interes pentru ceea ce-l pasiona pe el însuși.

După ce examină socotelile unchiului Josias, după ce șeful de echipă îi puse la dispoziție toate documentele în măsură să-l lămurească, întrebă fără nicio introducere:

— Lorique, dacă ar trebui să recrutezi acum niște muncitori, ai avea de unde să-i iezi?

— Desigur, domnule Raddle, răspunse șeful de echipă. Mii de emigranți caută de lucru prin tot districtul, și nu găsesc. În fiecare zi sosesc alții pe zăcămintele lui Forty Miles. Având în vedere numărul lor mare, cred că nici nu vor cere salarii prea ridicate.

— Ti-ar ajunge vreo cincizeci de mineri?

— Prea destul. Domnul Josias Lacoste n-a folosit niciodată mulți.

— În cât timp i-ai putea aduna? întrebă Ben Raddle.

— În douăzeci și patru de ore.

Apoi, după o clipă, șeful de echipă adăugă:

— Așadar, aveți de gând să vă ocupați chiar dumneavoastră de exploatare, domnule Raddle?

— S-ar putea... Cel puțin atâta vreme cât nu vom căpăta pe 129 prețul corespunzător.

— De fapt, asta vă va îngădui să vă dați seama de valoarea lui.

— De altminteri, ce-aș putea face aici până când se va soluționa într-un fel sau altul problema frontierei?

— Aveți dreptate, încuviință șeful de echipă. Dar, fie canadian, fie american, nr. 129 nu va prețui mai puțin decât merită. Eu am fost totdeauna de părere că afluenții de pe stânga Yukonului nu sunt mai prejos decât cei de pe malul drept. Credeți-mă, domnule Raddle, se va putea face avere pe Sixty Miles și pe Forty Miles, la fel de repede ca și pe Bonanza sau Eldorado.

— Primesc urarea, Lorique, încheie Ben Raddle, foarte mulțumit de acest răspuns care se potrivea cu propriile lui dorințe.

Mai rămânea Summy Skim. Poate că el va socoti pilula prea amară. În privința asta Ben Raddle era mai neliniștit decât voia el însuși să-și mărturisească.

Dar cu siguranță că norocul îl ocrotea. Explicația de care îi era teamă n-a mai avut loc. Summy Skim se întoarse pe la cinci după-amiază, dar nu singur. Ben îl văzu ivindu-se pe creasta dealului care mărginea *claim*-ul în aval, urmat de un muncitor uriaș, încărcat ca o vită de povară, având lângă el un însotitor de statură foarte mică. De departe, Summy îi făcea semn să se apropie.

— Ei, vino odată, Ben! strigă el îndată ce putu fi auzit. Hai să ți-o prezint pe vecina noastră!

— Miss Jane! exclamă Ben Raddle, recunoscându-l pe aşa-zisul însotitor al vărului său.

— Chiar ea!... trâmbită Summy. Și încă proprietară a *claim*-ului 127 bis!

Nu e cazul să mai spunem cât de călduros a primit-o inginerul pe Tânăra americană. Acesta fu pus la curent cu aventurile asociatei sale, pe care o felicită din inimă pentru curajul ei și-i deplânse sincer relativa nereușită. Summy folosi prilejul pentru a-și formula cererea.

— I-am spus vecinei noastre că tu n-ai să-i refuzi un sfat. Sper că n-ai să mă contrazici, nu-i aşa?

— Glumești! se împotrivi Ben Raddle.

— Atunci te vei duce să-i vizitezi *claim*-ul.

— Fără nicio îndoială.

— Ai să-l cercetezi cu atenție?

— Se-nțelege de la sine.

— Și ai să-i spui părerea ta de specialist?

— Chiar mâine. La nevoie voi cere și sfatul lui Lorique, care cunoaște mai bine decât mine aceste locuri.

— Foarte bine, Ben, ești un băiat de treabă. Iar dumneavoastră, domnișoară, fiți încredințată că v-a pus Dumnezeu mâna în cap, declară Summy Skim cu convingere.

Ben Raddle socoti că acum e momentul potrivit să-i împărtășească vărului său hotărârea pe care o luase.

— Și nouă, Summy, adăugă el, fără a îndrăzni să-l privească.

— Nouă?

— Da. În definitiv, dacă tot trebuie să aşteptăm rezolvarea problemei cu acest blestemat de meridian, m-am hotărât ca până atunci să mă apuc de lucru. Chiar mâine, Lorique se va ocupa de angajarea muncitorilor.

Ben Raddle se aștepta la o explozie. Rămase uluit când îl auzi pe vărul său spunând cu glas blajin:

— Foarte bine gândit, Ben! Într-adevăr, foarte bine!

Apoi, schimbând imediat subiectul, de parcă ar fi fost lipsit de importanță, Summy adăugă:

— Apropo, Ben, mi-am îngăduit să-i ofer domnișoarei Jane, care este nevoită să doarmă sub cerul liber, ospitalitatea noastră pe timpul nopții. Presupun că n-ai nimic împotrivă?

— Ce întrebare! Casa noastră este oricând la dispoziția domnișoarei Edgerton, asta se înțelege de la sine.

— Atunci totul e în perfectă regulă. Nu ne rămâne decât să-i arătăm vecinei noastre proprietatea, încheie Summy bucuros, și, fără să mai aștepte vreun răspuns, porni la drum cu Jane Edgerton, urmat de Ben Raddle, năucit de felul în care vărul său îi promise hotărârea.

Între timp, acesta îi spunea însotitoarei sale, pe un ton cât se poate de serios:

— Totuși, exploatările aurifere dau uneori rezultate bune. Vedeți dumneavoastră, domnișoară Jane, zăcămintele...

Nefind în stare să priceapă o asemenea schimbare, Ben Raddle își aprinse o țigară și înăltă din umeri.

## XIV

### *Exploatarea claim-ului*

Optimismul lui Summy Skim n-a durat mai mult de o noapte. Când se deșteptă a doua zi, îl cuprinseră din nou gândurile lui obișnuite de la care, sub o înrâurire inexplicabilă, se îndepărtașe o clipă. Dându-și seama că temerile lui erau întemeiate, se supără, atât cât îi îngăduia firea lui blândă.

Vasăzică, până când vor putea vinde *claim*-ul, Ben Raddle se hotărâse să reînceapă lucrul. Cine știe dacă se va întâmpla vreodată să se descotorosească de el!...

«Era fatal să se întâmple! își repeta înțeleptul Summy Skim... Ah, unchiule Josias!... Dacă ne-am transformat în prospectori, sau orice alt nume li s-ar da căutătorilor de aur, cărora eu le spun mai degrabă căutători de mizerie, dumitale ți-o datorăm... Odată ce ți-ai vârât mâna în angrenajul ăsta, te trage cu totul, și va veni iarna fără ca noi să fi pornit pe drumul care duce la Montreal!... O iarnă în Klondike!... Cu geruri pentru care au trebuit să se fabrice drăguțe termometre cu mai multe gradații sub zero grade decât au cele obișnuite peste! Ce perspectivă!... Ah, unchiule Josias, unchiule Josias!...»

Astfel cugeta Summy Skim. Dar fie datorită filosofiei cu care se mândrea că privește el viața, fie din altă pricina, convingerile lui nu mai aveau trăinicia de odinioară. Oare Summy Skim era pe cale să se schimbe, și liniștitul gentleman-farmer din Green Valley prinsese gust pentru o viață aventuroasă?

Pentru zăcămintele de pe Yukon, anotimpul prielnic abia începuse. Doar de vreo cincisprezece zile desghețul pământului și al sloiurilor de pe râuri făcuse posibilă începerea lucrului. Chiar dacă pământul întărit de gerurile mari opunea încă o oarecare rezistență cazmalei și târnăcopului, putea fi totuși săpat. Se ajungea destul de ușor la stratul aurifer și n-aveai de ce să-ți fie teamă că pereții puțurilor, încă împietriți din timpul iernii, s-ar putea prăbuși.

În lipsa unui utilaj mai perfecționat, în lipsa mașinilor pe care s-ar fi priceput să le întrebuițeze cu randament sporit, Ben Raddle era nevoit să se limiteze la taler și la sită. Dar aceste unelte rudimentare erau de ajuns pentru spălarea nămolurilor prin împrejurimile lui Forty Miles Creek.

De fapt, nu *claim*-urie de pe râuri, ci minele subterane necesită o muncă industrializată. Pe zăcămintele de munte din Klondike se și instalaseră ciocane pneumatice pentru a zdrobi cuarțul, și acestea intraseră în funcțiune asemenei celor din alte regiuni miniere ale Canadei sau Columbiei engleze.

În realizarea planurilor sale, Ben Raddle n-ar fi putut găsi un ajutor mai prețios decât al șefului de echipă Lorique. Nu trebuia decât să-i dea mâna liberă acestui om cu experiență, foarte priceput în astfel de lucrări, capabil să pună în practică îmbunătățirile pe care i le propunea inginerul.

Oricum, era bine să se grăbească. O intrerupere prea îndelungată a exploatarii *claim*-ului 129 ar fi prilejuit nemultumiri din partea administrației. Foarte dornică să încaseze taxele pe care le percepe asupra producției, aceasta retrage cu ușurință dreptul de concesiune dacă exploatarea este îintreruptă o perioadă relativ scurtă din anotimpul frumos.

Şeful de echipă întâmpină mai multe greutăți decât ar fi crezut în recrutarea personalului. Zăcăminte noi, semnalate în partea muntoasă a districtului, îi atrăseseră pe muncitori, deoarece mâna de lucru făgăduia să fie bine plătită acolo. Desigur, caravanele soseau fără-ncetare la Dawson City, traversarea lacurilor și coborârea pe Yukon fiind acum mai lesnicioasă datorită dezghețului. Dar în această perioadă, în care folosirea mașinilor nu era prea răspândită, brațele de muncă erau solicitate din toate părțile.

În vreme ce Lorique se străduia să adune un număr suficient de muncitori, Ben Raddle se grăbi să-și țină făgăduiala către Jane Edgerton. Fără să mai aștepte, el și Summy Skim urcară dealul care despărțea proprietatea lor de cea a tinerei lor vecine.

Ciudata fracționare a *claim*-ului în două etaje, cel de sus în amonte, cel de jos în aval, îl izbi de la început pe inginer. După ce înaintase până la râuleț și-i cercetase cu luare-aminte aşezarea malurilor, el își formulă părerea cât se poate de limpede:

— Domnișoară, nimeni n-ar putea să aprecieze valoarea reală a *claim*-ului dumneavoastră. În orice caz, vă pot spune că ați greșit începând să exploatați catul de jos.

— Și de ce, mă rog? se împotrivi Jane. Alegerea mea n-a avut ca bază amplasarea puțurilor?

— Tocmai existența acestor puțuri ar fi trebuit să vă îndepărteze, răspunse Ben Raddle. Dacă într-o regiune scormonită de atâția prospectori aceste puțuri au fost săpate apoi părăsite, nu e limpede că ele nu au dat randament? De ce ați izbuti dumneavoastră acolo unde alții au dat greș?

— Adevărat, recunoscu Jane, izbită de logica observației.

— Mai există un argument, continuă Ben Raddle. Dar ca să-l pricepeți, trebuie să cunoașteți modul în care a luat naștere stratul aurifer pe care-l

exploatăm și dumneavoastră și noi. Acest strat nu e altceva decât o depunere de aluvioni lăsată de apele lui Forty Milles Creek, într-o epocă foarte îndepărtată, când curgea printr-o altă albie. Mai lat ca în prezent, râul acoperea locul pe care stăm acum, precum și *claim*-ul 129 și cele din împrejurimi, iar vâlceaaua în care v-ați întemeiat exploatarea alcătuia un fel de golf unde curenții, abătuți din drum de dealul care desparte proprietățile noastre, loveau cu oarecare violență. Bineînțeles, apa trebuie că trecea mai întâi prin catul de sus, de vreme ce el se afla în amonte, apoi, de pe înălțimea barierei de stânci, se prăvălea în cascadă peste catul de jos, pentru a-și relua cursul. Această barieră constituia o piedică de care apa se izbea, învolburându-se. Așadar, e de presupus că, înainte de a trece bariera, își depunea la fund toate corpurile mai grele, printre acestea aflându-se și fărâmele de aur pe care le-ar fi purtat cu ea. Scobitura formată de bariera de stânci s-a umplut încetul cu încetul prin depunerile acestor coruri grele și într-o bună zi aurul ar fi putut să se reverse asupra catului de jos. Bănuiesc însă că, tocmai atunci, o zdruncinătură a scoarței terestre a făcut să se năruie grămadă de bolovani care acoperă și ascunde presupusul strat nisipos, iar râulețul, împins către nord de această surpare, a fost silit să-și ia cursul prin albia în care îl vedem astăzi...

Summy Skim nu-și ascunse admirarea.

— Extraordinar! strigă el. Ești un mare savant, Ben!

— S-o luăm mai încetișor, răsunse Ben Raddle. În definitiv, astea sunt doar niște presupuneri. Totuși, nu cred că mă însel afirmând că, dacă se găsește aur pe *claim*-ul 127 bis, acesta nu poate fi ascuns decât sub îngrămadirea de bolovani care-i acoperă partea de sus.

— Să ne ducem la fața locului, spuse Jane cu obișnuita-i hotărâre.

Cei doi veri și însotitoarea lor urcară din nou coasta, cam vreo două sute de metri, apoi, ajunși în punctul în care bariera de stânci ieșea pe nesimțite din talveg, porniră pe catul de sus, îndreptându-se către râuleț. Înaintarea era foarte anevoieasă prin aglomerarea de bolovani uriași care acopereau drumul, astfel că excursioniștilor le-a trebuit mai bine de un ceas pentru a ajunge la malul apei.

Cu toate căutările lui minuțioase, Ben n-a izbutit să descopere niciun grăunte de nisip. Pretudindeni, o învălmășeală de stânci și bolovani printre care se zăreau alte stânci, mai adânc înfipte.

— Mi-ar fi greu să-mi dovedesc în practică teoria, observă Ben Raddle, ajungând la malul abrupt.

— Poate mai puțin decât îți închipui, răsunse Summy, care, la o distanță de câțiva metri, părea că descoperise ceva interesant. Iată nisip, Ben.

Ben Raddle se duse lângă vărul său. Într-adevăr un pătrățel de nisip, mare cât o batistă, se ivea între două stânci.

— Și încă ce nisip! strigă Ben după ce-l studie o clipă. E de minune că nu l-a găsit nimeni înaintea noastră. Privește-i culoarea, Summy, priviți, domnișoară Jane. Pun rămășag o sută contra unu, că acest nisip produce cincizeci de dolari la sită.

Nu exista niciun mijloc pentru a se verifica pe loc spusele inginerului. Își umplură în grabă pălăriile și buzunarele cu prețiosul nisip și străbătură drumul în sens invers.

Ajunsă la râu, nisipul spălat eliberă metalul, și Ben Raddle avu satisfacția să constate că evaluarea lui fusese mai mică de jumătate. Randamentul trebuia să atingă cel puțin o sută de dolari la sită.

— O sută de dolari! strigă Jane și Summy, într-un glas.

— În cel mai rău caz, afirmă cu tărie Ben Raddle.

— Dar atunci... înseamnă că m-am și îmbogățit! bâigui Jane puțin tulburată, cu tot săngele ei rece.

— Să nu ne pripim, spuse Ben Raddle, să nu ne pripim... Bănuiesc, într-adevăr, că această parte a *claim*-ului dumneavoastră cuprinde pepite de o valoare uriașă, dar, în afară de faptul că bogăția acestei mici pungi ar putea fi întâmplătoare, trebuie să țineți seama și de cheltuielile mari pe care le-ar necesita degajarea pământului. V-ar trebui oameni, unelte... Nici dinamita n-ar fi de prisos pentru a înlătura îngrămadirea astă de stânci.

— Chiar azi vom porni la treabă, spuse Jane cu hotărâre. Eu și cu Patrick vom încerca să eliberăm un colțisor, fără ajutorul nimănu. Ceea ce vom obține, mă va ajuta să angajez muncitori și să-mi cumpăr materialul necesar, astfel încât să pot extinde lucrările.

— Bine gândit, încuviință Ben Raddle, și nu ne rămâne decât să vă urăm noroc...

— Și să primiți, ca și domnul Skim, mulțumirile mele călduroase, adăugă Jane. Dacă nu erați dumneavoastră, m-aș fi hotărât să trec granița și să mă afund în Alaska, și cine știe dacă...

— De vreme ce sunteți asociata mea, o întrerupse Ben Raddle pe un ton mai rece, era în interesul meu, Miss Edgerton, să vă ajut la găsirea celei mai bune soluții și să micșorez, pe cât e cu putință, riscurile întâmpinate de capitalul pe care îl reprezentați.

— Aveți dreptate, recunoscu satisfăcută Jane.

Summy Skim întrerupse acest dialog care, în mod vădit, îl călca pe nervi.

— Ce oameni de afaceri înrăiți sunteți voi doi! Mă uimiți, pe cinstea mea!... Eu, care nu vă sunt «asociat», nu mă pot împiedica să nu simt o mare bucurie.

Lăsând-o pe Jane Edgerton să-și înceapă noua ei exploatare, cei doi veri se întoarseră la *claim*-ul 129, unde sosiseră câțiva lucrători. Către sfârșitul zilei, Lorique izbutise să angajeze vreo treizeci de oameni cu niște salarii foarte ridicate, depășind adesea zece dolari pe zi. De altfel, acestea erau prețurile plătite pe atunci în regiunea Bonanza. Numeroși lucrători căpătau câte șaptezeci și cinci, optzeci de franci pe zi, și mulți dintre ei făceau avere, pentru că nu risipeau banii la fel de ușor cum îi câștigau.

Nu trebuie să ne uimească această creștere a salariilor. Pe zăcămintele Sookum-ului, de exemplu, un lucrător aduna până la o sută de dolari pe oră. În realitate, lui nu-i revenea decât a suta parte din ceea ce producea.

S-a mai spus că utilajul de pe 129 era foarte rudimentar: talere, site, atâta tot. Dar dacă Josias Lacoste n-a socotit necesar să-și completeze acest utilaj primitiv, ceea ce n-a făcut el va face nepotul său. Cu ajutorul șefului de echipă, în schimbul unei sume destul de mari, se adăugăra la zestrea *claim*-ului 129 și două *rockere*.

*Rocker*-ul este un fel de cutie lungă de trei picioare, lată de două, un fel de coșciug aşezat pe o balanță. În interiorul ei se află un ciur, prevăzut cu un petic de țesătură din lână, care reține grăunțele de aur lăsând să treacă nisipul. La capătul de jos al acestui aparat, căruia balanța îi imprimă mișcări regulate, se află o cantitate de mercur, ce intră în amestec cu metalul atunci când grăuntele este prea mic pentru a putea fi oprit cu mâna.

În loc de *rocker*, Ben Raddle ar fi dorit să-și instaleze un *sluice*, dar, neavând de unde să-l cumpere, se gândeau să și-l construiască singur. Aceasta e un fel de jgheab din lemn, brăzdat de crestături transversale din douăzeci în douăzeci de cm distanță. Când azvârli în el mâlul lichid, pământul și cuartul sunt duse de apă, în vreme ce aurul, datorită greutății lui specifice, se depune în crestături.

Ambele procedee, destul de practice, dau rezultate bune, dar necesită instalarea unei pompe care să ridice apa la capătul de sus al *rocker*-ului sau al *sluice*-lui, ceea ce mărește considerabil prețul utilajului. Pe *claim*-urile de la munte se pot folosi uneori căderile de apă naturale, dar pe suprafața *claim*-urilor de pe malurile râurilor trebuie să recurgi neapărat la un mijloc mecanic, investind în el mari sume bănești.

Așadar, exploatarea lui 129 reîncepu în condiții mai bune.

Filosofând în sinea lui, Summy Skim, observa îndeaproape stăruința și pasiunea cu care Ben Raddle se înhămase la această treabă.

«Hotărât lucru, își spunea el, Ben n-a scăpat de molima ce bântuie pe aici, și să dea Domnul să nu mă molipsesc și eu! Tare mă tem că de asta nu te vindeci niciodată; chiar după ce te îmbogătești, nu-ți mai ajunge, oricât aur ai fi strâns!... Nu! Ar trebui să ai prea mult, și poate că nici prea mult nu e destul!»

Proprietarii lui 129 nu ajunseseră însă până acolo. Dacă te luai după spusele șefului de echipă, zăcământul era bogat, să admitem! În orice caz, acesta nu-și oferea cu dărnicie bogăția. Era greu să ajungi la stratul aurifer ce se întindea pe sub pământ, de-a lungul lui Forty Miles. Ben Raddle își dădu seama că puțurile nu erau destul de adânci și că mai trebuiau săpate. Și nu era deloc ușor, în această perioadă în care înghețul nu mai putea să asigure trăinicia pereților.

Dar, la urma urmelor, era întelept din partea lui să se vâre în niște lucrări atât de costisitoare? N-ar fi fost mai bine să le lase pe seama companiilor sau a particularilor care s-ar arăta dispuși să cumpere *claim*-ul? Oare Ben Raddle n-ar trebui să se mărginească la producția pe care i-o asigurau talerul și *rocker*-ul?

E drept că dintr-o sită abia dacă scotea un sfert de dolar. Înțând seama de costul mâinii de lucru, câștigul era mic și te puteai întreba dacă previziunile șefului de echipă erau întemeiate.

În luna iunie, vremea se menținu destul de frumoasă. Izbucniră câteva furtuni, uneori foarte puternice, dar ele trecură repede. Lucrările intrerupte erau grabnic reluate de-a lungul lui Forty Miles Creek.

În primele zile ale lui iulie, proprietarii *claim*-ului 129 trimiseră la Dawson tot ce izbutiseră să agonisească, modestă sumă de trei mii de dolari, care fu depusă în contul lor la banca companiei americane Trading and Transportation.

— Aș mai adăuga ceva din buzunar, de n-ar fi gol, spunea Summy Skim, numai să-i fac să le pară rău că au lăsat să le scape *claim*-ul 129... Trei mii de dolari!... Or să râda de noi.

— Răbdare, Summy, răbdare! răspundeau Ben Raddle. Va veni și vremea noastră.

În orice caz, pentru ca această «vreme» să vină, cum spunea inginerul, trebuie să se acționeze repede. În iulie, anotimpul frumos nu mai are înaintea lui decât două luni. Soarele apune la zece și jumătate și se ivește din nou la orizont înainte de ora unu dimineața. Mai mult chiar, între apusul și răsăritul lui domnește o lumină de amurg, încât abia poți zări constelațiile din jurul polului.

Dacă ar fi avut o echipă de schimb, prospectorii ar fi putut lucra fără intrerupere. Așa se proceda pe terenurile aflate dincolo de frontieră, în Alaska, unde americanii desfășurau o activitate de neînchipuit. Spre marea lui părere de rău, Ben Raddle nu putea face la fel. În ciuda tuturor încercărilor sale, Lorique nu izbutise să adune mai mult de patruzeci de lucrători.

Pe *claim*-ul 127 bis, Jane Edgerton întâmpina aceleași greutăți. A trebuit să se mulțumească doar cu vreo zece muncitori. Oricât ai fi plătit, nu era cu putință să găsești mai mulți.

În fiecare seară, Ben Raddle și Summy Skim aflau noutăți despre rezultatul strădaniilor ei. Deși nu se menținea la nivelul primei experiențe, producția *claim*-ului era încurajatoare. Scoteau în medie patru dolari la sită, și nu rareori se întâmpla să obțină câte zece dolari la sită. În aceste condiții, zece lucrători pricepuți ar fi fost de ajuns pentru a asigura un beneficiu de mai multe sute de mii de franci până la sfârșitul verii.

Din nefericire, lucrătorii Janei Edgerton trebuiau să se ocupe de degajarea terenului și, cu tot devotamentul și uriașa putere a lui Patrick, munca înainta anevoie. Încetul cu încetul, pe măsură ce stâncile erau dislocate și prăvălite spre catul de jos, suprafața de nisip creștea și era de prevăzut că pe la jumătatea lui iulie *claim*-ul 127 bis va începe să-i aducă stăpânei sale câștiguri importante.

În ciuda activității desfășurate de Ben Raddle, pe *claim*-ul 129 perspectivele erau mai puțin surâzătoare.

Având în vedere temperamentul său, nu-i de mirare că dorea uneori să participe direct la lucrări. Nu pregeta să se alăture muncitorilor, să pună

mâna pe sită și să spele mâlul de pe 129, supraveghind în același timp întreaga activitate. Adesea, mânuia el însuși *rocker*-ul, în timp ce Summy îl privea cu un aer ironic. Acesta, cel puțin, își păstrase calmul, iar încercările vărului său de a-i transmite ceva din pasiunea lui rămăseseră zadarnice.

— Hai, Summy, nu vrei să încerci și tu? îi spunea el.

— Nu, îmi lipsește vocația, îi răspundea invariabil Summy Skim.

— Totuși, nu e greu. Trebuie doar să clatini sita, să înlături nisipul, iar la fund îți rămân grăunțele de aur.

— Într-adevăr, Ben. Dar, ce vrei, meseria asta nu-mi place. Nu, chiar de mi s-ar plăti doi dolari pe oră.

— Sunt încredințat că ai avea mâna bună! suspina Ben Raddle cu o undă de amărăciune în glas.



Totuși, într-o zi, Summy se dădu bătut. Ascultător, luă sita, o umplu cu pământul ce fusese extras dintr-unul din puțuri și, după ce transformă acest pământ într-un nămol lichid, îl scurse încetul cu încetul.

Nici urmă din metalul pe care Summy Skim nu înceta să-l blesteme!

— Am dat chix! spuse el. Nici măcar prețul unei pipe!

La vânătoare, Summy Skim era mai norocos. Cu toate că, din întâmplare, urmărirea vânătorului îl purta în fiecare zi, de parcă ar fi făcut-o dinadins, până la *claim*-ul 127 bis, unde pierdea un timp prețios așteptând ca Jane Edgerton să înceze lucrul, se întorcea întotdeauna cu tolba plină. Fără îndoială, aceste succese repetitive se datorau iscusiuniei lui de vânător, dar trebuie luată în seamă și bogăția vânătorului, cu blană sau pene, aflat prin păsunile învecinate. În lipsa elanilor, din care nu izbutise să vadă niciun exemplar, cerbii puteau fi întâlniți cu ușurință prin păduri. Cât despre becațe, potârnichi de zăpadă și rațe, acestea mișunau pe suprafața mlaștinilor de pe ambele maluri ale lui Forty Miles Creek. Doar astfel se mai împăca Summy Skim cu soarta ce-i prelungea sederea în Klondike, Tânjind totuși după întinderile bogate în vânat de la Green Valley.

În prima jumătate a lui iulie, spălarea noroiului dădu rezultate mai bune. Șeful de echipă ajunse, în sfârșit, la stratul aurifer, care devinea din ce în ce mai bogat, pe măsură ce se apropiava de frontieră. Sitele și rocker-ele produceau sume importante în grăunțe de aur. Cu toate că nu s-au găsit nicio pepită mai de valoare, randamentul acestor cincisprezece zile n-a fost mai mic de treizeci și șapte de mii de franci. Iată că spusele lui Lorique începeau să se adeverească, stimulându-i astfel lui Ben Raddle ambiția.

Din zvonurile ce umblau printre lucrători, la *claim*-ul 129 se aflase că o îmbunătățire asemănătoare se constatase și pe *claim*-ul 131, proprietatea texanului Hunter, pe măsură ce exploatarea înainta către est. După îmbogățirea treptată a stratului aurifer, din amândouă direcțiile, nu mai încăpea nicio îndoială că trebuia să existe o pungă, o bonanza, prin împrejurimile frontierei, poate chiar pe frontieră.

Întărâtați de o ademenea perspectivă, lucrătorii lui Hunter și Malone și angajații celor doi canadieni înaintau unii către ceilalți. Nu era departe ziua când se vor întâlni pe linia actualei frontiere, contestată de ambele state.

Slujbașii texanului, vreo treizeci de oameni, erau cu toții de origine americană. Greu ai fi putut alcătui o bandă mai deocheată de aventurieri. Cu expresia puțin ademenitoare, sălbatici, violenți, brutali și certăreți – într-un

cuvânt, aceştia erau cu adevărat demni de stăpânii lor, a căror proastă faimă se răspândise în întregul Klondike.

Exista în general o oarecare discordie între americanii și canadienii angajați să muncească la zăcăminte. Aceştia din urmă se arătau de obicei mai supuși, mai liniștiți, mai disciplinați. De aceea ei erau preferați de companii. Totuși, societățile americane își căutau mai degrabă compatrioți, cu toate că mulți dintre aceştia erau violenți, înclinați spre răzvrătire, porniți pe încăierări zilnice, datorită excesului de băuturi alcoolice, care fac uriașe ravagii prin ținuturile aurifere. Rar se întâmplă să treacă o zi, fără ca poliția să nu fie silită să intervină pe un claim sau altul. Se schimbă loviturile pumnal, focuri de revolver și uneori se ajunge până la moarte de om. Cei răniți trebuiesc duși la spitalul din Dawson City, supraaglomerat și fără ei de numeroșii bolnavi pe care epidemile îi trimit acolo fără încetare.

În timpul celei de a treia săptămâni a lui iulie, exploatarea continuă să fie productivă, cu toate că nici Ben Raddle, nici Lorique, nici muncitorii lor nu izbutiseră să dea peste vreo pepită mai mare. Dar, în sfârșit, veniturile ajunseseră să depășească cheltuielile, astfel că pe data de 20 iulie a fost posibilă o nouă depunere, de douăsprezece mii de dolari, în contul domnilor Summy Skim și Ben Raddle, la Banca American Trading and Transportation Company.

Summy Skim își freca bucuros mâinile.

— Ce mutră o să facă domnul William Boll! spuse el.

De acum înainte nu mai încăpea nicio îndoială că beneficiile pe care le vor obține de pe urma acestei campanii se vor ridica la peste o sută de mii de franci. Vor avea deci temei să țină la preț când se va ivi un cumpărător pentru 129.

Și pe *claim*-ul 127 bis evenimentele luau o întorsătură prielnică. După ce izbutise să degaje o mică porțiune din terenul său, Jane Edgerton ajungea, în sfârșit, să-i culeagă roadele. Până acum reușise să adune o cantitate de pulbere de aur în valoare de peste trei mii de dolari, pe care o pusese la păstrare în căsuța celor doi veri, în aşteptarea următorului transport spre Dawson. După toate probabilitățile, la sfârșitul campaniei avea să obțină de pe *claim*-ul său vreo cincizeci de mii de franci, cu toate greutățile și încetineaala primelor zile.

Către sfârșitul lui iulie, Summy Skim făcu o propunere destul de firească în aparență:

— Nu văd de ce trebuie să mai rămânem aici, de ce noi și domnișoara Jane nu ne-am vinde *claim*-urile?

— Pentru că această vânzare nu s-ar putea face la un preț bun înainte de rectificarea frontierei, îi răspunse Ben Raddle.

— La naiba cu meridianul o sută patruzeci și unu! se împotrivi Summy. Vânzarea se poate face și prin corespondență, prin intermediar, la Montreal, în biroul domnului Snubbin, tot atât de bine ca și la Dawson City.

— Nu în condiții la fel de avantajoase, răspunse Ben Raddle.

— De ce nu, atât timp cât domnișoara Jane și noi suntem lămuriți asupra valorii *claim*-urilor noastre?...

— Peste o lună sau șase săptămâni vom fi și mai lămuriți, declară inginerul, și atunci nu ni se vor mai oferi patruzeci de mii de dolari pentru 129, ci optzeci de mii, o sută de mii de dolari!

— Și ce vom face cu atâția bani? strigă Summy Skim.

— Îi vom folosi cât se poate de bine, de astă te asigur, afirmă Ben Raddle. Tu nu vezi că stratul devine din ce în ce mai bogat, pe măsură ce înaintăm spre vest?

— Da, însă, tot înaintând aşa, până la urmă vom ajunge la 131, observă Summy Skim, iar când oamenii noștri se vor izbi de cei ai simpaticului Hunter, nu prea știu ce-o să iasă.

Într-adevăr, era de temut că, odată ajunși pe hotarul dintre *claim*-uri, între cele două grupe de muncitori va izbucni o încăierare. De pe acum se și schimbaseră injurii și, uneori, se auzeau amenințări îngrozitoare. Lorique avusese o oarecare dispută cu șeful de echipă american, un atlet brutal și grosolan, și se temea că nu cumva, la întoarcerea lui Hunter și a lui Malone, amenințările să nu se transforme în fapte. Nu o dată se azvârlise cu pietre de la un *claim* la altul... bineînțeles, după ce se constatacă că ele erau lipsite de cel mai mic grăunte de aur.

În astfel de împrejurări, Lorique, ajutat de Ben, făcea tot posibilul să-i strunească pe lucrători. Dimpotrivă, șeful de echipă american nu înceta să-și asmută oamenii și nu scăpa niciun prilej ca să se certe cu Lorique.

Prospectarea începuse să dea rezultate mai slabe pe teritoriul american și, cel puțin în acel moment, 131 prețua mai puțin decât 129; se părea că bogatul strat aurifer avea tendință să cotească spre sud, îndepărându-se de malul lui Forty Miles Creek, ceea ce făcea să se credă că punga, bonanza urmărită, se va găsi pe teritoriul canadian.

La 27 iulie, cele două echipe se aflau la o distanță de numai zece metri. Peste cel mult cincisprezece zile, ele aveau să se întâlnească pe linia de demarcație. Așadar, Summy Skim nu se însela prevăzând și temându-se de o încăierare.

Or, chiar pe data de 27 iulie, o întâmplare veni să înrăutătească în mod deosebit lucrurile.

Hunter și Malone își făcuseră apariția pe *claim*-ul 131.

## XV

### *Noaptea de 5 spre 6 august*

Ținutul Klondike nu este singurul care cuprinde regiuni aurifere. Mai există și altele pe marea întindere din nord-vestul Americii, cuprinsă între Oceanul Înghețat de Nord și Pacific, și e foarte probabil că în curând se vor descoperi noi zăcăminte. Natura s-a arătat darnică în comori minerale față de aceste ținuturi, cărora le refuză bogățiile agricole.

Terenurile aurifere de pe teritoriul Alaskăi sunt aşezate mai ales în interiorul curbei largi pe care Yukonul o descrie între Klondike și Saint-Michel, a cărei convexitate este tangentă la cercul polar.

Una din aceste regiuni se învecinează cu Circle City, un târgușor situat la trei sute șaptezeci de kilometri în aval de Dawson City. Din apropierea acestuia izvorăște Birch Creek, affluent care se varsă în Yukon la mică distanță de fortul care îi poartă numele, aşezat pe cercul polar, în punctul cel mai nordic al curbei marelui fluviu.

La sfârșitul ultimei campanii se răspândise zvonul că zăcămintele de la Circle City erau tot atât de bogate ca și cele de pe Bonanza. Asta era de ajuns ca să atragă o mulțime de mineri.

Bizuindu-se pe aceste zvonuri, după ce puseseră pe roate exploatarea la 131, Hunter și Malone se îmbarcaseră pe unul din vapoarele care fac escală pe Yukon, și, debarcând la Circle City, vizitaseră regiunea scăldată de Birch Creek. Fără îndoială că nu li s-a părut rentabil să rămână acolo toată vara, de vreme ce se întorceau la *claim*-ul 131. Ca dovedă că nu realizaseră nimic de pe urma acestei călătorii era și faptul că cei doi texani se opriseră pe Forty Miles și se pregăteau să rămână aici până la sfârșitul campaniei. Dacă ar fi strâns multe pepite și pulbere de aur din zăcămintele de pe Birch Creek, ei s-ar fi grăbit să ajungă la Dawson City, unde tripourile și cazinourile le ofereau atâtea posibilități să-și risipească agoniseala.

— Prezența lui Hunter nu-i deloc menită să aducă liniștea pe *claim*-urile de la frontieră, mai ales în cele de pe Forty Miles, spuse Lorique celor doi veri, aflând despre întoarcerea proprietarilor *claim*-ului 131.

— Vom fi cu ochii în patru, răsunse Ben Raddle.

— Așa și trebuie, domnilor, adăugă șeful de echipă, și-i voi sfătui pe oamenii noștri să fie prudenti.

— Oare n-ar fi cazul să înștiințăm poliția despre întoarcerea acestor ticăloși? întrebă Ben Raddle.

— Cred că a și aflat, răsunse Lorique. În plus, ar trebui să expediem o telegramă la Fort Cudahy, ca să preîntâmpinăm orice agresiune.

— Pe Dumnezeul meu, strigă Summy Skim cu o vioiciune neobișnuită la el, îngăduiți-mi să vă spun că sunteți niște fricoși! Dacă individul ăsta va avea poftă să facă iar pe nebunul, va găsi pe cineva să-l pună la punct.

— De acord! încuviașă Ben Raddle. Dar la ce bun să te compromiți cu omul acesta, Summy?

— Avem de lichidat o veche socoteală, Ben.

— Mi se pare că această socoteală a și fost lichidată, și încă în favoarea ta, se împotrivi Ben Raddle, care nu voia cu niciun preț să-și lase vărul să intre în vreun bucluc. E foarte natural că ai luat apărarea unei femei jignite; e și mai natural că l-ai pus la punct pe acest Hunter, aş fi făcut și eu la fel; dar aici, unde e amenințat întregul personal al *claim*-ului, este treaba poliției.

— Și dacă ea nu intervine? răsunse Summy Skim, care nu înțelegea să se dea bătut.

— Dacă nu intervine, domnule Skim, ne vom apăra noi însine, și fiți încredințat că oamenii noștri nu vor da înapoi, spuse șeful de echipă.

— În definitiv, n-am venit să curățăm regiunea de nemernicii care mișună pe aici, am venit să...

— Să vindem *claim*-ul, încheie Summy Skim, care se întorcea mereu la oile lui și care începuse să se înfierbânte. Ia spune, Lorique, ce mai știi despre comisia de rectificare a frontierei?

— Se spune că s-ar afla undeva prin sud, la poalele muntelui Elie, răsunse șeful de echipă.

— Cu alte cuvinte, prea departe ca să poți ajunge până la ea?

— Mult prea departe. Doar dacă treci prin Skagway...

— Blestemată țară! strigă Summy Skim.

— Știi ce, Summy, ai nevoie să te liniștești, îi propuse Ben Raddle, bătându-l pe umăr. Du-te la vânătoare, ia-l cu tine pe Neluto, care abia așteaptă un asemenea prilej, și aduceți-ne în seara asta un vânat pe cinste. Între timp, noi vom clătina *rocker*-ele și ne vom strădui să facem treabă bună.

— Cine știe? adăugă șeful de echipă. De ce nu ni s-ar întâmpla și nouă ceea ce i s-a întâmplat, în octombrie 1897, colonelului Earvay la Cripple Creek?

— Ce i s-a întâmplat colonelului dumitale? întrebă Summy Skim.

— Să găsească pe claim-ul său, la o adâncime de numai șapte picioare, un lingou de aur în valoare de o sută de mii de dolari.

— Eh! exclamă Summy pe un ton disprețitor.

— Ia-ți pușca, Summy, îi spuse Ben Raddle. Du-te de vânează până deseară, dar păzește-te de urși.

Summy Skim n-avea altceva mai bun de făcut. Urcă dealul împreună cu Neluto, și după un sfert de ceas răsunară primele lor împușcături.

Ben Raddle își relua munca, nu înainte de a-i sfătu pe lucrători să se ferească de provocările ce le-ar putea veni de la 131. De altfel, în ziua aceea nu s-a petrecut niciun incident care să-i întărâpe pe lucrătorii celor două *claim*-uri.

În lipsa lui Summy Skim, care poate nu s-ar fi putut abține, Ben Raddle avu prilejul să-i zărească pe Hunter și Malone. Până ce comisia avea să ia o hotărâre, linia de frontieră mergea pe lângă talvegul râpei, coborând spre sud. Căsuța pe care o ocupau cei doi texani făcea pereche cu locuința lui Lorique, la poalele versantului de apus. Astfel, din camera lui, Ben Raddle îi putu observa pe Hunter și pe tovarășul său, în timp ce străbateau *claim*-ul 131. Fără să dea impresia că-l interesează ce se întâmplă la vecinii săi, dar fără a încerca să se ascundă, el rămase sprijinit de tocul ferestrei de la parterul căsuței.

Hunter și Malone înaintară până la țărușul despărțitor. Discutau cu însuflețire. După ce-și îndreptară privirile către râuleț și cercetără exploatariile de pe celălalt mal, ei făcură câțiva pași spre râpă. Nu încăpea îndoială că se găseau într-o foarte proastă dispoziție, randamentul lui 131 fiind cât se poate de slab, încă de la începutul campaniei.

În timp ce ultimele săptămâni le aduseseră celor de pe *claim*-ul încercat beneficii importante.

Hunter și Malone continuă să urce panta râpei și se opriră cam la înălțimea casei. De acolo, îl zăriră pe Ben Raddle care părea că nu le dă nicio atenție.

Acesta însă vedea foarte bine că îl arătau cu mâna și înțelegea că gesturile lor violente, glasurile lor furioase încercau să-l provoace. Procedă înțelept nebăgându-i în seamă și, după ce plecară cei doi texani, se duse lângă Lorique care mânuia *rocker*-ul.

- I-ați văzut, domnule Raddle? întrebă acesta.
- Da, Lorique, dar provocările lor nu mă vor face să-mi ies din fire.
- Domnul Skim nu părea să fie într-o dispoziție la fel de răbdătoare...
- Va trebui totuși să se potolească, declară Ben Raddle. Ne vom face că nici nu-i cunoaștem pe indivizii aceștia.

Zilele următoare se scurseră fără vreun incident. Summy Skim, îndemnat de vărul său, pleca dimineața la vânătoare împreună cu indianul și nu se întorcea decât după-amiaza târziu. Totuși era din ce în ce mai greu să-i împiedici pe lucrătorii americanî și canadieni să se ia la harță. Munca lor îi aprobia tot mai mult de stâlpii aşezăți la hotarul dintre cele două *claim*-uri. Nu era departe clipa în care, după cum spunea șeful de echipă, se vor afla Tânărcop la Tânărcop și cazma la cazma. Cea mai mică împotrivire ar putea da atunci naștere unei discuții, discuția unei certe, cearta unei încăierări, care în curând ar degenera în bătaie. Când oamenii vor fi asmuțiți unii împotriva altora, cine va fi în stare să-i mai opreasă? Hunter și Malone nu vor încerca oare să provoace tulburări și la celealte *claim*-uri americane de pe frontieră? Cu asemenea ticăloși, te puteai aștepta la orice. În acest caz poliția din Fort Cudahy nu va fi în stare să restabilească ordinea.

Vreme de patruzeci și opt de ore, cei doi texani nu se arătară. Poate că în timpul acesta umblau prin exploatarele de pe Forty Miles Creek, situate pe teritoriul alaskan. Chiar dacă în lipsa lor au existat câteva schimburi de cuvinte între lucrători, ele n-au mers mai departe.

Datorită vremii nefavorabile, în următoarele trei zile Summy nu s-a mai putut consacra îndeletnicirii lui preferate. Ploaia cădea uneori în torente, astfel că erai nevoit să te adăpostești în casă. În aceste condiții, spălarea nisipurilor devinea foarte anevoieasă: puțurile se umpleau până la gură și preaplinul lor se revârsa pe suprafața *claim*-ului acoperindu-l cu un strat gros de nămol, în care te afundai până la genunchi.

Se folosiră de acest răgaz forțat pentru a cântări și a pune în saci pulberea de aur pe care o adunaseră. Randamentul lui 129 scăzuse puțin în ultimele cincisprezece zile. Totuși, viitoarea expediere la Dawson nu va fi mai mică de zece mii de dolari.

În schimb, exploatarea Janei Edgerton se îmbunătățea tot mai mult. Fiecare nouă zi îi aducea un câștig mai mare decât cea care trecuse, astfel că adăugă și ea douăsprezece mii de dolari la cele zece mii de dolari ale lui Ben și Summy.

Munca reîncepu abia în după-amiaza de 3 august. După o dimineată ploioasă, norii fuseseră alungați de vântul de sud-est și cerul se înseninase. Dar erau de așteptat niște furtuni care în această perioadă a anului sunt însășimântătoare și pricinuiesc uneori adevărate dezastre.

În ziua aceea texanii se întorseră din expediția lor. Intraseră imediat în casă și nu se mai arătaseră toată dimineata de 4 august.

Summy Skim se folosi de îmbunătățirea vremii ca să pornească iar la vânătoare. Se semnalaseră câțiva urși în aval și cea mai arzătoare dorință a lui era să dea ochii cu unul dintre aceste temute plantigrade. De altfel, n-ar fi fost la prima încercare. Mulți urși căzuseră sub gloanțele lui prin pădurile de la Green Valley.

În cursul acestei zile, Lorique dădu o lovitură norocoasă de cazma. Săpând o groapă lângă marginea *claim*-ului, descoperi o pepită a cărei valoare nu putea fi mai mică de patru sute de dolari, adică două sute de mii de franci în monedă franceză.

Şeful de echipă nu-și putu stăpâni bucuria și, strigând cât îl ținea gura, își chemă tovarășii.

Ben Raddle și lucrătorii sosiră în fugă și, cu toții într-un glas, scoaseră un strigăt la vederea pepitei de mărimea unei nuci, închistată într-o bucată de cuart.

Celor de la 131 nu le-a fost greu să înțeleagă pricina acestor strigăte. Izbucniră într-o explozie de mânie, oarecum justificată, având în vedere că de câțiva timp lucrătorii americanii nu izbutiseră să găsească o vână mai bogată și că exploatarea lor devinea din ce în ce mai deficitară.

Atunci se auzi un glas, glasul lui Hunter.

— Oare nu mai există aur decât pentru câinii ăștia ai preriilor din Far West? strigă el furios.

Astfel îi numea el pe canadieni.

Ben Raddle auzise insulta.

Străduindu-se să-și păstreze cumpătul, se mulțumi să-i întoarcă spatele mitocanului, înălțând disprețitor din umeri.

— Hei, strigă din nou texanul, cu dumneata vorbesc, domnule din Montreal.

Ben Raddle se stăpâni și nu-i răspunse.

— Nu știu ce mă oprește!... continuă Hunter.

Era gata să treacă hotarul și să se năpustească asupra lui Ben Raddle.

Malone îl opri. Dar lucrătorii de pe cele două *claim*-uri îngrămădiți de-o parte și de alta a frontierei, se amenințau cu glasul și cu gestul și era impede că deschiderea ostilităților nu va mai putea fi multă vreme amânată.

Seara, Summy Skim se întoarse fericit că a doborât un urs, nu fără oarecare primejdie, și le povesti în amănunte isprava lui cinegetică. Ben Raddle nu voia să-i vorbească despre incidentul de peste zi, și, după cină, se duseră amândoi în camera lor unde Summy dormi odihnitorul somn al vânătorului.

Se putea nădăjdui oare că afacerea va rămâne fără urmări? Hunter și Malone îi vor căuta din nou pricina lui Ben Raddle și-și vor întărită oamenii împotriva celor de pe 129? Tot ce se poate, fiindcă a doua zi târnăcoapele și cazmalele se vor întâlni iar pe hotarul dintre cele două *claim*-uri.

Or, tocmai în ziua aceea, spre necazul vărului său, Summy Skim nu mai pleca să vâneze. Vremea era apăsătoare, spre sud-est se ridicau niște nori întunecați. Cu siguranță că va izbucni furtuna și era mai bine să te prindă acasă.

Toată dimineața spălară la nisip, în timp ce o echipă, sub conducerea lui Lorique, continua săpăturile aproape de linia despărțitoare dintre cele două proprietăți.

Până la amiază nu se ivi nicio încurcătură. Ce-i drept, câteva cuvinte de ocară, rostite de americani, atraseră răspunsurile mai mult sau mai puțin violente ale canadienilor. Dar totul se mărgini doar la vorbe și șefii de echipă n-au avut de ce să intervină.

Din nefericire, lucrurile nu se petreceră la fel și după pauza de masă. Hunter și Malone umblau de colo până colo pe *claim*-ul lor, în vreme ce Summy Skim și Ben Raddle făceau la fel de cealaltă parte a frontierei.

— Ia te uită, îi spuse Summy Skim lui Ben Raddle, secăturile astăzi s-au întors deci?... Încă nu-i văzuse... Dar tu, Ben?

— Da, i-am văzut ieri... răspunse într-o doară Ben Raddle. Fă și tu ca mine. Nu te uita la ei.

— Dar ne privesc într-un fel care nu-mi place deloc...

— Nu-i băga în seamă, Summy.

Texanii se apropiaseră. Totuși, dacă risipeau priviri batjocoritoare la adresa celor doi veri, nu le însوteau cu injuriile lor obișnuite, ceea ce îi îngădui lui Summy Skim să nu-i ia în seamă.

Între timp, lucrătorii continuau să sape la hotarul dintre *claim-uri*. Defrișând pământul, strângând mâlul pentru a-l duce la *rockere* și *sluice*, aproape că se atingeau, iar cazualele lor, cu sau fără intenție, se ciocneau în fiece clipă.

Cu toate acestea, până atunci nimeni nu protestase, când, pe la ora cinci, izbucniră niște strigăte puternice. Ben și Summy pe 129, Hunter și Malone dincolo de frontieră, veniră în grabă unii în întâmpinarea celorlalți.

Cele două echipe încetaseră lucrul, și, de fiecare parte, își strigau victoria. Punga, bonanza, era în sfârșit scoasă la iveală. De câtăva vreme nisipurile cărate de o parte și de alta la instalațiile de spălare dădeau randamente ce depășeau o sută de dolari și iată că pe fundul gropii descoperiseră o pepită, un adevărat lingou valorând cel puțin două mii de dolari, asupra căruia cei doi șefi de echipă, stând față în față, puseseră în același timp piciorul.

— E a noastră! strigă Hunter sosind cu răsuflarea tăiată.

— Ba a noastră! Ba a noastră! se împotrivă Lorique, rămânând pe poziție.

— A ta, câine falit? Mai bine cască ochii la țăruș și ai să vezi dacă n-ai pus piciorul pe pământul meu.

O privire aruncată spre țărușii cei mai apropiati îl încreștează pe șeful de echipă că, săpând cu înverșunare, depășise într-adevăr hotarul, și, necăjit, era gata să-și părăsească descoperirea. Ben Raddle îl opri, spunându-i calm:

— Lorique, tu ai depășit frontiera numai pentru că a fost mutată din loc astă-noapte. Oricine poate vedea că țărușii nu mai sunt aliniați și că acesta a fost dat înapoi, spre est, cu mai bine de un metru.

Avea dreptate. Șirul de țăruși alcătuia într-adevăr o linie frântă, prezentând spre est un unghi ce se forma la nivelul celor două *claim-uri*.

— Hoțule! îi strigă Lorique lui Hunter în față.

— Tu eşti hoț! răspunse acesta năpustindu-se asupra canadianului și răsturnându-l pe neașteptate.

Summy Skim sări în ajutorul șefului de echipă, pe care texanul îl ținea la pământ. Ben Raddle veni după el și-l apucă de piept pe Malone, care se aprobia. Într-o clipă, Lorique se ridică, în timp ce Hunter se rostogolea, la rândul lui, pe jos.

A urmat apoi o încăierare generală. Tânărăcoapele, cazmalele, mânuite de brațele acelea puternice, se transformară în arme primejdioase. Sâangele n-ar fi întârziat să țâșnească și poate ar fi fost și moarte de om, de nu s-ar fi ivit chiar în clipa aceea o echipă a poliției care patrula prin această parte a lui Forty Miles Creek.

Datorită celor cincizeci de bărbați hotărâți, tulburările fură repede înăbușite.

Ben i se adresă primul lui Hunter, pe care furia îl împiedica să vorbească.

— Cu ce drept ați vrut să ne furați avutul nostru? îi spuse el.

— Avutul tău? zbieră Hunter. Păstrează-ți avutul!... N-o să te bucuri mult de el...

— Încearcă numai să ni-l iezi, amenință Summy strângându-și pumnii.

— Oh, cu tine am o răfuială veche! urlă Hunter spumegând.

— Când veți dori, spuse Summy Skim.

— Când voi dori?... Ei bine!...

Hunter se întrerupse brusc. Jane Edgerton, urmată de Patrick, se întorcea de la munca ei zilnică și sosea, ca în fiecare seară, la *claim*-ul 129. Uimită, ea se aprobia cu pași repezi de grupul zgomotos care se agita pe frontieră. Hunter o recunoscu pe dată.

— Aşa! spuse el rânjind. Totul se lămureşte! Vajnicul apărător al femeilor lucra în propriul său interes!

— Laş netrebnic! strigă revoltat Summy.

— Eu, laş!?...

— Da, laş, repetă Summy Skim, scos din fire, și încă prea laş ca să dai socoteală unui bărbat.

— O să-ți arăt eu ție! urlă Hunter. O să ne mai întâlnim!

— Când veți dori, răspunse Summy Skim. Chiar mâine.

— Da, mâine! zise Hunter.

Împinși de oamenii poliției, care puseseră din nou țărușul la locul lui, minerii trebuiră să se întoarcă fiecare pe *claim*-ul respectiv. Lorique purta cu el semnul victoriei, prețioasa pepită de la care se stârnise scandalul.

— Summy, tu nu te poți bate cu netrebnicul ăsta, îi spuse Ben Raddle vărului său, după ce intrară în casă.

— Și totuși o voi face, Ben.

— Nu, Summy, n-ai s-o faci.

— Îți spun că o voi face, și dacă izbutesc să-i trimit un glonte drept în cap, asta ar fi cea mai frumoasă vânătoare din viața mea: vânătoarea unei fiare scârboase.

Cu toate strădaniile sale, Ben Raddle nu izbuti să-l convingă. Fiindcă nu voia să renunțe, o cheamă pe Jane Edgerton în ajutor.

— Domnișoara Jane!... spuse Summy. Chiar de n-aș face-o decât pentru ea, duelul acesta trebuie să aibă loc. Hunter a recunoscut-o și de-acum înapoi va începe să-i dea târcoale.

— Nu simt deloc nevoia să fiu ocrotită, domnule Skim, afirmă Jane, îndreptându-și trupul micuț.

— Mai lăsați-mă în pace! strigă Summy, scos din fire. Nu credeți că sunt destul de bătrân ca să știu ce am de făcut? Și ceea ce am să fac acum este să...

— Ce anume?

— Să mănânc, asta-i tot, declară Summy Skim așezându-se cu atâta energie, încât scaunul de sub el se frânse dintr-o dată în trei bucăți.

De altfel, o nenorocire neașteptată avea să opreasă sau cel puțin să întârzie deznodământul acestei întâmplări.

În cursul zilei vremea devenise din ce în ce mai apăsătoare. Către orele șapte, atmosfera încărcată de electricitate începu să fie brăzdată de fulgere și tunetul bubui spre nord-est. Deși soarele mai strălucea pe cer, norii grei întunecaseră zarea.

În timpul după-amiezii, se observaseră niște semne îngrijorătoare pe unele *claim*-uri de pe Forty Milles Creek: trepidații înăbușite ale solului însotite de bubuituri prelungite, trombe de aburi sulfuroși ieșite din puțuri. De bună seamă că trebuiau să se aștepte la o demonstrație de forță din partea zeului Pluto.

Pe la ceasurile zece și jumătate, cei din căsuța de pe *claim*-ul 129 se pregăteau să meargă la culcare, când niște mișcări puternice zdruncinăra clădirea.

— Cutremur! strigă Lorique.

Abia rostise aceste cuvinte, că simțiră cum se răstoarnă casa, de parcă își ar fi retezat dintr-o dată temelia.

Cu multă greutate izbutiră oaspeții ei să iasă de sub dărâmături, din fericire nevătămați.

Dar ce spectacol li se înfățișă! Pământul *claim*-ului dispărea sub torentele inundației. O parte a râului dăduse pe dinafară și se scurgea peste zăcăminte, croindu-și o nouă albie.

De pretutindeni izbucneau strigăte de deznădejde și de durere. Surprinși în colibele lor, minerii încercau să fugă de năvala apelor. Copaci smulși din rădăcină erau târâți cu viteza unui tren rapid.

Inundația ajunsese acum pe locul unde zacea căsuța dărămată. În câteva clipe apa le ajunse până la brâu.

— Să fugim! strigă Summy Skim, și, luând-o în brațe pe Jane, începu să urce cu ea dealul.

În clipa aceea, un trunchi de mesteacăn îl lovi pe Ben Raddle și-i fractură un picior sub genunchi. Lorique, apoi Neluto sărîră să-l ajute, dar puhoiul îi răsturnă și pe ei. Toți trei urmău să piară acolo. Din fericire, Patrick văzuse primejdia. În timp ce Summy se întorsese și-l lua pe vărul său în cârcă, uriașul îi prinse cu câte o mâna pe șeful de echipă și pe Neluto, apoi, drept ca o stâncă printre apele dezlănțuite, îi scoase din vârtejul lor.

Într-o clipă, se aflau toți în afara primejdiei, fără alte pierderi decât fractura lui Ben Raddle. La lumina cerului în flăcări, avură atunci prilejul să privească dezastrul din jur.

Casa dispăruse, și odată cu ea comorile adunate de cei doi veri și de Jane Edgerton. Colina pe care aceasta o străbătea în fiecare dimineață și în fiecare seară își schimbăse înfățișarea. De ea se izbea acum mugind o masă uriașă de apă care acoperea malul drept al lui Forty Miles Creek pe o lungime de mai bine de un kilometru, de o parte și de alta a frontierei. Ca și alte douăzeci de proprietăți învecinate, cele ale lui Ben și Summy și a Janei Edgerton fuseseră înghițite de apele furioase, înalte de peste zece metri. În zadar făcuseră moștenitorii lui Josias Lacoste cale de mii de kilometri pentru a valorifica mai bine *claim*-ul 129; moștenirea lor dispăruse pentru totdeauna. *Claim*-ul cu numărul 129 nu mai exista.

## **PARTEA A DOUA**

# I

## *O iarnă în Klondike*

Un cutremur de pământ, de altfel cu o rază destul de restrânsă, întorsese totul pe dos în această parte în Klondike, cuprinsă între frontieră și Yukon, pe care o străbate cursul mijlociu al lui Forty Miles Creek.

La drept vorbind, în ținutul Klondike nu se prea semnalează mișcări seismice. Totuși, pământul lui este alcătuit din roci de cuarț, roci eruptive, care arată că la început a fost adesea supus forțelor lui Pluto și că aceste forțe, adormite doar, se deșteaptă uneori cu o violență puțin obișnuită. Mai mult decât atât, de-a lungul Munților Stâncosi, care încep din apropierea cercului polar arctic, există mai mulți vulcani, despre care nu se știe dacă sunt cu adevărat stinși.

Dacă posibilitatea cutremurelor de pământ sau a erupțiilor este în general mai puțin de temut în acest district, nu se poate spune același lucru despre inundațiile datorate umflării neașteptate a cursurilor sale de apă.

Dawson City n-a fost nici el ocolit, iar podul care leagă orașul de cartierul Klondike City a fost de nenumărate ori smuls.

De data aceasta împrejurimile lui Forty Miles Creek au avut de suferit de pe urma a doi factori. Cutremurul provoase distrugerea *claim-urilor* pe o mare întindere, de ambele părți ale frontierei. Pe deasupra, mai venise și inundația, iar apa acoperise locul fostelor zăcăminte, pe care orice exploatare devinea de acum încolo cu neputință.

În prima clipă ar fi fost greu să apreciezi mărimea pagubelor. Ținutul era învăluit într-un întuneric adânc. Abia a doua zi se va putea afla dacă bordeiele, colibele și casele au fost distruse, dacă cei mai mulți dintre prospectorii au rămas fără adăpost și cât de mare era numărul răniților și al morților, zdrobiți sub sfărâmături sau înecați. Numai după ce se va cunoaște întinderea catastrofei se va ști dacă toată mulțimea aceasta de emigranți, răspândită prin exploatările aurifere, nu va fi silită să părăsească regiunea.

În orice caz, revărsarea unei părți din apele lui Forty Miles Creek asupra zăcămintelor de pe malul drept părea că pricinuise un dezastru ireparabil.

Împins de forțele subpământene, fundul albiei sale se ridicase la nivelul malurilor. De aici se trăgea concluzia că inundația nu va fi trecătoare. În asemenea condiții, cum să se mai înceapă săpăturile într-un pământ acoperit

de cinci până la șase picioare de apă curgătoare, căreia nu-i puteai devia cursul?

Ce noapte plină de spaime și neliniști au petrecut bieții oameni, loviți pe neașteptate de o asemenea catastrofă! N-aveau niciun adăpost iar furtuna ținu până la cinci dimineață. Fulgerele loviră în repetate rânduri pădurile de mesteceni și de plopi sub care se adăpostiseră familiile prospectorilor. În același timp, o ploaie torențială, amestecată cu grindină, cădea fără-ncetare. Dacă, în timp ce urca râpa, Lorique n-ar fi descoperit o mică grotă, în care el și Summy Skim îl transportară pe Ben Raddle, rănitul n-ar fi avut unde se adăposti.

E lesne de închipuit ce gânduri le treceau acum prin minte celor doi veri. Vasăzică, făcuseră această lungă și anevoieasă călătorie doar pentru a cădea victimă unei asemenea calamități! Toate strădaniile lor fuseseră zadarnice. Nu le mai rămăsese nimic din moștenire, nici măcar ceea ce le produsese exploatarea în ultimele săptămâni. Din aurul strâns de ei și de nefericita lor tovarășă, nu mai exista nicio fărâmă. După ce se dărâmase căsuța, inundația măturase totul. N-au putut salva niciun obiect și, în prezent, aurul mergea în derivă, pe curentul apei.

După încetarea furtunii, șeful de echipă și Summy Skim îl lăsăra pe Ben Raddle în grija Janei Edgerton și ieșiră pentru câteva clipe din grotă, să-și dea seama de întinderea dezastrului. Asemeni lui 129, dispăruseră sub apă și 127 bis, precum și 131. Problema frontierei se rezolvase de la sine. Dacă meridianul o sută patruzeci și unu va fi mutat mai spre apus sau mai spre răsărit, faptul nu mai prezenta interes pentru cele două *claim*-uri; dacă teritoriul va fi canadian sau alaskan, nu mai avea nicio însemnatate. Râul largit curgea acum pe suprafața lui.

În ceea ce privește victimele acestui cutremur, numărul lor nu se va putea cunoaște decât după anchetă. De bună seamă că familii întregi fuseseră surprinse fie de cutremur, fie de inundație, în colibele sau bordeiele lor, și era de temut că cea mai mare parte pieriseră fără să fi avut timp să fugă.

Ben Raddle, Summy Skim, Lorique și Jane Edgerton scăpaseră ca prin minune, chiar dacă inginerul își rupsese piciorul. Trebuiau să găsească un mijloc pentru a-l transporta cât mai repede la Dawson City.

Se înțelege că acum nu mai pomenea nimeni de afacerea Hunter – Skim. Întâlnirea de a doua zi, pentru duel, cădea de la sine. Alte griji îi frământau

acum pe cei doi adversari, care poate nu se vor mai afla niciodată unul în fața celuilalt.

De altfel, când norii se împrăștiară și soarele lumină teatrul dramei, niciunul dintre texani nu se zări. Din casa lor de la intrarea în viroagă, prin care curgea acum deviația lui Forty Miles, nu mai rămăsese nimic. Din utilajele aşezate pe suprafața *claim*-ului, *rockere*, jgheaburi sau pompe, nu se vedea nici cea mai mică urmă. Viitura înainta cu atât mai multă repeziciune, cu cât furtuna din ajun îi umflase apele, iar lărgirea albiei nu-i cobora deloc nivelul.

Cei doi texani și personalul lor izbutiseră oare să scape teferi, ori trebuiau numărăți printre victime? Nu se știa nimic și, în realitate, Summy Skim nu se neliniștea din pricina lor. Singura lui preocupare era să-l ducă pe Ben Raddle la Dawson City, unde nu-i vor lipsi îngrijirile, să aștepte acolo însănătoșirea acestuia și, dacă va mai fi timp, să ia drumul spre Skagway și Vancouver ca să ajungă la Montreal. El și Ben Raddle nu mai aveau niciun motiv să-și prelungească sederea în Klondike. *Claim*-ul 129 nu-și va mai găsi niciun cumpărător, acum când zacea sub apele adânci. Așadar, cel mai bun lucru va fi să părăsească degrabă aceste ținuturi blestemate, unde, aşa cum afirmase în repetate rânduri Summy Skim, nu fără oarecare dreptate, oamenii cu trupul și mintea sănătoasă n-ar trebui să pună niciodată piciorul.

Dar va fi oare posibilă o întoarcere grabnică? Însănătoșirea lui Ben Raddle nu va necesita zile întregi, săptămâni, poate chiar luni?

În curând avea să se sfârșească prima jumătate a lui august. Până la sfârșitul celei de a doua jumătăți va veni iarna, atât de timpurie la această latitudine, și va închide drumul prin regiunea lacurilor și trecătoarea Chilkoot. Nici Yukonul nu va întârzia să devină impracticabil, iar ultimele vapoare vor începe să coboare pe el până la vărsare înainte ca Ben Raddle să fie în stare să se îmbarce.

În acest caz, vor trebui să petreacă o iarnă întreagă la Dawson. Or, nimic nu era mai neplăcut decât perspectiva de a rămâne înmormântați șapte sau opt luni prin zăpezile din Klondike, cu geruri de cincizeci până la șaizeci de grade sub zero. Ca să înlăture o asemenea calamitate, trebuiau să se întoarcă degrabă la Dawson City, să-l încredințeze pe bolnav doctorului Pilcox, cu rugămintea de a-l însănătoși în cel mai scurt timp.

Din fericire, pentru că problema transportului era foarte spinoasă, Neluto și găsi brișca în perfectă stare, pe brâna unde o lăsase și la care nu

ajunseseră apele. Calul, care păștea liber în clipa când s-a declanșat cutremurul, o luase la fugă, astfel că indianul îl prinse și-l aduse la stăpânii săi.

— Să plecăm! strigă Summy Skim. Să plecăm chiar acum!

Ben Raddle îi strânse mâna.

— Bietul meu Summy, îi zise el, ai să mă poți ierta? De-ai ști cât îmi pare de rău că te-am vărât în această tristă situație!...

— Nu-i vorba despre mine, îi răspunse Summy pe un ton morocănos. De tine e vorba... Te rog să fi ascultător, că altfel!... Domnișoara Jane îți va lega piciorul cât va putea de bine, apoi eu și cu Patrick te vom întinde în brișcă pe o saltea din iarba uscată. Voi urca și eu împreună cu domnișoara Jane și Neluto. Lorique și Patrick vor veni după noi la Dawson City, cum vor putea. Vom merge atât de repede... nu, vreau să zic, atât de încet, cât va fi nevoie ca să nu te zdruncinăm. Odată ajunși la spital, suferințele tale vor lua sfârșit, iar doctorul Pilcox îți va drege piciorul doar uitându-se la el... Numai să nu se uite prea multă vreme și să putem pleca acasă înainte de venirea iernii!

— Dragul meu Summy, spuse atunci Ben Raddle, s-ar putea că vindecarea mea să necesite mai multe luni și înțeleg cât trebuie să fi de nerăbdător să te întorci la Montreal... De ce n-ai pleca singur?

— Fără tine, Ben?... Cred că aiurezi. Ascultă, băiete, să știi că mai degrabă mi-aș rupe și eu un picior!

Pe drumurile înțesate de oameni, ce mergeau să-și caute de lucru pe alte exploatari aurifere, brișca în care zacea Ben Raddle se îndrepta spre Fort Cudahy, înaintând pe partea dreaptă al lui Forty Miles Creek. La malul acestuia, *claim*-urile care nu fuseseră atinse de inundație erau în plină activitate. Totuși, unele dintre ele, deși nu fuseseră invadate de ape, nu-și puteau continua imediat lucrările. Zdruncinăturile cutremurului, care se propagaseră pe o distanță destul de mare de frontieră, le stricaseră tot utilajul, le astupaseră puțurile, dărâmaseră țărușii, distruseseră casele, astfel încât căpătaseră o infățișare jalnică. Dar, oricum, aici ruina nu era totală și lucrările vor putea fi reîncepute în anul următor.

Trăsura înainta încet, deoarece hurducăturile îi provocau rănitului dureri cumplite. Abia peste două zile vehiculul se opri la Fort Cudahy.

Deși Summy Skim își dădea toată osteneala, trebuie să recunoaștem că era neîndemnătic și că Ben Raddle ar fi fost demn de compătimit fără

ajutorul Janei Edgerton. Aceasta găsea tot felul de mijloace pentru a-i susține piciorul rupt, descoperea pentru el mereu poziții mai bune, dar, mai ales, găsea fără efort cuvintele cele mai potrivite ca să-i ridice bolnavului moralul.

Din păcate, nici ea, nici Summy nu se pricepeau să trateze o fractură. Pentru asta era nevoie de un medic, pe care nu-l găsiră nici la Fort Cudahy, nici la Fort Reliance, unde ajunseră după alte patruzeci și opt de ore.

Pe bună dreptate, Summy Skim era îngrijorat. Situația vărului său nu se va înrăutăți oare din lipsa ajutorului medical? Ce-i drept, Ben Raddle suporta durerile, care devineau din ce în ce mai puternice, fără să se plângă, de teamă să nu-l alarmeze pe Summy. Dar acesta își dădea seama de situație, după strigătele pe care le scăpa uneori inginerul, pradă unor accese de febră.

Trebuau deci să se grăbească și să ajungă cu orice preț în capitală. Abia acolo Ben Raddle va putea fi îngrijit cu adevărat. În sfârșit, în după-amiază zilei de 16 august, când trăsura se opri în fața spitalului din Dawson, Summy Skim scoase un suspin de ușurare.

Întâmplarea a făcut ca tocmai atunci Edith Edgerton să se afle în pragul ușii, cu niște treburi de serviciu. Dintr-o privire, ea îl recunoșcu pe bolnav și simți o puternică emoție, de care cei prezenți își dădură seama după paloarea chipului ei. Dar, oricât de emoționată ar fi fost, ea nu-și trăda simțăminte prin niciun semn exterior, în afară de faptul că uită să-și îmbrățișeze verișoara. Fără să rostească o vorbă, luă imediat măsurile cele mai potrivite pentru a-i ușura suferințele bolnavului, care aproape că-și pierduse cunoștința din cauza febrei. Sub îndrumările ei, acesta fu coborât din brișcă și dus în spital, cu atâta pricepere încât nu scoase nici cel mai mic vaiet. După zece minute el se afla într-o rezervă și adormea între două cearșafuri de un alb imaculat, aşternute cu grijă.

— Vedeți, Miss Edith, aveam eu dreptate când spuneam că suntem personal interesați să vă luăm cu noi la Dawson City! zise Summy pe un ton descurajat.

— Dar ce i s-a întâmplat domnului Raddle? întrebă Edith, fără să răspundă direct la cele spuse de Summy.

Jane o puse la curent pe vara ei cu întâmplările al căror deznodământ Edith îl vedea ea însăși.

Nu-și terminase încă povestirea când se ivi doctorul Pilcox, pe care Edith trimisese să-l cheme. Vestea despre cutremurul al cărui teatru fusese regiunea de pe Forty Miles Creek-ajunsese de câteva zile la Dawson City. Se știa că numărul victimelor se ridica la treizeci de oameni. Dar doctorul Pilcox nici nu bănuia că inginerul s-ar afla printre ei.

— Ia te uită, strigă el cu limbuția lui obișnuită, dar e chiar domnul Raddle!... și cu un picior rupt!

— Da, doctore, chiar el, răsunse Summy Skim... și sărmanul meu Ben suferă îngrozitor.

— Bine!... Bine!... N-o să se întâmple nimic, continuă doctorul. O să-i facem piciorul la loc!... Nu de un doctor are nevoie, ci de un vraci, specialist în scrânteli. O să i-l aranjăm aşa cum trebuie!

Ben Raddle nu avea decât o simplă fractură sub genunchi, fractură pe care doctorul o potrivi cu multă îndemânare, apoi îi aşeză piciorul într-un aparat care-i asigura imobilitate deplină. În timp ce se ocupa de bolnav, vorbea după cum îi era obiceiul:

— Dragul meu client, poți să te lauzi că ai într-adevăr noroc! Axiomă: rupe-ți picioarele ca să îți le-ntărești. Vei avea niște picioare de elan sau de cerb... mai bine zis un picior de cerb, dacă nu cumva preferi să îți-l rup și pe celălalt!

— Foarte mulțumesc! șopti cu un zâmbet slab Ben Raddle, care își recăptase cunoștința.

— Nu te jena! continuă vesel doctorul. Îți stau la dispoziție... Nu?... Nu te-ai hotărât?... Atunci ne vom mulțumi să vindecăm doar unul.

— Cât va dura până să se vindece? întrebă Summy.

— Ei!... O lună... șase săptămâni... Domnule Skim, oasele nu se sudează ca două bucăți de fier încinse la roșu. În lipsa forjei și a ciocanului, e nevoie de timp.

— Timpul!!!!... Timpul!... bombăni Summy Skim.

— Ce vrei, răsunse doctorul Pilcox, aici acționează natura, și știi doar că natura nu se grăbește niciodată. Tocmai de asta s-a inventat răbdarea.

Să aibă răbdare, iată ce-i rămânea de făcut lui Summy Skim. Să aibă răbdare și să privească resemnat cum vine iarna, înainte ca Ben Raddle să se pună pe picioare. Își poate cineva închipui o țară unde iarna începe din prima săptămână a lunii septembrie, unde zăpada și ghețurile sunt atât de abundente încât nu te poți mișca nicăieri? Cum ar putea Ben Raddle, fără a

fi pe deplin valid, să înfrunte pe asemenea geruri oboseala drumului de întoarcere, să treacă prin pasul Chilkoot pentru a ajunge la Skagway și să se îmbarce pe vapoarele ce merg la Vancouver? Cât despre cele care coboară pe Yukon până la Saint-Michel, ultimul avea să plece peste cincisprezece zile, lăsând ca ghețurile să pună stăpânire pe apă în urma lui!

Cercetașul se întoarse exact pe 20 august la Dawson City.

Prima grija a lui Bil Stell a fost aceea de a se informa dacă domnii Ben Raddle și Summy Skim își isprăviseră afacerile privitoare la *claim*-ul 129 și dacă se pregăteau să se întoarcă la Montreal. În acest scop, se duse la spital să-l caute pe doctorul Pilcox.

Mare nu i-a fost mirarea, aflând că Ben Radle era internat acolo și că nu se va restabili în mai puțin de şase săptămâni.

— Da, Bill, uite unde am ajuns! îi spuse Summy Skim. Nu numai că n-am vândut *claim*-ul 129, dar 129 nici nu mai există! Și nu numai că 129 nu mai există, dar e cu neputință să părăsim acest groaznic Klondike, pentru o regiune mai blânda!

Cercetașul află atunci despre catastrofa de pe Forty Miles și despre felul în care Ben Raddle fusese grav rănit cu acest prilej.

— Aici e nenorocirea, încheie Summy Skim. Pentru pierderea lui 129 neam fi consolat ușor. În ceea ce mă privește, eu nu țineam deloc la acest 129! La naiba! Ce idee a mai avut și unchiul Josias să-l cumpere pe acest 129 și apoi să moară ca să ni-l lase nouă! O sută douăzeci și nouă!... Cu cât dispreț rostea Summy Skim acest număr blestemat!

— Ah, Cercetașule, dacă sărmanul Ben nu i-ar fi căzut victimă, cum aş mai fi binecuvântat eu cutremurul ăsta! El ne scapă de o moștenire supărătoare! S-a zis cu *claim*-ul. S-a zis cu exploatarea! După părerea mea, n-avem decât de câștigat.

— Așadar, veți fi nevoiți să petreceți iarna la Dawson City? îl întrerupse Cercetașul.

— Mai bine zis la Polul Nord, răspunse Summy Skim.

— Astfel că eu, care venisem să vă iau...

— Vei pleca fără noi, Bill, răspunse Summy Skim cu un accent de resemnare, vecin cu deznădejdea.

Așa se și întâmplă după câteva zile, când Cercetașul veni să-și ia rămas bun de la cei doi canadieni, făgăduindu-le că se va întoarce la începutul primăverii.

— Peste opt luni! suspină Summy Skim.

Între timp, tratamentul lui Ben Raddle își urma cursul normal. Nu se ivise nicio complicație și doctorul Pilcox se declara cât se poate de mulțumit. Piciorul clientului sau va fi mai solid decât înainte, va face cât două picioare la un loc. «Și dacă mă gândesc mai bine, va face cât trei», obișnuia el să spună.

În ceea ce-l privește pe Ben Raddle, el își aștepta răbdător vindecarea. Sub îngrijirea atentă a Edithei, părea că se acomodează cum nu se poate mai bine cu regimul de spital. Putea fi învinuit doar că era prea pretențios față de blânda lui infirmieră. Aceasta trebuia să zăbovească mereu la patul bolnavului și de multe ori era împiedicată să-l părăsească fie și pentru câteva minute, pentru nevoile serviciului, temându-se de împotrivirile lui stăruitoare. Trebuie totuși să adăugăm că nici victimă acestei tiranii nu părea deloc supărată. Ea se antrena cu placere în nesfârșite discuții, străduindu-se apoi să-și rezolve, ca prin minune, îndatoririle de serviciu, în timp ce dormea inginerul, astfel încât ceilalți bolnavi din spital să nu sufere de pe urma atenției deosebite pe care o acorda unuia dintre ei.

Când se aflau singuri, celor doi tineri nu le dădea prin gând să înfiripe nici cea mai mică idilă. Nu, în timp ce vărul său se ducea la vânătoare cu credinciosul Neluto, de câte ori îi îngăduia vremea, Ben Raddle se informa despre piața din Dawson City, despre noile descoperiri din regiunile aurifere. Edith era gazeta lui vie. Ea îi citea ziarele locale, cum ar fi *Soarele Yukonului*, *Soarele de la miezul nopții*, *Pepita din Klondike* și multe altele. Numai pentru că nu mai exista 129 însemna oare că nu mai era nimic de făcut în această regiune? Nu se mai găsea pe acolo vreun *claim* de cumpărat, apoi de exploatat? Hotărât lucru, de când lucrase pe Forty Miles Creek, inginerul prinsește gust pentru această îndeletnicire.

El se ferea să-i vorbească despre aceste nedefinite planuri lui Summy Skim, care de astă dată nu și-ar mai fi stăpânit dreapta mânie, dar i se destăinuia Edithei când rămânea singur cu ea. Aceasta nu se lăsase copleșită de eșecul verișoarei sale și nu-și zdruncinase încrederea în viitor. Ea discuta cu inginerul despre calitățile cutărei sau cutărei părți a districtului. Făureau împreună planuri cât se poate de serioase. După cum se vede, dacă febra pricinuită de rană nu-i mai mistuia lui Ben Raddle trupul, în schimb febra aurului nu-i părăsise sufletul, și de aceasta din urmă părea că nu se va vindeca repede. De altfel, febra lui morală nu izvora din dorința de a stăpâni

prețiosul metal care i-o provocase, ci din pasiunea pentru descoperiri, din beția spirituală de a-și pune în practică visele îndrăznețe zămislite în minte.

Cum să nu i se înfierbânte imaginația când află despre noile *claim*-uri de munte de pe Bonanza, Eldorado și Little Skookum?

Aici se spălau până la o sută de dolari aur pe oră. Dincolo, se extrăgeau opt mii de dolari dintr-un puț cu o adâncime de douăzeci și patru de picioare și lat de paisprezece! O companie din Londra cumpărase două *claim*-uri pe Bear și pe Dominion, la prețul de un milion șapte sute cincizeci de mii de franci! Exploatarea auriferă cu numărul 26 de pe Eldorado era pusă în vânzare la prețul de două milioane, și lucrătorii de acolo strângneau pe zi câte șaizeci de mii de franci de om! La Dome, pe linia despărțitoare dintre Klondike River și Indian River, nu prevăzuse oare domnul Ogilvie, cu înalța lui pricepere, o extracție totală depășind o sută cincizeci de milioane de franci?

Și totuși, în ciuda acestui miraj, Ben Raddle ar fi făcut bine să nu uite cuvintele pe care le repetase pastorul din Dawson City unui francez, domnul Amès Semiré, unul dintre călătorii care au cercetat cel mai îndeaproape aceste regiuni aurifere. «Înainte de plecare, e bine să vă rezervați un pat la noi la spital. Dacă în cursul călătoriei vă va atinge și pe dumneavoastră febra aurului, n-o să vă pară rău. Chiar dacă veți găsi câteva fărâme de aur, doar se află peste tot prin împrejurimi, nu vă veți lăsa până ce n-o să vă sleiți puterile. În cazul acesta, cu siguranță că o să vă alegeți cu un scorbut sau altă boală. Or, în schimbul a două sute cincizeci de franci pe an, eu eliberez abonamente care vă dau dreptul la un pat și la îngrijiri medicale gratuite. Toată lumea cumpără de la mine tichete. Iată-l pe al dumneavoastră».

Prezenta experiență îi arăta lui Ben Raddle că nu va fi lipsit de îngrijire la spitalul din Dawson. Dar nestăvilita lui sete de aventură nu-l va împinge oare departe de Dawson City, în regiunile acelea neexploatare încă, pe unde se descopereau zăcăminte noi?

Între timp, Summy Skim se interesase la poliție despre texanii Hunter și Malone. Îi mai văzuse cineva de la catastrofa de pe Forty Miles Creek?

Răspunsul fusese negativ. Niciunul, nici altul nu se întorsese la Dawson City, unde scandalurile lor le-ar fi făcut cunoscută prezența. Ar fi fost întâlniți prin cazinouri, tripouri, prin toate locurile acelea de distracție în care ei erau fruntea. Era deci posibil să fi pierit cu prilejul cutremurului de la Forty Miles Creek, luați de apele revărsate. Totuși, pentru că niciunul

dintre americanii care lucrau pe *claim*-ul 131 nu fusese găsit, și nici nu era de crezut că se aflau cu toții printre victimele dezastrului, se putea ca Hunter și Malone să fi pornit din nou, împreună cu oamenii lor, spre zăcăminte din Circle City și Birch Creek, acolo unde își începuseră campania. Pe la începutul lui octombrie, Ben Raddle fu în stare să părăsească patul. Doctorul Pilcox era tare mândru de această însănătoșire, la care îngrijirile Edithei contribuise să înceată măsură cu ale sale.

Chiar dacă inginerul se afla acum pe picioare, trebuia totuși să se ferească de oboseală și n-ar fi fost în stare să suporte drumul de la Dawson City la Skagway. De altfel, era și prea târziu. Primele zăpezi ale iernii cădeau din belșug, cursurile apelor începeau să înghețe, navigația nu mai era posibilă niciodată pe Yukon, nici pe lacuri. De pe acum, temperatura medie atingea cincisprezece grade sub zero, așteptându-se ca ea să coboare la cincizeci sau șaizeci.

Cei doi veri își aleseră o cameră într-un hotel pe Front street și mâncau la *French Royal Restaurant*, într-o atmosferă ce nu era deloc veselă. Își vorbeau foarte puțin. Dar, până și în tristețe, deosebirea dintre caracterele lor ieșea la iveală.

Când Summy Skim spunea uneori cătinând din cap:

— Cel mai supărător din toată povestea asta e că n-am putut pleca din Dawson City înainte de sosirea iernii.

Ben Raddle îi răspundeau mereu la fel:

— Mai supărător e poate faptul că n-am izbutit să vindem *claim*-ul înaintea catastrofei, dar mai ales că nu mai avem posibilitatea să-l exploatăm încă.

La asemenea afirmații, ca să nu angajeze o discuție fără rost, Summy Skim își lua pușca, îl chema pe Neluto și pleca la vânătoare prin împrejurimile orașului.

Mai trecu o lună, în cursul căreia mercurul termometrelor înregistra oscilații de-a dreptul uluitoare. Acum cobora la treizeci sau patruzeci de grade sub zero, pentru că apoi să urce la cincisprezece sau zece grade sub zero, după direcția din care bătea vântul.

În timpul acestei luni, însănătoșirea lui Ben Raddle mergea cât se poate de bine. Curând, însotit de Summy, el fu în stare să facă plimbări din ce în ce mai lungi, la care, în lipsa verișoarei sale, reținută de obligațiile de serviciu, se alătura și Jane Edgerton. Era o adevărată placere pentru ei fie să

meargă pe jos, fie să alunece cu sania pe zăpada întărăită, bine înofoliți în blănuri, atunci când le îngăduiau condițiile atmosferice.

Într-o zi, pe 17 noiembrie, cei trei ieșiseră la plimbare, de data asta pe jos, și se aflau la o depărtare de o leghe spre nord de Dawson City; Summy Skim avusese noroc la vânat și se pregăteau de întoarcere când Jane Edgerton se opri în loc și strigă arătând spre un copac aflat la o distanță de vreo cincizeci de pași:

— Uitați-vă acolo!... Un om!

— Un om? repetă Summy Skim.

Într-adevăr, la poalele unui mesteacăn zacea un bărbat, întins pe zăpadă. Stătea neclintit. Fără-ndoială că era mort, mort de frig, temperatura fiind foarte scăzută.

Cei trei alergară spre el. Necunoscutul părea să aibă în jur de patruzeci de ani. Ținea ochii închiși, iar fața lui exprima o mare suferință, încă mai respira, dar atât de slab încât părea ajuns în pragul morții.

În mod cât poate de firesc, Ben Raddle își asumă conducerea operațiunilor.

— Tu, Summy, spuse el cu glas hotărât, încearcă să faci rost de un mijloc de transport. Eu alerg la casa cea mai apropiată să caut un întăritor. Între timp, domnișoara Jane va fricționa bolnavul cu zăpadă și se va strădui să-l readucă la viață.

Ordinul se execută îndată. Până să pornească Ben Raddle, Summy se și îndrepta în fugă spre Dawson.

Rămasă singură lângă necunoscut, Jane începu să-l fricționeze puternic. Mai întâi fața. Apoi îi desfăcu dolmanul grosolan ca să ajungă la umeri și la piept.

Din buzunarul acestuia alunecă un portofel din piele și niște hârtii ce se împrăștiară pe jos. Una dintre ele îi atrase în mod deosebit atenția Janei, care o luă și-și



Brooks,

aruncă în grabă privirea pe ea. Era o foaie de pergament împăturită în patru, cu muchiile roase de atingeri repetate. Desfășurat, documentul nu era altceva decât o hartă geografică, harta unui țărm de mare, fără altă indicație decât un meridian, o paralelă și o cruce mare, roșie, într-un punct al acestui țărm necunoscut.

Jane împături la loc documentul, și vârându-l fără să-și dea seama în propriul ei buzunar, adună celelalte hârtii pe care le puse în portofel, apoi continuă tratamentul. De altfel, efectele lui bune erau vădite. Bolnavul începea să se miște. Curând întredeschise ochii, iar de pe buzele învinețite îi ieșiră câteva cuvinte nedeslușite, în timp ce mâna sa, pe care o dusese mai întâi la piept, strângea ușor mâna Janei Edgerton. Aplecându-se, fata prinse câteva cuvinte ce-i părură lipsite de înțeles:

— Acolo... spunea muribundul... Portofelul... Vi-l dau... Vulcanul de Aur... Mulțumesc... Dumitale... Mama mea...

În clipa aceea se întorcea Ben Raddle, iar de pe drum se auzea zgomotul unei trăsuri ce se aprobia în galop.

— Uite ce-am găsit, spuse Jane, întinzându-i inginerului portofelul, în portofel nu se aflau decât niște scrisori, toate adresate aceluiași destinatar: Domnului Jacques Ledun – expediate din Nantes sau de la Paris.

— Un francez! strigă Ben Raddle.

După un minut, bărbatul recăzut într-o comă profundă era aşezat în trăsura adusă de Summy și purtat în goana mare spre spitalul din Dawson.

## II

### *Vulcanul de aur*

În scurtă vreme, trăsura ajunse la spital. Bărbatul pe care-l aducea fu instalat chiar în camera în care stătuse și Ben Raddle până să se însănătoșească. În felul acesta, bolnavul nu va avea de suportai vecinătatea altor internați.

Această favoare i-o datora lui Summy Skim, care-și pusese în funcțiune înaltele lui relații pentru a o căpăta.

— E un francez, aproape un compatriot de-al nostru! îi spuse el Edith Edgerton. Vă rog să faceți și pentru el ceea ce ați făcu pentru Ben; nădăjduiesc că doctorul Pilcox îl va vindeca, aşa cum l-a vindecat și pe vărul meu.

Doctorul sosi în grabă lângă noul său bolnav. Francezul nu-ș recăpătase cunoștința, iar ochii lui rămâneau închiși. Doctorul Pilcox constată un puls foarte slab, o respirație abia simțită. Nu văzu nicio rană pe trupul acesta înfiorător de slab de pe urma lipsurilor și a oboselii. Nu încăpea nicio îndoială că nefericitul căzuse de slăbiciune lângă copacul la poalele căruia îl găsiseră și frigul l-ar fi dat gata de-ar fi rămas acolo toată noaptea, fără sprijin și fără adăpost.

— Omul asta e pe jumătate degerat, spuse doctorul Pilcox.

Îl înfășurără pe bolnav cu pături și-i puseră sticle cu apă caldă; i se dădură băuturi fierbinți, îl fricționară ca să-i restabilească circulația. Tot ce se putea face, s-a făcut... Strădanii zadarnice, care nu l-au putut scoate din amorteaală.

Se va întoarce oare viața în muribundul pe care-l ridicaseră din zăpadă? Doctorul Pilcox refuza să se pronunțe.

Jacques Ledun, am văzut că acesta era numele înscris pe adresa scrisorilor găsite în portofelul francezului, toate semnate de mama sa. Cea mai recentă, expediată din Nantes, era datată cu cinci luni în urmă. Mama îi scria fiului său la Dawson City, Klondike. Ea se ruga fierbinte pentru un răspuns, care poate nici nu i-a fost trimis.

Ben și Summy citiră aceste scrisori, apoi le dădură Edithei și Janei Edgerton. Cu toții erau adânc mișcați. Bărbații izbutiră să se stăpânească, dar fetele, cu toată tăria lor, își dădură frâu liber lacrimilor. Din fiecare rând izbucnea cea mai arzătoare dragoste maternă. Era o neîncetată însiruire de sfaturi, mânăieri și chemări. Jacques să se îngrijească bine și, mai ales, să se întoarcă și să renunțe la primejdioasa lui goană după avere; acestea erau dorințele îndepărtatei mame, căreia nu-i păsa de sărăcie, numai să fie doi ca s-o împartă.

Aceste scrisori le dădeau, în orice caz, indicații folositeare asupra destinatarului lor. Dacă va înceta din viață, vor putea s-o înștiințeze pe sărmana mamă despre nenorocirea ce o lovea.

Datorită acestora, zece la număr, aflără că Jacques Ledun părăsise Europa cu doi ani în urmă. El nu venise direct la Klondike ca să se facă prospector. Adresele primelor scrisori arătau că trebuie să-și fi căutat norocul mai întâi la zăcămintele aurifere din Ontario și din Columbia. Apoi, atras fără-ndoială de uimitoarele vești din ziarele din Dawson City, el se alăturase mulțimii de prospectori. De altfel, nu părea să fi fost proprietarul vreunui *claim*, căci în

portofelul lui nu se afla niciun act de proprietate și niciun alt document, în afara scrisorilor pe care le citiseră.

Totuși exista unul, dar acela nu se mai afla în portofel. Era în mâna Janei Edgerton, căreia nici nu-i dădu prin gând să-l arate Edithei sau prietenilor săi. Abia seara, la culcare, își aduse aminte de peticul acela ciudat de pergament și, întinzându-l la lumina lămpii, încercă să-l descifreze mai mult în joacă, de parcă ar fi descifrat un rebus.

Era într-adevăr o hartă, aşa cum bănuise de la început. Niște linii destul de neregulate, trase cu creionul, desenau țărmul unui ocean în care se vărsa un fluviu, având ca afluenți câteva râuri. Judecând după orientarea hărții, acest fluviu părea că se îndreaptă spre nord-vest. Să fie oare Yukonul, sau affluentul său Klondike River? Această ipoteză nu era de crezut. După alcătuirea hărții nu putea fi vorba decât de Oceanul Îngheteat de Nord și de un ținut situat dincolo de cercul polar. La întretăierea dintre un meridian, numerotat cu  $136^{\circ}15'$  și o paralelă căreia nu i se indica numărul, era desenată crucea roșie care-i atrăsesese imediat atenția Janei Edgerton. În zadar încercă ea să rezolve problema. Fără cifra latitudinii, era cu neputință să-ți dai seama ce parte a Americii reprezenta harta, și mai ales în ce punct al continentului putea să se afle misterioasa cruce roșie.

Către acest ținut, oricare ar fi fost el, se îndrepta Jacques Ledun, sau se întorcea de acolo când se prăbușise, răpus de slăbiciune, la câțiva kilometri de Dawson City? N-o vor afla niciodată dacă moartea îl va lua cu ea pe nefericitul francez înainte ca acesta să-și fi recăpătat cunoștința.

Fără-ndoială că Jacques Ledun aparținea unei familii cu o oarecare poziție socială. O mărturisau chiar scrisorile mamei sale, scrise într-un stil îngrijit. Prin câte lipsuri, prin câte suferințe trebuie să fi trecut el, ca să ajungă la un asemenea deznodământ, la acest sfârșit nenorocit pe un pat de spital?

Se scurseră câteva zile. Cu toate îngrijirile de care era înconjurat Jacques Ledun, starea lui nu se îmbunătățea deloc. Abia dacă răspunde la întrebări, bâiguind cuvinte de neînțeles. Te puteai îndoi că mai este în toate mintile.

— Mă tem, spuse în această privință doctorul Pilcox, ca mintea bolnavului nostru să nu fi fost tare zdruncinată. Când întredeschide ochii, zăresc în ei o privire pierdută care-mi dă de gândit.

— Dar starea lui fizică nu se îmbunătășește? întrebă Summy Skim.

— Îmi pare și mai rea decât starea lui mintală, afirmă doctorul.

Ca să vorbească aşa, el care de obicei era atât de încrezător, însemna că doctorul Pilcox nu mai crede în însănătoşirea lui Jacques Ledun.

Totuşi, Ben Raddle şi Summy Skim nu voiau să-şi piardă orice nădejde. După părerea lor, cu timpul se va produce o schimbare. Chiar dacă Jacques Ledun nu-şi va mai recăpăta sănătatea, îşi va redobândi cel puţin judecata; va vorbi, va răspunde.

Peste câteva zile, întâmplarea păru să le dea dreptate. Oare doctorul Pilcox nu se îndoise prea mult de eficacitatea tratamentului său? Sigur este faptul că schimbarea, aşteptată cu atâta nerăbdare de Ben Raddle, începu să se arate. Starea de absenţă a lui Jacques Ledun păru mai puţin adâncă. Ochii lui rămâneau deschişi mai mult timp. Privirile lui întrebătoare se plimbau uimite prin încăperea necunoscută şi asupra persoanelor adunate în jurul lui: doctorul, Ben Raddle, Summy Skim, Edith şi Jane Edgerton.

Nefericitul era deci salvat?

Doctorul clătină descurajat din cap. Un medic nu putea fi înşelat de aceste aparenţe. Dacă mintea i se lumina, însemna că i se apropie sfârşitul. Ochii aceştia, care se deschiseseră, se vor închide curând pentru totdeauna. Nu era decât ultima fărâmă de viaţă care lupta zadarnic împotriva neantului ce va urma.

Edith se aplecase deasupra patului, pândind cuvintele pe care Jacques Ledun abia le şoptea, încet, cu glasul întretăiat. Răspunzând unei întrebări mai degrabă ghicită decât înțeleasă, ea spuse:

— Vă aflaţi într-o cameră de spital.  
— Unde? întrebă bolnavul, încercând să se ridice.  
— La Dawson City... Aţi fost găsit acum şase zile pe drum, fără cunoştinţă... V-au adus aici.

Pleoapele lui Jacques Ledun coborâră o clipă. Părea că efortul acesta îl sleise. Doctorul îi dădu câteva picături dintr-un întăritor care îi readuse săngele în obrajii şi cuvintele pe buze:

— Cine sunteţi dumneavastră?  
— Suntem canadieni, răspunse Summy Skim, aproape francezi. Aveţi incredere. O să vă salvăm.

Bolnavul schiţă un zâmbet şi căzu din nou pe pernă. Cu siguranţă, simtea că i se apropie sfârşitul, căci lacrimi mari îi picurau din ochii închişi şi i se prelingeau una câte una pe chipul slăbit. Doctorul recomandă să nu i se mai pună alte întrebări. Era mai bine să-l lase să se odihnească. Vor veghea la

căpătâiul lui și vor fi gata să-i răspundă, îndată ce va căpăta destulă putere ca să vorbească.

Următoarele două zile nu aduseră nici agravare, nici îmbunătățire în starea lui Jacques Ledun. Era tot atât de slăbit și se putea crede că nu-și va mai reveni. Totuși, la intervale îndelungate, cruceându-și eforturile, vorbi din nou și răsunse la unele întrebări, pe care părea că le provoacă. Simțea că avea multe lucruri de spus.

Încetul cu încetul, ajunseră să cunoască povestea acestui francez, atât după cele spuse de el în clipele de luciditate, cât și după ceea ce se înțelegea din vorbele rostite în timpul delirului. Anumite împrejurări din viața sa rămâneau totuși învăluite de mister. Ce căuta în Klondike De unde venea, unde se ducea atunci când se prăbușise la intrarea în Dawson? Nu aveau nicio lămurire în privința asta.

În vîrstă de patruzeci și doi de ani, de o constituție foarte robustă, pe care n-o putuseră distrugere în asemenea măsură decât cele mai cumplite lipsuri, Jacques Ledun era un breton din Nantes.

Mama lui, văduva unui agent de schimb ruinat în speculații nechibzuite, locuia încă în acest oraș unde ducea o luptă din zi în zi mai crâncenă împotriva sărăciei tot mai cumplite.

Încă din copilărie Jacques simțise chemarea mării. O boală gravă, pe care o căpătase tocmai când trebuia să se prezinte la examenul de admitere la Școala Navală, i-a opus de la primii pași drumul către această carieră. Pentru că depășise vîrsta reglementară, a fost nevoie să se angajeze cadet la bordul unei nave comerciale, și, după câteva călătorii la Melbourne, în Indii și la San Francisco, fu numit căpitan de cursă lungă. Cu acest titlu intră în rândurile auxiliare ale marinei militare.

Rămase acolo trei ani, la sfârșitul căror, înțelegând că, în lipsa unor împrejurări deosebite, în care se poate evidenția un bun marin, el nu va fi niciodată avansat, aşa cum erau camarazii lui, absolvenți ai școlii de specialitate, își dădu demisia și căută o slujbă în marina comercială.

Un post de comandant era greu de găsit, astfel că trebui să se mulțumească cu acela de secund pe o corabie cu pânze ce pornea spre Măriile Sudului.

Trecuă astfel patru ani. Împlinea douăzeci și nouă de ani când muri tatăl său, lăsându-și văduva într-o stare vecină cu mizeria. Degeaba încercă Jacques Ledun să-și schimbe funcția în cea de căpitan. Lipsa de bani îl

împiedica să cumpere o parte din nava căreia ar fi dorit să-i preia conducerea, după cum era obiceiul, astfel că rămase secund. Ce viitor i se deschidea în față și cum ar fi izbutit el să ajungă la o bunăstare oricât de modestă, pe care o dorea mamei sale?

Drumurile pe apă l-au purtat în Australia și California, unde zăcămintele aurifere atrăgeau numeroși emigranți. Ca de obicei, puțini dintre aceștia se îmbogățeau acolo, în vreme ce marea majoritate nu găseau decât ruina și sărăcia. Orbit de exemplul celor mai fericiți, Jacques Ledun se hotărî să-și caute norocul pe calea atât de primejdioasă a căutătorilor de aur.

În vremea aceea, toți își îndreptau privirile asupra minelor din Canada, chiar înainte ca la bogățiile ei minerale să se fi adăugat și fabuloasele descoperiri din Klondike. Canada avea zăcăminte aurifere și prin alte părți, mai puțin îndepărtate, mai ușor accesibile, unde exploatariile se desfășurau în condiții mai bune, fără a fi întrerupte de năprasnicele ierni ale regiunii Yukonului. Un zăcământ din aceste ținuturi, poate cel mai important, denumit «Regele», produsese în doi ani dividende în valoare de patru milioane cinci sute de mii de franci. Jacques Ledun se angaja în slujba acestei societăți.

Dar cel ce se mulțumește să-și vândă forța brațelor sau a minții rămâne de obicei sărac. Curajosul și imprudentul francez visa la o avere dobândită repede, printr-o fericită întorsătură a soartei, ceea ce nu era cu putință nici pe uscat și nici pe apă. Muncitor sau funcționar, era condamnat să rămână sărac toată viața.

Se vorbea pe atunci despre descoperirile făcute pe pământurile scăldate de Yukon. Numele de Klondike îi orbea pe toți, aşa cum îi orbise cel de California, Australia și Transvaal. Mulțimea de prospectori pornise spre Nord. Jacques Ledun se luase după multime.

În timp ce lucra la zăcămintele din Ontario, îl cunoscuse pe un anume Harry Brown, canadian de origine engleză. Amândoi erau însufleți de aceeași năzuință, roși de aceeași ambiție de a izbuti. Harry Brown îl convinse pe Jacques Ledun să-și părăsească slujba și să pornească în necunoscut. Își luară cu ei micile lor economii și porniră împreună la Dawson City.

Hotărâți ca de data aceasta să lucreze pe cont propriu, avură destulă minte să priceapă că trebuie să-și îndrepte atenția spre regiuni mai puțin umblate decât cele de pe Bonanza, Eldorado, Sixty Miles sau Forty Miles. Chiar

dacă pe aici *claim*-urile n-ar fi fost atât de scumpe, cei doi prieteni n-ar fi găsit niciun locșor liber. Trebuiau să meargă mai departe, în nordul Alaskăi sau al Dominionului, dincolo de Marele Fluviu, în ținuturile acelea aproape neumbrate, unde câțiva prospectori îndrăzneți semnalau noi bogății aurifere. Trebuiau să se ducă acolo unde nu mai fusese nimeni înaintea lor. Trebuiau să descopere un zăcământ fără stăpân, al cărui drept de proprietate va reveni primului ocupant.

Astfel chibzuiau Jacques Ledun și Harry Brown.

Lipsiți de unelte și de personal, după ce-și asigurără cu banii pe care îi mai aveau existența pe optsprezece luni, ei părăsiră Dawsonul, și hrănidu-se cu ceea ce le producea vânătoarea, pătrunseră la nord de Yukon, străbătând ținutul aproape necunoscut ce se întinde dincolo de cercul polar.

Vara abia începuse în ziua în care Jacques Ledun pornise la drum, cu șase luni înainte de-a fi fost găsit muribund în apropiere de Dawson City. Până unde înaintaseră cei doi îndrăzneti? Ajunseseră ei până la marginea continentului, pe țărmul Oceanului Înghețat de Nord? Făcuseră vreo descoperire în urma atâtore strădanii? După deznodământul unuia dintre ei, nu s-ar fi părut. Și încă acesta rămăsese singur. Dintre cei doi tovarăși, atacați de o bandă pe drumul de întoarcere, numai Jacques Ledum izbutise să scape cu viață, lăsându-și tot avutul în mâinile bandiților. Pe Harry Brown îl uciseseră, și osemintele lui zăcea acum prin regiunile acelea pustii. Iată ultima informație pe care au putut s-o afle. Trebuie adăugat că această dureroasă povestire au reconstituit-o din frânturi, atunci când bolnavul își recăpăta puțină luciditate, pentru că slăbiciunea lui, aşa cum prevăzuse doctorul Pilcox, se agrava din zi în zi.

Rezultatele expediției, locul până la care ajunseseră Jacques Ledun și Harry Brown, de unde se întorceau în clipa atacului, rămăseseră necunoscute, și aceste taine aveau să intre pentru totdeauna în mormântul în care sărmanul francez va fi așezat în curând.

Și totuși exista un document, ce-i drept incomplet, dar pe care sfârșitul povestirii francezului probabil că l-ar fi lămurit. Jane se gândeau adesea la acest document, pe care nimeni în afară de ea nu-l văzuse. Felul în care îl va folosi depindea de împrejurări. Bineînțeles, dacă Jacques Ledun se va însănătoși, i-l va înapoia. Dar dacă moare?... Până atunci, Jane se încăpățâna în încercări zadarnice de a dezlega misterul. Nu se îndoia că harta reprezenta regiunea în care francezul și tovarășul său își petrecuseră

vara. Dar care era această regiune?... Pe unde curgea râul a cărui linie serpuită se desena de la sud-est la nord-vest? Să fi fost un affluent al Yukonului, al lui Klondike sau al lui Porcupine River?...

Într-o zi, pe când se afla singură cu el, Jane puse în fața bolnavului această hartă, desenată probabil de mâna lui. Privirea lui Jacques Ledun se însuflețî, se opri o clipă asupra crucii roșii, care atâtă cel mai mult curiozitatea fetei. Aceasta era sigură că semnul indică locul unei descopeririri... Dar, imediat, bolnavul împinse cu mâna harta ce i se oferea, apoi închise ochii, fără ca vreun cuvânt să fi luminat misterul.

Nu mai avea putere să vorbească? Sau se gândeau să-și păstreze taina până la capăt? În adâncul acestui suflet, pe cale să părăsească trupul sleit, mai rămăsese oare vreo nădejde de întoarcere la viață? Poate că nefericitorul voia să păstreze pentru sine rodul atâtore strădanii. Poate că și spunea că o să-și revadă mama și că-i va pune în brațe o bogătie adunată anume pentru ea.

Se scurseră mai multe zile. Iarna se instalase din plin. În câteva rânduri, temperatura coborî până la cincizeci de grade sub zero. Nu era cu puțină să scoți nasul afară pe asemenea geruri. Când nu se aflau la spital, cei doi veri își petreceau timpul în camera lor. Totuși, uneori, după ce se înfofoleau în blănuri până peste cap, se duceau prin cazinouri, unde nu întâlneau decât puțină lume, deoarece majoritatea minerilor plecaseră, înainte de a da gerul, la Dyea, Skagway sau Vancouver.

Poate că Hunter și Malone se instalaseră pe timpul iernii într-unul din aceste orașe. Un lucru e sigur, că de la catastrofa de pe Forty Miles Creek nimici nu-i mai văzuse și că nu figurau nici printre victimele cutremurului, cărora li se stabilise identitatea.

În aceste zile, bântuite adesea de furtuni de zăpadă, Summy Skim nu putea merge, împreună cu Neluto, să vâneze urșii care dădeau acum târcoale până la marginea orașului. Era silit, ca și ceilalți locuitori, să se închidă într-o izolare aproape totală. Această izolare, laolaltă cu gerurile cumplite, era pricina numeroaselor boli care făceau ravagii pe timpul iernii. Spitalul devenise neîncăpător și locul ce avea să se elibereze în camera lui Jacques Ledun se va ocupa imediat.

În zadar încerca doctorul Pilcox să-i redea puterile. Leacurile își pierduseră orice efect, iar stomacul lui nu mai primea hrana. Era limpede că viața se scurgea zi cu zi, ceas cu ceas, din trupul lui sleit.

În dimineața de 30 noiembrie Jacques Ledun avu o criză atât de puternică, încât te puteai aștepta că nu-și va mai reveni. Se zbătea cu furie și, aşa slab cum era, abia de l-au putut ține în pat. Aiura întruna, bolborosind niște cuvinte, mereu aceleași, de care nu-și dădea seama.

«Acolo... vulcanul... erupția... aurul... lava de aur...»

Apoi striga deznădăjduit:

«Pentru tine... mamă... pentru tine!...»

Puțin câte puțin, nefericitul se liniști, căzu într-o apatie adâncă. Nu mai dădea semne de viață decât printr-o respirație foarte slabă. Doctorul era de părere că nu va mai fi în stare să reziste la o nouă criză.

În timpul după-amiezii, Jane Edgerton, care venise să vegheze la căpătâiul bolnavului, îl găsi mai potolit. Părea să-și fi recăpătat judecata. Așa cum se întâmplă uneori la apropierea morții, starea lui se îmbunătățise vizibil.

Jacques Ledun deschise ochii. Privirea lui, ciudat de stăruitoare, căuta privirea tinerei fete. De bună seamă că avea ceva de spus, că voia să vorbească. Jane se aplecă, străduindu-se să priceapă cuvintele aproape de neînțeles ce ieșeau de pe buzele muribundului.

— Harta... spunea Jacques Ledun.

— Iată-o răspunse în grabă Jane, înapoiind documentul proprietarului în drept.

Ca și prima dată, acesta respinse printr-un gest hârtia.

— O dăruiesc, șopti el. Acolo... crucea roșie... un vulcan de aur...

— Dăruiți harta?... Cui?

— Dumneavoastră.

— Mie?

— Da... Cu condiția... să aveți grija de mama mea.

— Mama dumneavoastră? Vreți să o lăsați în grija mea?

— Da...

— Bizuiți-vă pe mine. Dar ce trebuie să fac cu harta? Nu-i pot pricepe înțelesul.

Muribundul păru că se reculege, apoi, după o clipă de tăcere, zise:

— Ben Raddle...

— Vreți să vorbiți cu Ben Raddle?

— Da.

Peste câteva minute inginerul se afla la căpătâiul bolnavului care, printr-un gest, o invită pe Jane Edgerton să-i lase singuri.

Atunci, apucând pe pipăite mâna lui Ben Raddle, Jacques Ledun spuse:

— Am să mor... viața mă părăsește... simt asta...

— Nu, prietene... se împotrivi Ben. O să te salvăm.

— Voi muri, continuă Jacques Ledun... Apropiați-vă... Mi-ați făgăduit... să aveți grijă de mama mea... Am încredere în dumneavoastră... Ascultați și țineți minte cele ce vă voi spune.

Cu un glas din ce în ce mai pierit, dar limpede, glasul unui om cu judecata întreagă, iată ce-i destăinui el lui Ben Raddle:

— Când m-ați găsit... mă întorceam de la foarte mare depărtare... din Nord... Acolo se află cele mai bogate zăcăminte din lume... Nici n-ai nevoie să scormonești pământul. Pământul însuși îți azvârle aurul din măruntaiele sale!... Da... acolo... am descoperit un munte... un vulcan care ascunde în el o cantitate de aur uriașă... un vulcan de aur... Golden Mount<sup>23</sup>...

— Un vulcan de aur? repetă Ben Raddle, pe un ton ce vădea oarecare îndoială.

— Trebuie să mă crezi, strigă Jacques Ledun cu convingere, încercând să se ridice de pe pernă. Trebuie să mă crezi!... Dacă nu pentru dumneata, măcar pentru mama... asta va fi moștenirea pe care i-o las... M-am cățărat pe muntele acela... Am coborât în craterul lui stins... plin de cuarț aurifer, de pepite... N-ai altceva de făcut decât să le aduni.

După această sfotăre, bolnavul căzu într-o apatie din care își reveni după câteva minute. Își îndreptă în grabă privirile către inginer.

— Foarte bine, șopti el, sunteți aici... lângă mine... mă credeți... vă veți duce acolo... acolo... la Golden Mount...

Glasul i se stingea din ce în ce, iar Ben Raddle, pe care îl trăgea de mâna, se apropie de căpătâiul lui.

— La  $68^{\circ}37'$  latitudine... longitudinea e însemnată pe hartă...

— Care hartă? întrebă Ben Raddle.

— Să i-o cereți... Janei Edgerton...

— Domnișoara Edgerton are harta acestei regiuni? stăruí Ben Raddle, în culmea uimirii.

— Da... i-am dat-o eu... Acolo... în punctul însemnat cu o cruce... în apropierea unui râuleț... în nordul ținutului Klondike... un vulcan... care la

viitoarea erupție va azvârli aur... a cărui zgură e alcătuită din pulbere de aur... acolo... acolo...

Pe jumătate ridicat, ținut în brațe de Ben Raddle, Jacques Ledun își întindea mâna tremurândă către nord. Buzele lui palide șoptiră aceste ultime cuvinte:

— Mamă... mamă...

Apoi, cu nesfârșită blândețe:

— Măicuță!...

Un spasm îi cutremură trupul.

Murise.

### III

*Summy Skim nu pornește deloc pe drumul spre Montreal*

Înmormântarea sărmanului francez avu loc a doua zi. Jane și Edith Edgerton, împreună cu Ben Raddle și Summy Skim, îl însoțiră până la cimitir. O cruce de lemn purtând numele lui Jacques Ledun fu împlântată pe acest mormânt, pe care viscolele îl vor face în curând anonim. La întoarcere, potrivit angajamentului pe care și-l luase față de muribund, Ben Raddle îi scrise nefericitei mame, care n-avea să-și mai revadă niciodată feciorul.

După ce-și îndeplini această îndatorire, începu să cerceteze sub toate aspectele situația nouă ce se ivise în urma destăinuirilor primite.

Nu e de mirare interesul manifestat de Ben Raddle cu privire la taina legată de Golden Mount. Dar pare mai puțin normal, ca un inginer prin definiție un om cu gândirea limpede și mintea aşezată, să considere această taină drept adevăr absolut. Și totuși aşa era. Ben Raddle nu se îndoise nicio clipă de temeinicia destăinuirilor lui Jacques Ledun. Era încredințat că în nordul Klondike-ului se înălța un munte ca-n povești, care, asemeni unei uriașe pungi cu aur, se va goli într-o bună zi de la sine. Milioane de pepite vor fi azvârlite atunci în văzduh, de nu cumva vor trebui doar adunate din craterul stins pentru totdeauna.

De altfel, se părea că în regiunile scăldate de Mackenzie și afluenții săi ar exista terenuri aurifere foarte bogate. După spusele indienilor care umblau prin ținuturile acelea apropiate de Oceanul Arctic, pe acolo cursurile de apă erau pline de aur.

Așa stând lucrurile, companiile plănuiau să-și extindă cercetările până în acea parte a Dominionului, cuprinsă între Oceanul Înghețat de Nord și

cercul polar, iar unii prospectori se și gândiseră să se ducă acolo în viitoarea campanie, primii sosiți fiind cei mai favorizați. Cine știe, își spunea Ben Raddle, dacă nu va fi descoperit și vulcanul cu pricina, despre a cărui existență știa în prezent doar el, din destăinuirile lui Jacques Ledun?

Dacă voia să tragă foloase din acest fapt, trebuia să acționeze repede. Era totuși necesar să-și completeze mai întâi informațiile pe care le căpătase, și în primul rând să studieze harta aceea, care, după spusele francezului, s-ar fi aflat în posesia Janei Edgerton.

Ben Raddle plecă îndată la spital, hotărât să lămurească pe loc toată povestea.

— Înainte de a-și da sufletul, Jacques Ledun mi-a spus că s-ar afla la dumneavoastră o hartă a lui.

— Într-adevăr, am o hartă... începu Jane.

Ben Raddle scoase un suspin de mulțumire. Lucrurile vor merge strună, de vreme ce Jane confirma cu atâta ușurință spusele francezului.

— Dar harta asta îmi aparține, încheie aceasta.

— Dumneavoastră?...

— Mie, pentru simplul fapt că Jacques Ledun mi-a dat-o de bunăvoie.

— Aşa!... Aşa! exclamă Ben Raddle pe un ton nehotărât.

După o clipă de tăcere, adăugă:

— De altfel, n-are nicio importanță, pentru că nu-mi închipui că n-o să voi să mi-o dați.

— Depinde, răspunse Jane cât se poate de liniștită.

— Asta-i acum! exclamă Ben Raddle uimit. Depinde?... De ce anume?...

Vă rog să mă lămuriți.

— Foarte simplu, răspunse Jane. Harta cu pricina, care mi-a fost dată, vă repet, de către proprietarul ei de drept, arată, după părerea mea, locul exact al unei mine deosebit de bogate. Jacques Ledun mi-a făcut această destăinuire în schimbul făgăduielii mele de a-i ajuta mama, făgăduială pe care eu nu voi fi în măsură să-o respect decât dacă mă voi folosi de documentul încredințat. Or, indicațiile de pe această hartă nu sunt complete.

— Ei bine? întrebă Ben Raddle.

— Ei bine, cererea dumneavoastră de acum mă îndreptășește să cred că Jacques Ledun v-a dat indicațiile care-mi lipsesc, probabil în schimbul aceleiași făgăduielii, dar nu vi le-a spus și pe cele încredințate mie. Dacă aşa stau lucrurile, sunt de acord să vă pun la dispoziție harta, dar numai în

calitate de asociată. La urma urmelor, dumneavoastră cunoașteți doar o jumătate din taină, iar eu pe celalătă. Vreți să punem laolaltă aceste două jumătăți și să împărțim câștigul pe care-l va aduce întreaga taină?

Pentru o clipă, Ben Raddle rămase pur și simplu cu gura căscată, auzind acest răspuns. Nu se aștepta la una ca asta. Hotărât lucru, Jane Edgerton juca tare. Apoi bunul simț și spiritul de dreptate îvinseră, în definitiv, raționamentul tinerei prospectoare nu era deloc rău. Fără-ndoială că Jacques Ledun, pentru a fi mai sigur că i se va ușura mamei sale traiul, avusese prevederea să li se adreseze amândorura, cerându-le aceeași făgăduială. În definitiv, de ce n-ar accepta propunerea Janei de a împărții cu ea produsul exploatarii Vulcanului de Aur? Poate Vulcanul de Aur era doar un mit, și în acest caz taina lui Jacques Ledun fiind lipsită de valoare, nici jumătatea ei nu valora nimic. Sau poate că povestea era adevărată și atunci participarea Janei Edgerton n-ar mai fi contat, pentru că vulcanul le-ar fi dăruit o avere infinit de mare.

Inginerul își făcu în câteva clipe toate socotelile și se hotărî.

— Ne-am înțeles, spuse el.

— Iată harta, îi răspunse Jane, întinzându-i pergamentul despăturit. Ben Raddle își aruncă în fugă privirea peste ea, apoi, la intersecția cu meridianul a crucii însemnate cu roșu, desenă o paralelă pe care o numerotă  $68^{\circ}37'$ .

— Acum avem toate coordonatele, declară el pe un ton satisfăcut. Putem merge cu ochii închiși la Vulcanul de Aur.

— Vulcanul de Aur? repetă Jane. Jacques Ledun a mai rostit acest nume.

— Este numele unui munte nemaipomenit, pe care mă voi duce să-l cercetez...

— Ne vom duce, îl corectă Jane.

— Pe care îl vom cerceta la primăvară, consimți inginerul.

Ben Raddle o puse pe Jane la curent cu cele aflate de la Jacques Ledun. Îi dezvălui, sau mai degrabă îi confirmă existența unui adevărat munte de aur, Golden Mount, necunoscut de nimeni, pe care acesta îl descoperise împreună cu Harry Brown. Îi povesti cum, nevoiți să se întoarcă din cauza lipsei de unelte, cei doi îndrăzneți, care purtau cu ei dovezile minunatei lor descoperiri, fuseseră atacați pe drumul de întoarcere de o bandă de aventurieri care-l uciseseră pe unul din ei, împingându-l pe celălalt la un sfârșit atât de îngrozitor.

— Și nu v-ați îndoit de adevărul unor întâmplări atât de neobișnuite? întrebă Jane după ce-și isprăvi Ben istorisirea.

— La început da, recunoscu acesta. Dar accentul de sinceritate al lui Jacques Ledun mi-a învins repede neîncrederea. Fiți sigură că povestea e adevărată. Bineînțeles, asta nu înseamnă că suntem siguri de izbândă. În asemenea ocazii, cea mai mare primejdie este să nu ți-o ia altul înainte. Deși până în prezent nimeni nu-l cunoaște în adevăratul înțeles al cuvântului, tradiția a creat totuși un fel de legendă despre acest Golden Mount. Va fi de ajuns să se ivească un prospector mai îndrăzneț decât ceilalți, pentru ca legenda să se transforme în realitate. Aici e primejdia pe care noi o vom înlătura, pe cât ne stă în putință, cu două condiții: să ne grăbim și să ne ținem gura.

Nu e de mirare că din ziua aceea inginerul voi să afle toate veștile ce se răspândeau printre căutătorii de aur. Nici Jane nu era mai puțin interesată și discutau amândoi ceasuri întregi despre acest subiect. Dar erau hotărâți să păstreze numai pentru ei, până la ultimul minut, taina Vulcanului de Aur. Ben Raddle nu-i vorbise despre asta nici lui Summy Skim. De altfel, nu era nicio grabă, având în vedere că nu trecuseră decât trei luni din cele opt cât ține iarna în Klondike.

Între timp, comisia de rectificare a frontierei comunica rezultatele lucrărilor. Ea stabilise că reclamațiile trebuiau respinse, atât de o parte cât și de cealaltă. Nu se făcuse nicio greșeală. Granița dintre Alaska și Dominion, corect stabilită, nu trebuia mutată nici la vest, în folosul canadienilor, nici la est, în dauna lor, iar *claim*-urile, mărginașe nu vor fi în situația de a-și schimba naționalitatea.

— Iată-ne foarte înaintați! spuse Summy Skim, aflând această veste. *Claim*-ul 129 e canadian. Din nefericire, 129 nu mai există. Primește botezul după moarte.

— Ba există, sub Forty Miles Creek, răspunse șeful de echipă, care nu-și pierduse orice nădejde.

— Foarte adevărat, Lorique. Ai perfectă dreptate. Du-te și-l exploatează la cinci sau șase picioare sub apă! Doar dacă un al doilea cutremur ar reașeza lucrurile ca la început; altfel nu văd...

Înălțând din umeri, Summy Skim adăugă:

— De altfel, Pluto și Neptun vor mai lucra ei împreună în Klondike și sper că o să se termine atunci de-a binelea cu acest ținut îngrozitor, că-l vor

răsturna și-l vor acoperi de ape în aşa fel încât să nu se mai poată găsi nicio pepită pe acolo.

— Vai, domnule Skim! exclamă șeful de echipă, sincer revoltat.

— Ei și? răspunse Ben Raddle, ca omul ce se abține să spună mai mult decât socotește de cuviință. Crezi că nu există zăcăminte decât în Klondike?

— Cataclismul despre care vorbeam ar trebui să cuprindă și zăcămintele de prin alte părți, din Alaska, din Dominion, din Transvaal... și, ca să fiu cinsit, din întreaga lume, răspunse Summy Skim, puțin enervat.

— Dar, domnule Skim, aurul e aur!... exclamă șeful de echipă.

— Habar n-ai, Lorique. Habar n-ai. Vrei să știi ce-i aurul? Ei bine, aurul e o gogoriță, asta-i părerea mea și n-am nevoie să mi-o confirmi!

Discuția ar fi putut continua încă multă vreme, fără să le aducă niciun folos celor prezenți. Summy Skim le-o tăie scurt:

— La urma urmelor, facă ce-or vrea Neptun și Pluto. Nu mă privește. Mă ocup doar de ceea ce ne interesează. Mă declar mulțumit numai cu dispariția lui 129, de vreme ce fericita întâmplare ne silește să pornim înapoi, spre Montreal.

În gura lui Summy, aceste vorbe erau doar o figură retorică. În realitate, mai era mult până când starea vremii îi va îngădui să facă primul pas pe drumul de întoarcere. Anul abia lua sfârșit. Niciodată nu va uita Summy Skim această săptămână a Crăciunului, care i s-a părut îngrozitoare, cu toate că gerul nu depășea douăzeci de grade sub zero. Poate ar fi fost de preferat o temperatură și mai scăzută, decât vântul puternic și uscat de la nord.

În această ultimă săptămână a anului, străzile din Dawson rămăseră aproape pustii. Nicio iluminărie n-ar fi rezistat vîforului dezlănțuit. Stratul de zăpadă atingea o grosime de peste șase picioare. Niciun vehicul, niciun atelaj n-ar fi putut răzbi prin ea. Dacă s-ar fi lăsat iar gerurile obișnuite, nici cu târnăcopul și cazmaua nu s-ar fi putut croi un drum prin nămeții uriași. Ar fi trebuit folosite minele. Prin unele cartiere din apropierea Yukonului și a lui Klondike River, în multe case, acoperite până la primul etaj, nu se intra decât prin ferestre. Din fericire, cele de pe Front street n-au fost atât de rău înzăpezite, astfel că cei doi veri ar fi ieșit din hotel, dacă s-ar fi putut umbla pe stradă. Dar, după câțiva pași, te trezeai înfundat în zăpadă până la gât.

În acest anotimp, ziua nu durează decât foarte puține ore. Soarele abia dacă se ivește deasupra dealurilor care împrejmuiesc orașul. Lumina electrică nu poate răzbi prin vîrtejul fulgilor mari și grei, astfel că totul e

cufundat într-o întunecime adâncă vreme de douăzeci de ore din douăzeci și patru. Datorită imposibilității oricărei legături cu lumea din afară, Summy Skim și Ben Raddle stăteau izolați în camerele lor. Șeful de echipă și Neluto, care locuiau împreună cu Patrick la un han modest dintr-unul din cartierele de jos, nu puteau să-i viziteze ca de obicei, iar de la Edith și Jane Edgerton nu mai aveau nicio veste. Summy Skim încercă o dată să ajungă la spital; era cât pe-aici să fie îngropat sub zăpadă și oamenii de la hotel au izbutit cu greu să-l scoată viu și nevătămat.

Se înțelege de la sine că diferitele servicii publice nu mai funcționau în Klondike. Poșta nu mai sosea, ziarele nu mai erau distribuite. De n-ar fi fost proviziile adunate prin casele particulare și prin hoteluri, în vederea unor eventualități atât de cumplite, populația din Dawson City ar fi murit de foame. Nu mai e nevoie să adăugăm că tripourile și cazinourile erau goale. Niciodată orașul nu se aflase într-o situație mai alarmantă. Zăpada făcea cu neputință accesul la reședința guvernatorului, și, atât pe teritoriul canadian cât și pe cel american, viața administrativă se oprișe în loc. Cât despre victimele ce cădeau zilnic pradă epidemiilor, cum ar fi putut fi ele conduse pe ultimul lor drum? Dacă s-ar fi ivit ciuma, în curând Dawsonul n-ar mai fi numărat nici un singur locitor.

Prima zi a anului 1899 fu însăpmântătoare. Toată noaptea precedentă și toată ziua a căzut atâta zăpadă, încât a acoperit aproape în întregime multe case. Pe malul drept al lui Klondike River, unele dintre ele nu-și mai arătau decât acoperișul. Părea că întregul oraș va fi îngropat sub păturile albe ale viscolului, aşa cum fusese îngropat Pompeiul sub cenuşa Vezuviului. Dacă un ger de patruzeci sau cincizeci de grade ar fi urmat imediat acestei furtuni, toată populația ar fi pierit sub troienii împietriți.

Pe 2 ianuarie se produse o îmbunătățire bruscă a situației atmosferice, în urma schimbării vântului, termometrul urcă repede deasupra lui zero și nu mai era de temut că mormanele de zăpadă se vor preface în sloiuri. În câteva ceasuri se topiră. Să vezi și să nu crezi. Urmă o adevărată inundație care pricinui multe pagube; străzile se transformară în torente, apele amestecate cu rămășițe de tot felul dădeau năvală spre albia Yukonului și a affluentului său, rostogolindu-se zgomotoase pe suprafața înghețată.

Această inundație cuprinsește întreg districtul. Printre altele, Forty Miles Creek se umflă peste măsură și acoperi *claim*-urile din aval. Se petrecu un nou dezastru, asemănător celui din luna august. Dacă Ben Raddle mai

păstrase o cât de mică nădejde de a intra din nou în stăpânirea *claim*-ului 129, trebuia să renunțe la ea pentru totdeauna.

De îndată ce străzile deveniră accesibile, se grăbiră să reia legăturile întrerupte. Lorique și Neluto se prezentară la *Northern Hotel*. Ben Raddle și Summy Skim se grăbiră să alerge la spital, unde fetele îi întâmpină cu o bucurie sporită de izolarea la care fuseseră condamnate atâtea zile. Cât despre doctorul Pilcox, acesta nu-și pierduse nimic din obișnuita lui bună dispoziție.

— Ei bine, sunteți tot atât de mândru de patria dumneavoastră adoptivă? îl întrebă Summy Skim.

— Cum să nu, domnule Skim! răspunse doctorul. E uluitor acest Klondike, uluitor!... Nu cred să-și amintească cineva să mai fi văzut căzând o asemenea cantitate de zăpadă!... Asta nu se va șterge din amintirile dumneavoastră de călătorie, domnule Skim.

— Poți fi sigur, doctore!

— Dacă întoarcerea marilor geruri n-ar fi fost precedată de câteva zile de dezgheț, ne-am fi prefăcut toți în mumii. Ha, ha! Ce mai fapt divers pentru jurnalele din vechiul și noul continent! Ar fi fost o ocenzie unică, și această schimbare a vântului e o întâmplare regretabilă!

— Așa iei dumneata lucrurile, doctore?

— Le iau aşa cum trebuie. Asta-i filosofie, domnule Skim.

— Filosofie la cincizeci de grade sub zero, n-am ce face cu ea, protestă Summy Skim.

Orașul își recapătă curând înfățișarea și deprinderile obișnuite. Cazinourile își redeschiseră porțile. Lumea umbla din nou pe străzile pline de dricuri ce purtau spre cimitir nenumăratele victime ale gerurilor aspre.

Ianuarie e departe de a marca sfârșitul iernii în Klondike. Scăderi mari de temperatură s-au înregistrat și în cea de a doua lui jumătate; dar, cu oarecare atenție, puteai umbla pe străzi, și luna sfârși mai bine decât începuse, viscolele fiind mai rare și mai puțin aprige. Într-adevăr, când atmosfera e liniștită, gerul e mai lesne de suportat; dar când șuieră vântul de nord, care a străbătut regiunile arctice, și biciuiește obrazul oamenilor transformându-le suflarea în zăpadă, e primejdios să te încumeți pe afară! Summy Skim merse aproape în fiecare zi la vânătoare, însotit de Neluto și uneori de Jane Edgerton. Nimeni nu izbutea să-l opreasca din drum, în ciuda temperaturii scăzute. Pentru el, care nu era ispitit nici de emoțiile jocurilor de noroc, nici

de distracțiile cazinoului, timpul trecea foarte încet. Într-o zi, când stăruiau mai mult să-l rețină acasă, le răspunse că se poate de serios:

— Fie, vă făgăduiesc să nu mai vâneze, atunci când...

— Când ce?... întrebă doctorul Pilcox.

— Când o să fie atât de frig, încât pulberea n-o să se mai aprindă. De obicei, dacă nu-l însotea pe Summy la vânătoare, Jane Edgerton se întâlnea cu Ben Raddle fie la spital, fie la *Northern Hotel*. Nu era zi în care ei să nu se vadă cel puțin o dată. La discuții era întotdeauna de față și Edith, care se mulțumea să-i asculte pe cei doi. Totuși, s-ar fi zis că inginerul punea mare preț pe prezența fetei, de altfel singura persoană căreia socotise de cuviință să-i împărtășească taina. Îi cerea părerea asupra celor mai mici amănunte ale expediției pusă la cale și acorda o mare atenție sfaturilor ei, tocmai fiindcă Edith nu venea cu păreri personale. Ea încuviința cu ochii închiși tot ce propunea inginerul, căruia îi lua întotdeauna apărarea împotriva verișoarei sale, și, la nevoie, împotriva lui Lorique, prezent de obicei la discuții, fără a cunoaște însă adevăratul lor scop. Tot ce spunea Ben Raddle era bine gândit. Tot ce făcea el era bine făcut. Acesta era încântat de niște aprecieri atât de măgulitoare, exprimate cu atâtă naivitate.

Inginerul îl descosea întruna pe Lorique despre Klondike, dar mai ales despre partea de nord a districtului, pe care șeful de echipă o străbătuse în repeta rânduri. Găsindu-i împreună, ori de câte ori se întorcea cu Neluto de la vânătoare, Summy Skim se întreba cu oarecare neliniște despre ce discutau ei atâtă.

«Oare ce-or mai pune la cale toți patru? își repeta el. Ben nu s-o fi săturat și parasăturat de acest ținut îngrozitor? Vrea cumva să-și încerce pentru a doua oară norocul și se lasă tărât de Lorique? Ah, dar mai sunt și eu pe aici, și de va trebui să fac uz de fortă!... Nu mă mai apucă luna mai în orașul ăsta blestemat, decât dacă simpaticul doctor Pilcox îmi va amputa ambele picioare... și nici aşa nu e sigur că nu voi porni la drum, olog!»

Summy Skim nu aflase nimic despre mărturisirile lui Jacques Ledun. Ben Raddle și Jane Edgerton își ținuseră făgăduiala de a păstra bine taina și nici Lorique nu știa mai multe decât Summy Skim. Astă nu-l împiedica însă pe șeful de echipă să-l măgulească pe Ben Raddle și să-l întărâpe pe acesta să-și caute în continuare norocul. De vreme ce tot a venit până în Klondike, ar fi fost el în stare să se dea bătut de la prima nereușită, mai ales când această nereușită se datora unor împrejurări excepționale, ca să nu spunem unice?

Era trist, fără îndoială, că 129 fusese distrus, dar de ce n-ar încerca să-și cumpere un alt *claim*? Dacă s-ar duce mai spre amonte, ar descoperi noi zăcăminte la fel de bune ca și cel pierdut... Alte zăcăminte, pe Bonanza și Eldorado, continuau să dea rezultate minunate... Prin părțile Domurilor se afla o nesfârșită regiune auriferă, abia atinsă de prospectorii... Acolo, parcelele aparțineau primului ocupant... Șeful de echipă își lăua sarcina de a recruta muncitori... La urma urmelor, de ce ar da Ben Raddle greș, acolo unde alții izbutiseră? Dimpotrivă, s-ar zice că, prin cunoștințele sale, un inginer ar avea la îndemână toate avantajele.

E lese de înțeles că inginerul își pleca binevoitor urechea la aprecieri atât de măgulitoare. În mintea lui, existența lui Golden Mount trecea din domeniul probabilităților în cel al absolutei certitudini. Și gândul i se întorcea mereu la acest Golden Mount... Un *claim*, mai mult decât un *claim*, un munte, al cărui pântece ascunde milioane de pepite... Un vulcan ce-și va slobozi el însuși comoara. Oh, desigur, trebuia să încerce această minunată aventură!... Pornind pe la începutul primăverii, în trei sau patru săptămâni ar ajunge la munte. În câteva zile vor strânge mai multe pepite decât au dăruit toți afluenții Yukonului de doi ani încă, și, înainte de sosirea iernii, se vor întoarce cu o avere fabuloasă, înarmați cu o putere în fața căreia va păli și puterea regilor.

Ben Raddle și Jane cercetau ore în sir schița desenată de mâna francezului. Ei o încadraseră în harta generală a ținutului Klondike. După latitudine și longitudine, își dăduseră seama că semnul roșu trebuie să se afle pe malul stâng al lui Rio Rubber, una din ramificațiile lui Mackenzie, și că distanța dintre Vulcanul de Aur și Dawson City nu depășea două sute optzeci de mile, adică vreo cinci sute de kilometri.

— Cu o căruță și un cal bun, spunea Lorique, întrebat în privința asta, cinci sute de kilometri pot fi străbătuți cam în douăzeci de zile, pornind chiar din a doua săptămână a lui mai.

Între timp, Summy Skim își spunea mereu în sinea lui:

«Dar ce naiba or pune la cale toți patru?»

Deși nu aflase nimic, bănuia că repetatele lor discuții aveau ca obiect organizarea unei noi expediții, la care era hotărât să se împotrivească prin orice mijloace.

«Așa, drăgălașilor, își spunea el. Faceți-vă voi socotelile, că mi le fac și eu pe ale mele, și cine va râde la urmă va râde mai bine!»

Sosi luna martie și odată cu ea un puternic val de frig. Vreme de două zile termometrul coborî la șaizeci de grade sub zero. Summy Skim îl informă pe Ben Raddle, adăugând că, de va continua astfel, cu siguranță că gradația instrumentului va deveni insuficientă.

Presimțind nemulțumirea ce mocnea în sufletul vărului său, inginerul se strădui să fie împăciuitor.

— Într-adevăr, e foarte frig, spuse el, dar, fiindcă nu bate vântul, e mai ușor de suportat decât mi-aș fi închipuit.

— Da, Ben, aşa e... recunoscu Summy, mulțumit de răspuns. Într-adevăr, gerul ăsta e foarte sănătos și nădăjduiesc să ucidă miliarde de microbi.

— După spusele localnicilor, n-o să țină mult, adăugă Ben Raddle. Există chiar nădejdea că iarna nu va fi prea lungă anul acesta și că lucrările vor putea fi reluate la începutul lui mai.

— Lucrările?... Dacă-mi dai voie să folosesc această expresie, îndrăznesc să spun că mă doare în cot de ele, bătrâne Ben! strigă Summy, ridicând glasul. Cred că ne vom folosi de primăvara timpurie pentru a porni la drum imediat ce se va întoarce Bill Stell.

— N-ar strica, totuși, ca înainte de plecare să ne mai ducem o dată până la *claim*-ul 129.

— 129 seamănă acum cu epava unei corăbii, împotmolită pe fundul mării. N-am putea s-o vizităm decât îmbrăcați în scafandri. Și cum noi nu avem costume de scafandri...

— Totuși acolo zac atâtea milioane pierdute!...

— Dacă vrei, și miliarde, Ben. Nu zic nu. Dar, în orice caz, ele sunt pierdute, pierdute de-a binelea. Nu văd de ce ne-am întoarce la Forty Miles Creek, care îți va redeștepta amintiri neplăcute.

— Oh, dar m-am vindecat, m-am vindecat perfect, Summy!

— Poate nu atât cât crezi. Mi se pare că febra... vestita febră... știi tu... febra aurului...

Ben Raddle își privi vărul drept în ochi, și, ca omul care și-a ales calea, se hotărî să-i dezvăluie planurile lui.

— Am ceva să-ți spun, dragă Summy, dar te rog nu te înfuria de la primele cuvinte.

— Ba, am să mă înfurii! strigă Summy Skim. Te previn că nimic nu mă va putea opri, dacă faci măcar vreo aluzie la posibilitatea de a mai zăbovi pe aici.

— Ascultă-mă, am să-ți împărtășesc o taină.  
— O taină? Din partea cui?  
— Din partea francezului aceluia, pe care l-a ridicat aproape mort și l-a adus la Dawson City.  
— Jacques Ledun și-a încredințat o taină?  
— Da.  
— Și până acum nu mi-ai spus nimic?  
— Nu, pentru că mi-a încolțit în minte un plan asupra căruia trebuia să chibzuiesc.

Summy Skim sări ca ars.

— Un plan!... Ce fel de plan?

— Nu, Summy, îi răspunse Ben Raddle. Întreabă mai întâi ce taină. Mai întâi taina. După aceea urmează și planul. S-o luăm în ordine, dacă-mi îngădui, dar liniștește-te.

Ben Raddle îi povesti atunci vărului său despre existența lui Golden Mount, căruia Jacques Ledun îi stabilise exact aşezarea la gurile lui Mackenzie, chiar pe malul Oceanului Arctic. Summy Skim își aruncă privirea pe documentul original, apoi pe harta pe care inginerul însemnase locul muntelui. Distanța dintre el și Dawson City era însemnată și ea, urmând direcția nord-nord-est, aproape pe meridianul o sută treizeci și sase. În sfârșit, îl înștiința că acest munte era un vulcan în al cărui crater se aflau cantități uriașe de cuarț aurifer și care închidea în măruntaiele sale miliarde de pepite.

— Și tu crezi în existența acestui vulcan din «O mie și una de nopți»? întrebă Summy Skim pe un ton zeflemitor.

— Da, Summy, răspunse Ben Raddle, care părea hotărât să nu admită nicio discuție în această privință.

— Fie! încuviuință Summy Skim. Și ce-i cu asta?

— Cum ce-i cu asta? sări ca ars Ben Raddle. Ia te uită! Să ni se încredințeze o asemenea taină și noi să n-o folosim! Să-i lăsăm pe alții să câștige de pe urma ei!

Străduindu-se să-și păstreze calmul, Summy Skim se mulțumi să-i răspundă:

— Și Jacques Ledun a vrut să câștige de pe urma ei, și știi bine cum a izbutit. Miliardele de pepite ale lui Golden Mount nu l-au împiedicat să-și dea sufletul într-un pat de spital.

— Pentru că a fost atacat de bandiți.

— În vreme ce noi nu vom fi, se întelege de la sine. Oricum, pentru a ajunge să exploatăm acest munte, bănuiesc că ar trebui să înaintăm vreo sută de leghe spre nord.

— Așa e, vreo sută de leghe, poate ceva mai mult.

— Or, plecarea noastră spre Montreal e stabilită pentru primele zile ale lui mai.

— O vom amâna cu câteva luni, asta-i tot.

— Asta-i tot, repetă Summy Skim ironic. Dar va fi prea târziu ca să ne întoarcem acasă.

— Dacă va fi prea târziu, o să iernăm pentru a doua oră la Dawson City.

— Pentru nimic în lume! strigă Summy Skim pe un ton atât de hotărât, încât Ben Raddle crezu de cuviință să pună aici capăt acestei interesante con vorbiri.

Dar era hotărât să o continue altă dată și a continuat-o, cu toată îmbufnarea vărului său. Încercă să-și sprijine planul cu argumente mai bune. Dupădezghet, călătoria se va desfășura fără piedici. În două luni de zile puteai să ajungi la Golden Mount, să te îmbogătești cu câteva milioane și să te întorci la Dawson. Va fi încă vreme pentru întoarcerea la Montreal, și cel puțin nu vor rămâne în pagubă după această expediție în Klondike.

Ben Raddle păstrase la urmă cel mai puternic argument. Jaques Ledun îi făcuse această mărturisire cu un anumit scop. Mama lui trăia încă, o biată femeie pe care o îndrăgea foarte mult, pentru care el se străduise să adune avere și a cărei bătrânețe va fi asigurată dacă dorințele fiului său vor fi realizate.

Voa oare Summy ca vărul lui să-și calce fagăduiala dată unui om pe patul de moarte?

Summy Skim îl lăsase pe Ben Raddle să vorbească fără a-l întrerupe și se întreba care dintre ei doi e mai nebun, Ben care spunea lucruri de neconcepție, ori el însuși, care accepta să-l asculte. Când se termină pledoaria, își dădu frâu liber indignării:

— Nu-ți pot răspunde decât un singur lucru, anume, că voi ajunge să-mi pară rău că l-am ajutat pe nenorocitul acela de francez, împiedicându-l astfel să-și ducă taina cu el în mormânt, spuse el cu glasul tremurând de mânie. Dacă tu și-ai luat față de el un angajament necugetat, există și alte mijloace de a și-l îndeplini. De exemplu, i s-ar putea trimite mamei sale un ajutor

regulat, și eu mă voi angaja personal să o fac, dacă asta îți convine. Cât despre gluma care ne-a reușit atât de bine, nici vorbă s-o luăm de la capăt. Ți-ai dat cuvântul că ne întoarcem la Montreal și trebuie să îți-l respectăm. Iată tot ce am de spus.

Zadarnic încercă Ben Raddle să reia atacul. Summy rămase neclintit. Părea chiar supărat pe vărul său, considerând că e necinstit din partea acestuia să stăruie atât, și Ben începea să fie îngrijorat în privința întorsăturii pe care o luau relațiile dintre ei, până atunci frătești.

Adevărul e că Summy lupta cu el însuși. Se gândeau neîncetat la cele ce se vor întâmpla dacă nu va izbuti să-l convingă pe Ben Raddle. Dacă acesta se va încăpățâna să meargă cu aventura până la capăt, îl va lăsa el oare singur în această primejdioasă expediție? Summy nu-și făcea nicio iluzie. Știa că nu va fi niciodată în stare să îndure neliniștea și îngrijorarea ce le-ar resimți, și ca să le înlăture va ceda în ultima clipă. Îl cuprindea furia la gândul acesta. Iată de ce își ascundea slăbiciunea sub cea mai rece aparență de care era în stare firea lui blandă.

Ben Raddle, nevoit să se ia după aparențe, își pierdea tot mai mult nădejdea că-l va convinge pe vărul său să-i îmbrățișeze ideile. Deși nu era tot atât de sentimental ca acesta, nu înceta să fie adânc mâhnit de ruptura ce intervenea între ei. Și pentru că timpul trecea fără ca situația să se schimbe, într-o zi, pe când se afla la spital, se hotărî să-i vorbească Janei Edgerton despre neînduplecata împotrivire a lui Summy Skim. Ea se arăta foarte uimită. Nu se gândise niciodată ce părere ar putea avea Summy în legătură cu planul care o interesa atât de mult. Tânără prospectoare socotea de la sine înțeles că această părere nu putea fi diferită de a sa, dar, la drept vorbind, iar fi fost greu să precizeze pe ce-și intemeia optimismul. În orice caz, dată fiind starea de spirit, uimirea ei nu întârzie să se preschimbe în furie, de parcă nefericitul Summy s-ar fi făcut vinovat de o insultă la adresa ei. Cu obișnuita-i hotărâre, ea se duse la hotel să-l caute pe răzvrătit și să-i adreseze mustrările pe care le merita purtarea lui urâtă.

— Se pare că sunteți împotriva excursiei noastre la Golden Mount, îi spuse ea direct, pe un ton cam tăios.

— A noastră?... repetă Summy, atacat astfel prin surprindere.

— Mă întreb ce interes ați putea avea să împiedicați călătoria pusă la cale de vărul dumneavoastră și de mine.

Summy trecu într-o clipă prin toate culorile curcubeului.

— Așadar, bâigui el, faceți și dumneavoastră parte din expediție, domnișoară Jane?

— Nu mai faceți pe neștiutorul, răsunse aceasta cu asprime. Ar fi mult mai bine dacă v-ați arăta un prieten mai bun și dacă ați veni foarte simplu cu noi, să vă luați partea de câștig. Golden Mount ne va putea îmbogăți, fără multă osteneală, pe toți trei.

Summy se făcu roșu ca racul. Dintr-o singură răsuflare înghițî atâtă aer, încât erai îndreptățit să te întrebi dacă mai rămăsesese și pentru ceilalți.

— Bine, dar eu nici nu doresc altceva! minți el cu nerușinare.

Acum era rândul Janei să fie uimită.

— Ca să vezi!... exclamă ea. Atunci, ce tot spunea domnul Ben Raddle?

— Ben nu știe ce vorbește, afirmă Summy, cu îndrăzneala mincinosului înrăit. E adevarat că i-am făcut unele obiecții de amănunt, dar obiecțiiile mele se refereau doar la probleme de organizare a expediției. Efectuarea ei nici nu se discută.

— Să fie într-un ceas bun! strigă Jane.

— Vai, domnișoară Jane, cum aş renunța eu la o asemenea călătorie? Să fiu sincer, nu aurul mă ispiteză, ci...

Summy se întrerupse, fiindu-i greu să spună ce-l ispiteză. În realitate, nu știa nici el.

— Ce anume? stăruí Jane.

— Vânătoarea, zău! Și călătoria, ea însăși, descoperirea, aventura...

Summy devinea liric.

— Fiecare cu ținta lui, încheie Jane, care plecă să-l înștiințeze pe Ben Raddle despre rezultatul demersului ei.

Acesta veni într-un suflet la hotel.

— E adevarat, Summy? își întrebă el vărul. Te-ai hotărât să vii cu noi?

— Ți-am spus eu vreodată altfel? răsunse Summy cu atâtă nerușinare încât, descumpănit, Ben Raddle se întrebă dacă nu cumva visase lungile discuții din ultimele zile.

## IV

### *Circle City*

Este știut că bogățiile din nordul Dominionului și ale Alaskăi nu se limitează la districtul Klondike. Asta e foarte bine pentru amatorii de emoții tari, întrucât prețul *claim*-urilor din Klondike se ridică de la o zi la alta, cu

toate că numărul lor e departe de a fi epuizat, și în curând nu vor mai putea fi cumpărate decât de societățile puternice. Așa stând lucrurile, prospectorii izolați sau în grupuri sunt siliți să-și extindă cercetările până în ținuturile nordice, coborând pe cursul lui Mackenzie și apoi pe al lui Porcupine River.

De pe acum, zvonuri de tot felul atrăgeau atenția căutătorilor de aur asupra acestor ținuturi îndepărtate, mai puțin cunoscute decât au fost Australia, California și Transvaal-ul pe vremea primelor exploatari. Veștile soseau, aduse nu se știe de cine, venite nu se știe de unde. Mai adesea, ele se răspândeau datorită triburilor de indieni care străbăteau întinsele pustiuri ale Nordului, până la țărmurile Oceanului Arctic. Nefiind în stare să exploateze ei însăși zăcămintele, acești indigeni căutau să-i atragă pe emigranți către ținuturile nordice. După spusele lor, creek-urile aurifere se înmulțeau în partea de nord a Americii care se întinde dincolo de cercul polar. Indienii aduceau uneori pepite luate de prin apropiere de Dawson City, spunând că le-au găsit în preajma paralelei șaizeci și patru. E lesne de înțeles că prospectorii, adesea înșelați în speranțele lor, erau foarte înclinați să le dea crezare.

După cum aflase Ben Raddle, vestea despre existența unui vulcan de aur se răspândise în Klondike, sub formă de legendă. Poate că aceleași zvonuri îl îndemnaseră și pe francezul Jacques Ledun să se aventureze în Extremul Nord. În prezent, însă, nimeni nu dădea semne că s-ar gândi să-o apuce pe urmele lui. Dar legenda Vulcanului de Aur își avea adeptii ei, și, de vreme ce unii dintre prospectori se hotărâseră să-și caute norocul în nordul Dominionului, poate că ceea ce acum era doar o ipoteză nu va întârzia să se transforme în certitudine.

Către est și vest, prospecțiunile erau foarte active. Încă de pe acum, ținutul Domurilor era în întregime parcelat, iar în direcția opusă o armată de târnăcoape scormonea pământul prin împrejurimile lui Circle City.

Acolo își începuseră texanii Hunter și Malone campania, atât de dramatic îintreruptă. Dar, pentru că exploatarea de pe malul lui Birch Creek dăduse rezultate slabe, ei se întorseră la *claim*-ul 131, până ce i-a alungat catastrofa din 5 august.

Nici Hunter, nici Malone și niciunul din oamenii lor nu căzuseră victimă dezastrului.

Dându-și seama că nenorocirea era de neînlăturat, ei se întorseră îndată la Circle City, ceea ce a făcut să se creadă la început că pieriseră cu toții.

În astfel de împrejurări, nici Hunter, nici Summy Skim nu se mai gândeau la întâlnirea stabilită între ei doi. Afacerea se încheiașe *ipso facto*<sup>24</sup>, prin forță majoră.

Când cei doi texani ajunseseră la zăcăminte din Circle City, vara mai avea înainte aproape două luni. Așadar, ei reîncepură exploatarea părăsită la un moment dat. Hotărât lucru, nu fuseseră deloc inspirați când își cumpăraseră noul *claim*. Câștigurile nu depășeau cheltuielile, și dacă Hunter n-ar fi avut unele rezerve, el și oamenii lui s-ar fi aflat în mare încurcătură pe timpul iernii care se apropia.

De altfel, o împrejurare cu totul deosebită avea să-i elibereze de grija zilei de mâine.

Oamenii aceștia violenți nu semănau în jurul lor decât neînțelegeri și scandaluri. Cu nerușinata lor pretenție de a-și impune punctul de vedere față de toată lumea, de a nu respecta drepturile nimănui, de a se socoti pretutindeni niște cuceritori, ei își atrăgeau tot felul de încurcături. S-a văzut întorsătura pe care o luaseră lucrurile la *claim*-urile de pe Forty Miles Creek. Tot aşa s-a întâmplat și la Birch Creek. În lipsa străinilor, însăși compatrioții lor au fost siliți să le îndure violența și necinstea.

În cele din urmă, guvernul din Alaska trebui să facă ordine. Mai întâi a intervenit poliția, apoi justiția. În urma unei ciocniri cu reprezentanții autorităților, întreaga bandă a lui Hunter a fost arestată, condamnată la zece luni de detenție și zăvorâtă cum se cuvine în închisoarea din Circle City.

Problema locuinței și a hranei pe timpul iernii era dintr-o dată rezolvată pentru cei doi texani și acoliții lor. În schimb, Hunter și Malone fură lipsiți de plăcerile marilor orașe, astfel că cei doi gentlemeni nu se arătară toată iarna prin cazinourile din Skagway, Dawson sau Vancouvert.

Cât au stat la închisoare, Hunter și Malone au avut vreme să se gândească la viitor. Pedeapsa lor urma să ia sfârșit înainte de începutul verii. Ce vor face cu personalul pe care-l aveau, ce vor face ei însăși după aceea? Exploatarea de pe Forty Miles Creek era pierdută, cea de la zăcăminte din Circle City dădea rezultate foarte slabe, astfel că rezervele lor se vor topi curând, de nu vor pune mâna pe vreo afacere bună. Recrutați din ținuturi diferite, a căror poliție avea «cusurul» de a fi prea aspră cu netrebnicii, oamenii lor, o adunătură de indivizi numai buni de spânzurat, le erau foarte devotați. Orice poruncă le-ar da, va fi executată fără cărtire. Dar trebuiau să

le poruncească ceva, adică să aibă un plan, să aibă o întă. Vor ajunge să găsească această întă? Se va ivi oare prilejul să iasă din impasul în care intraseră în prezent? Acest prilej se ivi, și iată cum.

Printre deținuții cu care se aflau închiși, Hunter puseșe ochii pe un indian, pe nume Krarak, iar acesta, la rândul său, manifesta un interes deosebit pentru Hunter. Asemenea simpatii sunt foarte firești. Hoț la hoț trage. Cei doi bărbați erau făcuți să se înțeleagă și curând se statornici între ei o oarecare apropiere.

Krarak era în vîrstă de vreo patruzeci de ani. Îndesat, puternic, cu privirea crudă și chipul sălbatic, firea lui era pe placul lui Hunter.

Se născuse în Alaska și cunoștea bine ținutul pe care îl străbătuse din tinerețe. Ar fi fost o călăuză foarte bună și te-ai fi putut bizui pe inteligența lui, dacă înfățișarea pe care-o avea n-ar fi inspirat atâtă neîncredere. Neîncredere justificată, de altfel. Toți prospectorii la care fusese angajat aveau motive să se plângă de el, iar actuala lui întemnițare la Circle City era datorată unui furt important, săvârșit la exploataările de pe Birch Creek.

În prima lună, Hunter și Krarak păstrară unul față de celălalt o oarecare rezervă. Se studiau reciproc. Bănuind că indianul ar fi dorit să-i mărturisească ceva, Hunter aștepta ca acesta să se hotărască.

Și nu se înșela. Într-o zi, pentru a intra în problemă, Krarak îi vorbise despre peregrinările sale prin părțile necunoscute din nordul Americii, de pe vremea când servea drept călăuză agenților Companiei golfului Hudson prin regiunea scăldată de Porcupine River, situată între Fort Yukon, Fort Mac Pherson și Oceanul Arctic.

La început, indianul se mărgini la niște generalități și nu vorbi mai mult decât era nevoie ca să-i ațâțe lui Hunter curiozitatea, apoi, încetul cu încetul, se arăta mai limbuit.

— În Nord, aproape de ocean, se găsește aur din belșug, spuse el într-o zi. Nu peste mult timp, litoralul o să fie plin de prospectorii.

— Nu-i decât un lucru de făcut: să le-o luăm înainte, răsunse Hunter.

— Fără-ndoială, continuă Krarak. Dar trebuie să știi locurile pe unde se află zăcămintele.

— Tu le știi?

— Mai multe chiar. Dar ținutul e greu de străbătut... poți rătăci prin el luni de zile și să treci pe lângă *claim*-uri, fără să le vezi... Mai ales unul dintre ele, și ce mai *claim*!... Ah, de-aș fi liber!...

Hunter îl privi drept în față.

— Ce-ai face dacă ai fi liber? îl întrebă el.

— M-aș duce acolo unde pornisem când am fost arestat, răspunse Krarak.

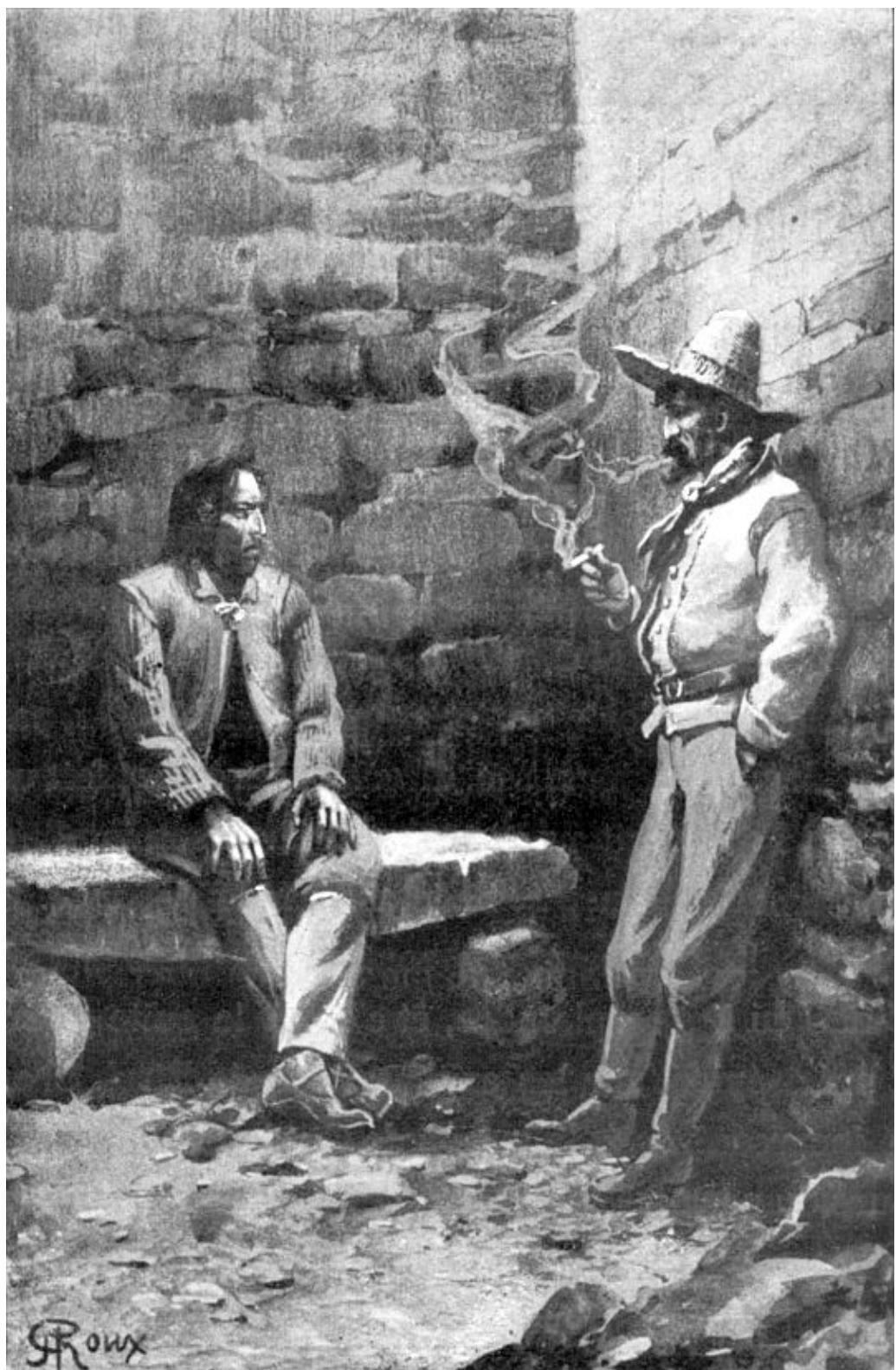
— Unde anume?

— Acolo unde aurul se adună cu roaba, spuse bombastic indianul.

Zadarnic îl asalta Hunter cu întrebările. Krarak nu mai adăugă nimic. Spusese destul pentru a stârni lăcomia interlocutorului său.

Încredințați că indianul cunoaște niște zăcăminte prin apropierea oceanului, Hunter și Malone se gândiră că trebuiau să-l facă pe acesta să le dezvăluie tot ce știa, în vederea campaniei apropiate. Au urmat apoi discuții nesfârșite, din care cei doi texani nu izbutiră să afle nimic în plus. Dacă indianul continua să-i asigure de existența terenurilor aurifere, păstra în schimb o tacere desăvârșită cu privire la locul exact în care se aflau.

Odată cu ultimele săptămâni din aprilie venise și sfârșitul unei ierni care fusese tot atât de aspră la Circle City ca și la Dawson. Deținuții o duseseră foarte greu. Hunter și acoliții săi așteptau cu nerăbdare să fie puși în



libertate, hotărâți să pornească îndată spre cele mai nordice meleaguri ale continentului american.

Aveau însă neapărată nevoie de sprijinul lui Krarak, și acesta părea dispus să li-l dea. Din nefericire, autoritatele din Alaska îl împiedicau să-și asculte pornirile inimii. Hunter și ai săi urmău să fie eliberați curând, dar nu la fel stăteau lucrurile cu indianul, pe care niște condamnări mai vechi ale justiției din țara lui de baștină îl sileau să rămână încă mulți ani în închisoarea din Circle City.

Mai exista și calea evadării. Nu era cu putință să fugă decât croindu-și o trecere pe sub unul din pereții curții interioare, care mărginea totodată și închisoarea, și orașul. Din interior, nu se putea săpa această deschidere fără a atrage atenția gardienilor. Dar din afară, pe timp de noapte și luând toate măsurile de prevedere, lucrul nu era greu de înfăptuit.

La rândul său, Krarak avea deci și el nevoie de sprijinul lui Hunter, între cei doi ticăloși se încheie repede târgul. După eliberare, Hunter îi va veni lui Krarak într-ajutor, iar acesta, odată scăpat, va intra în slujba texanului și-l va călăuzi la zăcăminteștiute de el, din nordul districtului Klondike.

La 13 mai, Hunter și banda lui își ispăsiseră pedeapsa. Indianului nu-i rămânea altceva de făcut decât să stea la pândă. Fiindcă nu era închis într-o celulă îi va fi ușor, când va sosi clipa, să părăsească dormitorul comun și să se strecoare pe sub zid, fără să-l vadă cineva.

Asta și făcu. Începând chiar din prima noapte, așteptă întins lângă zid până la ivirea zorilor.

Răbdarea îi era pusă la grea încercare. Niciun zgromot nu ajunse până la el, între apusul și răsăritul soarelui. Hunter și Malone încă nu putuseră intra în acțiune. Fiindu-le teamă că poliția ar avea proasta inspirație să se mire văzându-i că nu părăsesc imediat Circle City, socotiră că e mai bine să aștepte douăzeci și patru de ore. Uneltele nu le lipseau. Își regăsiseră târnăcoapele și cazmalele la hanul unde poposiseră înainte de a fi arestați, pe care-l păstrară ca domiciliu și la ieșirea din închisoare.

Târgușorul arăta de pe acum foarte însuflețit. Atrași de primăvara timpurie, prospectorii de pe cursul inferior al Yukonului începeau să dea năvală. Faptul acesta îi ajuta pe texani și banda lor să se piardă mai ușor prin multime.

În noaptea următoare, pe la ora zece, Krarak își reluă postul lângă zid. Întunericul era de nepătruns și dinspre nord sufla un vânt puternic.

Pe la unsprezece, cu urechea lipită de pământ, indianul crezu că aude cum se lucrează pentru eliberarea lui.

Nu se însela deloc. Hunter și Malone intraseră în acțiune. Săpau cu târnăcoapele o galerie pe sub zid, ca să nu fie nevoiți să-i urnească pietrele.

De partea lui, îndată ce recunoscuse locul ales, Krarak începu să râcâie pământul cu unghiile.

Nu s-a dat nicio alarmă. Gardienii n-au fost atrași de zgomot în curtea interioară. Vântul puternic îi făcea să stea în clădire, unde lipsa lui Krarak rămase nebăgată în seamă.

În sfârșit, puțin după miezul nopții, gaura era destul de mare pentru a trece prin ea un om de statură potrivită.

— Vino, spuse o voce, care era a lui Hunter.

— Nu e nimeni pe afară? întrebă Krarak.

— Nimeni.

Câteva minute mai târziu, indianul se afla în libertate.

Dincolo de Yukon, pe al cărui mal stâng se afla Circle City, se zărea o câmpie întinsă, acoperită încă de ultimele zăpezi ale iernii. Începuse dezghețul și pe fluviu pluteau sloiurile. O barcă n-ar fi putut să se aventureze printre ele, chiar dacă Hunter ar fi izbutit să-o aducă, fără a atrage atenția poliției.

Dar indianul nu era omul care să se lase oprit de asemenea piedici. Se va pricepe să sară de pe un sloi pe altul, până la malul drept. Odată ajuns acolo, toată câmpia i se deschidea în față. Când îi vor observa lipsa, el va fi departe.

Fugarul trebuia totuși să se facă nevăzut înainte de răsăritul soarelui. Așadar, n-avea niciun ceas de pierdut. Hunter îi spuse:

— Ne-am înțeles?

— Înțeles, răspunse Krarak.

— Unde ne vom întâlni?

— Așa cum am hotărât: la zece mile de Fort Yukon, pe malul stâng al lui Porcupine River.

Într-adevăr, aşa discutaseră între ei. Peste două-trei zile, Hunter și oamenii lui vor părăsi Circle City și se vor îndrepta spre Fort Yukon, aflat în aval în direcția nord-vest. De acolo, vor urca pe cursul lui Porcupine River către nord-est. În ceea ce-l privea pe indian, după ce va străbate Marele Fluviu, el se va îndrepta spre nord, în linie dreaptă, spre affluentul acestuia.

În clipa despărțirii, Hunter mai întrebă o dată:

— Totul e în ordine?

— Totul.

— Și ne vei călăuzi?... spuse Malone.

— Drept la zăcăminte.

Împotriva voinței sale, Hunter mai păstra o oarecare neîncredere.

— Acum pleacă, adăugă el. Și să știi că, dacă ne-ai înselat, n-o să ne scapi. Treizeci de oameni vor porni pe urmele tale și vor izbuti să te găsească.

— Nu v-am înselat, răspunse liniștit Krarak.

Întinzându-și brațul către nord, el adăugă:

— O avere, o uriașă avere ne aşteaptă pe toți acolo.

Indianul se apropiie de mal.

— Locul la care vă voi călăuzi nu-i doar un zăcământ, afirmă el solemn. Este o pungă de aur, mai degrabă un munte de aur. Nu va trebui să vă osteniți decât să vă umpleți cu el căruțele. Chiar de-ați fi o sută sau o mie, îmi veți putea lăsa partea mea fără să v-o micșorați pe a voastră.

Dintr-un salt, Krarak se avântă pe un sloi care fu îndată luat de curentul apei. După o clipă, Hunter și Malone îl văzură sărind de pe un sloi pe altul, îndepărându-se întruna către malul drept al fluviului, în câteva minute dispăruse în întuneric.

Texanii se întoarseră apoi la han, și chiar de a doua zi își începură pregătirile pentru marea campanie.

Se înțelege de la sine că evadarea indianului fu observată în zori. Dar cercetările poliției rămăseră fără niciun rezultat și de complicitatea lui Hunter n-a aflat nimeni.

Peste trei zile, împreună cu însotitorii săi, în total treizeci de oameni, acesta se îmbarca pe un șlep ce urma să coboare pe fluviu până la Fort Yukon.

Pe 22 mai, după ce s-au aprovizionat în acest târgușor și și-au încărcat bagajele pe o sanie trasă de un puternic atelaj de câini, caravana urcă spre nord-est, de-a lungul malului stâng al lui Porcupine River. Dacă indianul era punctual, aveau să-l întâlnească în aceeași seară.

— Numai să fie acolo, spuse Malone.

— Va fi, răspunse Hunter. Dacă a mințit, va veni de frică, iar dacă a spus adevărul, va veni din interes.

Într-adevăr, indianul se afla la locul stabilit și, sub îndrumarea sa, banda continuă să înainteze pe malul lui Porcupine River mergând spre pustiurile înghețate ale Extremului Nord.

## V

### *O lecție de box*

Așadar, în cartea vieții lui Summy Skim era scris că, după ce-l va însoții pe Ben Raddle în Klondike, o să-l însoțească în continuare și în ținuturile cele mai îndepărtate ale Americii de Nord. Rezistase cu dârzenie. Folosise toate argumentele împotriva acestei noi campanii. Dar, până la urmă, au fost de ajuns doar câteva cuvinte ale unei fetițe pentru a înfrângă în zece secunde nezdruncinata lui hotărâre.

La drept vorbind, nu cumva își dorise această înfrângere? Ar fi avut oare Summy Skim curajul să apuce pe drumul spre Montreal fără Ben Raddle, sau răbdarea de a-l aștepta în condițiile unui oarecare confort la Dawson? Nimic nu poate fi mai îndoelnic.

În orice caz, aceste întrebări vor rămâne pentru totdeauna fără răspuns, de vreme ce Summy avea să-l însoțească, negreșit, pe vărul său în cucerirea lui Golden Mount.

«Dacă te-ai lăsat înduplecăt o dată, își spunea el, ești obligat să te lași mereu. Nu pot îvinui pe nimeni altul decât pe mine!... Ah, Green Valley, Green Valley, cât ești de departe!»

Mai trebuie să spunem că numai de formă și pentru a nu se dezminți își exprima Summy în sinea lui asemenea păreri de rău? Ce-i drept, Tânjea mereu după Green Valley. Dar ceva, nici el nu știa ce, îi făcea inima să tresalte. Se simțea vesel și zglobiu ca un copil, iar perspectiva unei călătorii, în realitate destul de tulburătoare, nu-i pricinuia o teamă adevărată. Desigur, numai vânătoarea îi putea stârni bunului Summy asemenea înclinații către aventură.

Datorită primăverii timpurii, Cercetașul se întoarse la Dawson City încă din primele zile ale lui mai. Traversarea Chilkoot-ului, navigația pe lacuri și pe Lewis River s-au putut efectua mai devreme și în condiții mai bune ca de obicei. După cum se înțelesese cu opt luni în urmă, Bill Stell venea să se pună la dispoziția celor doi veri pentru a-i conduce înapoi la Skagway, de unde vaporul i-ar fi dus la Vancouver.

Bill Stell nu se arăta prea uimit aflând că planurile lui Ben Raddle se schimbaseră în asemenea măsură. Știa prea bine că cine pune piciorul în Klondike riscă să prindă rădăcini acolo. Dacă inginerul nu era chiar în acest stadiu, nu părea nici grăbit să-și facă bagajele pentru întoarcerea la Montreal.

— Așa stau lucrurile?... îl întrebă Cercetașul pe Summy.

— Precum vezi, dragă Bill. Doar atât i-a răspuns Summy.

Totuși, acesta se arăta mai puțin zgârcit la vorbă când află că Bill Stell se învoise să-i însotească în noua campanie. Își exprimă bucuria pricinuită de această hotărâre printr-un potop de cuvinte.

Într-adevăr, ideea era foarte bună. Ben Raddle avea dreptate când socotise că nu poate găsi un sprijin mai sigur decât cel al Cercetașului, și, ca să-l convingă, îi împărtășise adevăratul țel al expediției. Taina francezului Jacques Ledun, pe care o păstrase cu atâta strășnicie față de toată lumea, această taină, cunoscută până atunci doar de Summy Skim și verișoarele Edgerton, el i-o dezvăluia fără șovăire lui Bill Stell, în care avea deplină încredere.

La început, acesta nu voia să credă în existența lui Golden Mount. Mai auzise el legenda asta și socotea că nu e cazul să i se acorde nici cel mai mic credit. Dar, după ce îi povestise Ben Raddle despre Jacques Ledun, după ce îi arătase harta unde era însemnat Vulcanul de Aur, Cercetașul se arăta mai puțin neîncrezător. Puțin câte puțin, convingerea inginerului îl molipsi și pe el.

— În fine, Cercetașule, încheie Ben Raddle, acolo se află niște bogății nemăsurate, nu mai încape îndoială. Dacă am izbutit să te conving, de ce n-ai veni și dumneata cu noi, să-ți iezi partea de câștig?

— Îmi propuneți să vă însوțesc la Golden Mount? stăruí Bill Stell.

— Nu numai atât, Cercetașule, vrem să ne și călăuzești. N-ai fost dumneata și prin regiunile din Nord? Dacă expediția dă greș, îți voi plăti bine serviciile; dacă izbutește, de ce să nu-ți afunzi și dumneata mâinile în acest seif vulcanic?

Oricât de chibzuit ar fi fost, bunul Cercetaș simți că-și pierde tăria. Nicicând nu mai întâlnise un asemenea prilej!

Ceea ce-l speria, totuși, era lungimea călătoriei. Cel mai bun itinerariu reprezenta o linie frântă care trecea prin fortul Mac Pherson, unde mai

fusese el pe vremuri, iar distanța ce o aveau de străbătut depășea șase sute de kilometri.

— Aproape tot atâta desparte Skagway-ul de Dawson City, observă inginerul. Doar asta nu te-a speriat niciodată.

— Fără-ndoială, domnule Raddle. Ba voi mai adăuga că drumul e mai puțin anevoios între Dawson City și fortul Mac Pherson. Dar, dincolo de el, până ajungi la gurile lui Mackenzie, s-ar putea ca lucrurile să stea altfel.

— De ce să punem răul înainte? răspunse Ben Raddle. În definitiv acești șase sute de kilometri ar putea fi parcursi într-o lună de zile.

Într-adevăr, era posibil, cu condiția să nu se ivească niciuna din situațiile neplăcute, atât de frecvente la aceste latitudini ridicate.

Bill Stell șovăia.

Dar nu pentru multă vreme. La stăruințele lui Ben Raddle se adăugă și cele ale lui Neluto, bucuros că-și



revede șeful, ale lui Summy Skim, care susținu același lucru cu o elocință deosebită, ale Janei Edgerton, care se dovedi foarte convingătoare. Toți aveau dreptate să insiste; călătoria fiind oricum hotărâtă, sprijinul Cercetașului devinea foarte prețios și le mărea sorții de izbândă.

La rândul său, Neluto era grozav de încântat de această expediție, căreia nu-i cunoștea adevăratul scop. Ce străsnice vânători trebuie că ofereau ținuturile aceleia, abia umblate până atunci!

— Rămâne de văzut cui vor fi oferite aceste vânători, observă Summy Skim.

— Păi... nouă, răspunse Neluto, uimit de observație.

— Numai să nu fim noi cei vânați! adăugă Summy, arătându-i astfel lui Neluto că și-a ales prost clipa în care să se arate atât de categoric afirmativ.

Într-adevăr, ținuturile nordice sunt străbătute în timpul verii de bande de aventurieri de la care nu te poți aștepta la nimic bun și cu care agenții Companiei golfului Hudson au avut mult de furcă.

Pregătirile se terminară repede. Gata oricând să plece cu oamenii săi, la nord ca și la sud, Cercetașul își procură cu ușurință materialul necesar: căruțe, o barcă demontabilă, corturi, atelaje de catâri, a căror hrană era asigurată de câmpurile înverzite, și ca atare mai potrivîți decât câinii. În privința alimentelor, fără să mai punem la socoteală ceea ce le va produce vânatul și pescuitul, nu le-a fost greu să și le asigure pentru mai multe luni, întrucât, după restabilirea comunicațiilor cu Skagway și Vancouver, Dawson City fusese de curând aprovisionat de către societățile ce deservesc zăcămintele din Klondike. Nu lipseau nici munițiile, și de va fi cazul să se facă uz de carabine, acestea nu vor rămâne mute.

Sub conducerea lui Bill Stell, din caravană urmau să facă parte cei doi veri, Jane Edgerton, Neluto cu brișca și calul său, Patrick Richardson, nouă canadieni care lucraseră la 129 și șase din serviciul Cercetașului, în total douăzeci și una de persoane. Numărul acesta restrâns de prospectori va fi suficient pentru exploatarea lui Golden Mount, întrucât, după spusele lui Jacques Ledun, nu trebuiau decât să adune pepitele îngrămădite în craterul stins al vulcanului.

S-au depus atâtea străduințe pentru pregătirea acestei campanii, al cărei scop nu-l cunoșteau decât Ben Raddle, Summy Skim, Jane Edgerton și Cercetașul, încât plecarea s-a putut fixa pentru data de 6 mai.

N-o să ne mire faptul că, înainte de a părăsi Dawson City, Ben Raddle voi să se informeze pentru ultima oară despre situația *claim*-ului de pe Forty Miles Creek. El le porunci șefului de echipă și lui Neluto să se ducă la locul pe care se afla odinioară moștenirea unchiului Josias.

Situația era neschimbată. *Claim*-ul 129, la fel ca 131, la fel ca multe alte *claim*-uri de o parte și de alta a frontierei, erau în întregime sub apă. Râul, cu o lățime dublă de pe urma cutremurului, își urma cursul obișnuit. Ca să-l întorci, să-l faci să intre în vechea lui matcă, ar fi fost probabil cu neputință și, în orice caz, necesita o muncă atât de uriașă, de costisitoare, încât nimeni nu se gândeau la aşa ceva. Lorique reveni la Dawson convins că orice nădejde de a mai exploata vreodată aceste zăcăminte trebuia părăsită.

Pregătirile se încheiară pe 5 mai. După-amiaza, Summy Skim și Ben Raddle făcură un drum până la spital, pentru a-și lua rămas bun de la Edith și de la doctor.

Le întâlniră mai întâi pe cele două fete, care își petreceau împreună această ultimă zi. Edith se arăta liniștită și senină ca întotdeauna. Oare ce gândeau despre această călătorie? Greu de ghicit.

Când Ben Raddle o întrebă ce părere are despre planul lor, ea îi răspunse:

— Fiecare își trăiește viața aşa cum crede de cuviință. Totul e ca ceea ce faci să fie bine făcut.

Discuția se prelungi vreme de două ceasuri. Lucru curios, ea se purta aproape numai între Summy și Jane. Pe măsură ce timpul înainta, Ben Raddle și Edith devineau tot mai tăcuți, de parcă același gând le-ar fi apăsat tot mai mult sufletul.

Când sosi clipa despărțirii, Summy Skim puse vesel capăt întrevederii:

— Deviza noastră e: să nu-ți faci sânge rău. Așadar, să fim veseli. Ne vom întoarce înainte de sosirea iernii, încovoați sub povara pepitelor!

— Să te audă Dumnezeu, șopti Ben Raddle, ostenit parcă, în vreme ce-i întindea Edithei mâna pe care aceasta i-o strânse în tăcere.

După ce închiseră ușa în urma lor, ducându-se să-l vadă și pe doctorul Pilcox, Summy îl luă la rost pe vărul său, întrebându-l:

— Ce te-a apucat? S-ar zice că și s-au încercat corăbiile, iar domnișoara Edith pare și ea la fel de plouată. Asta aşa, ca să prinDEM curaj! Nu cumva călătoria a încetat să te mai intereseze?

Ben Raddle se strădui să-și alunge gândurile triste.

— Glumești! spuse el.

Cât despre doctorul Pilcox, iată cum vedea el lucrurile:

— O să faceți o călătorie minunată, deoarece ținuturile acelea trebuie să fie și mai încântătoare decât cele de aici, din Klondike, unde totuși nu-i deloc rău! Apoi, dacă ați fi pornit spre sud, ar fi însemnat să vă întoarceți la Montreal și nu ne-am mai fi revăzut niciodată. Pe când aşa, când vă veți întoarce de acolo, ne vom întâlni din nou la Dawson.

Ben Raddle își sfârși ziua într-o ultimă consfătuire cu Lorique. Din fericire, Summy habar n-avea de ceea ce și-au spus cei doi interlocutori, căci tare s-ar mai fi necăjit de-ar fi cunoscut adevărata stare de spirit a vărului său.

În cursul lungilor discuții purtate vreme de luni de zile cu șeful de echipă canadian, de bună seamă că inginerul fusese cuprins de această febră a aurului, de care se temea atâtă Summy. Căutător de aur înversunat, care-și încchinase întreaga viață prospecțiunilor, încetul cu încetul, Lorique izbutise să-i insuflé această pasiune și lui Ben Raddle. Slujitorul își molipsise treptat stăpânul și acesta ajunsese să nu mai aibă alt țel în viață decât descoperirea și exploatarea de filoane și nisipuri aurifere. În sinea lui, amânase întoarcerea la Montreal pentru un viitor îndepărtat. Toată atenția îi era îndreptată numai asupra ținutului Klondike, izvor nesecat de emoții, foarte apreciate de jucătorul ce dormita în el.

Ben Raddle hotărâse ca Lorique să nu facă parte din expediția ce urma să pornească spre Nord. El va rămâne la Dawson, având sarcina de a se ține la curent cu toate evenimentele legate de exploatarea auriferă. În felul acesta, dacă s-ar ivi o afacere bună, el ar avea posibilitatea să intre în acțiune.

Lucrurile fiind astfel rânduite, caravana părăsi orașul Dawson a doua zi, la cinci dimineața, prin cartierul de sus, de pe malul drept al râului Klondike, și se îndreptă spre nord-est.

Vremea era cum nu se poate mai bună, cerul senin, vântul slab, temperatura de plus cinci-șase grade. Zăpada se topise aproape în întregime, iar pe pământul acoperit de ierburi nu mai rămăseseră decât rare pete de un alb strălucitor.

E de prisos să adăugăm că itinerarul fusese stabilit cu multă grijă. Cercetașul mai străbătuse drumul de la Dawson City la fortul Mac Pherson și te puteai încredе în memoria lui.

De altfel, regiunea pe care o aveau de străbătut era destul de netedă, brăzdată doar de câteva râuri, la început afluenți sau subafluenți ai lui

Klondike River, apoi, dincolo de cercul polar, de afluenții sau subafluenții lui Peel River, care trece pe la poalele Munților Stâncosi, înainte de a se vărsa în Mackenzie.

Cel puțin în această primă parte a călătoriei, între Dawson City și fortul Mac Pherson, drumul nu prezenta cine știe ce greutăți. După topirea ultimelor zăpezi, râurile coborau acum cu debitul cel mai scăzut; erau ușor de trecut și aveau suficientă apă pentru nevoiele caravanei. Abia după ce vor ajunge la Peel River vor hotărî în ce fel se va desfășura ultima parte a călătoriei.

Grație omenescului fenomen de autosugestie, toți, în afară poate de Summy Skim și Patrick Richardson, porneau plini de nădejde în succesul expediției. Summy Skim se mulțumea să nu-și exprime nicio părere și să nu se gândească nici o clipă la scopul călătoriei. După o lungă și zadarnică împotrivire, el pornea bucuros la drum, cuprins de o inexplicabilă bună dispoziție.

Cât despre Patrick, nici el nu-și mărturisea părerile, admitând că ar fi fost în stare să aibă vreuna. În ajunul plecării, Jane îi spuse:

— Patrick, mâine plecăm.

— Bine, domnule Jean, răspunsese credinciosul uriaș, care părea să nu-și fi dat seama că Tânărul său stăpân se preschimbase în fată.

Celorlalți, adică celor care cunoșteau secretul: Ben Raddle, Jane Edgerton și Bill Stell, nici nu le trecea prin gând să pună la îndoială existența lui Golden Mount și a comorilor lui. Restul participanților îi urmau încrezători, știind numai că merg spre Nord să facă prospecțiuni, dar îmbătați cu toții de un optimism fără motiv, bucurându-se anticipat de izbândă. Meseria lui Ben Raddle făcea minuni. Se șușotea că Cercetașul îi vânduse «un pont» și că se îndreptau cu pași siguri către niște bogății fabuloase, pe care inginerul se va prindea să le smulgă pământului dintr-o singură lovitură.

În această dispoziție fericită, părăsiră Dawson City. La ieșirea din oraș, brișca condusă de Neluto, în care se aflau cei doi veri și Jane Edgerton, porni la început cu mare viteză; dar trebui să încetinească după puțină vreme, pentru ca atelajele de catâri, împovărate cu materiale și alimente, să poată ține pasul cu ea. Cu toate acestea, primele etape au putut fi străbătute fără prea multă osteneală pentru oameni și animale, deoarece câmpia netedă prin care treceau era lesne de parcurs. Adesea, pentru a ușura catârii, oamenii mergeau pe jos o parte din drum. Ben Raddle și Cercetașul

discutau atunci despre problema care le stăpânea gândurile. Summy Skim și Neluto hoinăreau în dreapta și-n stânga, și pentru că se găsea vânat din belșug, nu-și iroseau zadarnic praful de pușcă. Apoi, înainte de lăsarea nopții, destul de târzie în acest anotimp și la această latitudine, se organiza tabăra până a doua zi.

Pe data de 16 mai, la zece zile după plecarea din Dawson City, caravana trecu cercul polar, puțin mai departe de paralela șaizeci și șase. Nicio întâmplare neprevăzută nu se ivise în această primă parte a drumului. Nu întâlniseră nici bandele acelea de tâlhari pe care agenții Companiei golfului Hudson încă le mai fugăreau, împingându-le spre vest.

Vremea era frumoasă, toți erau sănătoși. Oamenii, puternici, deprinși cu oboseala, nu păreau să se resimtă de pe urma călătoriei. Animalele își găseau hrana din belșug prin păsunile înverzite. Cât despre tabăra de noapte, izbuteau întotdeauna s-o așeze în apropierea unui râu cu apă limpă, la marginea pădurilor de mesteceni, de plopi și de pini, care se întindeau cât vedea cu ochii către nord-est.

Încetul cu încetul, ținutul își schimba înfățișarea. Acum, la răsărit se profila în zare lanțul Munților Stâncosi. În această parte a Americii de Nord încep primele lor ondulații care se prelungesc apoi, din ce în ce mai înalte, pe aproape toată lungimea noului continent.

La câțiva kilometri după cercul polar, caravana a fost nevoită să treacă prin vad, nu departe de izvor, un râu care se îndrepta spre nord-vest și se vărsa în Porcupine River.

Atât datorită rețelei de ape cât și neregularității solului, la nord de acest râu drumul devine destul de anevoie, și dacă Neluto n-ar fi mânat brișca cu deosebită grijă, osia și roțile ei s-ar fi sfărâmat de nenumărate ori.

De altfel, nimeni nu se mira de asemenea greutăți. Prin ținutul acela îndepărtat, nu te puteai aștepta să găsești drumuri pavate, mărginită de felinare. Doar Bill Stell, care mai străbătuse cândva aceeași cale, se arăta oarecum surprins.

Într-o zi, în timp ce caravana înainta printr-un defileu îngust, el spuse:

— Acum douăzeci de ani, când am trecut pe aici, drumul nu mi s-a părut atât de prost.

— Și totuși cred că a rămas neschimbat, răspunse Summy Skim.

— Poate că asta se datorează asprimii iernii trecute.

— Aşa bănuiesc şi eu, domnule inginer, răspunse Cercetaşul. Gerurile au fost atât de năprasnice, încât îngheţul a crăpat adânc pământul. De aceea, vă recomand să luaţi seama la avalanşe.

Într-adevăr, ele s-au produs în două-trei rânduri. Blocuri uriaşe de cuarţ şi de granit, dislocate prin infiltrarea apei, se prăvăliră pe maluri, smulgând copaci aflaţi în calea lor. Puţin a lipsit ca una dintre căruţe să nu fie distrusă de aceşti bolovani.

Timp de două zile etapele au fost tare anevoie oase, iar lungimea lor sub media de până atunci. De aici, întârzieri împotriva cărora Ben Raddle tuna şi fulgera, dar pe care Summy Skim le primea cu calmul unui filosof.

Pe el nu aurul îl atrăgea. De vreme ce trebuise să renunţe la întoarcerea în ţări mai blânde, mai bine să-şi petreacă timpul călătorind, decât altfel. Şi apoi, trebuia să recunoască faţă de el însuşi că se simtea foarte fericit.

— E de-a dreptul uimitor Ben acesta, iî spunea Summy uneori Janei Edgerton. Parcă-i turbat.

— Deloc, răspundeau Jane. Se grăbeşte, astă-i tot.

— Se grăbeşte? De ce să se grăbească? Întotdeauna strică farmecul prezentului cu grijile lui pentru viitor. Eu unul nu-mi fac probleme şi iau lucrurile aşa cum sunt.

— Bine, dar domnul Raddle are o ţintă. Se îndreaptă spre Golden Mount, iar drumul pe care trebuie să-l străbată până la el nu-l interesează câtuşi de puţin, nu-i decât un mijloc de a ajunge acolo.

— Dacă există Golden Mount, răspunse Summy Skim, se va afla în acelaşi loc peste cincisprezece zile, ca şi peste opt. Nădăduiesc, de altfel, că ne vom îngădui o odihnă binemeritată la Fort Mac Pherson. După asemenea mărşăluială, avem şi noi dreptul să ne întindem într-un pat.

— Dacă la fortul Mac Pherson or exista hanuri!

Întrebă, Cercetaşul răspunse că nu există.

— Fort Mac Pherson nu-i decât un post întărit, pentru agenţii Companiei. Dar au acolo nişte camere.

— Dacă au camere, înseamnă că au şi paturi, constată Summy Skim, şi n-am să mă supăr deloc dacă-mi voi întinde în ele oasele vreo două-trei nopţi bune.

— Să ne vedem mai întâi acolo, îl întrerupse Ben Raddle, şi să nu ne pierdem vremea cu halte de prisos.

Caravana înainta deci atât de repede cât îi îngăduiau cotiturile și piedicile de prin defileuri; dar, cu toate îndemnurile lui Ben Raddle, îi trebui aproape o săptămână ca să străbată regiunea muntoasă până la Peel River.

Ajunseră la el și, fără nicio zăbavă, traversară acest important affluent al lui Mackenzie, ajutându-se de ultimele sloiuri ce pluteau în urma dezghețului. Înainte de căderea noptii, materialul și oamenii trecuseră fără niciun accident pe malul drept și tabăra fusese așezată la marginea apei, sub bolțile unor uriași pini marini. După instalarea corturilor se îndeletniciră cu pregătirea mesei de seară, aşteptată întotdeauna cu nerăbdare.

Dar fusese scris ca ziua să nu se sfârșească fără o întâmplare dramatică. Abia se instalaseră, când unul dintre canadienii care coborâse puțin mai în aval se ivi alergând, cu chipul schimonosit de groază.

— Alarmă!... Alarmă!... strigă el, de îndată ce se apropiie.

Se ridicără toți, de-a valma. Numai Summy Skim, ca un adevărat vânător ce era, avu prezența de spirit să-și ia carabina. Într-o clipă, el se afla în picioare, înarmat, gata să ochească.

— Bandiți? întrebă el.

— Nu, răspunse Bill Stell, niște urși.

Într-adevăr, pe urmele fugărilui se arăta un trio de urși nemaipomenit de mari, din specia grizzli, care sălășluiesc de obicei prin trecătorile Muntilor Stâncosi.

Să fi fost urșii întărâtați de foame? Tot ce se poate, dacă te luai după răgetele lor cumplite, care izbutiră să însăşimânte animalele de la atelaje.

Învălmășeala deveni și mai mare, astfel că cei trei urși ajunseră în mijlocul taberei înainte să se fi luat cea mai mică măsură de apărare.

Din întâmplare, în primul plan se afla Jane Edgerton. Ea încercă să dea înapoi, să o ia la fugă, dar era limpede că nu va avea timp. Dintr-un salt, Summy se așeză în fața tinerei și, ducându-și carabina la umăr, trase în două rânduri, o lovitură după alta.

Summy nu-și greșea niciodată ținta. Cel puțin asta era pretenția lui, care se adeveri o dată în plus. Doi urși, loviți drept în inimă, se prăbușiră la pământ, ca să nu se mai scoale niciodată.

Mai rămânea cel de al treilea. Fără să-i pese de uciderea semenilor lui, animalul se aprobia în goana mare. Într-o secundă avea să-l apuce în strânsoarea temutelor lui gheare pe nefericitul Summy, acum dezarmat.

Aesta, hotărât să-și vândă pielea cât mai scump, apucă arma de țeavă și, transformând-o în măciucă, aşteptă curajos.

Deodată, ursul se cătină. Atacat dintr-o parte, fu nevoie să țină piept unui nou potrivnic, care nu era altul decât Patrick Richardson. Lipsit de alte arme în afara celor cu care îl înzestrase natura, irlandezul sărise la încăierare și, după cele mai corecte reguli ale luptei, aplicase în soldul drept al ursului o lovitură magistrală de picior, care frânsese avântul sălbaticiei fiare.

Ursul făcu un sfert de rotire pe loc și, sfâșiiind văzduhul cu un răget înfiorător, se năpusti asupra celui ce îndrăznise să-l înfrunte. Spectatorii acestei scene fulgerătoare scoaseră un strigăt de groază. Numai Patrick, ghemuit pentru atac, nu vădea nicio emoție.

Spectacolul era într-adevăr frumos: de o parte, un animal uriaș, cuprins de o aprigă mânie, năpustindu-se cu orbirea brutei, având gheare ascuțite și colți amenințători; de cealaltă parte, un exemplar fizic foarte izbutit al speței omenești, la fel de mare, la fel de puternic ca și însăimântătorul său dușman, fără-ndoială mai slab înarmat, dar înlocuind inferioritatea armelor sale naturale cu flacăra inteligenței – oricât de modest era locul purtătorului ei pe scara intelectului – această flacără ce constituie numai privilegiul speței umane.

Ai fi zis că retrăiești o scenă din timpurile preistorice, când primii noștri strămoși au trebuit să cucerească pământul necunoscut și potrivnic, doar prin forța brațelor.

Și de data aceasta, inteligența avea să triumfe. Chiar în clipa în care ursul urma să-l înăbușe pe Patrick între labele sale păroase, brațul irlandezului se întinse iute ca fulgerul și pumnul său lovi cu puterea unei catapulse în botul adversarului.

Lovitura fusese grozavă. Ursul se cătină pe labele dinapoi și căzu pe spate.

Patrick râse pe sub mustață și aşteptă neclintit un nou atac.

Aesta nu se lăsa mult așteptat. Îndată după cădere, ursul se ridică, cu botul însângerat. Turbat de furie, se năpusti orbește asupra dușmanului său.

Patrick nu-și pierdu firea. Alegând momentul potrivit, lovi de astă dată cu amândoi pumnii. Izbi întâi cu stângul, și-i plesni animalului un ochi, apoi cu dreptul, peste bot, atât de strașnic încât țâșni săngele și se auzi zgometul sec al colților sfărâmați.

Ursul căzu din nou pe spate și din nou Patrick îl aștepta generos să se pună pe picioare, înainte de a relua jocul. Nici într-o partidă de lupte romane nu s-ar fi putut proceda mai cinstit.

De altfel, ursul se ridică acum mai încet decât la prima cădere. În sfârșit se îndreptă, dar apoi se aşeză greoi pe fund. Stătea nemîșcat, încetase să ragă. Descumpănit, își freca cu laba ochiul spart, în vreme ce cu limba lui groasă își lingea botul însângerat.

Plictisit de așteptare, cu pumnul gata de atac, Patrick făcu un pas înainte și ursul unul înapoi. Irlandezul înainta un al doilea pas, apoi al treilea, iar ursul dădu înapoi tot pe atât. Această urmărire continuă vreme de trei minute, spre marea uimire a spectatorilor.

Nerăbdător, Patrick grăbi lucrurile. Plictisit să-și tot aștepte dușmanul în retragere și înțelegând necesitatea unei arme de aruncat, el se aplecă să ia o piatră și s-o arunce în animal ca să-l provoace, gândind că în felul acesta se va relua lupta.

Dar nu se întâmplă nimic. Văzând mișcarea irlandezului, ursul nu aștepta urmarea. Era limpede că lecția îi ajunsese și că-și promise porția. Așezându-se în patru labe, el începu să bată încet în retragere și se îndepărta cu un aer plouat, cu dosul contractat de frică, aruncând cu singurul ochi ce-i rămăsesese o privire sfioasă către învingătorul său.

După câteva minute, se făcuse nevăzut în desisul pădurii.

Un hohot de râs, însotit de un ropot de aplauze, salută acest deznodământ neașteptat. Toți se adunară în jurul lui Patrick și-l felicită.

— Îți mulțumesc, Patrick, spuse călduros Summy Skim, strângând cu putere mâna salvatorului său.

— Da, îți mulțumesc, îi repetă și Jane uriașului. Îți mulțumim și te felicită.

Patrick păru că nici nu bagă de seamă prezența lui Summy. Se întoarse către Tânăra lui stăpână, singura ființă din lume care conta pentru el.

— N-aveți de ce, spuse el cu modestie. Vedeți dumneavoastră, domnule Jean, fiara asta nu știe să boxeze.

## VI

*Se ajunge la țintă*

Situat aproape la  $135^{\circ}$  longitudine vest și  $67^{\circ}$  latitudine, fortul Mac Pherson era pe vremea aceea cel mai nordic post pe care-l avea Compania

golfului Hudson în America de Nord. El dirija întreg teritoriul scăldat de numeroase brațe ce se ramifică din estuarul lui Mackenzie până la vărsarea în Oceanul Arctic. Acolo își reîmprospătau proviziile vânătorii de blănuri și tot acolo se adăposteau ei împotriva bandelor de aventurieri ce rătăceau prin câmpiile din nordul Canadei.

Acest fort, clădit pe malul drept al lui Peel River, căuta, pe cât era cu putință, să țină legătura cu fortul Good Hope, așezat în amonte pe malul lui Mackenzie. Grămezile de blănuri erau cărate de la unul la celălalt, pentru a fi apoi transportate, sub pază bună, în antrepozitul central al companiei.

Fortul Mac Pherson este alcătuit dintr-o magazie foarte mare, deasupra căreia se află biroul agentului șef, cel al subalternilor săi și o încăpere cu paturi de campanie, în care pot dormi vreo douăzeci de persoane. Jos se află niște grajduri unde se adăpostesc atelajele de cai și de catâri. Pădurile învecinate pun la îndemână combustibilul necesar pe timpul gerurilor aspre ale iernii polare.

Lemnul nu lipsește și nu va lipsi încă mulți ani de acum încolo. Cât despre hrană, ea este asigurată permanent de către serviciile de aprovizionare ale companiei, vânatul și pescuitul contribuind din belșug la completarea rezervelor.

Fortul Mac Pherson este comandat de un agent-șef, având în subordine douăzeci de bărbați, originari din Canada și Columbia britanică, adevărați soldați supuși unei discipline severe. Viața lor nu-i deloc ușoară, dacă ne gândim la asprimea climei și la veșnica primejdie de a fi atacați de bandele de aventurieri ce rătăcesc prin aceste întinderi pustii. De aceea, rastelurile de arme sunt pline de carabine și revolvare, iar compania are grija să reînnoiască în permanentă rezerva de muniții, astfel încât postul să nu ducă niciodată lipsă de ele. Când expediția lui Ben Raddle ajunse la fortul Mac Pherson, agentul șef și oamenii săi tocmai trecuseră printr-o stare de alarmă. Cu câteva zile în urmă, în dimineața de 25 mai, omul de pază semnalase apropierea unui grup alcătuit din treizeci-patrizeci de oameni, printre care mai mulți indieni, ce urcau pe malul drept al lui Peel River.

Așa cum se obișnuiește în astfel de împrejurări, poarta fortului Mac Pherson fu bine zăvorâtă. Nu s-ar fi putut pătrunde în incintă decât sărind pe deasupra zidurilor.

Odată ajunși în fața porții, unul dintre ei, care părea a fi conducătorul, ceru să fie lăsați să intre. Agentul șef urcă atunci pe creasta zidului și

cercetă oaspeții aduși de întâmplare. S-ar zice că cele constatare nu i-au fost pe plac și că trupa i s-a părut suspectă, fiindcă le-a răspuns că nimici nu va pătrunde în interiorul fortului.

Cele ce urmară dovediră că hotărârea lui a fost înțeleaptă. Îndată izbucnii un potop de înjurături și amenințări. După accent, agentul șef își dădu seama că, în afară de indieni, în bandă se aflau și niște sud-americani, porniți pe violență.

Aventurierii nu se mărginiră doar la vorbe. Ei trecu să la fapte. Fie pentru a-și face rost de provizii, fie pentru a pune stăpânire pe fortul Mac Pherson, punct de sprijin foarte important, care conduce activitatea la gurile lui Mackenzie, ei încercără să forțeze poarta. Aceasta rezista, și după o salvă a celor din post, care răni câțiva oameni, asediatorii se îndepărta către nord-vest, nu înainte de a trage cu carabinele în agenții companiei, scăpați din fericire nevătămați.

De atunci, temându-se de un nou atac, garnizoana din fortul Mac Pherson se afla zi și noapte în stare de alarmă. Și oare n-avea temei să se felicite pentru această vigilență, când, peste cinci zile, la 30 mai, semnală o nouă trupă ce se îndrepta tot spre fort, coborând pe malul drept al apei?

Care nu le-a fost uimirea celor din caravana Cercetașului, căci despre ea e vorba, văzând că se ivesc pe curtină vreo doisprezece oameni înarmați, care le porunciră să plece.

Au trebuit să parlamenteze.

Agentul șef își dădu în cele din urmă seama că are de-a face cu niște canadieni, și, din fericire, se întâmplă să-l fi cunoscut și pe Bill Stell, de pe vremea când serviseră împreună în armata Dominionului. Îndată, poarta fortului Mac Pherson se deschise larg și caravana pătrunse în curtea interioară, unde i se făcu o primire foarte bună.

Agentul șef se socoti dator să-și justifice purtarea ce o avusese la apropierea grupului de străini. Le povesti că o bandă de sud-americani și de indieni făcuse o demonstrație dușmănoasă în fața fortului, cu câteva zile înainte, că încercase să pătrundă înăuntru cu forță și că a fost necesar să-i alunge cu focuri de carabină. Ce urmăreau oare vagabonziii ăștia? Nu se știa. După asemenea ciocnire, neîncrederea celor din garnizoană era îndreptățită.

— Și ce s-a întâplat cu banda aceea? întrebă Cercetașul.

— Văzând că nu le-a izbutit lovitura, au plecat mai departe.

— În ce direcție?

— Spre nord-vest.

— De vreme ce noi ne îndreptăm spre nord, este foarte probabil că nu vom da ochii cu ei.

— V-o doresc, încuviință agentul șef, căci mi-a făcut impresia unei adunături de cea mai proastă speță.

— Încotro ar putea să se îndrepte? întrebă Summy Skim.

— Fără-ndoială în căutarea unor noi zăcăminte, dat fiind că purtau cu ei materiale de prospectare.

— Ați auzit că s-ar găsi zăcăminte prin partea locului? întrebă Ben Riddle.

— De bună seamă că există, răsunse agentul șef. Nu trebuie decât să le descoperi.

Agentul șef nu știa mai mult. Nu pomeni nicio vorbă despre Golden Mount, deși trebuie că nu se afla prea departe de fortul Mac Pherson.

Lui Ben Raddle îi părea bine. Prefera ca nimeni să nu cunoască taina lui Jacques Ledun. Dimpotrivă, lui Summy Skim, care se îndoia și acum de existența Muntelui de Aur, faptul îi dădu de gândit. Ca să fie cu cugetul împăcat, el îl întrebă pe agentul șef dacă existau prin Nord niște vulcani. Acesta îi răsunse că n-a auzit niciodată vorbindu-se despre aşa ceva și răspunsul spori mai mult neîncrederea lui Summy.

Cercetașul se mărgini să-i spună fostului său camarad că expediția lor pornise în căutarea unor pământuri aurifere, spre gurile lui Mackenzie. Mai adăugă că, după ce mășăluiseră o lună întreagă, ei ar fi bucuroși să se odihnească două-trei zile la fortul Mac Pherson, dacă li s-ar da încuviințarea.

Cererea lui Bill Stell fu repede acceptată. De altfel, în perioada aceea, în fort se afla doar mica garnizoană reglementară. Vânătorii urmau să sosească abia peste o lună. Așadar, era destul loc și caravana se instală în voie, fără a le pricini gazdelor niciun neajuns.

Ben Raddle îi mulțumi călduros agentului șef pentru ospitalitate și, în mai puțin de un ceas, instalarea personalului și a materialului era terminată.

Cele trei zile se scurseră într-o tihnă deplină și nu se petrecu niciun incident în timpul șederii caravanei la Fort Mac Pherson. Când sosi ceasul despărțirii, bine odihniți, erau gata toți de plecare, cu sufletul voios.

În dimineața de 2 iunie, mica trupă se rândui din nou sub conducerea Cercetașului, care nu-și precupea cuvintele de mulțumire la adresa agentului

șef și a camarazilor săi, cuvinte pe cât de sincere pe atât de meritate, apoi porniră din nou la drum, pe malul drept al lui Peel River.

Ben Raddle, Summy Skim și Jane Edgerton se urcaseră în brișca mânătă de Neluto. Celelalte atelaje îi urmau sub conducerea Cercetașului. Acesta nu mai cunoștea ținutul pe care-l străbateau, deoarece călătoriile lui anterioare nu-l purtaseră niciodată dincolo de fortul Mac Pherson.

Acum urmau să se călăuzească după informațiile deținute de inginer. Harta lui, pe care era însemnat Golden Mount, după coordonatele furnizate de Jacques Ledun, arăta că începând de la fortul Mac Pherson drumul se abătea ușor către malul stâng al lui Peel River.

La prânz poposiră lângă un râu, la marginea unei păduri de brazi. Animalele fură mânate la păscut într-o pășune învecinată. Vremea se răcorise datorită unei adieri dinspre nord-est, iar pe cer pluteau câțiva nori.

Se aflau într-o regiune de șes. Privirea nu-ți era împiedicată decât spre răsărit, unde se zăreau primele ondulații ale lanțului Munților Stâncosi. Distanța ce le rămânea până la Golden Mount și care, după hartă, nu putea fi mai mare de două sute de kilometri, nu va necesita în aceste condiții decât cinci sau șase zile, dacă nu se va produce nicio întârziere.

Pe când tăifăsuiau în timpul popasului, Bill Stell ajunse să spună:

— În sfârșit, domnule Summy, iată-ne la capătul călătoriei. Curând nu ne va rămâne decât să ne gândim la întoarcere.

— Dragul meu Bill, răspunse Summy, o călătorie se sfârșește doar atunci când te-ai întors la tine acasă. Mai ales în cazul de față, nu o voi socoti încheiată decât în ziua în care ușa casei noastre, din strada Jacques-Cartier, se va închide după noi.

Bill Stell nu mai stăruia. Ben Raddle schimbă o privire dezolată cu Jane Edgerton. Hotărât lucru, Summy ăsta e un adevărat catâr!

Caravanei îi trebuiră trei zile pentru a ajunge la confluența lui Peel River cu Mackenzie. Ajunseră aici abia în după-amiază de 5 iunie.

Nimic nu tulbură aceste etape lungi, efectuate fără prea multă oboseală, pe malul destul de neted al râului. Ținutul era pustiu. Abia dacă au întâlnit câteva grupuri de indieni, dintre cei ce trăiesc de pe urma pescuitului în delta Marelui Fluviu. Nu s-au întâlnit cu banda semnalată de agentul șef al fortului Mac Pherson, și asta îl bucura pe Cercetaș.

— Să ajungem singuri la Golden Mount, să ne întoarcem singuri de acolo, și totul va fi cum nu se poate mai bine.

În acest scop el lua toate măsurile de prevedere cu putință. Trei dintre oamenii săi umblau fără încetare în recunoaștere, înainte și pe laturile caravanei, iar în timpul popasurilor împrejurimile taberei erau supravegheate cu atenție, pentru a preîntâmpina orice surpriză.

Măsurile de prevedere fuseseră până atunci mai mult formale, iar caravana nu avusese nicio întâlnire neplăcută până în clipa în care a ajuns la Mackenzie. Gurile acestui mare fluviu alcătuiesc o importantă rețea hidrografică, cum nu se mai întâlnește nicăieri în Noua sau în Vechea Lume.

Cu o sută cincizeci de kilometri înainte de a se vârsa în ocean, Mackenzie se împarte, se desfășoară ca un evantai, în numeroase brațe reunite printr-o mulțime de canale secundare, pe care gerurile mari din timpul iernii le transformă într-o întinsă suprafață de gheață. În perioada în care ne aflăm, ultimele rămășițe ale dezghețului se împrăștiaseră în apele Oceanului Arctic, iar Peel River nu mai purta cu el niciun sloi.

Privind această alcătuire complicată a estuarului lui Mackenzie, te poți întreba dacă brațul său de vest nu e cumva chiar Peel River, legat de brațul principal de est printr-o rețea de ape.

Oricum ar fi stat lucrurile, fie că brațul de vest îl prelungește pe Peel River, fie că este doar o衍ivatie a fluviului Mackenzie, caravana trebuia să treacă pe malul său stâng, având în vedere că, potrivit coordonatelor date, Golden Mount trebuia să se afle la o mică depărtare de acest râu, pe țărmul Oceanului Arctic.

Din fericire, nivelul apei nu era prea ridicat și Cercetașul izbuti să găsească un vad. Trecerea se efectua în timpul popasului din 5 iunie, în condiții destul de grele.

Această operație dură toată după-amiaza, iar la căderea serii Bill Stell și însoțitorii săi se aflau instalați pe celălalt mal.

A doua zi, pe 6 iunie, încă de la trei dimineață, Bill Stell dădu semnalul de pornire. După părerea lui, în trei zile urmau să ajungă la țărmul oceanului. Dacă indicațiile hărții erau cât de cât exacte, caravana va avea atunci în fața ochilor Muntele de Aur. Admițând că latitudinea și longitudinea stabilite de Jacques Ledun nu erau foarte corecte, muntele tot va putea fi văzut, fiind singura înălțime din ținut.

Etapele de-a lungul brațului apusean al Marelui Fluviu se desfășurără fără piedici deosebite. Totuși, vremea era mai puțin prielnică. Dinspre nord se adunau niște nori, împinși de vânt cu mare viteză, și uneori cădeau ploi

torențiale. Aceasta întârzia înaintarea, iar popasurile de peste noapte erau destul de neplăcute. Dar îndurau cu dragă inimă greutățile, pe care apropierea ținsei le făcea să pară neînsemnate.

Din fericire, caravana n-a trebuit să pătrundă în rețeaua de canale a deltei. Cercetașul își punea chiar întrebarea cum s-ar fi descurcat într-o asemenea eventualitate. Să străbată atâtea râuri, poate lipsite de vaduri, asta le-ar fi pricinuit încurcături serioase. Ar fi fost siliți să lase în urmă o parte din material, pentru care ar fi trebuit să se întoarcă mai târziu ca să-l ia.

Pe 8 iunie, când au poposit pentru noapte, nu se puteau afla la o distanță mai mare de șapte sau opt leghe de litoral, la care fără-ndoială că vor ajunge a doua zi.

Ben Raddle socoti că a sosit clipa în care să le împărtășească tovarășilor săi adevăratul scop al călătoriei. Le istorisi deci povestea lui Jacques Ledun și repetă în față grupului de prospectori, adunați în jurul său, destăinuirile nefericitului francez.

Urmă o explozie de bucurie. Toate privirile se îndreptară către nord, nădăjduind să zărească vârful lui Golden Mount. Chiar de n-ar fi fost mai înalt de cinci sau șase sute de picioare, tot ar fi trebuit să se vadă de la această distanță.

Soarele se afla încă destul de sus pe cer. Dar, din păcate, la orizont se lăsase ceața. Nimic nu li se arăta acestor priviri nerăbdătoare.

E lesne de închipuit în ce hal de enervare ajunseseră membrii caravanei și îndeosebi Ben Raddle, frământat de atâtă vreme de ideea lui fixă, care peste câteva ceasuri va deveni o realitate sau un vis.

Jane Edgerton împărtășea neliniștea inginerului. Amândoi nu-și mai găseau locul. Dacă Cercetașul și Summy Skim nu i-ar fi luat la rost, ar fi fost în stare să pornească din nou la drum, pe întuneric.

— Dar potolește-te odată, Ben, liniștiți-vă, domnișoară Jane, repeta Summy Skim. Aveți răbdare până mâine. Dacă Golden Mount se află acolo, o să-l găsiți la locul lui. Ce naiba, doar n-o să-și ia zborul! N-are rost să plecați noaptea din tabără, doar ca să vă lămuriți cu câteva ceasuri mai devreme.

Povată înțeleaptă, pe care o sprijini și Bill Stell. Erau de temut întâlniri primejdioase cu bande de aventurieri, asemeni celei care atacase fortul Mac Pherson.

Astfel trecu și noaptea. Când se lumină de ziuă, ceața încă nu se împrăștiase. Nici de s-ar fi aflat la doi kilometri, Golden Mount tot nu s-ar fi zărit.

Cu chipul încruntat, cu fruntea întunecată, Ben Raddle abia se mai stăpânea. Deși bun din fire, Summy Skim simțea o oarecare plăcere răutăcioasă în fața mâniei acestui tiran, ce-l tărâse aşa departe de Green Valley.

— Spumegă, bătrâne, spumegă! mormăia el printre dinți. Dacă Golden Mount nu există, natural că nu-l poți vedea.

Dar Summy avu nefericirea să-și murmură prea aproape de Jane Edgerton acest raționament plin de bun-simț, care dovedea veșnica lui neîncredere. Fata îl fulgeră cu o privire mânioasă, care-l făcu pe nesocotitul gânditor să roșească până-n vârful urechilor. Summy încercă să-și dreagă greșeala.

— Dar pentru că există, se grăbi el să adauge, o să-l vedem îndată ce se va ridica ceața, asta e sigur.

Lipsit de curaj, repetă cu glas tare:

— Asta e sigur!

Apoi, ca să vadă dacă a fost iertat, își îndreptă privirea spre Tânăra prospectoare. Constată umilit că aceasta nici nu se mai ocupa de el.

Tabăra fu ridicată la patru dimineață. Se luminase de-a binelea și soarele se și înăltase cu câteva grade deasupra orizontului. Îl simțeai dincolo de ceața pe care razele sale nu aveau puterea să o împrăștie.

Caravana porni la drum. Pe la unsprezece, țărmul trebuie că se afla doar la trei leghe. Dar Golden Mount tot nu se vedea.

Summy Skim începea să se întrebe dacă vărul lui nu va înnebuni. Să înduri atâtă oboseală, să treci prin atâtea primejdii, ca să nu ajungi la nimic!...

În sfârșit, puțin înainte de amiază, atmosfera se limpezi. Globul roșu al soarelui se profila slab prin ceață mai puțin densă. Răsună glasul lui Neluto:

— Acolo!... Acolo!... Un fum!

Dar regretă imediat că se arătase atât de îndrăzneț afirmativ.

— Sau un nor, spuse el.

Se mai gândi o clipă și adăugă:

— Sau o pasăre!

Cârmaciul cugetă mai departe. Un fum, un nor, o pasăre... Oare epuizase toate probabilitățile?... Nu, nu-și mai putea închipui altele... și totuși, poate

mai existau?...

— Sau nu-i nimic! Încheie el printre dinți, pentru propria-i mulțumire și pentru a-și împăca, în orice caz, conștiința.

Chiar de-ar fi glăsuit cu voce tare, tot nu l-ar mai fi ascultat nimeni. Caravana părea împietrită, cu sufletele și privirile ațintite către nord. Ben Raddle privea și el spre nord, tulburat de o neliniște înăbusită.

— Un fum?... șopti el. Asta nu! Nu e cu puțință... Jacques Ledun spunea doar că Golden Mount este un vulcan stins!...

Și totuși, Neluto greșea când se arăta atât de nesigur. Prima lui ipoteză era cea bună.

Treptat, ceața se risipea. Curând, soarele străluci liber pe albastrul deschis al cerului, în vreme ce, salutat de uralele prospectorilor, se ivea muntele fantastic, Vulcanul de Aur, din al cărui crater se înălțau vălătuci de aburi, plini de fungingine.

## VII

### *O complicație neprevăzută*

Cu tot drumul anevoios, lui Ben Raddle și alor săi nu le-au trebuit mai mult de două ceasuri ca să străbată distanța ce-i mai despărțea de Golden Mount. Înaintau cu toții în grabă, atât cât le îngăduia terenul acela denivelat, fără să-și adreseze vreo vorbă. Muntele părea că-i atrage asemenei unui uriaș magnet.

Nici nu se făcuse ora trei când grupul se opri la poalele vulcanului, înconjurat spre est de Rio Rubber și căruia Oceanul Arctic îi izbea la temelie peretele de miazănoapte.

Ținutul era cu desăvârsire pustiu. Nici dincolo de munte, la vest, nici către gurile lui Mackenzie nu se zărea vreun sat de băstinași sau vreunul din grupurile acelea de indieni care hoinăresc de obicei pe coastă. În larg, nicio ambarcație, nicio pânză de balenieră, niciun fum de vapor. Și totuși, era perioada în care mările nordice sunt populate de pescitorii de cetacee sau vânătorii de foci. Se putea oare trage concluzia că nimeni nu pășise înaintea lor pe aceste meleaguri îndepărtate și că Jacques Ledun era singurul care-și împinsese cercetările până la gurile lui Mackenzie, deci singurul care să fi aflat de existență Vulcanul de Aur?

Zăcământul, dacă exista cu adevărat, îi aparținea în orice caz lui Ben Raddle, în calitate de prim ocupant. Întrucât nimeni nu pusese stăpânire pe

Golden Mount, nu existau nici țăruși care să-l împrejmuiască, și de acum înapoi nimeni nu va avea dreptul să se amestece, iar statul canadian nu va putea pretinde nicio cotă-parte.

Cercetașul hotărî ca tabăra să fie aşezată spre versatul de răsărit, despărțită de Rio Rubber doar printr-o pădure de mesteceni și plopi, la mai puțin de o jumătate de leghe de țărm. În felul acesta nu le va lipsi nici lemnul, nici apa potabilă.

Mai departe, spre vest și spre sud, se aşterneau întinse câmpii înverzite, presărate cu pâlcuri de copaci care, după părerea lui Summy, trebuiau să fie destul de bogate în vânat.

Sub îndrumarea lui Bill Stell, instalarea se termină repede. Așezările corturile la marginea pădurii. Brișca și căruțele își găsiră locul într-un luminiș, iar catârii vlăguți fură duși la păscut prin păsunile din apropiere. Se organiză posturi de veghe, în locuri bine alese. Din prevedere, împrejurimile taberei trebuiau supravegheate zi și noapte, deși se părea că nu-i amenință nicio primejdie, afară poate de urși, oaspeți obișnuiți ai teritoriilor Dominionului.

De altfel, nimeni nu se îndoia că exploatarea lui Golden Mount va dura foarte puțin. Doar atât cât să-ți afunzi brațele în comoara adunată în crater, să-ți încarci din ea căruțele și să pleci repede înapoi. N-aveai ce face cu târnăcopul sau cazmaua și nici nu trebuia să speli mâlul aurifer. După spusele lui Jacques Ledun, aurul se afla acolo sub formă de praf sau pepite curate, toate lucrările pregătitoare fiind îndeplinite, cu multă vreme în urmă, de către prospectorii lui Pluto.

Ben Raddle nu va afla cum stau lucrurile decât după ce va urca muntele și-și va da seama de situația craterului în care, după spusele lui Jacques Ledun, era ușor de coborât.

În privința asta Bul Stell făcu o observație firească.

— Domnule Ben, spuse el, când v-a dezvăluit francezul existența lui Golden Mount, oare nu v-a vorbit despre un vulcan stins?

— Așa e, Bill.

— Nu spuneți că s-a urcat până în vârful lui?

— Ba da. Mai mult chiar, a pătruns și în crater. Dar de atunci forțele eruptive au avut tot timpul să se trezească.

— Nu începe îndoială, răspunse Cercetașul, de vreme ce în prezent din munte se înalță vălătuci de fum. Mă întreb dacă, în asemenea condiții, se

mai poate ajunge în crater.

La rândul său, și Ben Raddle se gândise la această eventualitate. Așadar, nu era vorba de un vulcan stins, ci numai adormit, care acum se trezea.

— Tot ce se poate, răsunse el, dar această piedică poate avea și o parte bună. Oare, golind vulcanul de pepitele pe care le închide în măruntaiele sale, erupția nu ne va scuti pe noi de muncă? Mâine, după ce vom fi urcat în vârf, vom lua hotărârile cuvenite.

Cercetașul organiză paza taberei, dar noaptea trecu netulburată, în afara câtorva mormăielor îndepărtate ale urșilor, care nu cutezau să se apropie de Golden Mount.

Încă de la cinci dimineață, toți erau în picioare.

Ajutat și de imaginație, Summy Skim nu putea totuși să nu manifeste oarecare interes pentru acest faimos Golden Mount.

— Știi la ce mă gândesc, Ben? îl întrebă el pe vărul său.

— Nu, Summy, răsunse Ben Raddle. Dar am să aflu când ai să-mi spui.

— Probabil, Ben. Ei bine, mă gândesc că de-ar fi făcut unchiul Josias o asemenea descoperire, s-ar fi întors în țara lui să se învârtească printre miliardarii din Lumea Nouă, în loc să moară în Klondike... ceea ce ne-ar fi scutit pe noi de a veni aici.

— Soarta a hărăzit altfel, Summy, și acest noroc le revine nepoților săi...

— Dintre care pe unul, cel puțin, nu l-a împins niciodată ambiția atât de departe... nici măcar în vis!

— Am priceput, Summy. În sfârșit, de vreme ce tot am ajuns până la țărmul Oceanului Arctic, n-ai să-mi spui că nu e cazul să ne dăm osteneala de a ne întoarce cu buzunarele pline – și prin buzunare înțeleg căruțele și brișca noastră, încărcate cu aur până la refuz.

— Așa să fie! încuvîntă Summy. Totuși, vrei să-ți spun ceva? Degeaba mă uit la muntele acesta și-mi repet că bogățiile lui sunt în stare să lase în umbră Australia, California și Africa, luate laolaltă, că tot nu ajung să mă conving. După părerea mea, nu prea arată ca o casă de bani.

— După cele spuse de tine, dragă Summy, pentru a te mulțumi Golden Mount ar trebui să aibă înfățișarea seifurilor de la bancă.

— N-aș avea nimic împotrivă, Ben, mai ales dacă s-ar afla și casierul la post ca să-mi deschidă ușa.

— O să ne lipsim de el, afirmă Ben Raddle, și ne vom pricepe să spargem broasca.

— Hmm! mormăi Summy cu un aer de îndoială, privind către vârful fumegând al vulcanului.

Să nu-i fie cu supărare lui Summy Skim, dar Golden Mount era un munte ca toți munții. Înălțimea lui de o mie de picioare străjuia țărmul de la bază, care măsura aproximativ doi kilometri în circumferință, coastele lui se înălțau în pantă foarte abruptă până la platoul din vârf. Semăna astfel cu un con, sau mai degrabă cu un trunchi de con.

Fără-ndoială că înclinația mare a pantelor făcea urcușul tare anevoios. Dar, în sfârșit, acest urcuș nu era imposibil de realizat, de vreme ce Jacques Ledun izbutise să ajungă până la crater...

Coasta cea mai abruptă dădea spre larg și nu era chip să escaladezi vulcanul prin acest versant de nord, care cobora direct în mare. Nicio stâncă nu ieșea din apă la poalele muntelui, al cărui perete vertical ar fi putut fi luat drept faleză, dacă rocile din care era alcătuit ar fi fost calcaroase sau albicioase, în locul acelor negricioase materii eruptive. Așadar, trebuiau să se hotărască mai întâi prin care parte vor încerca să urce în vârf. Fiindcă Jacques Ledun nu le dăduse niciun fel de lămuriri în această privință, Ben Raddle și Bill Stell părăsiră tabăra, așezată în unghiul format de Rio Rubber și versantul de răsărit, și înconjurără baza vulcanului, făcând astfel primele cercetări.

Solul părea acoperit de ierburi pipernicite, presărat din loc în loc cu niște tufe lemnoase, care ar fi putut servi drept puncte de sprijin cățărătorilor. Dar în partea de sus aceste ierburi făceau loc unui humus de culoare întunecată, probabil un strat alcătuit din cenușă și lavă pietrificată. Altminteri, cei doi prospectori nu găsiră nicio urmă de erupție recentă.

Întorși în tabără, Ben Raddle și Bill Stell le împărtășiră și celorlalți rezultatele cercetărilor făcute. Căzură de acord că pentru urcuș ar fi mai potrivit versantul de apus, a cărui pantă era mai lină.

Mâncară în grabă și se pregătiră de plecare. Urmând sfatul lui Bill Stell, hotărâră să ia cu ei și ceva provizii, iar ploștile fură umplute cu gin și whisky, amestecate cu apă în proporția cuvenită. Se mai înarmară cu o cazma, cu țăruși și frânghii, de care vor avea poate nevoie prin locurile mai abrupte.

Vremea era prielnică acestei încercări. Se anunța o zi frumoasă. Puținii nori, aduși de o adiere ușoară dinspre nord, nu făceau decât să domolească arșița soarelui.

Neluto nu-i însotea pe excursioniști. El rămăsese împreună cu ceilalți oameni să păzească tabăra, de care nu se vor îndepărta pentru nimic în lume. Deși ținutul părea să fie pustiu, era mai bine să se asigure o strictă supraveghere.

Ben Raddle, Summy Skim și Cercetașul porniră la drum pe la ceasurile opt, însotiti de Jane Edgerton care ținuse neapărat să ia parte la expediție, și ocoliră împreună partea de sud a muntelui, pentru a ajunge pe versantul apusean.

De la ultima erupție – când s-o fi petrecut ea? – nu întâlniră nici urmă prin partea aceasta. Nicio fărâmă de materie eruptivă și mai ales de pulbere de aur, care, după spusele lui Jacques Ledun, ar fi trebuit să se găsească din belșug. Să tragă oare concluzia că lava azvârlită din măruntaiele vulcanului fusese proiectată spre mare și că zacea sub apele adânci care scăldau țărmul?

— Și ce dacă? răspunse Ben Raddle acestei observații făcută de Bill Stell. Nu începe îndoială că de la plecarea lui Jacques Ledun n-a mai avut loc nicio erupție. Asta-i principalul. Pepitele pe care le-a văzut el le vom vedea și noi.

Se făcuse aproape nouă când cei patru cățărători se opriră la poalele versantului de apus.

Cercetașul se aşeză în frunte și începu urcușul. La început, panta se arăta destul de lină, iar ierburile asigurau piciorului un sprijin solid. De aceea, n-au fost siliți să recurgă la frânghii și țăruși. De altfel, Bill Stell era obișnuit cu munții. Se călăuzea după un instinct sigur și era atât de robust, atât de antrenat în asemenea exerciții încât ceilalți abia se puteau ține după el.

— Iată ce înseamnă să fi străbătut de douăzeci de ori Chilkoot-ul. Capeți picioare de căprioară și genunchi de oțel, spunea Summy Skim, abia trăgându-și răsuflarea.

Cu toate acestea, după o treime de drum, chiar și unei căprioare i-ar fi fost greu să mai înainteze. Nici aripile unui vultur nu le-ar fi fost de prisos.

Înclinația devenise într-atâta de mare, încât trebuiră să se ajute de genunchi și de mâini, să se agate de firavale tufe de arbuști. Curând fură siliți să întrebuițeze frânghiile și țărușii. Cercetașul mergea în față, înfigea țărușul printre ierburi și desfășura frânghia, cu ajutorul căreia ceilalți se cățărau până la el. Procedau cu multă băgare seamă, cea mai mică alunecare riscând să fie mortală.

Pe la ora unsprezece, cățărătorii ajunseră la jumătatea versatului. Poposiră să-și mai tragă răsuflarea și băură câteva înghiți din ploscă, după care începură din nou urcușul.

Deși forțele subpământene se aflau în acțiune, după cum o dovedea aburii ce încununau creasta vulcanului, nicio frământare nu-i zguduia pereții, nu se auzea niciun zgomot. Probabil că în partea aceasta grosimea stratului era prea mare, de unde și concluzia că hornul craterului se deschidea mai degrabă spre nord, aproape de țărmul mării.

Pe măsură ce câștigau în înălțime, urcușul devinea din ce în mai anevoios, totuși posibil. De altfel, ceea ce izbutise Jacques Ledun de ce n-ar izbuti și Cercetașul cu însoțitorii săi?

Ceasul lui Ben Raddle arăta exact douăsprezece și treisprezece minute când cățărătorii ajunseră cu toții pe secțiunea de con ce alcătuia platoul muntelui.

Mai mult sau mai puțin frânați de osteneală, se aşezară pe rocile de cuart ce împrejmuau acest platou, cu o circumferință de vreo trei-patru sute de picioare. Aproape în mijlocul lui se deschidea craterul din care ieșeau niște aburi negricioși și un fum gălbui.

Înainte de a se îndrepta spre acest horn, în vreme ce-și trăgeau răsuflarea, Ben Raddle și tovarășii săi cercetăra priveliștea ce li se desfășura în fața ochilor.

Către sud, privirea străbătea câmpurile înverzite prin care trecuse caravana și se oprea la îndepărtatele ondulații, îndărătul cărora fortul Mac Pherson străjuia ținutul înconjurător.

La apus, țărmul Oceanului Arctic era mărginit de o plajă nisipoasă, iar spre uscat se ivea desisul întunecat al unei păduri întinse, aflată la o depărtare de vreo leghe și jumătate.

La răsărit, la poalele lui Golden Mount, se împletea rețeaua hidrografică a estuarului lui Mackenzie, ale cărui numeroase brațe se sfârșeau într-un golf larg, apărat de un arhipelag de insulițe, lipsite de vegetație, și de stânci submarine negricioase. Dincolo de ele, coasta se ridică drept, spre nord, având la capăt un promontoriu, un fel de spîță uriașă care înhindea orizontul în direcția aceea.

La nord de Golden Mount, începând de la faleza verticală a cărei bază dispărea sub ape, oceanul nu era mărginit decât de bolta arcuită a cerului.

Atmosfera străvezie, curătată de vânt, era de o limpezime desăvârșită. Marea strălucea în bătaia soarelui.

Țărmul era pustiu. Nu se zărea niciun pescar, străin sau băştinaş, cu toate că gurile lui Mackenzie sunt atât de bogate în mamifere marine și în amfibii de tot soiul...

Dar nu la fel se întâmpla și în larg. Cu ajutorul lunetei, Cercetașul semnală câteva pânze și câteva coloane de fum ce se profilau în zare, spre nord.

— Sunt niște baleniere, spuse el, care vin din strâmtoarea Behring. Peste trei luni vor face cale-ntoarsă. Unele vor poposi la Saint-Michel, la gurile Yukonului, altele la Petropavlovsk în Kamciatka, pe coasta Asiei, apoi vor pleca să-și vândă produsele pescuitului prin porturile din Pacific.

— N-or fi printre ele și unele care merg până la Vancouver? întrebă Summy Skim.

— Ba da, răspunse Bill Stell, dar acelea procedează greșit, foarte greșit, pentru că le e tare greu să-și mai păstreze echipajul, cei mai mulți marinari dând bir cu fugiții ca să se ducă în Klondike.

Spusele lui erau adevărate. Apropiera minelor de aur îi înnebunește de-a binelea pe marinarii aceștia, care se întorc totuși dintr-o campanie anevoieasă. De aceea, pentru a-i apăra de epidemie, căpitanii balenierelor se feresc pe cât le este cu putință de porturile Columbiei engleze și le preferă pe cele ale continentului asiatic.

După un popas de o jumătate de oră, de care aveau mare nevoie, Ben Raddle și prietenii săi își începură cercetările pe platoul lui Golden Mount. Craterul nu se deschidea în mijloc după cum crezuseră ei, ci în partea de nord-est, iar hornul lui măsura șaptezeci și cinci, optzeci de picioare în circumferință. Ferindu-se din calea vântului, pentru a scăpa de vârtejurile de fum sulfuros, izbutiră să se apropie până la marginea hăului și să privească în adâncul lui.

Total părea să confirme cele povestite de Jacques Ledun. Craterul se adâncea în pantă lină, astfel încât coborârea era cât se poate de ușoară, de n-ar fi fost gazele acelea de nerespirat care împiedicau acum intrarea.

Pulberea de aur împrăștiată pe sol întărea și mai mult spusele francezului. Dar pulberea asta fină, amestecată cu pământ și lavă, nu le putea aduce decât un câștig neînsemnat, în comparație cu faimoasa grămadă de pepite pe care veniseră să le caute de la atâta depărtare.

— E limpede că Jacques Ledun nu s-a izbit de piedica ce ne stă acum în cale, spuse Ben Raddle. Când a fost el aici, vulcanul era cu desăvârșire adormit, astfel că a putut să coboare în adâncul craterului fără nicio primejdie. Să aşteptăm să se potolească erupția, să se împrăștie vaporii, apoi să coborâm și noi și să ne umplem buzunarele, aşa cum a făcut el.

— Dar dacă nu se împrăștie vaporii, dacă n-o să putem coborî? întrebă Summy Skim.

— Vom aştepta în continuare, Summy.

— Vom aştepta... ce?

— Ca erupția să facă ceea ce n-am putut face noi, să azvârle afară materia aflată în măruntaiele lui Golden Mount.

Într-adevăr, altă cale nu aveau de ales, cu toate că și aceasta prezenta serioase neajunsuri. Pentru niște oameni cărora nu le-ar fi păsat de trecerea timpului, care ar fi putut înfrunta cumplitul anotimp friguros la gurile lui Mackenzie la fel ca și la Dawson City, această soluție ar fi fost foarte potrivită. Dar dacă lucrurile se tăărăgăneau, dacă până-n două luni și jumătate vulcanul nu se va stinge, sau dacă nu-și va goli el însuși comoara de pepite, nu vor fi oare siliți să părăsească tabăra, să se retragă înapoi spre sud, unde vor sosi tocmai bine ca să rămână blocăți de iarnă?

Fiecaruia din cei patru prospectori îi trecuse prin minte gândul acesta, dar fiecare îl primea în felul său.

Bill Stell zâmbea cam răutăcios pe sub mustață. Pentru el asta însemna o lecție bună. După ce se împotrivise atâtia ani febrei aurului, se lăsase acum în voia ei și iată la ce ajunsese! Se tămăduise pe loc. Apoi, întorcându-se la obișnuita-i filosofie, își privea cu seninătate înfrângerea, spunându-și că în meseria de prospector nici n-ar putea fi altfel.

Cu sprâncenele încruntate, cu privirea atâtă asupra vârtejului de aburi ce ieșea din crater, Jane Edgerton rămăsese neclintită la marginea acestuia. Își dădea seama că există situații în care dărzenia și hotărârea nu sunt de ajuns și se înfuria că este oprită de niște forțe ale naturii, împotriva cărora voința ei rămânea neputincioasă.

Dintre toți, cel mai nefericit era Summy Skim. Să mai petreacă o nouă iarnă în Klondike! Numai când se gândeau la posibilitatea asta, îl apucau fiorii.

El îi răspunse vărului său:

— Bine gândit, Ben, numai să aibă loc o erupție. Dar se va produce oare? Aici e întrebarea. Nu și se pare că vulcanul acesta e tare liniștit? Nu azvărle nici cenușă, nicio piatră, cât de mică. Nu se aude niciun zgomot, cât de slab. Fumegă, ce-i drept, dar fumegă în tacere, și aş face și eu ca el, pe cinstea mea! Asta nu-ți dă de gândit?

Ben Raddle făcu un gest nedeslușit.

— Vom vedea, spuse el.

După o ședere de două ceasuri pe platou, cățărătorii începură să coboare în grabă povârnișul lui Golden Mount. Le ajunse o oră pentru coborâre. Înainte de trei după-amiază, Ben Raddle și tovarășii săi, ce-i drept cam osteniți, dar teferi, se aflau din nou în tabără.

De îndată ce rămaseră singuri, Summy, urmărit de ideea lui fixă, se apropie de vărul său și-și reîncepu atacul:

— Haide, Ben, vorbesc serios. Ce ne facem dacă această erupție va întârzia... dacă nu se va produce decât la iarnă?

Ben Raddle întoarse capul fără să-i răspundă, iar Summy nu îndrăzni să mai stăruie.



## VIII

### *Ben Raddle intervene*

Când pornise această nouă campanie, Ben Raddle era încredințat – după informațiile, de altfel exacte, ale lui Jacques Ledun – că nu va avea altceva de făcut decât să strângă pepitele din craterul lui Golden Mount, să le încarce în căruță, apoi să apuce din nou pe drumul spre Dawson City. Opt zile i-ar fi ajuns pentru această treabă ușoară, iar călătoria, dus și întors, n-ar fi durat mai mult de trei luni.

Așadar, fusese cât se poate de sincer când îi făgăduise lui Summy Skim că expediția se va întoarce la Dawson în primele zile ale lui august, prin urmare tocmai la timp ca să ajungă înainte de venirea iernii la Skagway, apoi la Vancouver, de unde trenul i-ar fi purtat pe cei doi veri până la Montreal.

— Și ce mai tren o să ne trebuiască, răspunse Summy în glumă, ca să ne transporte pe noi și milioanele lui Golden Mount!... Și câte bagaje în plus!...

Dar deși milioanele se aflau într-adevăr în crater, ele nu puteau fi scoase de acolo.

Această complicație neașteptată îi silea să-și organizeze tabăra în vederea unei șederi de câteva săptămâni. Cercetașul luă deci măsurile cuvenite pentru a asigura hrana tovarășilor săi și a animalelor, până în ziua în care va fi neapărat nevoie să se întoarcă spre sud. Ar fi fost curată nebunie să te gândești că ai putea petrece iarna sub cort. Orice s-ar întâmpla, fie că expediția va da rezultate, fie că nu, trebuiau să treacă dincolo de cercul polar cel târziu pe la mijlocul lui august. După acest termen, drumul va fi impracticabil prin ținutul acesta răscoslit de viscole și furtuni de zăpadă.

Urmau să-și petreacă timpul în aşteptare și, ca să reziste, trebuia să se înarmeze cu o mare doză de răbdare. De bună seamă că va fi nevoie să se escaladeze de multe ori muntele. Nici Ben Raddle, nici Cercetașul, nici Jane Edgerton, mai puțin ca oricare, nu dădeau înapoi în fața oboselii, astfel că evoluția fenomenului va fi urmărită, cu siguranță, zi de zi.

În orice caz, Summy Skim și Neluto vor ști cum să-și folosească ceasurile acestea lungi. Se vor duce să vâneze fie prin câmpii de la sud sau de la vest, fie prin mlaștinile din delta lui Mackenzie. Vânat există din belșug, astfel că pentru acești vânători îndrăciți timpul nu se va scurge prea încet.

Totuși, încă din prima zi, Cercetașul îi sfătui să nu se îndepărteze de tabără. Pe timpul verii, țărmul Oceanului Arctic este bântuit de aventurieri, cu care e mai bine să nu ai de-a face. Ceilalți oameni ai expediției puteau pescui după pofta inimii. Pește se găsea din belșug prin labirintul de râuri, și numai din acele resurse s-ar fi putut asigura hrana tuturor, până la formarea primelor sloiuri.

Trecuță astfel mai multe zile, fără ca situația să se schimbe cu ceva. Erupția nu vădea nicio tendință de creștere. După cum prevăzuse Ben Raddle, observând în care parte a culmii se deschide craterul, hornul vulcanic era săpat în coasta de nord-est a muntelui, ceea ce explică și înclinația ușoară a povârnișului de vest, de altfel singura parte prin care se putea urca spre vârf. Din tabăra așezată aproape de poalele lui Golden Mount, spre răsărit, se deslușea destul de bine zgomotul înăbușit al frământărilor plutonice. Inginerul trăgea astfel concluzia că grosimea acestui perete, foarte abrupt, nu putea să fie prea mare, iar Bill Stell îi împărtășea părerea.

Jane Edgerton, Ben Raddle și Cercetașul urcau aproape în fiecare zi muntele, în vreme ce neobositul Summy, împreună cu Neluto, se îndeletniceau cu vânătoarea. Totuși, într-una din zile, dori să se alăture și el trio-ului de cățărători. Rău a făcut, și această fantezie era cât pe-aci să-l coste scump pe aprigul vânător.

Ajunsă la mică distanță de creastă, toți patru legați de aceeași frângchie, înaintau ca prima dată, în sir indian, Cercetașul în frunte, Ben Raddle ultimul, iar între ei Summy Skim urmat de Jane Edgerton. Începuseră să urce conul de zgură sfărâmicioasă depusă cu prilejul erupțiilor din trecut pe părțile de jos ale vulcanului, când frângchia se rupse lângă țărușul pe care Cercetașul tocmai îl înfipsese. Summy, care se sălta chiar în clipa aceea, își pierdu echilibrul și începu să se rostogolească în jos, cu viteză mereu sporită, după toate legile gravitației. Zadarnic încerca să se opreasă. Pământul de care se agăța se sfărâma sub degetele lui crispate.

Tovarășii lui scoaseră un strigăt de groază. Summy n-avea să mai ajungă viu la poalele muntelui și-i va târî după el, în cădere, pe cei de care îl mai legă restul de frângchie ruptă, pe Ben Raddle și, înaintea lui, pe Jane Edgerton.

Din fericire, aceasta nu-și pierduse prezența de spirit. Întâmplător, în clipa în care se produsese accidentul, ea găsise la îndemână o tufă de arbuști

pitici de care se agățase cu toată puterea. Atunci când Summy, nevoit să se supună cerințelor gravitației, îi trecu prin față, ea izbuti să-l apuce de haină, și, cu o sforțare deznădăjduită, îl opri din cădere. Summy se puse repede pe picioare, puțin cam amețit, dar viu și nevătămat.

— Nu ți-ai rupt nimic? îl întrebă de jos Ben Raddle.

— Nimic, răspunse Summy. Niște fleacuri, poate, simple julituri care nu vor necesita intervenția doctorului Pilcox.

— Atunci la drum! strigă Ben Raddle, după ce primi aceste asigurări.

Summy se împotrivi.

— Dă-mi măcar răgazul să-i mulțumesc domnișoarei Jane. Dânsa mi-a salvat pur și simplu viața.

Jane Edgerton își luă un aer cât putu mai înțepat.

— Nu-i nevoie, spuse ea. Suntem chit! Îngăduiți-mi totuși să vă atrag atenția, chiar dacă aceasta ar trebui să vă schimbe părerile, că și femeile pot fi uneori bune la ceva.

Ar fi fost nepoliticos din partea lui Summy s-o contrazică. De aceea, încuviință cu căldură, apoi urcușul începu din nou și se sfârși cu bine.

Zilele continuau să se scurgă fără să intervină vreo schimbare. Nicio flacără, niciun șuvoi de materie eruptivă nu ieșea din craterul lui Golden Mount.

Ajunseră în 20 iunie.

E lesne de închipuit în ce stare de nerăbdare trăiau Ben Raddle și tovarășii lui. Neputința aceasta de a încerca ceva, pasivitatea la care erau siliți îi enerva în cel mai mare grad. După ce sfârșișeră cu instalarea, prospectorii nu mai aveau ce face. O plăcintă greoaie stăruia asupra taberei.

Ființa cea mai ocupată era, de bună seamă, Jane Edgerton, care pusesese stăpânire pe departamentul bucătăriei. Să asiguri hrana la douăzeci de persoane nu-i un fleac, și asta ajunge ca să-ți umpli tot timpul.

Odată se întâmplă totuși ca destoinica intendentă să lipsească de la datorie. În ziua aceea, urcase ca de obicei pe Golden Mount, împreună cu Ben Raddle și Cercetașul. Tocmai când ajunseră în vârf, se ridică o ceață deasă care-i împiedică să coboare. Au fost siliți să rămână acolo trei ceasuri, spre marele necaz al Janei, care se gândeau la prânzul tovarășilor săi.

De i-ar fi fost dat să vadă ce se petreceea în tabără, s-ar fi neliniștit mai puțin. Se găsise un înlocuitor și acesta nu era altul decât Summy. Fiindcă aceeași pricina, care-i silise pe excursioniști să întârzie pe culme, îl

împiedica și pe el să vâneze, în lipsă de altă ocupație, se hotărâse să-și însușească în mod excepțional atribuțiile bucătăresei. Încins cu un șorț, care-l făcu să se împiedice în repetate rânduri, agitând furculița și cuțitul, începu să pregătească un prânz care urma să fie minunat, dacă bucătarul se dovedea pe atât de priceput pe cât era de zelos. În sfârșit, după ce se risipi ceața și se întoarseră la tabără, Jane avu surpriza de a găsi masa asternută și mâncarea gata pe foc. Nu i-a fost deloc greu să bănuiască autorul. Summy nu încerca să se ascundă, departe de el asemenea gând! Dimpotrivă, se învârtea de colo-colo, nu lipsit de oarecare mândrie, tot cu șorțul dinainte, înmărat cu uneltele lui culinare, cu chipul aprins de dogoarea focului.

— La masă! strigă el vesel, îndată ce Jane Edgerton și însotitorii ei se apropiară destul ca să-l audă.

După ce se aşeză toată lumea, voi s-o servească el însuși pe Tânăra lui tovarășă de drum. Cu îndemânarea unui valet bine stilat, îi întinse o farfurie din care aceasta își luă din belșug.

— Nu vă fie teamă să serviți, domnișoară Jane, repeta Summy în timpul acesta. O să-mi spuneți la urmă părerea.

Totuși, în clipa când să ducă la gură produsul bucătarului improvizat, acesta o opri cu un gest.

— Un cuvânt mai întâi, domnișoară Jane, chiar dacă asta ar trebui să vă schimbe părerile: și bărbații pot fi uneori buni la ceva!

Fără să-i răspundă, Jane duse lingura la gură și gustă.

— Nu prea cred, rosti ea cu răceală.

Într-adevăr, tocana era tare neizbutită și, după ce gustă din ea, Summy recunoscu umilit că fata avea dreptate.

Bună sau rea, mâncarea a fost totuși foarte apreciată de stomacurile aceleia înfometate. Dinții nu-și îngăduiau răgaz, limbile nici atât.

Și despre ce să fi vorbit, dacă nu despre subiectul care le reținea tuturor atenția? Sporovăiau despre Golden Mount, despre bogățiile ce le ascundeau în pântecele său, despre neputința lor de a pătrunde la ele. În timpul discuțiilor, unul dintre prospectori propuse, ca pe ceva foarte firesc, să se găurească muntele cu ajutorul dinamitei.

— Pentru asta nu ne-ar ajunge întreaga noastră rezervă de explozibil, și apoi, dacă am izbuti să facem o spărtură, ce-ar ieși din ea? întrebă Bill Stell.

— Cine știe? Poate un torrent de pepite, spuse canadianul.

— Nu, nimic altceva decât aburi, îl contrazise Cercetașul. Se vor slobozi pe acolo, în loc să iasă prin horn și noi nu vom avea nimic de câștigat.

— Atunci ce-i de făcut?

— Să aşteptăm.

— Să aşteptăm! se împotrivi unul dintre foștii lucrători de pe *claim*-ul 129. În curând nu va mai fi cu putință, vom fi siliți să plecăm dacă nu vrem să ne prindă iarna aici.

— Ei bine, vom pleca, afirmă Ben Raddle, luând la rândul său cuvântul. Vom pleca la Dawson City și ne vom întoarce odată cu sosirea primăverii.

— Ce face?! exclamă Summy Skim, ridicându-se dintr-un salt. Să mai petrecem încă o iarnă în Klondike?

— Da, întări scurt Ben Raddle. Dacă vrei, n-ai decât să te întorc la Dawson. Mai devreme sau mai târziu, erupția se va produce. Vreau să fiu de față.

Jane Edgerton se amestecă și ea în această discuție, care luase o întorsătură neplăcută.

— Nu există niciun mijloc de a forța această erupție? întrebă ea.

— Niciunul, spuse Ben Raddle. Nu putem să...

Izbit parcă de un gând neașteptat, inginerul se întrerupse deodată privind fix către Jane Edgerton. În zadar stăruí aceasta. Clătinând din cap, Ben refuză să-și exprime gândul.

În zilele următoare timpul se arăta foarte neprielnic. Furtuni puternice izbucniră dinspre sud. Presiunea atmosferică păru să intensifice activitatea vulcanului. Printre aburii ce ieșeau din crater era amestecate câteva flăcări.

Acestor furtuni, repede domolite, le urmară niște ploi torențiale. Estuarul lui Mackenzie fu inundat pe jumătate, iar apele depășiră matca între cele două brațe principale ale fluviului.

E de prisos să mai adăugăm că, în tot acest timp, Summy Skim nu și-a putut continua vânătorile lui zilnice și că a fost silit să petreacă în tabără zile întregi, care i s-au părut nesfârșite.

Astfel stăteau lucrurile, când se petrecu o întâmplare însemnată.

Pe 23 iunie, în cursul după-amiezii, Ben Raddle îi pofti pe Summy Skim, Jane Edgerton și pe Cercetaș să-l urmeze la el în cort.

— Vreau să vă vorbesc, prieteni, le spuse inginerul îndată ce se aşeză, și vă rog să ascultați propunerea pe care am să v-o fac!

Avea pe chip o expresie serioasă. Cutele de pe fruntea lui mărturiseau frământările prin care trecea, astfel că, având în vedere prietenia sinceră ce i-o purta, Summy Skim se simți adânc mișcat. Oare Ben Raddle se hotărâse să părăsească partida, să renunțe la lupta cu forțele naturii care i se arătau potrivnice? Se resemnase, în sfârșit, să se întoarcă la Montreal, dacă situația va rămâne neschimbată până la venirea iernii? De prisos să mai adăugăm că pe Summy Skim l-ar fi făcut fericit o asemenea hotărâre.

— Prieteni, începu Ben Raddle, nu ne mai este îngăduită nicio îndoială cu privire la existența lui Golden Mount, nici asupra valorii materiei din interiorul lui. Jacques Ledun nu s-a înșelat, am văzut cu ochii noștri. Din păcate, primele manifestări ale unei erupții ne-au oprit și ne vor opri încă să pătrundem în crater. De-am fi putut face lucrul acesta, campania noastră ar fi acum terminată, iar noi ne-am afla în drum spre Klondike.

— Eruția asta se va produce! afirmă Bill Stell.

— În mai puțin de șase săptămâni? Pe naiba! făcu Summy printre dinți.

Urmără câteva clipe de tăcere. Fiecare își depăna propriul lui gând. După o ultimă sforțare, de parcă ar fi vrut să cântărească toate urmările unui plan îndelung chibzuit, Ben Raddle continuă:

— Acum câteva zile am lăsat fără răspuns o propunere făcută de Miss Edgerton. Poate că această idee îi trecuse prin cap doar aşa de ciudă, în fața neputinței noastre de a ne duce sarcina la bun sfârșit și poate că nici dânsa nu-i acorda prea multă importanță... Pe mine această idee m-a izbit, m-am gândit mult la ea, am analizat toate posibilitățile de a o pune în aplicare și cred că am găsi ceva. La întrebarea pe care mi-a pus-o: «Nu există niciun mijloc de a forța această erupție?» eu răspund: «De ce nu?»

Jane Edgerton îl privea pe inginer drept în ochi. Iată un limbaj pe placul ei! Să acționezi, să stăpânești ființele și lucrurile, să pleci în fața voinței tale până și natura, asta înseamnă să trăiești! Buzele ei fremătau, nările ei dilatate palpitau, totul în atitudinea ei vădea nerăbdarea lacomă de a cunoaște amănuntele unui plan atât de năstrușnic. Summy și Cercetașul se uitau unul la altul, părând că se întreabă dacă inginerul nu-și pierduse cumva mintile, dacă atâtea griji și dezamăgiri nu-i zdruncinaseră judecata. Le ghicise Ben Raddle gândul? În orice caz, cu o deplină stăpânire de sine, el continuă:

— După cum știți, toți vulcanii se află așezați la țărmul mării: Vezuviul, Etna, Hecla, Chimborazo și atâtea altele, cei de pe nouă ca și de pe vechiul

continent. De aici s-a ajuns, în mod firesc, la concluzia că le este necesară prezența apei, și o teorie modernă afirmă că vulcanii s-ar afla în legătură subterană cu oceanul. Apele se infiltrează în ei, pe îndelete sau dintr-o dată, după natura solului, pătrund până în miezul vulcanului, iar acolo se transformă în aburi. Când acești aburi, închiși în măruntaiele pământului, capătă o presiune înaltă, ei pricinuiesc niște zdruncinături lăuntrice, caută să iasă afară prin craterul vulcanului, purtând cu ei cenușă, lavă, roci, în mijlocul unui vârtej de fum și flăcări. Aceasta-i, fără-ndoială, pricina erupțiilor și a cutremurelor de pământ, cel puțin a unora dintre ele... Ei bine, de ce n-ar înfăptui și oamenii ceea ce poate înfăptui natura?

S-ar fi zis că în clipele acelea toți îl sorbeau din ochi pe inginer. Dacă teoria erupțiilor nu are încă un caracter de adevăr absolut, explicația dată de el este totuși socotită ca cea mai plauzibilă. Cât despre Golden Mount, nimic nu-l împiedica să primească infilațiile Oceanului Arctic. Un timp mai mult sau mai puțin îndelungat, comunicația fusese zăgăzuită, dar acum avea din nou cale liberă, de vreme ce, sub apăsarea apelor volatilizate, vulcanul începuse să azvârle aburi. O fi oare cu putință să introduci torrente din apă mării în miezul lui? Inginerul împinsese oare până acolo îndrăzneala încât să vrea să încerce un asemenea lucru și să-l socotească realizabil?...

— Când ne aflam pe culmea lui Golden Mount, ați văzut, ca și mine, continuă Ben Raddle, că hornul vulcanului este așezat spre coasta de nord-est a muntelui. De altfel, în această parte se aud și zgomotele frământărilor plutonice. Chiar în clipa de față bubuiturile din interior răsună foarte impede.

Într-adevăr, parcă pentru a întări spusele inginerului, afară se răspândiră niște bubuituri de o putere neobișnuită.

— Trebuie să credem, urmă Ben Raddle, că hornul se află în apropiere de tabăra noastră. N-am decât să străpungem această parte a muntelui și să săpăm în el un canal, prin care apă va pătrunde năvalnic.

— Care apă? întrebă Bill Stell. Apa mării?

— Nu, răsunse inginerul. Nu va fi nevoie să căutăm apă atât de departe. Nu-l avem pe Rio Rubber? Pornit dintr-unul din brațele lui Mackenzie, acesta va împinge spre Golden Mount nesecatul debit al deltei.

Ben Raddle spusese «va împinge», de parcă muntele ar fi fost de pe acum gata străpuns de canal, îngăduind astfel pătrunderea apelor din Rio Rubber.

Pe măsură ce vorbea, își întărea încrederea în planul ticluit, care devenise pentru el o hotărâre de nezdruncinat.

Oricât de îndrăzneț era acest plan, nici unuia dintre tovarășii săi, nici chiar lui Summy Skim, nu-i trecu prin minte să i se împotrivească. Dacă Ben Raddle va da greș, problema va fi rezolvată și nu le va rămâne altceva de făcut decât să plece. De va izbuti, dacă vulcanul își va dăruī bogățiile, vor face același lucru, numai că atunci căruțele vor apuca pe drumul spre Klondike cu o încărcătură mai grea.

Ce-i drept, năvala masei lichide în vatra vulcanului nu era lipsită de primejdii. Oare evaporarea nu va da naștere unei energii pe care nu o vor mai putea stăpâni? Asumându-și rolul naturii, nu vor dezlănțui o catastrofă? În locul unei simple eruptii, nu vor provoca oare un cutremur de pământ, care să răscolească întreg ținutul, distrugând tabăra și pe cei ce se aflau în ea?

Dar nimeni nu voia să știe de asemenea primejdii și lucrările începură chiar din dimineața de 24 iunie.

Sub conducerea inginerului, începură să lovească mai întâi în coasta muntelui. Într-adevăr, dacă Tânăcopul va da peste o rocă prea dură ca să fie sfărâmată, dacă nu se va putea săpa o galerie până la hornul craterului, la ce bun să se mai sape un canal pentru devierea râului, un canal care n-ar duce nicăieri.

Se stabili ca galeria să fie săpată cu douăzeci de picioare sub nivelul râului, înlesnind astfel o scurgere rapidă. Din fericire, cel puțin în prima parte a galeriei, uneltele nu s-au izbit de o materie prea rezistentă. Dădură mai întâi de pământ sfârâmicios, apoi de spărturi pietroase și bucăți de lavă, de multă vreme înfiptă în rocă, în sfârșit, de bucăți de cuarț plesnite, fărăndoială cu prilejul zguduiturilor din trecut.

Lucrul continua zi și noapte. Într-adevăr, nu era timp de pierdut. Ce grosime avea peretele? Ben Raddle nu se putuse sprijini pe niciun calcul și poate că galeria va fi mai lungă decât bănuise. Pe măsură ce înaintau, zgomotele dinăuntru devineau tot mai puternice. Totuși, faptul că se apropiau de horn nu însemna că erau gata să ajungă la el.

Summy Skim și Neluto nu mai mergeau la vânătoare. Luau și ei parte la munca colectivă, cum făcea și inginerul, și săpăturile înaintau zilnic cu cinci-șase picioare.

Din păcate, după cinci zile întâlniră un cuarț în care târnăcoapele și cazmalele se îndoiau. Cât timp le va trebui oare pentru a străpunge această rocă, deosebit de rezistentă, din care probabil că era alcătuit întregul miez al muntelui? Ben Raddle hotărî să folosească minarea și, chiar dacă l-ar păgubi pe Summy Skim, să folosească o parte din praful de pușcă pentru confectionarea cartușelor. Nu-i mai puțin adevărat că această pulbere nu era doar muniție de vânătoare. La nevoie, ea ar fi fost tot atât de prețioasă pentru apărare. Totuși, se părea că expediția nu va avea de înfruntat vreo primejdie. Tinutul rămânea pustiu și până atunci nu se zărise niciun grup de aventurieri prin apropierea taberei.

Folosirea minelor dădu rezultate destul de bune. Chiar dacă înaintarea medie scăzuse într-o oarecare măsură, cel puțin nu se oprise de tot.

La data de 8 iulie, după cincisprezece zile de muncă, galeria păru că e destul de lungă. Măsura paisprezece stânjeni în adâncime, cu o secțiune de treizeci de picioare pătrate. Așadar, pe aici se putea scurge o importantă cantitate de apă. Bubuiturile, sforăturile vulcanului se auzeau atât de tare, încât grosimea peretelui nu putea să fie mai mare de unu sau două picioare. Vor fi de ajuns câteva explozii de mine pentru a-l sfărâma și pentru a termina străpungerea galeriei.

Acum era sigur că planul lui Ben Raddle nu va fi zădănicit de nicio piedică de neînlăturat. Canalul de la suprafață, prin care vor devia apele lui Rio Rubber, se va executa fără greutate, într-un soi alcătuit doar din pământ și nisip, și, cu toate că va trebui să aibă o lungime de vreo trei sute de picioare, inginerul nădăjduia să-l termine în vreo zece zile.

— Treaba cea mai grea s-a făcut, spuse Bill Stell.

— Și cea mai îndelungată, răsunse Ben Raddle. Chiar mâine vom începe săparea canalului în exterior, la șase picioare de malul lui Rio-Rubber.

— Ei bine, zise Summy Skim, de vreme ce avem o după-amiază de odihnă, propun să...

— Să vânăm, domnule Summy? întrebă Jane râzând.

— Nu, domnișoară Jane, răsunse Summy. Să urcăm pentru ultima oară pe Golden Mount și să vedem ce se mai întâmplă acolo.

— Bună idee, Summy, încuviință Ben Raddle, fiindcă s-ar părea că erupția tinde să ia proporții, și e bine să ne convingem cu ochii noștri.

Propunerea era într-adevăr binevenită, astfel că porniră îndată. Obișnuiți cu urcușul, pe care-l făcuseră în atâtea rânduri, drumețiilor, printre care se

află și Neluto, nu le-a trebuit mai mult de un ceas și jumătate ca să ajungă la crater.

Dar nu le-a fost cu puțință să se apropie de el ca prima dată. Coloana de aburi, mai înaltă și mai densă, era brăzdată de limbi de flăcări, iar lângă crater, căldura era de-a dreptul insuportabilă. Totuși, vulcanul nu azvărlea încă nici lavă, nici zgură.

— Hotărât lucru, observă Summy Skim, acest Golden Mount nu-i deloc darnic, iar dacă o fi având pepite, apoi le păzește cu strășnicie.

— Fiindcă nu ni le dă de bună voie, i le vom smulge cu forța! Răspunse Jane Edgerton.

În orice caz, fenomenele eruptive se făceau acum simțite cu mai multă putere. Bubuiturile din adâncuri amintea de un cazan de locomotivă sub mare presiune, ai cărui pereți duduie sub acțiunea focului. De bună seamă că se pregătea o erupție. Dar se vor scurge poate săptămâni și luni înainte ca vulcanul să zvârle afară măruntaiele lui aprinse.

De aceea, chiar și după constatarea actualei stări a craterului, Ben Raddle nici nu se gândi să întrerupă lucrările în curs, ba, dimpotrivă, hotărî să le continue într-un ritm mai intens.

Înainte de a coborî de pe culme, excursioniștii își aruncă privirile jur împrejur. Tinutul părea pustiu. Pe câmpie și pe mare nu se zărea nimic deosebit. În privința asta Ben Raddle și însoțitorii lui puteau fi mulțumiți. Părea că nimeni nu cunoaște taina lui Golden Mount.

Așezați cu spatele la crater, Ben Raddle și prietenii lui priveau lung spre orizontul nemărginit. Mai ales Summy părea adâncit în visare. Cu ochii atințioși în direcția sud-est, rămăsese neclintit, de parcă ar fi uitat de cei din jurul lui.

— Mă rog, ce-i atât de interesant în partea asta? îl întrebă Jane Edgerton.

Summy răspunse cu glasul sugrumat:

— Montreal, domnișoară Jane, Montreal și Green Valley.

— Green Valley, repetă Jane. Tare-ți mai e drag locul acesta, domnule Skim.

— Cum s-ar putea altfel? explică Summy fără să-și întoarcă privirea din direcția ce-l atrăgea precum atrage polul acul magnetic. Nu mi-am petrecut viața acolo? La Green Valley i-am văzut pe mulți venind pe lume, după cum alții m-au văzut pe mine venind. Acolo sunt cunoscut și primit cu bucurie de toți, de la moșneag la cel mai mic țânc, sunt prietenul tuturor, și, lăsându-l

la o parte pe dragul meu Ben, din nefericire mai inclinat să primească afecțiunea decât s-o dăruiască, doar acolo îmi găsesc și eu o familie. Mi-e drag Green Valley pentru că și el mă iubește, domnișoară Jane.

Summy tăcu și Jane îi respectă tăcerea. Părea și ea adâncită în gânduri. Cele câteva cuvinte rostite de tovarășul ei de călătorie îi redeșteptaseră cumva în suflet simțăminte adormite? Își spunea oare că energia, strădaniile, chiar dacă înving, tot nu sunt de ajuns pentru a ne umple existența, că dacă exercitarea liberă a unei voințe înțelepte și conștiente este în măsură să ne amețească mintea de orgoliu, există în noi și alte instincțe, pe care aceste puternice bucurii nu sunt în stare să le mulțumească? Sub înrâurirea cuvintelor auzite, î se înfățișa oare mai limpede situația ei ciudată? Se vedea ea oare, singură și fără putere, în vîrful acestui munte pierdut, departe de lume, înconjurate numai de bărbați, cei mai mulți dintre ei grosolani, și pentru care în curând ea nu va mai fi decât o tovarășă de o zi, uitată într-o singură zi? Își spunea oare în sinea ei că nici ea nu are familie și că, mai puțin norocoasă decât Summy, pentru ea nu exista niciun Green Valley, plin de mâini care îi se întind și de suflete iubitoare?

— Ia te uită! strigă Neluto, care, dintre toți, avea privirea cea mai ageră. S-ar zice că...

— Ce anume, întrebă Ben Raddle.

— Nimic, răspunse Neluto. Și totuși, mi s-a părut că văd...

— Spune odată, ce vezi? stăruí Ben Raddle.

— Nu-mi dau bine seama, zise indianul șovăielnic... Mi s-a părut...

Poate că e o dâră de fum.

— O dâră de fum! strigă inginerul. În ce direcție?

— Acolo, explică Neluto, arătând pădurea ce se întindea spre vest, la o depărtare de trei mile de vulcan.

— La marginea pădurii?

— Nu.

— Atunci în desisul ei?

— Da.

— La ce depărtare?

— Știu eu!... Două-trei mile în adâncime... poate mai puțin...

— Sau poate mai mult, încheie Ben Raddle nerăbdător. Cunosc refrenul, bunul meu Neluto. În orice caz, eu nu văd nimic.

— Nici eu nu mai văd nimic, spuse Neluto... Nici măcar nu-s sigur că am văzut... Era ceva foarte nedeslușit... Se poate să mă fi înșelat.

De când ajunseră pe țărmul Oceanului Arctic, era pentru prim dată că se semnala prezența omului în aceste regiuni hiperboareale. O dâră de fum pe deasupra copacilor însemna că un grup poposise acum la adăpostul lor și, oricare ar fi fost acest grup, nu trebuia să se aștepte la nimic bun de la el.

Ce fel de oameni erau? Niște vânători? Ori mai degrabă niște prospectori care aflaseră de existența Vulcanului de Aur și porniseră în căutarea lui?

S-ar putea prea bine ca noii veniți să nu fi zărit încă Vulcanul de Aur, pe care frunzișul copacilor uriași trebuie că li-l ascunda vederii. Dar, ceea ce nu zăriseră încă, vor zări de îndată ce vor ajunge la marginea pădurii și nimeni n-ar fi putut spune ce va ieși până la urmă.

Oricum, aceasta însemna o primejdie serioasă ce îi frământa neîncetat pe Ben Raddle și pe însotitorii săi.

Toți, în afară de Jane, care rămăsese cufundată în gânduri, își îndreptară stăruitorii privirile spre apus. Nu observară nimic neobișnuit. Niciun fir de fum nu se arăta deasupra copacilor, a căror îngrămadire întunecată se întindea până dincolo de zare.

Încredințat că Neluto greșise, Ben Raddle dădu semnalul de plecare.

În clipa aceea, Jane se apropiе de Summy.

— Sunt tare obosită, domnule Summy, îi spuse ea cu tristețe în glas.

Summy rămase lovit de uimire. Avea și de ce. Să-și recunoască Jane oboseala, aşa ceva nu se mai întâmplase. Trebuie că se petrecuse cu ea o schimbare.

Da, domnule Skim, ceva se schimbase, și ea, Jane Edgerton, era tare ostenită. Acum, resortul care o susținea când îndeplinea niște munci mai presus de puterile ei, fără să se dea bătută, dacă nu se stricase de tot, cel puțin slabise. Pentru o clipă, ea privea viața altfel decât ca pe o însiruire de lupte și de neîncetate strădanii. Înțelegea cât de plăcut e să fi iubit, ocrotit, bănuia cât de bine te simți în sânul familiei, unde ești învăluit de dragoste, și fința îi era moleștită de tristețea sufletului ei însingurat. Ah, domnule Skim, cât de ostenită era Jane Edgerton!

Dar bunul Summy nu-și făcea atâtea probleme, nu se pierdea în această analiză complicată. O privea doar pe Jane, uimit de cuvintele ei, de tonul descurajat cu care le rostise, și se mira că descoperă ceea ce nu văzuse niciodată până acum. Cât de delicată, cât de plăpândă și cât de drăguță era

această fetiță a cărei siluetă, profilată pe cer, ocupa un loc atât de mic în spațiul nemărginit ce o încconjura! Ce păcat pentru ea că se află acolo, în ținutul acesta îndepărtat, expusă oboselii, tuturor necazurilor, tuturor primejdiilor! Și bunul Summy se simțea cuprins de o mare și frătească milă.

— Nu vă fie teamă, domnișoară Jane, spuse el râzând zgomotos ca să-și ascundă tulburarea, doar sunt aici. Sprijiniți-vă de mine. Am brațe și picioare zdravene.

Începură să coboare și Summy alegea drumul, susținându-și firava tovarășă cu atenția unui frate mai mare, cu grija unui iubitor de artă ce vrea să ducă la adăpost un bibelou fragil și prețios.

Pe jumătate inconștientă, Jane se lăsa în seama lui. Păsea ca prin vis, cu ochii lipsiți de expresie, privind în depărtare. Ce anume privea, nici ea singură n-ar fi putut spune. Departe, dincolo de zare, necunoscutul, sau taina și mai de nepătruns din sufletul ei răscolit.

## IX

### *O vânătoare de elani*

Malul stâng al lui Rio Rubber desena un cot adânc, la vreo cincizeci de stânjeni de intrarea galeriei ce ducea spre vatra craterului. Deviația urma să pornească chiar din unghiul alcătuit de acest cot. Trebuia deci să se sape un canal lung de trei sute de picioare.

Lucrarea începu în zorii zilei de 9 iulie.

Încă de la primele lovitură de cazma se constată că săpăturile nu vor fi prea anevoie. Până la adâncimea de șapte sau opt picioare, solul era alcătuit dintr-un pământ destul de sfărâmicios. Această adâncime și o lățime aproape egală vor fi de ajuns, astfel că nu va fi nevoie să se folosească minarea, ceea ce le-ar fi irosit prospectorilor ultimele rezerve de praf de pușcă.

Membrii caravanei lucrau cu multă tragere de inimă. Apropiere de țintă sporea avântul tuturor. Planul lui Ben Raddle era cunoscut. Deși mulți dintre ei nu pricepuseră bine teoria, nimeni nu se îndoia că în curând Golden Mount va revârsa suvoaie de aur.

Îndeosebi Patrick făcea adevărate minuni. Ajutat de puterea sa fantastică, îndeplinea el singur munca a zece oameni.

Așadar, canalul înainta repede. Se lucra în schimburi și datorită amurgului prelungit, munceau și o parte din noapte. Ben Raddle

supravegheea mersul operațiunii, indica unde trebuie să făcute întăriri pentru susținerea malurilor canalului, cercetând totodată dacă cumva e străbătut de vreun filon aurifer. Nu descoperi nimic.

— Râul ăsta nu-i nici pe departe bogat ca Bonanza, observă Cercetașul. Dar, la urma urmelor, puțin ne pasă că în apele lui se află pepite, dacă el nile va pune la îndemână pe cele ale lui Golden Mount.

Trecuă astfel opt zile. La 16 iulie, canalul era aproape gata. Doar câțiva metri de săpat, apoi va fi de ajuns să se răscolească malul râului pe o lungime de cinci-șase picioare și să se străpungă peretele care despărțea încă fundul galeriei de vatră. Îndată, apele se vor revărsa de la sine în măruntaiele vulcanului.

În cât timp se va produce atunci erupția provocată prin acumularea aburilor? În privința asta nimeni n-ar fi putut răspunde cu precizie. Totuși inginerul observase că activitatea vulcanică se întețea de la o zi la alta. Prin fumul tot mai gros ce încununa muntele, flăcările se înălțau mereu mai sus și luminau ținutul înconjurător la mare distanță, în timpul celor câteva ceasuri de întuneric.

Se putea trage deci nădejdea că, odată ajunse în vatră, apele vor fi repede transformate în aburi și vor produce pe loc o vie intensificare a fenomenelor eruptive.

În ziua aceea, către sfârșitul după-amiezii, Neluto veni în goană la Summy Skim, și, gâfâind de alergătură, îi spuse:

— Ah, domnule Skim... domnule Skim!

— Ce s-a întâmplat, Neluto?

— Am văzut... am văzut niște elani, domnule Skim!

— Niște elani! strigă Summy.

— Da... o turmă întreagă... vreo jumătate de duzină, poate... sau mai mulți... sau...

— Sau mai puțini, continuă Summy. Cunosc placa, băiete. În ce direcție au luat-o elanii ăștia?

— Pe acolo.

Și indianul arăta câmpia de la vest de Golden Mount.

— Departe?

— Aș!... Cel mult o leghe... sau poate jumătate...

— Sau două sute de kilometri, bineînțeles, spuse râzând Summy.

Una din cele mai arzătoare dorințe ale aprigului vânător era să dea ochii cu niște elani și să doboare o pereche. De la venirea lui în Klondike nu-și putuse îndeplini această dorință. Abia dacă se semnalaseră două sau trei exemplare prin împrejurimile lui Dawson City sau pe lângă Forty Miles Creek. Așadar, vestea adusă de Neluto era de natură să-i stârnească instinctele cinegetice.

— Vino! îi spuse el indianului.

Părăsiră amândoi tabăra și înaintară câteva sute de pași pe la poalele lui Golden Mount. Ajunși la colțul ultimului parapet dinspre miazăzi, Summy zări cu ochii lui turma de elani care se îndreptau liniștiți spre nord-vest, străbătând câmpia întinsă.

Cu toată dorința lui nestăvilită de a porni îndată urmărirea, avu totuși înțelegiunea să-și amâne planul pentru a doua zi. Era prea târziu ca să înceapă vânătoarea. Principalul era că aceste rumegătoare își făcuseră apariția prin împrejurimi. Nu-i va fi greu să le regăsească.

De îndată ce se întoarse la tabără, Summy îi împărtăși lui Ben Raddle intențiile sale. Fiindcă aveau destule brațe de muncă pentru terminarea canalului, inginerul socotî că se va putea lipsi de Neluto o jumătate de zi. Se stabili ca pe la cinci dimineață cei doi vânători să pornească pe urmele elanilor.

— Dar îmi făgăduiești, Summy, că n-ai să te îndepărtezi prea mult...

— Ar trebui să le spui asta elanilor, îi răspunse râzând Summy Skim.

— Nu, Summy, ţie îi-o spun. Oricând te poți aștepta la vreo întâlnire nedorită prin ținutul acesta pustiu.

— Tocmai fiindcă-i pustiu e mai sigur, adăugă Summy.

— Fie precum zici, Summy. Făgăduiește-mi, totuși, că te vei întoarce în timpul după-amiezii.

— După-amiază... sau deseară, Ben.

— Deseară, care durează până la miezul nopții!... Asta nu te angajează la nimic, observă inginerul. Nu, Summy, să zicem ora șase, și dacă nu te întorci înainte de șase să știi că am să fiu tare îngrijorat.

— Ne-am înțeles, Ben, se învoi Summy Skim. Fie și la șase... cu sfertul de oră îngăduit!

— Accept și sfertul de oră, cu condiția să nu dureze mai mult de cincisprezece minute!

Lui Ben Raddle îi era teamă ca nu cumva, odată pornit la vânătoare, vărul său să nu se îndepărteze mai mult decât se cuvenea. Până în prezent, nu se arătase încă nicio ceată de aventurieri pe la gurile lui Mackenzie, și astă îi bucura. Dar acest lucru s-ar fi putut întâmpla într-o zi sau alta, și Ben Raddle se gândeau mereu la fumul care i se păruse lui Neluto că-l vede înăltându-se din pădure. Cu toate că trecuseră de atunci aproape cincisprezece zile fără să se întâmple nimic, el rămăsese cu o oarecare neliniște și aștepta nerăbdător clipa în care, după ce-și vor fi încheiat în mod fericit campania, vor porni pe drumul spre Dawson.

A doua zi, înainte de ora cinci, Summy Skim și Neluto părăsiră tabăra, fiecare din ei înarmat cu câte o carabină cu bătaie lungă, asigurați cu hrană pentru două mese și însotitori de un câine, ales dintre puținele exemplare ale rasei canine de care dispunea caravana. Animalul răspundea la numele de Stop și era mai degrabă un câine de pază decât de vânătoare. Dar Summy, crezând că recunoaște la el un oarecare simț al miroslui, dublat de o fire dintre cele mai prietenoase, îl luase pe lângă el și-l educa după toate regulile artei. În general, se arăta destul de mândru de rezultatele obținute.

Vremea era frumoasă dar răcoroasă, cu toate că soarele își desena de mult lunga lui curbă pe deasupra orizontului. Cei doi vânători se îndepărtau în grabă, iar câinele țopăia lătrând pe lângă ei.

La urma urmelor, în afara celor trei urși, dintre care doi vânați în împrejurări destul de neobișnuite, escapadele făcute de Summy Skin în apropiere de Dawson City sau prin împrejurimile lui Forty Miles Creek nu-i aduseseră decât o pradă neînsemnată: sturzi, potârnichi sau alte viețuitoare de acest fel. De aceea, era tare bucuros la gândul că în curând va ține în bătaia puștii un vânat mai de soi.

Elanul are capul împodobit cu o coroană minunată de coarne. Odinoară acest rumegător era foarte răspândit prin ținuturile scăldate de Yukon și afluenții săi și era aproape domesticit. Dar de când cu descoperirea terenurilor aurifere din Klondike, el s-a împrăștiat, adăpostindu-se la latitudini mai nordice, unde este pe cale să se întoarcă la sălbăticie.

Cu greu izbutești să te apropii de el și nu poate fi doborât decât în condiții foarte prielnice. Mare păcat, fiindcă are o blană scumpă, iar carnea lui gustoasă o egalează pe cea de vită.

Summy Skim știa cât de neîncrezător este elanul. Animalul acesta e înzestrat în mod deosebit în privința auzului, miroslui și vitezei. La cea

mai mică alarmă, în ciuda greutății lui care poate atinge până la cinci sute kilograme, el se ascunde cu asemenea iuțeală, încât orice urmărire devine zadarnică. Cei doi vânători își luară toate măsurile de prevedere pentru a ajunge la o distanță potrivită.

Turma de rumegătoare, care se oprișe la liziera pădurii, se afla deci la o depărtare cam de o leghe și jumătate.

Ici-colo, se înălțau câteva pâlcuri de copaci, astfel că, pentru a străbate o parte din distanță, puteau să se strecoare, sau mai bine zis să se târască de la un pâlc la celălalt, fără să atragă atenția.

Dar alta era situația în apropierea lizierei, unde vânătorii nu vor putea face niciun pas fără să-și trădeze prezența. Atunci elanii o vor lua la goană și nici vorbă să le mai dea de urmă.

După ce se sfătuiră, Summy Skim și Neluto luară hotărârea să pătrundă în pădure mai pe la sud. De acolo, furișându-se de la un copac la altul, poate vor izbuti să ajungă turma și s-o atace din spate.

După trei sferturi de ceas, Summy Skim și indianul intrau în pădure, la vreo doi kilometri de locul unde pășteau elanii. Neluto îl ținea de zgardă pe Stop, care fremăta de nerăbdare.

— Acum să mergem pe lângă lizieră, în dosul copacilor, spuse Summy Skim. Dar nu cumva să dai drumul cîinelui!

— Da, domnule Skim, răspunse indianul, dar n-ar fi rău să mă țineți și dumneavoastră pe mine.

Summy Skim zâmbi. În realitate, îi venea și lui greu să se stăpânească.

Mersul prin pădure era destul de anevoios. Plopii, mestecenii și pinii se înghesuiau unul într-altul, și mărăcinișul des le împiedica înaintarea. Mai trebuiau să aibă grija ca nu cumva să le trosnească sub picioare crengile uscate ce acopereau pământul. Zgomotul ar fi fost auzit de elani, cu atât mai ușor cu cât nu sufla nicio adiere. Soarele, care devenise mai arzător, scălda în lumină ramurile neclintite. Niciun ciripit de pasăre nu-ți tulbura auzul, iar din adâncul pădurii nu răzbătea niciun zvon.

Era trecut de nouă când cei doi vânători poposiră la mai puțin de trei sute de picioare de locul unde se aflau elanii. Unii dintre ei pășteau sau își potoleau setea într-un pârâu ce ieșea din pădure, alții, tolăniți pe iarbă, probabil că adormiseră. Turma nu manifesta niciun semn de neliniște. Totuși, fără doar și poate că cea mai mică alarmă îi va pune pe goană, de bună seamă către sud, spre izvoarele lui Porcupine River.

Summy Skim și Neluto nu erau ei oameni să-și îngăduie tocmai acum un răgaz, deși ar fi avut mare nevoie de el. De vreme ce se ivise fericitul prilej de a da o lovitură strășnică, nu-l vor lăsa să le scape.

Iată-i, aşadar, cu pușca încărcată, cu degetul pe trăgaci, furându-se printre mărăcini, târându-se de-a lungul lizierei. Deși partida era lipsită de primejdie, dat fiind că nu aveau de-a face cu animale de pradă, Summy Skim, aşa cum avea să mărturisească mai târziu, nu simțiase nicicând o asemenea emoție. Inima îi bătea să-i spargă pieptul, mâna îi tremura, de-i era teamă că nu va putea ținti bine. Într-adevăr, de va pierde prilejul să doboare elanul atât de râvnit, nu-i va rămâne decât să moară de rușine!

Summy Skim și Neluto se apropiară fără zgomot prin iarbă, unul în urma celuilalt. Câteva minute de înaintare târâș îi aduseră la mai puțin de cincizeci de pași de locul unde se oprisera rumegătoarele. Ele se aflau în bătaia puștii. Înăuntru de Neluto, câinele gâfâia, dar nu lătra.

Elanii păreau că nu bănuiesc nimic de apropierea celor doi vânători. Cei care se aflau întinși pe iarbă nu se ridică, iar ceilalți continuă să pască. Totuși, unul dintre ei, un animal foarte frumos, ale cărui coarne se desfășurau asemenei ramurilor unui copac Tânăr, își înălță capul. Urechile lui fremătară, își îndreptă botul spre lizieră, de parcă ar fi vrut să adulmece aerul ce venea dintr-acolo.

Mirosise oare primejdia și avea să ia la fugă, trăgându-i și pe ceilalți după el?

Summy Skim avu o presimțire și săngele îi năvăli în inimă. Dar, liniștindu-se, rosti în șoaptă:

— Foc, Neluto, amândoi pe unul, ca să fim siguri că nu ne scapă!

Dintr-odată, se auzi un lătrat puternic și Stop, căruia Neluto îi dăduse drumul ca să-și ducă pușca la umăr, se avântă în mijlocul turmei.

N-a durat mult. Un stol de potârnichi nu și-ar fi luat mai repede zborul decât au luat-o la fugă elanii. Nici Summy Skim, nici indianul n-au mai avut timp să tragă.

— Blestemat câine! strigă Summy, ridicându-se furios.

— Ar fi trebuit să-l prind de gât! spuse indianul.

— Ba chiar să-l sugrumi! întări Summy Skim, ieșit din fire.

Într-adevăr dacă s-ar mai fi aflat acolo, câinele n-ar fi scăpat nezgâlțit. Dar Stop ajunsese la mai bine de două sute de metri când depășiră vânătorii

marginea pădurii. Se avântase pe urmele elanilor, astfel că zadarnic își forțăra plămânii strigând după el.

Turma se îndrepta spre nord cu o iuțeală mai mare decât a câinelui, deși acesta era un animal viguros și sprintea la fugă. Se va mai întoarce în pădure, sau va fugi peste câmpie, îndreptându-se spre răsărit? Ar fi fost mai bine, pentru că astfel s-ar fi apropiat de Golden Mount, al cărui fum se învârtejea la o depărtare de o leghe și jumătate. Dar s-ar putea să-o apuce pieziș, către sud-est, în direcția lui Peal River, și să-și caute adăpost în primele trecători ale Munților Stâncosi. În cazul asta vor trebui să-și ia gândul de la ea.

— Vino după mine, îi strigă Summy Skim indianului, să încercăm să nu-i pierdem din vedere.

Alergând de-a lungul lizierei, porniră în urmărirea turmei aflată atunci la o distanță de aproape un kilometru... Aceeași nestăvilită dorință, care-l cuprinse pe câine, îi amețea și pe ei, împiedicându-i să mai judece.

După un sfert de ceas, Summy Skim încercă o emoție puternică. Elanii se opriseră, nehotărâți parcă în ce direcție să-o apuce. Ce-aveau să facă? Nu puteau continua să alerge spre nord, în direcția oceanului, care îi va sili curând să se opreasca. Vor coborî din nou spre sud-est? În cazul acesta, Summy Skim și Neluto vor trebui să se lase păgubași.

Nu, după câteva clipe de șovăire, elanii se hotărâră să se întoarcă în pădure și să se adăpostească în dosul zidului de copaci. Căpeneția turmei străbătu dintr-un salt liziera, iar ceilalți îl urmară.

— Nici că se putea mai bine! strigă Summy Skim. În loc deschis nu ne-am fi putut apropiua până la o bătaie de pușcă. În pădure, însă, nu le va fi cu puțință să-o zbughească la fel de iute; poate vom izbuti să-i ajungem și de data asta...

Dacă avea sau nu dreptate, nu era mai puțin adevărat că acest raționament îi va atrage pe vânători într-o pădure cu totul străină, căreia nu-i cunoșteau marginile.

Stop le-o luase înainte. Se năpustise printre copaci. I se mai auzea încă lătratul, dar pe el nu-l mai zăreau.

Trupul lui subțire îi îngăduia să se strecoare peste tot, alerga acum mai iute decât elanii, pe care coarnele rămuroase îi împiedicau să străbată tufele și lăstărișul. În asemenea condiții s-ar fi putut prea bine să fie răpuși.

Înaintând printre crengile stufoase și călăuziți doar de glasul câinelui, cei doi vânători alergară preț de două ceasuri. Împinși de o pornire nestăvilită, ei umblau la voia întâmplării, afundându-se din ce în ce către vest, fără să se întrebe dacă la întoarcere nu le va veni greu să nimerească drumul.

Pe măsură ce se depărtau de lizieră, pădurea se rărea. Copacii erau aceiași: mesteceni, plopi, pini, dar mai depărtăți unul de altul și cu pământul de la poalele lor mai puțin acoperit de crengi uscate și de mărăcini.

Chiar dacă elanii se țineau nevăzuți, în orice caz Stop nu le pierduse urma. Lătrăturile lui continuau. Părea că nu se află prea departe.

Summy Skim și Neluto înaintau întruna în adâncul pădurii, când, puțin după amiază, glasul câinelui încetă să se mai audă.

Se aflau atunci într-un spațiu despădurit, în care razele soarelui pătrundeau din plin. La ce depărtare de lizieră erau? Neavând alt mijloc de apreciere decât timpul scurs, Summy Skim socotea că sunt cam la opt sau zece kilometri. Așadar, le rămânea destulă vreme să se întoarcă în tabără, după un popas de care amândoi aveau mare nevoie. Înfometăți și rupti de osteneală, ei se aşezară la poalele unui copac. Își scoaseră proviziile din tolbe, și cu toate că mâncără cu o poftă grozavă, simțeau totuși o mare părere de rău că nu-și pot îmbogăți meniul cu niște friptură de elan.

După ce-și potoliră foamea, vânătorii șovăiră o clipă asupra direcției în care s-o pornească. Ar fi fost înțeleapt din partea lor să ia drumul spre tabără. Dar Summy Skim nu părea deloc dispuș la aşa ceva. Dacă pentru un vânător e neplăcut să se întoarcă cu mâna goală, apoi să se întoarcă și fără câine, asta-i culmea dezonoarei. Or, Stop nu se arătase încă.

- Pe unde o umbla? întrebă Summy Skim.
- În urmărirea elanilor, desigur, răsunse indianul.
- E limpede, Neluto. Dar atunci, unde sunt elanii?

Ca pentru a răspunde acestei întrebări, lătrăturile lui Stop răsună pe neașteptate, la mai puțin de trei sute de stânjeni depărtare. Fără să mai rostească un cuvânt, cei doi vânători se avântară în partea de unde se auzea lătratul câinelui.

Surzi la glasul înțelepciunii și al prevederii, Summy Skim și Neluto alergau din nou de le sfârâiau călcâiele.

Asta putea să-i târască foarte departe. Într-adevăr, acum nu mai fugeau către nord-vest. Elanii se îndreptau spre sud-vest, iar înapoia lor Stop se înverșuna să-i urmărească, și înapoia lui Stop veneau stăpânii lui, și mai

înversunați decât el. Aceștia se întorceau deci exact cu spatele la Golden Mount și la tabără.

La urma urmelor, soarele abia începea să coboare spre zarea dinspre apus. Dacă vânătorii nu se întorceau la ora șase, după cum făgăduiseră, vor fi acolo pe la șapte sau opt, atâta tot, adică mult înainte de a se înnopta.

Summy Skim și Neluto nu zăboviră prea mult cu astfel de socoteli. Alergau cât îi țineau picioarele, fără să se gândească la altceva, fără să încerce măcar să-și cheme câinele.

Pierduseră orice noțiune a timpului. Nu simțea nici oboseala. Summy Skim uitase până și unde se află. Vâna prin ținuturile acestea din Nordul îndepărtat, de parcă ar fi vânat prin împrejurimile Montrealului.

O dată sau de două ori, el și Neluto crezură că sunt pe punctul de a izbândi. Câteva coarne se arătaseră pe deasupra tufișurilor, la mai puțin de cinci sute de pași. Dar sprintenele animale nu întârziară să se facă nevăzute, astfel că nu se ivi prilejul de a li se trimitе un glonte bine țintit.

Se scurseseră mai multe ceasuri în această zadarnică urmărire, apoi lătrăturile tot mai îndepărtate ale lui Stop dovediră că elanii câștigaseră distanță. În cele din urmă lătrăturile încetară, fie că animalul se afla prea departe, fie că, vlăguit de o alergare atât de îndelungată, nu mai era în stare să scoată vreun sunet.

Ajunsă la capătul puterilor, Summy Skim și Neluto se opriră și se trântiră la pământ, ca niște butuci. Se făcuse ora patru după-amiază.

— S-a terminat! zise Summy Skim, îndată ce putu să vorbească.

Neluto clătină din cap în semn de încuviințare.

— Unde ne aflăm? continuă Summy.

Indianul făcu un semn prin care arăta că nu are habar, și privi în jur.

Cei doi vânători se aflau la marginea unui luminiș destul de mare, străbătut de un râu, care fără îndoială că se îndrepta spre sud-vest ca să întâlnească vreunul din afluenții lui Porcupine River. Soarele îl lumina din plin. Mai departe, copacii se îngheșuau unul într-altul, de parcă ar fi vrut să-i opreasă trecerea.

— Trebuie să pornim la drum, spuse Summy Skim.

— Spre tabără, nădăjduiesc, răspunse Neluto, recunoscându-se sleit.

— Da, fir-ar să fie! exclamă Summy Skim, înăltând din umeri.

— Atunci, la drum! încuviință indianul, ridicându-se cu greu de jos și pornind să dea ocol luminișului.

Nu făcuse nici zece pași că se și opri cu ochii ațintiți pe pământ, la picioarele lui.

— Priviți, domnule Skim, zise el.

— Ce-i acolo? întrebă Summy.

— Foc, domnule Skim.

— Foc!

— Sau cel puțin a fost un foc.

Apropiindu-se și el, Summy Skim văzu o grămăjoară de cenușă, în fața căreia indianul rămăsese nemîșcat și gânditor.

— Așadar, în pădurea asta se află niște vânători? întrebă Summy.

— Vânători... sau altceva... răspunse Neluto.

Summy se aplecase. Privea cu luare-aminte la cenușa suspectă...

— În orice caz, asta nu-i de ieri, spuse ridicându-se. Într-adevăr, cenușa aceea albă, pe jumătate cimentată de umezeală, trebuie că se afla acolo de mai multă vreme.

— Așa s-ar părea, recunoscu Neluto. Dar uite ceva care o să ne lămurească.

La câțiva pași de focul stins, privirile scrutătoare ale indianului descoperiseră, printre ierburi, un obiect strălucitor. Porni degrabă într-acolo, se aplecă și ridică obiectul, scoțând un strigăt de uimire.

Era un pumnal cu tăișul lat, prins într-un mâner de aramă.

După ce-l privi, Neluto declară:

— Dacă nu putem cunoaște exact de când datează focul, iată un pumnal care n-a fost pierdut de mai mult de zece zile.

— Așa-i, răspunse Summy Skim. Nu s-a depus decât un strat subțire de rugină și lama încă mai lucește. Stă căzut în iarbă de puțină vreme.

Răsucind-o pe toate fețele, Neluto constată că arma era de fabricație spaniolă. Pe mâner avea gravată inițiala M, iar pe lamă numele Austin, capitala statului Texas.

— Deci, acum câteva zile, sau poate câteva ceasuri, în luminișul acesta au poposit niște străini!

— Și nu erau indieni, observă Neluto, pentru că indienii nu au asemenea arme.

Summy privea neliniștit în jurul lui.

— Cine știe dacă nu cumva se îndreptau spre Golden Mount? adăugă el.

La urma urmelor, asta era cu puțință. Și dacă bărbatul căruia îi aparținea acest pumnal făcea parte dintr-o ceată numeroasă, o mare primejdie îi amenința pe Ben Raddle și pe tovarășii săi. Poate chiar în clipa aceea banda dădea târcoale în preajma estuarului lui Mackenzie!

— Să pornim, spuse Summy Skim.

— Îndată, răsunse Neluto.

— Și câinele? strigă Summy.

Indianul chemă cu glasul lui puternic, întorcându-se în toate direcțiile. Chemarea lui rămase fără răspuns. Stop nu se mai arăta.

Acum nu le mai ardea de vânătoare de elani. Trebuiau să se întoarcă grabnic în tabără, pentru ca oamenii să fie puși în gardă și să se pregătească de apărare.

— La drum, să nu pierdem mei un minut! porunci Summy Skim.

Chiar în clipa aceea, la trei sute de pași de poiană, răsună o detunătură de armă.

## X

### *Desertul e mai populat decât s-ar cuveni*

După plecarea lui Summy Skim și a lui Neluto la vânătoarea de elani, Ben Raddle trecuse din nou în revistă mersul lucrărilor. Dacă nu se va ivi nimic neprevăzut, canalul va fi gata chiar în seara aceea. Nu mai rămăsese decât să se dea ultimele lovitură de târnăcop în peretele craterului, să se facă spărtura în malul stâng al lui Rio Rubber, și torrentul de apă va năvăli în măruntaiele lui Golden Mount.

Aceste uriașe mase lichide, transformate în aburi de focul din adâncuri, vor produce curând o puternică presiune care va zvârli în afară materiile eruptive. Fără îndoială, acestea vor cuprinde o mare proporție de lavă, de zgură și alte substanțe nefolositoare, dar în ele vor fi amestecate pepitele și cuartul aurifer, și nu vor avea altceva de făcut decât să le culeagă, fără să se fi ostenit să le extragă.

Frământarea puterilor subpământene continua să crească. Clocotul din măruntaie își sporea din zi în zi tăria. Se punea chiar întrebarea dacă mai era nevoie ca apa să pătrundă în crater.

— Rămâne de văzut, răsunse Ben Raddle, atunci când cercetașul făcu această observație. Nu trebuie să uităm că timpul ne este foarte măsurat. E trecut de jumătatea lui iulie.

— Ar fi primejdios să zăbovим mai mult de o lună la gurile lui Mackenzie, încuviință Bill Stell. Trebuie să ne rezervăm trei săptămâni pentru drumul până în Klondike, mai ales dacă la întoarcere căruțele vor fi zdravăn încărcate.

— Vor fi, Cercetașule, de asta să nu te îndoiești!

— În cazul acesta, vara va fi pe sfârșite când vom ajunge la Dawson City, domnule Raddle. Dacă vom avea o iarnă timpurie, s-ar putea să întâmpinăm mari neplăceri când vom străbate regiunea lacurilor, în drum spre Skagway.

— Vorbele tale sunt de aur, dragul meu Cercetaș, răspunse inginerul în glumă, și aşa se și cuvine, de vreme ce ne aflăm la poalele lui Golden Mount! Dar fii pe pace! M-ar mira dacă în opt zile atelajele noastre nu-și vor relua drumul spre Klondike.

Ziua trecu ca de obicei, și, la căderea serii, canalul era săpat de la un capăt la altul.

La cinci după-amiază, niciunul dintre cei doi vânători nu se arătase pe câmpia de la vest. Ben Raddle nu se neliniști. Summy Skim mai putea întârzia un ceas, fără să-și calce făgăduiala. Totuși, în câteva rânduri, mergând în recunoaștere dincolo de canal, Cercetașul se uită după el. Nu văzu pe nimeni. Nicio siluetă nu se ivea la orizont.

Un ceas mai târziu, Ben Raddle, care începuse să încerce o oarecare iritare, își spuse că-l va muștrului pe vărul său, dar fu silit să se mărginească doar la atât, de vreme ce vinovatul nu se arăta.

La ora șapte, întrucât Summy Skim și Neluto încă nu se iviseră, proasta dispoziție a lui Ben Raddle se transformă în neliniște care se dublă peste un ceas, văzând că hoinarii tot nu s-au întors.

— S-au lăsat târâți, spuse el. Nu te poți bizui deloc pe nebunul astă de Summy, când are un animal în față și o pușcă în mâna. Se duce... Se tot duce!... Nimic nu-l poate opri... Ar fi trebuit să mă împotrivesc acestei vânători.

— N-o să se întunece înainte de zece, spuse Bill Stell pentru a-l liniști pe inginer, și nu e cazul să ne temem că domnul Skim s-ar putea rătăci. Golden Mount se zărește de departe și pe întuneric, flăcările lui vor servi la nevoie drept far.

Observația nu era lipsită de adevar. Oricât de departe s-ar afla de tabără, vânătorii vor putea zări vulcanul. Dar dacă fuseseră victime ale vreunui accident? Dacă nu le era cu puțință să se întoarcă?

Trecură încă două ceasuri. Ben Raddle nu mai putea să stea locului, iar Cercetașul începuse și el să-și piardă răbdarea. Soarele avea să coboare sub orizont și nu va mai rămâne decât lumina crepusculară a latitudinilor polare.

Puțin după ora zece, Ben Raddle și Cercetașul, din ce în ce mai neliniștiți, ieșiseră din tabără și umblau pe la poalele muntelui, în vreme ce soarele dispărea la asfințit. O ultimă privire aruncată asupra câmpiei îi încredința că nu se zărea nimeni. Rămaseră nemișcați, ascultând cu urechile ciulite, în vreme ce întunericul nopții se aşternea treptat. Din nemărginita câmpie, pe cât de pustie pe atât de tacută, nu se auzea niciun zgomot.

— Ce credeți că s-a întâmplat, domnule Raddle? întrebă Cercetașul. Vânătoarea de elani nu-i primejdioasă, numai dacă nu cumva domnul Skim și Neluto s-ar fi luat la harță cu niște urși...

— Niște urși... sau niște tâlhari, Bill... Drept să-ți spun, presimt că li s-a întâmplat o nenorocire.

Deodată, Bill Stell îl apucă pe inginer de mâna.

— Ascultați! spuse el.

În noaptea din ce în ce mai adâncă, se auzi lătratul unui câine.

— E Stop! strigă Ben Raddle.

— Nu pot fi departe! adăugă Cercetașul.

Lătratul se deslușea tot mai tare, amestecat cu scheunături, de parcă animalul ar fi fost rănit.

Ben Raddle și însotitorul său alergară în întâmpinarea lui Stop, pe care-l descoperiră la o depărtare de vreo două sute de pași.

Câinele se întorcea singur, tărându-și laba și cu coapsa însângerată. Părea la capătul puterilor.

— E rănit... e rănit... și singur!... strigă Ben Raddle, cu inima tremurând de spaimă.

Cu toate acestea, Cercetașul făcu o remarcă.

— Nu s-ar putea ca Stop să fi fost rănit din greșeală de către stăpânul lui sau Neluto? L-o fi lovit vreun glonte rătăcit...

— Dacă Summy ar fi putut să-i dea îngrijirile cuvenite și să-l ia cu el, atunci de ce n-a rămas cu Summy? obiectă Ben Raddle.

— În orice caz, să ducem câinele în tabără și să-i pansăm rana, spuse Bill Stell. Dacă nu-i prea grav, poate că va fi în stare să ne pună pe urmele stăpânului său.

— Da, răspunse inginerul, vom porni mai mulți și bine înarămați, fără să mai aşteptăm să se lumineze de ziua.

Cercetașul luă câinele în brațe. În zece minute ajunseră în tabără.

Duseră animalul în cort și-i cercetară cu atenție rana. Părea că nu-i prea gravă. Doar o zgârietură adâncă ce se oprea la nivelul mușchilor, fără să fi vătămat vreun organ intern.

Fusese lovit de un glonte, pe care Cercetașul, priceput în acest soi de operațiuni, izbuti să i-l scoată.

Ben Raddle apucă glontele și-l examina cu luare-aminte.

— Glontele nu-i de la Summy, spuse el. E mai mare și nu vine de la o carabină.

— Aveți dreptate, încuviață Bill Stell. Proiectilul ăsta vine dintr-o pușcă cu țeava lungă.

— Au avut de-a face cu niște tâlhari! strigă inginerul. Au fost siliți să se apere!... În timpul luptei Stop a fost atins, și dacă n-a rămas lângă stăpânul său, înseamnă că acesta a fost luat cu forță... sau că a murit, împreună cu Neluto!... Ah, bietul meu Summy! Bietul meu Summy!

Ce-ar fi putut adăuga Bill Stell? Un glonte care nu fusese tras de către unul din cei doi vânători, câinele care se întorcea singur, toate astea nu îndreptățeau oare temerile lui Ben Raddle? Mai încăpea îndoială că se abătuse peste ei o nenorocire? Summy Skim și tovarășul său ori căzuseră în luptă, ori se aflau în mâinile celor ce-i atacaseră, de vreme ce nu se arătau.

Pe la ceasurile unsprezece, Ben Raddle și Cercetașul hotărâră să-și însțiințeze tovarășii despre această situație. Îi treziră din somn, și, în câteva cuvinte grăbite, inginerul le spuse că Summy Skim și Neluto, plecați din zorii zilei, nu se întorseseră încă. Jane Edgerton tălmăci gândul tuturor.

— Trebuie să pornim, să pornim îndată, zise ea cu glas tremurător.

Făcură în grabă pregătirile cuvenite. N-aveau nevoie să-și ia cu ei alimente, deoarece caravana nu se va îndepărta de Golden Mount, cel puțin la primele cercetări. Dar vor fi înarămați cu toții, gata să se apere dacă vor fi atacați, sau, la nevoie, să-i elibereze cu forță pe cei doi prizonieri.

Stop fusese doftoricit cu grijă. Glontele fusese extras și rana bandajată. Cu puterile refăcute, căci era mai ales lihnit de foame și însetat, el își manifestă dorința de a porni în întâmpinarea stăpânului.

— Îl vom lua cu noi, spuse Jane Edgerton, iar când va osteni îl vom purta în brațe. Poate va izbuti să regăsească urmele domnului Skim.

Dacă cercetările de peste noapte vor rămâne zadarnice, ele vor fi reluate a doua zi, și, de va trebui, vor scotoci întreg ținutul dintre Oceanul Arctic și cursul lui Porcupine River. Nici vorbă despre Golden Mount până ce nu-l vor fi regăsit pe Summy Skim sau nu vor fi aflat de soarta lui.

Porniră.

În frunte cu Jane Edgerton, Ben Raddle și Bill Stell, care purta câinele în brațe, dădură mai întâi ocol muntelui, ale cărui bubuituri înăbușite făceau să tremure pământul. În vîrful lui încununat de aburi se înălțau limbi de flăcări, foarte lesne de văzut în lumina slabă a amurgului.

Ajunsî la poalele versantului apusean, se opriră să se sfătuiască, în ce direcție să se îndrepte? N-aveau ceva mai bun de făcut decât să se călăuzească după instinctul câinelui, pe care Cercetașul îl lăsase jos. Inteligentul animal părea că înțelege ce așteptau de la el. Începu să caute, să adulmece în toate direcțiile, cu botul lipit de pământ, schelălăind încet.

După câteva clipe de șovăială, Stop o porni către nord-vest.

— Când ne-a părăsit azi-dimineață, domnul Skim apucase mai spre sud, zise Cercetașul.

— Să ne luăm după câine, îi răspunse Jane Edgerton. Știe el mai bine ca noi încotro să meargă.

Vreme de un ceas, micul grup străbătu câmpia în această direcție. Ajunse apoi la liziera pădurii, pe care cei doi vânători o trecuseră cu o leghe mai jos. Acolo se opri din nou, nehotărât.

— Ei bine! Ce mai așteptăm? întrebă Jane puțin cam repezit.

— Să se lumineze, răspunse Bill Stell. Prin desisul pădurii n-o să mai vedem nimic. Până și Stop șovăie.

Nu, Stop nu șovăia. Dintr-o dată, făcu un salt și dispăru printre copaci, lătrând puternic.

— După el! strigă Jane Edgerton.

— Nu. Așteptați, ordonă Bill Stell, oprindu-și pe loc tovarășii. Să fiți cu armele pregătite.

Dar n-au avut nevoie să le folosească. Aproape imediat, alergând în urma câinelui, care părea că nu-și mai simte rana, dintre copaci țâșniră doi bărbați, și, după o clipă, Summy Skim se afla în brațele vărului său.

Primele lui cuvinte au fost:

— La tabără!... La tabără!

— Ce s-a întâmplat? întrebă Ben Raddle.

— Ai să afli, dar acolo... La tabără! Haideți, când vă spun!

Călăuziți de flăcările lui Golden Mount, porniră toti repede la drum. Puțin după unu dimineața, ajunseră la Rio Rubber. Curând avea să se lumineze. Încă de pe acum, răsăritul înflăcăra zarea la nord-est. Înainte de a se aduna în cort, Ben Raddle, Jane Edgerton, Cercetașul și Summy Skim mai priviră o ultimă dată împrejurimile lui Golden Mount. În lumina plăpândă a zorilor nu văzură nimic neobișnuit.

Când rămăseră singuri, Summy Skim le istorisi pe scurt tovarășilor săi cele petrecute între şase dimineața și cinci după-amiază. Le povesti despre prima urmărire a elanilor, continuată fără niciun folos până la prânz. Apoi despre cea de-a doua parte a vânătorii, când se auzise lătratul câinelui, și, în sfârșit, despre popasul de la marginea luminișului, unde dăduseră de cenușa unui foc stins.

— Era limpede, adăugă el, că niște oameni, băstinași ori străini, înnoptaseră acolo. De altfel, nu era nimic de mirare într-asta.

— Aşa-i, spuse Cercetașul. Se întâmplă uneori ca echipajele de pe baleniere să debarce pe țărm, fără să mai vorbim de indienii care mișună pe aici, cât ține vremea frumoasă.

— Dar, continuă Summy Skim, tocmai când eram pe cale să ne întoarcem spre Golden Mount, Neluto a găsit printre ierburi această armă.

Ben Raddle și Cercetașul examinară pumnalul și-și dădură repede seama că era o armă de fabricație spaniolă.

— Aspectul acestui pumnal ne-a făcut să bănuim că nu fusese pierdut de prea multă vreme. Cât despre litera M, care se află încrustată pe mâner... adăugă Summy.

— Ea nu vă putea spune nimic, domnule Skim, îl întrerupse Cercetașul.

— Nu, Bill, dar știu înaintea cărui nume trebuie aşezată.

— Care?... întrebă Ben Raddle.

— Cel al texanului Malone.

— Malone!

— Da, Ben.

— Tovarășul lui Hunter? stăruí Bill Stell.

— Chiar el.

— Deci, acum câteva zile ei se aflau acolo? spuse inginerul.

— Şi încă se mai află, răspunse Summy Skim.

— I-ai văzut dumneata? întrebă Jane Edgerton.

— Ascultați-mi povestea până la capăt. O să vă lămuriți.

Și Summy Skim urmă astfel:

— După găsirea pumnalului, eu și Neluto eram gata să pornim, această descoperire fiind destul de neliniștită, când în apropiere răsună un foc de armă. Nu încăpea îndoială că prin pădure se aflau niște vânători, probabil străini, căci indienii nu folosesc armele de foc. Dar, oricine ar fi fost, era mai bine să ne păzim. Se punea acum întrebarea: lovitura fusese destinată unuia dintre elani, dintre cei pe care eu și Neluto îi urmărisem în zadar? Așa am crezut până în clipa când mi-am dat seama că Stop fusese rănit. Era limpede că în el se trăsesese.

Ben Raddle îi luă vorba:

— Și când l-am văzut că se întoarce fără tine, lovit de un glonte străin, abia târându-se, închipuie-ți ce-am simțit!... Și aşa eram cuprins de o neliniște cumplită, văzând că nu te întorci. Ce altceva puteam să cred, decât că Neluto și cu tine ați fost atacați și că în timpul atacului și-a fost rănit câinele... Ah, Summy, Summy!... Cum să nu mă gândesc că eu te târâsem...

Ben Raddle era adânc mișcat. Summy Skim înțelese ce se petrecea în sufletul vărului său, care-și dădea seama de răspunderea ce-i revenea.

— Ben, dragul meu Ben, spuse el strângându-i mâna cu căldură, ce-a fost, a fost! Nu-ți face nicio mustrare. Dacă situația s-a înrăutățit, ea nu-i chiar desperată și nădăjduiesc să ne descurcăm... Stai să vezi mai departe. Îndată ce am auzit împușcătura, ce venea dinspre răsărit, adică din direcția în care trebuia să apucăm noi ca să ne întoarcem la tabără, ne-am grăbit să părăsim luminișul, unde am fi putut fi zăriți, și să ne ascundem prin mărăcinișul ce-l înconjura. Curând se auziră mai multe glasuri. Un grup de oameni înainta chiar spre locul unde ne aflam noi. Dar, dacă nu voi am să fim văzuți, voi am în schimb să vedem. Din ce fel de oameni era alcătuit grupul? Ce făceau oamenii ăștia, la o atât de mică depărtare de Golden Mount? Știau cumva de existența vulcanului și se îndreptau într-acolo? Erau tot atâtea probleme pe care aveam interesul să le dezlegăm. Convinși că necunoscuții vor înnopta în poiană, ne-am vîrât într-un tufiș de unde puteam privi în voie. Tupilați printre ierburi înalte și mărăcini, nu întâmpinam niciun risc de a fi descoperiți și, lucrul cel mai de seamă, puteam să privim și totodată să ascultăm. Era și timpul. Grupul se ivi numădecăt. Era alcătuit din vreo patruzeci de persoane, jumătate din ei americani, jumătate indieni. Nu ne înșelaseră. Aveau, într-adevăr, intenția să petreacă noaptea acolo și

începură prin a aprinde focul ca să-și pregătească de mâncare. Nu cunoșteam pe niciunul dintre ei. Neluto la fel. Erau înarmați cu puști și revolvere, pe care le puseră jos, la poalele copacilor. Nu-și vorbeau unul altuia, sau o făceau atât de încet încât nu-i puteam auzi.

— Dar Hunter... Malone?... întrebă Ben Raddle.

— Sosiră după un sfert de ceas, răsunse Summy Skim, împreună cu un indian și cu șeful de echipă de pe *claim*-ul 131. Ah, i-am recunoscut bine, și eu, și Neluto! Da! Pungașii ăștia se află aproape de Golden Mount, însotiti de o întreagă șleahtă de aventurieri de aceeași teapă.

— Dar ce caută aici? întrebă Cercetașui. Au aflat ceva despre Golden Mount? Știu oare că o caravană de prospectori a ajuns până aici?

— Îmi puneam aceeași întrebare, dragă Bill, răsunse Summy Skim. În cele din urmă am găsit la toate răspuns.

În clipa aceea, Bill Stell le făcu semn să tacă. I se păruse că aude un zgomot pe afară, și, ieșind din cort, se duse să cerceteze împrejurimile taberei.

Pe câmpia întinsă, nici țipenie de om. Nu se apropia nimeni de munte, ale cărui sforăituri reprezentau singurele zgomote ce tulburau liniștea nopții.

De îndată ce Bill se întoarse și-și ocupă din nou locul, Summy Skim continuă astfel:

— Cei doi texani se aşezără la marginea poienii, la zece pași de tufișul în care ne ascunseserăm noi. Discutără mai întâi despre un câine pe care-l întâlniseră, și acum îmi dau seama că era vorba de al nostru. «E o întâlnire cam ciudată prin pădurea asta, spuse Hunter. Nu se poate să fi venit singur, atât de departe de orice aşezare». «Fără-ndoială că pe aici se află niște vânători, răsunse Malone. Dar pe unde-or fi?... Câinele alerga în direcția asta». Malone întinse în același timp mâna către răsărit. «Eh! strigă Hunter. Cine ne garantează că-s niște vânători? Nu se avântă nimeni atât de departe în urmărire unor rumegătoare sau carnivore». «Ai dreptate, Hunter, trebuie să fie pe aici niște prospectori în căutare de noi zăcămintă», încuviaintă Malone. «Numai să punem noi mâna pe ele, și or să vadă ei ce-o să le mai rămână!» răsunse Hunter. «Nici cât să-și umple un taler», completă Malone, amestecându-și hohotele de râs cu înjurături groaznice... Urmă o clipă de tacere, apoi cei doi bandiți porniră din nou să vorbească, și astfel am aflat tot ceea ce ne interesa să stim. Hunter și Malone poposeau pentru a doua oară în poiana aceasta. Plecați de la Circle City cu două luni și

jumătate în urmă, ei rătăciseră la întâmplare, având drept călăuză un indian pe nume Krarak, care știa din auzite de existența lui Golden Mount dar nu cunoștea exact locul unde se află. După ce făcuseră de pomană un ocol mare spre est, urcaseră cu câteva zile înaintea noastră pe râul Peel, și nu încape îndoială că împotriva lor fusese silită să se apere garnizoana de la fortul Mac Pherson. De la fortul Mac Pherson s-au întors către vest și au ajuns, dar mult mai la sud, îi pădurea în care mai sunt și acum și în care s-au rătăcit. Așa se face că mai trecuseră cu zece zile în urmă prin luminișul în care ne aflam. Cenușa pe care am găsit-o provenea de la focul aprins de ei, și de acolo se ridică fumul zărit de Neluto deasupra copacilor, pe când stăteam în vârful vulcanului, cu prilejul ultimului nostru urcuș. După primul popas în poiană, Hunter și ciracii săi, prost sfătuți de călăuza lor Krarak, s-au afundat mai întâi către vest. Bineînțeles, n-au descoperit nimic în direcția asta. În sfârșit, plăcăsiți de căutări zadarnice s-au hotărât să ia calea întoarsă și să facă o încercare spre răsărit la nevoie să parcurgă întregul țărm ca să găsească Vulcanul de Aur. Nici acum n-au aflat unde se află muntele, dar mă tem că asta e doar o chestiune de ore, și va trebui să luăm măsurile cuvenite.

Aceasta a fost relatarea lui Summy Skim.

Ben Raddle, care ascultase fără să-l întrerupă, rămase îngândurat. De ce-i era teamă, nu scăpase. Francezul Jacques Ledun nu era singurul care știa de existența lui Golden Mount. Un indian cunoștea taina și o dezvăluise texanilor. Aceștia nu vor întârzia să se lămurească asupra locului unde se află vulcanul, fără să mai fie nevoie să străbată tot țărmul Oceanului Arctic. Îndată ce vor păși dincolo de pădure, îl vor zări, vor vedea fumul și flăcările ce se învârtejea deasupra craterului. Într-un ceas vor fi la poalele lui, și după câteva minute vor ajunge la tabăra foștilor lor vecini de la Forty Miles Creek. Ce se va întâmpla atunci?...

— Câți ziceai că sunt? îl întrebă Ben Raddle pe Summy.

— Vreo patruzeci de oameni înarmați.

— Doi contra unul, rosti Ben Raddle îngrijorat.

Jane Edgerton interveni cu obișnuita-i vioiciune:

— Și ce dacă! Situația e gravă, dar nu desperată, cum spunea și domnul Skim adineauri. Dacă ei au avantajul numeric, noi îl avem pe cel al poziției. Asta face ca sorții să fie egali.

Ben Raddle și Summy Skim priviră mulțumiți, cu coada ochiului, la Tânăra războinică.

— Aveți dreptate, Miss Jane, încuviință Ben Raddle. Ne vom apăra dacă va fi nevoie. Dar mai întâi vom încerca să rămânem neobservați.

Cercetașul clătină neîncrezător din cap.

— Asta mi se pare cam greu.

— Să încercăm, răspunse Ben.

— Fie! admise Bill Stell. Trebuie totuși să fim prevăzători. Ce ne facem dacă ne vor descoperi, dacă vom fi siliți să luptăm, dacă vom fi copleșiți de numărul lor?

Inginerul îl liniști cu un gest.

— Vom hotărî atunci, spuse el.

## XI

### *Înaintea bătăliei*

Mai, puteau oare nădăjdui că banda de texani nu va descoperi Vulcanul de Aur? Nu, fiindcă Hunter îl va zări de îndată ce va trece de liziera pădurii. De altfel, n-aveau ei drept călăuză pe acel Krarak, al cărui nume Summy îl auzise rostit?

Iar odată descoperit Golden Mount, bunul simț îți mai îngăduia să crezi că Ben Raddle și ai săi nu vor fi zăriți? Nici vorbă de aşa ceva. Desigur, trebuiau să încerce să se ascundă, dar puteai pune rămășag o mie contra unu că vor fi trădați de săpăturile canalului, hărăzit să reverse apele din Rio Rubber în măruntaiele vulcanului.

Din clipa aceea, lupta va fi de neînlăturat.

Or, banda lui Hunter număra patruzeci de oameni, în vreme ce Ben Raddle și însotitorii săi nu erau mai mulți de douăzeci și unu. Așadar, se aflau într-o inferioritate numerică pe care îndrăzneala n-o putea compensa.

Deocamdată n-aveau decât să aștepte. Peste patruzeci și opt de ore, poate chiar mai devreme, Hunter se va afla în apropierea lui Golden Mount.

Să părăsească tabăra de la gurile lui Mackenzie și să se îndrepte spre Klondike, lăsând texanilor locul liber? Nici nu se gândeau la una ca asta. Cercetașul n-ar fi putut face o asemenea propunere tovarășilor săi, iar aceștia n-ar fi acceptat-o.

În calitate de primi ocupanți, nu erau ei în drept să se socotească proprietarii zăcământului vulcanic? Cu siguranță, nu se vor lăsa depozați

fără a lupta să și-l apere.

Nici chiar Summy Skim, înțeleptul Summy, n-ar fi îngăduit să bată în retragere.

Să dai înapoi în fața acestui Hunter, a cărui purtare grosolană din momentul sosirii la Skagway n-o uitase încă, după cum nu uitase nici obrăznicia și reaua lui credință de pe vremea exploatarii *claim*-urilor 129 și 131!... Dimpotrivă, încerca o oarecare mulțumire la gândul că va da ochi cu un adversar de care catastrofa de pe Forty Miles Creek îl despărțise. Între ei rămăseseră unele lucruri de lămurit, și, de vreme ce se se ieva acum prilejul, nu-l va lăsa să-i scape.

— Îmi închipui că peste câteva ceasuri vom vedea banda îndreptându-se spre Golden Mount, îi spuse a doua zi Bill Stell lui Ben Raddle, reluând discuția de unde o lăsaseră în ajun... După ce va ajunge la el, Hunter se va opri să-și aşeze acolo tabăra, sau va socoti de cuviință să ocotească muntele ca să poposească la malul lui Mackenzie, cum am făcut și noi?

— Bill, eu cred că texanii vor dori să urce mai întâi pe Golden Mount, pentru a-și da seama dacă pot aduna cuarț aurifer și pepite din vârful lui. Asta ar fi mai firesc.

— Așa e, încuviință Cercetașul. Dar, după ce se vor încredința că nu e cu puțință să pătrunzi în crater, vor coborî. Atunci vor trebui să aleagă. De plecat, nu vor pleca înainte de izbucnirea erupției sau înainte ca ea să înceteze. În ambele cazuri, vor fi nevoiți să-și aşeze tabăra.

— Doar dacă n-or pleca, după cum au venit! strigă Summy Skim. Ar fi cea mai înțeleaptă hotărâre din partea lor.

— Poți fi sigur că n-au s-o ia, spuse Ben Raddle.

— De altfel, adăugă Cercetașul, prezența câinelui în pădure trebuie că le-a dat de bănuit. Vor căuta să vadă dacă nu le-au luat-o înainte alți prospectori la gurile lui Mackenzie și-și vor îndrepta cercetările până la estuar.

— În acest caz, răspunse Summy Skim, ne vor descoperi repede și vor încerca să ne alunge. Prin urmare, mă voi afla față în față cu acest Hunter!... Ei bine! Un duel strașnic, după tipicul francez sau cel american – îl voi lăsa pe el să aleagă – ar putea pune capăt la toată tevatura!...

Nu se puteau bizui pe o asemenea soluție. De vreme ce texanii erau mai numeroși, cu siguranță că se vor strădui să tragă foloase de pe urma acestui fapt și să rămână singurii stăpâni ai lui Golden Mount. Trebuiau deci să fie

pregătiți să le respingă atacul, și se luară toate măsurile în vederea unei apropiate ciocniri.

Bill Stell adună oamenii și materialele dincolo de canal. Cărutele și corturile fură ascunse sub copacii presărați în spațiul trapezoidal, mărginit pe o latură de acest canal, iar pe celelalte trei laturi de vulcan, țărmul oceanului și Rio Rubber. Pământul era acoperit acolo de niște ierburi, destul de rare, suficiente însă pentru a asigura hrana animalelor timp de câteva zile. Caravana se găsea astfel pe un fel de poziție fortificată, aproape cu neputință de a fi străpunsă la vest, la nord și la est, canalul alcătuind la sud o linie de apărare pe care asediatorii n-o vor trece ușor, sub focul carabinelor, când apele râului îl vor umple.

Se pregătiră armele pentru apărare. Toți oamenii se înarmară cu puști, revolvere și cuțite, fără să mai punem la socoteală famoasa carabină a lui Summy Skim.

Se înțelege de la sine că, din această clipă, vânătorii renunță să mai vâneze, deși pescarii mai pescuau încă, fie în râu, fie prin râulețele de pe țărm, asta pentru a-și mai economisi proviziile, încă de la primele licăriri ale zorilor, Ben Raddle puse să se înalte un baraj la intrarea galeriei subterane, astfel încât aceasta să nu fie invadată de ape când se va străpunge malul lui Rio Rubber pentru umplerea canalului. Inginerul își va asigura astfel o linie de apărare și, totodată, va putea declanșa erupția când va crede el de cuviință. Mai dispuse să se facă niște găuri pentru mine în peretele din fundul galeriei, în care introduseră cu mare grijă cartușele. La nevoie, nu le rămânea altceva de făcut decât să aprindă fitilul.

Pregătirile fiind isprăvite, așteptau atacul stând la pândă. Oamenii se adunaseră în partea cea mai retrasă a taberei. Pentru a-i zări, dușmanii trebuiau să înainteze până la malul stâng al lui Rio Rubber.

Cu toate acestea, Ben Raddle, Summy Skim și Cercetașul trecură în repetate rânduri de cealaltă parte a canalului, ca să scruteze câmpia pe o întindere mai mare. Dădură chiar un ocol pe la poalele vulcanului.

Din locul acela, privirea nu era împiedicată decât de copacii de la marginea pădurii, situată la o depărtare de o leghe și jumătate. Câmpia era pustie. Nu se arăta nici țipenie de om. Nici spre țărm nu se zărea nimeni.

— Cu siguranță că texanii n-au ieșit încă din pădure, spuse Cercetașul.

— Nu se grăbesc deloc, adăugă Summy Skim.

— Poate că înainte de a porni la treabă vor să-și dea seama ce-i așteaptă, astfel că nu se vor încumeta până la Golden Mount decât noaptea viitoare, răsunse Ben Raddle.

— S-ar putea, încuiință Cercetașul, iar noi vom proceda în consecință.

Ziua se sfârși liniștită și, împotriva așteptărilor lui Ben Raddle, nici noaptea următoare nu-i tulbură nimeni. Summy Skim dormi neîntrs, ca de obicei.

În schimb, Ben Raddle, izbuti cu greu să ațipească. Neliniștea și mânia îi răscoleau sufletul.

Tocmai când să-și atingă ținta, iată că norocul îi întorcea spatele! Și câtă responsabilitate nu-și asumase, responsabilitate căreia îi simțea acum întreaga povară, dacă nu va izbuti să țină piept bandei lui Hunter. Nu era el initiatorul expediției? Nu-și îndemnase el tovarășii să pornească în această campanie, care amenință să sfârșească atât de rău? La drept vorbind, nu-l silise el pe Summy Skim să petreacă un al doilea an în această regiune pierdută a țării?

Pe la cinci dimineață, Ben Raddle și Cercetașul trecură din nou canalul. Se întoarseră fără să fi observat nimic deosebit.

Părea că vremea bună se statornicise și barometrul confirma acest lucru. Adierea răcoroasă, venind dinspre larg, mai potolea căldura, temperatura fiind destul de ridicată. Această adiere împingea către sud aburii ieșiți din crater, care i se pădură inginerului și lui Bill Stell mai puțin groși și plini de fungingine decât în ajun.

— Acțiunea vulcanului o fi cumva în descreștere? întrebă Ben Raddle.

— Pe cinstea mea, răsunse Cercetașul, dacă vulcanul se stinge, treaba noastră va fi mult mai ușoară.

— La fel și a lui Hunter, răsunse inginerul.

În cursul după-amiezii, dădu și Neluto o raită spre câmpie. Era însoțit de Stop, care nu mai suferea deloc de pe urma rănii. Dacă vreunul din oamenii lui Hunter s-ar fi apropiat de poalele muntelui, credinciosul animal ar fi știut să-i ia urma.

Pe la ceasurile trei, Ben Raddle, Summy Skim și Cercetașul priveau malul râului, acolo unde urma să se facă spărtura, când, dintr-o dată, intrară în alarmă. Dinspre câmpie, unde indianul împreună cu Stop se duseseră în recunoaștere, se auziră niște lătrături.

— Ce s-o fi întâmplat? întrebă Cercetașul.

— Vreun vânat pe care câinele nostru l-o fi pus pe goană, răsunse Ben Raddle.

— Nu, se împotrivi Summy Skim, n-ar lătra în felul acesta.

— Haideți! spuse inginerul.

Nu făcuseră nicio sută de pași, când îl zăriră pe Neluto, alergând cât îl țineau picioarele. Se grăbiră în întâmpinarea lui.

— Ce se întâmplă, Neluto? întrebă Ben Raddle.

— Iată-i, răsunse indianul. Sosesc.

— Toți? întrebă Bill Stell.

— Toți.

— La ce depărtare sunt? întrebă inginerul.

— Cam la vreo cinci sute de metri, domnule Ben.

— Nu te-au văzut?

— Nu, răsunse Neluto. Dar eu i-am văzut bine. Înaintează uni lângă alții, cu caii și căruțele...

— Încotro se duc?

— Spre râu.

— Au auzit lătratul câinelui? întrebă Summy Skim.

— Nu cred. Erau prea departe.

— La tabără! porunci Ben Raddle.

După câteva minute, trecuseră toți patru canalul și ajunseseră alături de tovarășii lor, la adăpostul copacilor.

Oare, după ce vor ajunge la poalele lui Golden Mount, Hunter, Malone și banda lor se vor opri să-și aşeze acolo tabăra? Sau, dimpotrivă, își vor urma drumul spre estuarul lui Mackenzie?

Această ultimă soluție părea mai potrivită. Pentru că aveau și ei nevoie să poposească vreo câteva zile, vor căuta un loc unde să nu ducă lipsă de apă de băut. Or, niciun râuleț nu uda câmpia la vest de Golden Mount, și nu se putea ca Hunter să nu știe că Marele Fluviu se varsă în Ocean, la mică depărtare de acolo. Așadar, trebuiau să se aștepte că-l vor vedea îndreptându-se către estuar. Și atunci, cum să nu-i atragă atenția săpăturile canalului și cum să mai nădăjduiești că nu va descoperi el tabăra de la adăpostul copacilor?

Cu toate acestea, după-amiaza trecu fără să se fi produs vreo ciocnire.

Nici texanii și nici vreun om de-al lor nu se arătară prin împrejurimile lui Rio Rubber.

— S-ar putea, aşa cum am presupus noi ieri, ca Hunter să fi vrut să urce sus, pe munte, înainte de a se statornici la poalele lui, zise Jane Edgerton.

— Într-adevăr, s-ar putea, răsunse Summy Skim. Trebuie mai întâi să cerceteze craterul, să se asigure că se află în el pepite.

Observația era îndreptățită și Ben Reddle încuiință printr-un semn din cap.

Oricum ar fi stat lucrurile, ziua se încheie fără ca cei din tabără să fi primit vizita texanilor.

Cercetașul și tovarășii săi hotărâră să stea de veghe noaptea, pentru a fi gata să răspundă oricărei situații. Fiecare din ei, pe rând, traversă canalul și înainta pe câmpie, astfel încât să poată observa poalele muntelui.

Până pe la unsprezece asfințitul lumină suficient pentru a se zări dacă s-ar fi îndreptat cineva spre râu, iar peste trei ceasuri urmau să se ivească primele licăriri ale zorilor. Nici în cursul acestei nopți nu se produse vreo întâmplare deosebită. La răsăritul soarelui situația era la fel ca în ajun.

Această întârziere a atacului întărea părerea lui Ben Raddle, împărtășită apoi de Jane Edgerton. De vreme ce texanii nu se arătau, însemna că se hotărâseră să se cătere pe munte.

Dar când va avea loc această escaladare? Iată ce era interesant de aflat. Și cum să supraveghezi vârful muntelui fără să te dai de gol? Nici gând s-o apuci spre sud, pe câmpie. În direcția asta n-ai fi putut găsi niciun adăpost. Iar dacă o luai spre est, spre brațul principal al lui Mackenzie, nici acolo n-ai fi putut să te ascunzi de privirile lui Hunter și ale lui Malone, când aceștia vor ajunge pe platoul lui Golden Mount.

Exista un singur post de observație de unde puteau privi fără să fie văzuți, când aceștia vor da târcoale craterului. Pe malul stâng al râului, în aval de punctul stabilit pentru deviația apei, se afla un pâlc de mesteceni bătrâni, la o depărtare de vreo două sutele pași de pădurea care-i adăpostea acum pe Ben Raddle și ai săi. Între tabără și pâlcul de mesteceni, un gard viu de arbuști le îngăduia să umble încocoace și încolo, cu condiția să se târască prin spatele lui.

Dis-de-dimineață, Ben Raddle și Bill Stell merseră să se încredințeze dacă din locul acela se vedea bine creasta muntelui. După cum constataseră chiar de la primul urcuș, platoul rotund, care încconjura conul în partea de sus, era alcătuit din blocuri de cuarț și lavă solidificată, pe care puteai călca

cu piciorul. Dedesubt, coasta muntelui cădea vertical, ca un zid, și tot la fel se prezenta și versantul care dădea spre mare.

— Locul este minunat, spuse Cercetașul. Nu ne vor vedea nici la venire, nici la întoarcere. Dacă Hunter urcă pe platou, cu siguranță că o să vrea să cerceteze și partea asta, spre estuarul lui Mackenzie...

— Ai dreptate, încuviață Ben Raddle. De aceea va trebui să avem mereu un om de-al nostru la pândă.

— Mai adaug, domnule Ben, că tabăra noastră nu se vede de sus, fiind ascunsă de copaci. Vom avea grija să stingem toate focurile, să nu iasă niciun pic de fum. În asemenea condiții s-ar părea că Hunter n-o să ne descopere.

— Ar fi de dorit, răsunse inginerul. În cazul acesta îmi reînnoiesc urarea ca, după ce-și vor da seama că nu e posibil să coboare în crater, texanii să se lase păgubași și să bată în retragere.

— Și dracul să-i călăuzească! strigă Cercetașul, apoi adăugă: Domnule Ben, dacă tot am venit, am să rămân eu aici, în timp ce dumneavoastră vă veți întoarce în tabără.

— Nu, Bill, prefer să rămân eu de pază. Du-te și asigură-i pe toți că am luat cele mai potrivite măsuri și ai grija să nu se îndepărteze niciunul din animalele noastre.

— Bine, domnule, răsunse Cercetașul, și-i voi spune domnului Skim să vină să vă înlăuiească peste două ceasuri.

— Da, peste două ceasuri, încuviață Ben Raddle, aşezându-se la poalele mesteacănului de unde ținea permanent sub observație platoul vulcanului.

Bill Stell se întoarse deci singur în pădure și pe la orele nouă Summy Skim își puse arma în bandulieră, de parcă ar fi pornit la vânătoare, și se duse să-l schimbe pe inginer.

— Nimic nou, Ben?

— Nimic, Summy.

— Niciun mitocan n-a venit să se cățăre sus, pe stânci?

— Nimeni.

— Ce mi-ar mai plăcea să scot din circulație unul sau doi! continuă Summy, arătându-și carabina încărcată cu două gloanțe.

— De la distanța asta, Summy? se miră inginerul.

— Adevărat... e puțin cam prea sus!

— De altfel, Summy, acum nu se pune problema să fim buni țintăși. Trebuie să fim prevăzători. Prin scoaterea unui om din luptă, banda nu va deveni mai puțin primejdioasă. Dar dacă vom izbuti să rămânem nedescoperiți, mai trag nădejde că Hunter și ciracii lui ne vor lipsi de prezența lor, după ce vor fi constatat că nu-i nimic de făcut.

Ben Raddle se ridică în picioare, pentru a se întoarce la tabără.

— Ia seama bine, dragă Summy, adăugă el, și dacă îi vei zări pe texani pe platou, aleargă în grabă să ne dai de veste, dar ai grijă să nu fii văzut.

— Ne-am înțeles, Ben.

— Cercetașul va veni să te înlocuiască peste două ceasuri.

— Sau el, sau Neluto, răspunse Summy Skim. În amândoi ne putem încrăde. Cât despre Neluto, el are ochi de indian și asta înseamnă mult. Ben Raddle era gata să plece, când Summy Skim îl apucă de braț.

— Așteaptă, spuse el.

— Ce se întâmplă?

— Sus... privește!

Inginerul își înălță privirea spre platoul lui Golden Mount. Un bărbat, apoi altul se iviră la marginea crestei.

— Ei sunt, spuse Summy Skim.

— Da, Hunter și Malone! răspunse Ben Raddle, care se ascunse degrabă îndărătul copacilor.

Într-adevăr, erau cei doi texani și probabil că alții oameni de-aici se aflau în spate, pe platou. După ce luaseră cunoștință de starea craterului, îi dădeau acum ocol, cercetând ținutul din jur. În clipa aceea, tocmai priveau spre întinsa rețea hidrografică a deltei lui Mackenzie.

— Ah, pungașii! șopti Summy Skim. Când te gândești că am aici două gloanțe pe numele lor, care nu pot ajunge până la ei!

Ben Raddle rămăsese tăcut. Îi urmărea cu privirea pe cei doi bărbăți, care fără-ndoială că vor încerca să-i răpească Vulcanul de Aur.

Timp de o jumătate de ceas îi văzu pe texani umblând de colo-colo pe platou. Aceștia scormoneau cu privirea ținutului, deosebit de atenții, aplecându-se din când în când pentru a privi la baza vulcanului, în partea dinspre estuar.

Descoperiseră oare tabăra de la poalele muntelui? Știau ei oare că o altă caravană le-o luase înainte la gurile lui Mackenzie? În orice caz, nu încăpea

îndoială că Hunter și Malone priveau stăruitor spre Rio Rubber, care trebuie să le fi părut foarte potrivit pentru un popas de câteva săptămâni.

Curând li se alăturară încă doi bărbați. Unul dintre ei, pe care Ben Raddle și Summy Skim îl recunoscuse, era șeful de echipă de la 131. Celălalt era un indian.

— Acesta o fi călăuza care i-a adus până aici? întrebă inginerul.

— E chiar cel pe care l-am văzut în luminiș, răspunse Summy Skim. Zărindu-i pe cei patru aventurieri la marginea platoului, îi trecu prin minte că dacă li s-ar întâmplă să-și piardă echilibrul, dacă ar cădea de la înălțimea de opt sute de picioare, asta ar simplifica mult situația, ar rezolva-o poate. După moartea căpetenilor sale, era de crezut că banda se va împrăștia.

Dar n-a fost aşa. Din vârful craterului nu s-au prăvălit texanii, ci un uriaș bloc de cuarț care se desprinse de creastă.

În cădere, acest bloc se ciocni de un colț de stâncă și se sfărâmă în mai mulți bolovani ce se prăvăliră printre copacii care adăposteau tabăra.

Summy Skim nu-și putu stăpâni un strigăt, pe care Ben Raddle i-l înnăbuși punându-i palma peste gură.

Se aflau oare răniți printre prospectorii canadieni, bombardăți astfel? Ben Raddle și Summy Skim n-aveau cum să știe. Totuși, din tabără nu se auzi niciun strigăt.

Dar se întâmplă ca rostogolirea acestui bloc să sperie un cal. După ce-și rupse frâul, animalul se avântă afară din pădure, urcă spre canal, îl trecu dintr-un salt și o luă la fugă prin câmpie.

De pe vârful lui Golden Mount se auziră niște strigăte. Hunter și Malone își chemau oamenii.

Vreo cinci sau șase veniră în grabă pe platou și începură să discute cu însuflețire. După gesturile pe care le făcea, era limpede că Hunter își dăduse seama că mai există și o altă caravană la gurile lui Mackenzie. Calul acela nu putuse scăpa decât dintr-o tabără și această tabără se afla acolo, la picioarele lui.

— Blestemat animal! strigă Summy.

— Da, răspunse Ben Raddle. Datorită lui am pierdut partida... sau, în orice caz, prima manșă.

Summy își mângâie carabina cu privirea și cu mâna.

— Urmează s-o jucăm pe a doua, rosti el printre dinți.

## XII

### *Asediați*

Tovarășii lui Ben Raddle și Summy Skim încă nu știau că tabăra fusese descoperită. Din locul unde se aflau, la poalele lui Golden Mount, nu puteau vedea creasta platoului. Nu știau nici faptul că Hunter și câțiva dintre ai săi urcaseră muntele și, ca atare, nu puteau bănui că aceștia zăriseră calul scăpat, în urmărirea căruia alergase Neluto și pe care, de altfel, îl prinsese repede.

Îndată ce ajunseră la tabără, cei doi veri înfățișară situația, și nimeni nu se mai îndoia că vor trebui să țină piept unui atac apropiat.

— Ne vom apăra, grăi Cercetașul. N-o să fugim din fața acestor prăpădiți! Un «uraaa!» ieșit din piepturile tuturor îi însoțî cuvintele.

Atacul se va dezlănțui chiar azi? Tot ce se poate. Hunter avea interes să grăbească lucrurile. Cu toate acestea, neștiind ce forțe i se vor împotrivi, nu va acționa fără oarecare prudentă. Va căuta să se dumirească, înainte de a trece la fapte. Poate că, după ce se va încredea că dispune de superioritate numerică, va încerca să stea de vorbă, să obțină câștig de cauză pe cale pașnică. Totuși, n-ar trebui să trecem cu vederea că până acum nu aflase că are de-a face cu vecinii lui de pe Forty Miles Creek. Când va da ochii cu fostul său potrivnic, nu se va simți deloc îndemnat să însesnească o învoială. Conducătorii firești ai caravanei ținură degrabă sfat, pentru a hotărî ultimele măsuri de apărare.

Ben Raddle luă cuvântul:

— Tabăra noastră e foarte bine acoperită, spuse el. Într-o parte de Golden Mount, în alta de Rio Rubber, pe care Hunter și oamenii lui nu-l vor putea trece fără să ne intre în bătaia carabinelor...

— Adevărat, domnule Raddle, răsunse Cercetașul. Dar, din păcate, în față, între râu și munte, nu suntem apărați decât de canal, iar un sănț, cu o lățime de șapte-opt picioare, n-o să-i împiedice pe asediatori.

— Sunt de aceeași părere, câtă vreme sănțul va fi gol, răsunse inginerul, dar va fi mai greu de trecut dacă-l vom umple până la refuz.

— Va trebui să tăiem malul râului și să-l inundăm! exclamă Jane Edgerton.

— Asta-i și părerea mea, încuviință Ben Raddle.

— Bine, domnule Raddle, spuse Cercetașul, aşa să facem, dar s-o facem îndată. Mai avem câteva ceasuri înainte ca banda să coboare şi să se apropie de tabăra noastră... La lucru!

Bill Stell îşi adună oamenii. Înarmaţi cu unelte, ei alergară la mal pe care îl străpunseră în locul din care se desprindea canalul. Peste câteva minute apa se revârsa năvalnic până la barajul înălțat la intrarea în galerie.

Acum, orice comunicare cu câmpia era tăiată. În vreme ce se executa această lucrare, Summy Skim, Jane Edgerton şi Neluto se îndeletniceau cu pregătirea armelor. Carabine, puşti, revolvere, chiar şi cuţite, pentru cazul că vor trebui să lupte corp la corp. Le rămăsese destulă rezervă de praf de puşcă, de gloanţe şi de cartuşe, gata făcute.

— Avem pentru ticăloşii ăştia atâtea gloanţe câte merită, şi n-o să facem deloc economie, spuse Summy Skim...

— Eu cred că, dacă-i vom primi cu o rafală zdravănă, vor pleca aşa cum au venit, îşi dădu părerea Neluto.

— Se poate. Dar, de va trebui să ne batem, ţinând seama că noi ne aflăm la adăpost, după copaci, în vreme ce ei vor fi descoperiţi, de cealaltă parte a canalului, diferenţă numerică va fi compensată. Dacă ni s-a ivit vreodată prilejul să ochim, apoi acesta este!... Să nu uiţi, Neluto.

— Bizuiţi-vă pe mine, domnule Skim.

Pregătirile de apărare fiind terminate, nu le mai rămânea decât să supravegheze împrejurimile taberei. Lăsară doi oameni în partea de sus a canalului, de unde puteau să supravegheze toată latura sudică de la poalele lui Golden Mount.

Cu toţii îşi dădeau seama de avantajele poziţiei pe care o ocupau. Spaţiul trapezoidal în care era aşezată caravana nu avea altă ieşire decât barajul ridicat la capătul galeriei, lat numai cât să treacă peste el căruţele. Dacă vor fi siliţi să bată în retragere, să le cedeze texanilor locul, această punte îngustă le va îngădui să iasă în câmpie şi să ajungă la malul stâng al lui Rio Rubber. Dacă, dimpotrivă, vor avea interes să dea cale liberă apei din canal, pentru a determina erupţia vulcanului, nimic mai lesne decât să distrugă într-o clipă barajul cu ajutorul celor cinci sau şase cartuşe împlântate în stâncă, pe care unul şi acelaşi fitil le unea de cele aşezate mai înainte în fundul galeriei. Înăнд seama că lucrurile ar putea lua o asemenea întorsătură, avură grijă să baricadeze această trecere, lăsând doar o mică deschidere care va fi astupată în clipa când va începe atacul.

În vreme ce oamenii de pază rămăseseră în exterior, ceilalți luară masa la adăpostul copacilor. Ben Raddle, Summy Skim și Jane Edgerton mâncără împreună cu ei. Pescuitul fusese rodnic în ultimele zile, astfel că proviziile de conserve erau aproape neatinse. Aprinseră focul, care nu mai prezenta acum niciun neajuns de vreme ce tot fuseseră descoperiți, și fumul se înălță liber printre crengi.

Prânzul nu le-a fost tulburat nicicum. Sosise timpul să fie schimbați oamenii de pază și apropierea tâlharilor tot nu fusese semnalată.

— Oare netrebnicii or fi plănuit să ne încercuiască la noapte? spuse Summy Skim.

— Noaptea abia dacă ține două ceasuri. Nu pot sădăjdui să ne ia prin surprindere, răspunse Ben Raddle.

— De ce nu, Ben? Doar n-au cum să știe că suntem în stare de alarmă și că am aflat despre venirea lor la Golden Mount. Habar n-au că i-am zărit când erau sus, la marginea platoului.

— Așa o fi, recunoscu Cercetașul, dar au văzut calul care a fugit. Mai întâi un câine în pădure, apoi un cal pe câmpie, e mai mult decât ar trebui ca să-și dea seama că în locul acesta a poposit o caravană. Așadar, fie în cursul după-amiezii, fie noaptea viitoare, trebuie să ne aşteptăm că vom da ochii cu ei.

Pe la ora unu, Bill Stell trecu peste baraj și ajunse la cei doi oameni care vegheau împrejurimile.

Cât lipsi el, Ben Raddle și Summy Skim se întoarseră la pâlcul de copaci de unde îi zăriseră pe Hunter și Malone pe creasta platoului.

Din locul acela, fumul vulcanului se vedea foarte bine. El se înălța la vreo cincizeci de picioare deasupra craterului și se învolbura cu putere, străbătut de neîncetate limbi de foc. Tăria forțelor vulcanice creștea în mod vădit. Te mai puteai oare îndoii că se apropia clipa eruptiei?

Această alternativă era însă foarte dăunătoare planurilor inginerului. Într-adevăr, vulcanul și-ar fi revărsat materia auriferă împreună cu lava și cenușa, iar texanilor nu le-ar fi rămas altceva de făcut decât să-și dea osteneala să o adune. Cum ar fi izbutit Ben Raddle să-i împiedice? În tabără, grupul lor avea sorti de izbândă. În câmp descoperit, i-ar fi fost cu neputință să iasă învingător. Dacă se va dezlănțui erupția, aceasta va fi spre folosul lui Hunter și partida va fi pierdută pentru totdeauna.

Inginerul era cu atât mai neliniștit, cu cât își dădea seama că n-are cum înlătura această primejdie, astfel că se întoarse în tabără mai îngrijorat decât plecase.

În clipa când ajunse acolo, Summy Skim i-l arăta pe Cercetaș care alerga în fuga mare. Cei doi îi ieșiră în întâmpinare până la baraj.

— Vin! strigă Bill Stell.

— Sunt departe? întrebă inginerul.

— Cam la o jumătate de leghe, răsunse Cercetașul.

— Mai avem timp să pornim în recunoaștere?

— Da, zise Bill Stell.

Trecură împreună canalul și ajunseră repede la locul unde câțiva oameni stăteau de veghe.

Le era lesne să îmbrățișeze cu privirea întreaga câmpie, fără să fie văzuți.

Pe lângă poalele vulcanului banda se apropiă în rânduri strânse. Trebuie că erau prezenți cu toții. Li se vedeau țevile puștilor strălucind în soare. Nu aveau cu ei nici cai, nici căruțe. Lăsaseră în urma lor întregul material.

Hunter, Malone și șeful de echipă mergeau în frunte. Înaintau cu oarecare teamă, oprindu-se uneori și coborând cu câteva sute de pași spre câmpie, de unde puteau vedea vârful lui Golden Mount.

— În mai puțin de un ceas vor fi aici, spuse Ben Raddle.

— E limpede că și-au dat seama unde se află tabără, răsunse Summy Skim.

— Și că vin să o atace, adăugă Cercetașul.

— De l-aș avea pe Hunter în bătaia puștii, l-aș salută cu un glonte și m-aș strădui să-l dobor ca pe o rață! strigă Summy Skim.

— La ce bun! se împotrivi Ben Raddle. Nu, să ne întoarcem în tabără și ne purtăm cinstit până la capăt.

Era lucrul cel mai înțelept. Moartea texanului n-ar fi împiedicat atacul care, la urma urmelor, nu era foarte sigur.

Ben Raddle, Summy Skim și Cercetașul se întoarseră deci la canal, îndată ce trecură, unul după altul, peste baraj, deschizătura baricadei fu astupată cu bolovanii pregătiți în acest scop. În acea clipă se tăia orice legătură dintre cele două maluri ale canalului.

Se retraseră toți cu șaizeci de pași îndărăt și se regrupară în spatele primilor copaci, unde se aflau la adăpost în cazul că se vor folosi armele, ceea ce era mai mult ca sigur. Apoi, cu puștile încărcate, așteptară. Într-

adevăr, mai bine să aștepte până în ultima clipă, să-i lase pe bandiți să se apropie și să nu intervină decât dacă vor încerca să treacă peste canal.

După o jumătate de oră, Hunter, Malone și însoțitorii lor se iviră la cotitura muntelui. Înaintând încet, unii apucăra pe la poalele lui, ceilalți se îndreptară către râu, coborând pe malul stâng.

Jumătate din oamenii aceștia erau prospectori, pe care Ben Raddle, Summy Skim și Neluto îi văzuseră lucrând pe *claim*-ul 131 de pe Forty Miles Creek. Cealaltă jumătate era alcătuită din douăzeci de indieni, recrutați de Hunter la Circle City și la Fort Yukon, în vederea campaniei de pe țărmul Oceanului Arctic.

Bandiții se adunără laolaltă când ajunseră la canal, în fața căruia Hunter și Malone se opriseră.

Începură amândoi o discuție cu șeful de echipă, discuție ce părea tare însuflețită, judecând după gesturile pe care le făceau. Nu se mai îndoiau că la adăpostul copacilor fusese instalată o tabără. Dar ceea ce părea că-i descumpănește era canalul, care le ridică o piedică destul de greu de înlăturat, dacă ar fi izbucnit o rafală de gloanțe la o depărtare de șaizeci de pași.

La cea dintâi privire își dăduseră seama că aşa-zisul canal fusese săpat de curând. În ce scop? Cu siguranță că n-aveau cum să bănuiască, intrarea galeriei fiind ascunsă în dosul unei grămezi de crengi. De altfel, cum și-ar fi putut închipui vreodată că galeria era hărăzită să reverse apele râului în măruntaiele lui Golden Mount?

În timpul acesta, Hunter și Malone umblau în sus și-n jos pe mal, căutând, fără-ndoială, un mijloc de trecere. Trebuiau neapărat să înainteze până la pădure, fie pentru a lua legătura cu cei ce se aflau în ea, fie pentru a se convinge că aceștia părăsiseră locul, ceea ce, la urma urmelor, era foarte posibil.

După câteva minute, șeful de echipă veni lângă ei și le arăta cu mâna barajul, singurul loc prin care se putea trece de cealaltă parte a canalului.

Se îndreptară toți trei într-acolo. Dar, văzând că baricada nu avea nicio deschidere, înțeleseră că pădurea nu fusese părăsită și că dincolo de această barieră vor întâlni o tabără.

Adăpostiți de copaci, Ben Raddle și tovarășii săi urmăreau mișcările bandei. Pricepură că Hunter era pe cale să-și croiască drum, înlăturând bolovanii îngrămădiți la baraj. Sosise clipa să intre în acțiune.

— Nu știu ce mă împiedică să-i zdrobesc țeasta!... îl am în bătaia puștii... șopti Summy Skim.

— Nu... să nu tragi, Summy, îl sfătuí Ben Raddle, împingând în jos arma vărului său. Chiar de-l ucizi pe șef, rămân soldații. Poate ar fi mai bine să încercăm să discutăm cu ei, înainte de a ajunge la împușcături. Ce zici, Cercetașule?

— Să încercăm, răspunse Bill Stell, deși nu-mi fac iluzii asupra rezultatului. Dacă asta nu ajută la nimic, nici rău nu ne poate face.

— În orice caz, să nu ne arătăm cu toții. Hunter nu trebuie să afle căți suntem, grăi Jane Edgerton.

— Aşa-i, încuviință inginerul, doar eu...

— Și cu mine, adăugă Summy Skim, care n-ar fi consimțit nici în ruptul capului să se ascundă din fața lui Hunter.

Chiar în clipa în care, la un semn al texanului, câțiva dintre oamenii săi se apropiau de baricadă s-o dărâme, Ben Raddle și Summy Skim se iviră la marginea pădurii.

De îndată ce-i zări, Hunter le făcu semn oamenilor săi să se retragă și toată banda rămase în apărare, cam la zece pași de canal.

Se apropiară doar Hunter și Malone cu puștile în mâna.

Ben Raddle și Summy Skim erau și ei înarmați cu carabinele, pe care le sprijiniră de pământ. Cei doi texani făcură la fel.

— Eh! strigă Hunter uimit. La naiba, chiar dumneavoastră erați, domnilor de la o sută douăzeci și nouă!

— În carne și oase, răspunse Summy Skim.

— Nu mă așteptam cătuși de puțin să vă întâlnesc la gurile lui Mackenzie, continuă texanul.

— Nu mai puțin decât noi de a vă vedea sosind aici, îi răspunse Summy Skim.

— Asta dovedește că memoria dumneavoastră e mai slabă decât a mea. Oare nu rămăsesese între noi o veche răfuială?

— Ne putem răfui și aici, tot atât de bine ca și pe *claim*-ul de pe Forty Milles Creek, îi dădu Summy Skim replica.

— La dispoziția dumitale!

Hunter, la care mânia luase locul surprizei, își ridică iute arma. Summy Skim făcu la fel.

Prin toată banda trecu un freamăt de neliniște, pe care Hunter îl potoli cu un gest. Înainte de a începe lupta era mai bine să cunoască numărul adversarilor, și scormonea în zadar cu privirea spre pădure. Niciun om din caravană nu se zărea printre copaci.

Ben Raddle socoti că e cazul să intervină. Înainta până la mal. Hunter și cu el se aflau față în față, despărțiti de canal, în timp ce Malone și Summy rămăseseră mai în spate.

— Ce doriți dumneavoastră? întrebă liniștit inginerul.

— Vrem să știm ce căutați aici, la Golden Mount.

— Cu ce drept?

— Iată dreptul meu! răspunse brutal Hunter, izbind pământul cu patul armei.

— Iată-l și pe al meu! făcu Ben Raddle, imitându-l.

Urmără câteva clipe de tacere încordată.

— Vă întreb încă o dată, ce căutați aici, la Golden Mount? continuă texanul.

— Ceea ce căutați și voi, răspunse Ben Raddle.

— Aveți de gând să exploatați zăcământul?

— Da, zăcământul nostru.

— Vulcanul de Aur nu-i al cuiva anume, e al tuturor! se împotrivi Hunter.

— Nu-i adevărat, răspunse Ben Raddle. Aparține primilor ocupanți.

— Nu-i de ajuns să-l fi ocupat primul! strigă Hunter.

— Ce vorbești? Și ce-ar mai trebui?

— Să fii în stare să-l aperi.

— Suntem gata s-o facem, declară liniștit inginerul.

— Pentru ultima oară, continuă Hunter care începuse să-și iasă din fire, vreți sau nu să ne cedați locul?

— Veniți să-l luați, răspunse Ben Raddle.

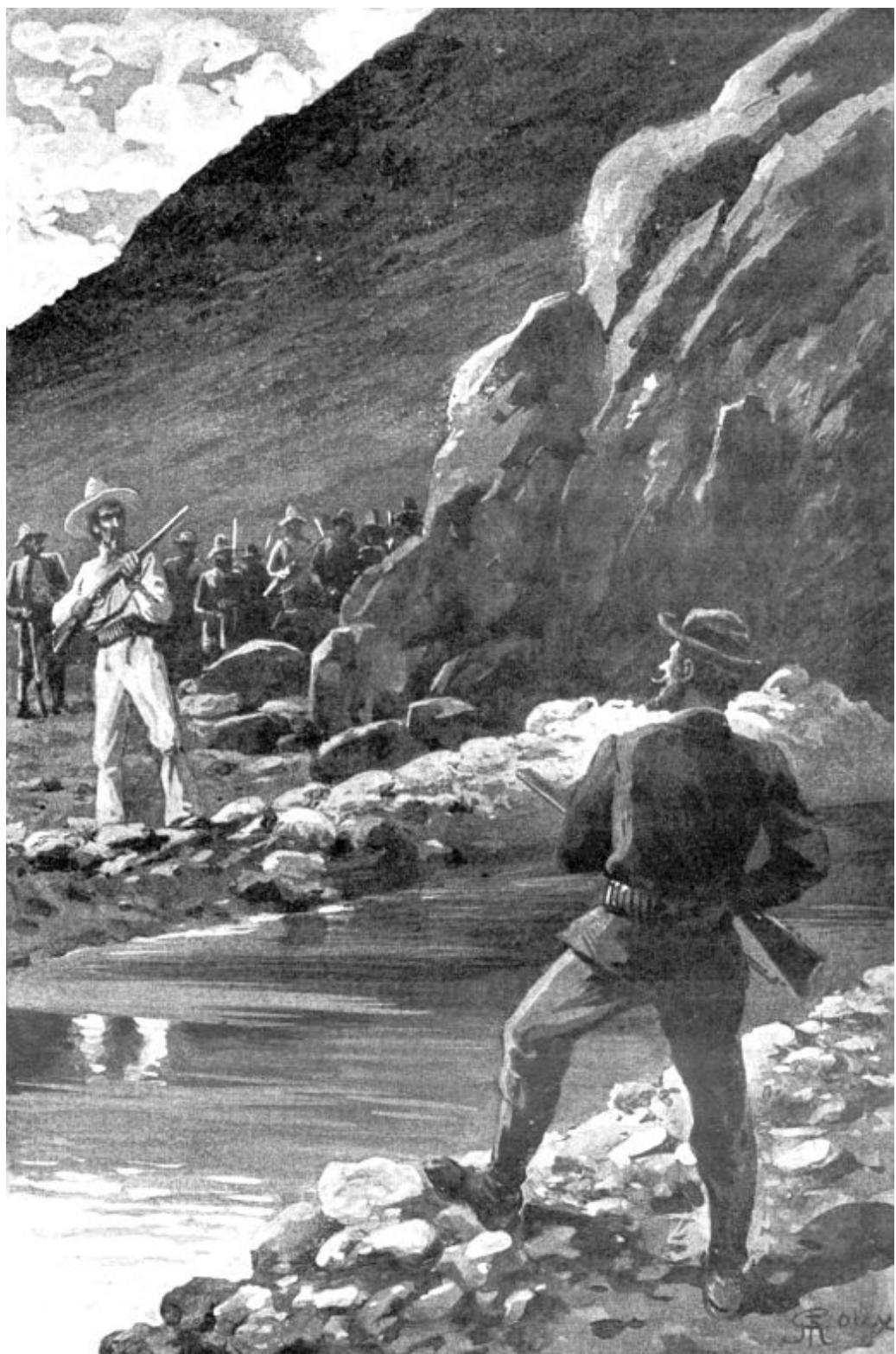
La un semn al lui Malone, izbucniră focuri de armă. Dar Ben Raddle și Summy Skim scăpară neatinși, adăpostindu-se degrabă în pădurice. Înainte de a se afunda printre copaci, Summy Skim se întoarse, duse pușca la umăr și ținti spre Hunter.

Ferindu-se într-o parte, texanul izbuti să se abată din calea glontelui, care-l lovi mortal pe unul dintre oamenii lui.

Împușcăturile răpăiau din ambele părți. Dar, adăpostiți în spatele copacilor, tovarășii lui Ben Raddle avură mai puțin de suferit decât

asediatorii. Primii s-au ales cu câțiva răniți, în vreme ce printre ultimii au existat și morți.

Hunter înțelegește atunci că, dacă nu izbutește să



traverseze canalul, banda lui ar putea fi până la urmă decimată. Le porunci oamenilor săi să se culce la pământ. Pământul aruncat pe maluri alcătuia un fel de parapet îndărătul căruia se puteau adăposti, cu condiția de a rămâne întinși pe jos. Din această poziție își îngăduiau fără niciun risc să îndrepte un tir susținut asupra pădurii, de unde nimeni nu putea să iasă fără a-și primejdui viața.

Astfel acoperiți, la porunca lui Hunter, Malone și doi dintr-ai lor se îndreptară târâș spre baraj. Ajunseră teferi, și, adăpostiți îndărătul stâncilor baricadei, începură să dea la o parte, una câte una, pietrele ce se rostogoleau în canal.

Toată atenția apărării se îndreptă către acest punct. Dacă ar înlătura piedica, dacă banda ar izbuti să ajungă la pădurice și să năvălească în tabără, orice împotrivire ar fi zadarnică și izbândă ar fi de partea superiorității numerice.

Niciunul din gloanțele trase din pădure nu-i atinse pe Malone și oamenii lui. Bill Stell, care voia să-i împiedice cu orice preț să treacă de baraj, spunea că ar trebui să se încerce o ieșire și să se angajeze lupta corp la corp.

Ben Raddle îl opri. Ar fi fost prea primejdios să străbată spațiul descoperit ce despărțea pădurea de canal. Mai bine să-i pună pe Hunter și pe ai săi într-o asemenea situație, când, după trecerea baricadei, aceștia se vor năpusti asupra taberei. Până atunci, cel mai bun lucru pe care-l aveau de făcut era să țintească fără-ncetare asupra barajului, răspunzând, totodată, numeroaselor împușcături trase de la parapetul canalului.

Se scurseră astfel vreo zece minute. Niciunul dintre cei care se ocupau de baraj nu fusese atins. Dar îndată ce se mări deschiderea, gloanțele începură să nimerească în plin.

Unul dintre indieni fu doborât. Un altul îi luă degrabă locul, dar îi împărtăși soarta. În aceeași clipă, un glonte tras de Neluto îl nimeri pe Malone în piept. Texanul se prăbuși, iar căderea lui stârni un urlet de spaimă în întreaga bandă.

— Bine, bine, îi spuse Summy Skim lui Neluto, aflat lângă el. Strașnică lovitură! Asta zic și eu lovitură!... Dar pe Hunter să mi-l lași mie, băiete!

După căderea lui Malone, acesta păru că vrea să renunțe la un atac ce nu avea deloc sorți de izbândă. Dacă lucrurile continuau astfel, atacanții vor sfârși prin a se lăsa uciși, unul după altul, până la ultimul. Pentru că nu voia să-și pună și mai mult oamenii în primejdie, Hunter dădu semnalul de

retragere. Cărându-și răniții, banda se îndreptă spre câmpie, sub ploaia de gloanțe ce-i saluta fuga, și dispăru pe după munte.

### XIII

#### *Scutul lui Patrick*

Așa sfârși acest prim asalt. Pe Hunter îl costase mai mulți răniți și patru morți, printre aceștia din urmă aflându-se și alter-ego-ul său, Malone. Pentru bandiți pierderea era destul de mare. De partea asediaților, câțiva oameni ușor răniți de niște gloanțe rătăcite. Doar la atât se reduceau neajunsurile lor.

Se va repeta această încercare în condiții mai prielnice? Aveau toate motivele să-o credă. Dat fiind caracterul său răzbunător și dorința-i sălbatică de a rămâne stăpân pe Golden Mount, de bună seamă că Hunter nu se va recunoaște înfrânt de la prima ciocnire.

— În orice caz, netrebnicii au bătut în retragere, spuse Cercetașul. N-au să ia de la capăt chiar astăzi.

— Nu, dar să-ar putea ca la noapte... răspunse Summy Skim.

— Vom sta de veghe, declară Ben Raddle. De altfel, în timpul celor două sau trei ceasuri de întuneric, lui Hunter îi va fi la fel de greu să străbată canalul ca și în plină zi. Aș zice că nu va îndrăzni, știind prea bine că noi stăm la pândă.

— N-ar fi bine să ridicăm din nou barajul? întrebă Jane Edgerton.

— Chiar asta o să și facem, încuviață Bill Stell, care chemă câțiva oameni să-l ajute la treabă.

— Mai întâi să vedem dacă bandiții se întorc în tabăra lor, interveni Summy Skim.

Ben Raddle, Summy Skim, Jane Edgerton, Bill Stell și Neluto, înarmați cu carabine, trecură peste baraj și înaintară câteva sute de metri în câmpie. De acolo, urmărind poalele muntelui, privirea lor ajungea până la locul de popas al texanilor.

Nu era nici șase după-amiază și soarele lumina din plin.

La o distanță de cinci sau șase bătăi de pușcă, Hunter și ciracii lui se îndepărtau agale, deși ar fi trebuit să se teamă că sunt urmăriți. Pentru o clipă, Ben Raddle și Bill Stell își puseră întrebarea dacă n-ar fi cazul să-i atace, dar, după ce chibzuiră, socotiră că e mai bine să se potolească. Nu trebuia ca texanii să afle cât de mic e numărul adversarilor.

Bandiții se îndepărtau încet pentru că duceau cu ei morții și răniții. Dintre aceștia din urmă, mulți nu erau în stare să se țină pe picioare, ceea ce îi întârzia pe însoțitorii lor.

Vreme de aproape un ceas, canadienii le supraveghează retragerea. Îl văzură pe Hunter cotind pe la poalele lui Golden Mount și dispărând după un contrafort, la adăpostul căruia își așezase tabăra.

Către orele opt se isprăvise cu ridicarea baricadei. Rămaseră de pază doi oameni, iar ceilalți se întoarseră în pădurice pentru masa de seară.

Discuțiile se învârtiră în jurul întâmplărilor de peste zi. Înfrângerea lui Hunter nu putea fi socotită un deznodământ. Nu se vor afla în deplină siguranță decât după ce banda va părăsi muntele. Câtă vreme texanii vor rămâne prin apropiere, trebuiau să se aştepte la orice. Dacă erupția se va produce de la sine, vor ajunge să-și dispute cu focuri de armă pepitele pe care le va revărsa vulcanul.

Nimic nu tulbura liniștea înserării. Cu toate acestea, nu-și îngăduiră să pună ceva în gură decât după ce-și luară măsurile de siguranță cuvenite. Ben Raddle, Summy Skim, Cercetașul și Neluto se înțeleseră să facă pe rând de pază la baraj. Te puteai încrede în vigilența lor.

Cele câteva ceasuri de noapte se scurseră într-o liniște deplină, la fel ca și ziua următoare. În zadar se duse Cercetașul de câteva ori până dincolo de canal. Nu zări nimic îngrijorător. Oare să fi renunțat Hunter la planurile lui?

Se încheie o nouă etapă fără nicio întâmplare deosebită. La răsărit începură să se ivească primele licăriri ale zorilor, când dinspre canal răsunări niște împușcături. Lăsând doi oameni de pază lângă corturi, caravana se îndreptă spre marginea pădurii, gata să-i ajute pe cei ce stăteau de veghe.

În clipa aceea, apărarea barajului era asigurată de către Cercetaș și de Neluto. Puteai fi sigur că niciun atacant nu izbutise să se strecoare fără știrea lor. Într-adevăr, adăpostiți după bariera de pietre, trăgeau amândoi prin niște crăpături, care le îngăduiau să țină în bătaia puștii malul suds al canalului.

Cu toate acestea, părea că tirul lor nu-și prea nimerea ținta. Atacanții, care veniseră târâș pe întuneric și se culcaseră acum pe burtă, în spatele taluzului format la săpături, erau la adăpost de gloanțe, în orice caz, focul lor nu slăbise deloc.

La ordinul lui Ben Raddle, care, neștiind încotro să tragă, socotea că n-are rost să-și irosească munițiile, caravana se opri îndărătul primului sir de

copaci și așteptă desfășurarea evenimentelor, cu armele gata de luptă.

Trecu un ceas. De cealaltă parte a canalului focul continua pe cât de puternic, pe atât de inofensiv. Gloanțele se rătăceau printre crengi fără să le pricinuiască asediaților niciun rău.

Deodată, după ce se luminase de ziua, din spatele liniei de apărare izbucniră niște strigăte, în vreme ce împușcăturile se răriră simțitor.

Cercetașul folosi acest moment pentru a ieși din ascunzătoare împreună cu Neluto și a se alătura tovarășilor săi, străbătând spațiul descoperit în pas alergător. I se încredința îndată conducerea, fiind mai nimerit ca oricare altul, datorită experienței sale.

Mai întâi, el împărți caravana în două grupuri. Primul, alcătuit din prospectori canadieni, se răspândi de-a lungul lizierei pădurii, în aşa fel încât s-o cuprindă în întregime și să asigure apărarea frontului de sud; celălalt grup, alcătuit în majoritate de oamenii lui Bill Stell, făcu stângăm prejur și urcă spre corturi, de unde porniseră strigătele, cu oamenii despărțiti pe distanțe mari, furându-se fiecare de la un copac la altul. Cercetașul se alătură acestei echipe mobile, iar Ben Raddle, Summy Skim și Jane Edgerton rămaseră printre apărătorii canalului.

Cercetașul și însătorii săi n-apucă să parcurgă o sută de metri către nord, când zăriră în apropiere o ceată de șapte călăreți alergând pe cât le îngăduia relieful terenului, cu scopul sădă de a ataca pe la spate grupul canadienilor.

Cercetașul pricepu ușor ce se întâmplase. De bună seamă, în timpul celor treizeci și șase de ore cât durase încetarea focului, texanii se străduiseră să găsească un vad pe Rio Rubber, și, trecând prin el călare în întunericul nopții, izbutiseră să invadzeze tabăra pe la nord-est, în vreme ce o parte dintr-ai lor abăteau atenția asupra primului front de luptă.

Socoteala asta se dovedi bună în teorie, dar greșită în practică, înșelându-se asupra numărului real al dușmanilor săi, Hunter săvârșise greșeala de a folosi un detașament prea restrâns pentru raidul acesta îndrăzneț. Ce puteau face călăreții lui, chiar el însuși, împotriva a douăsprezece puști neierătoare?

Nenorocul își mai vârâse și el coada. În loc să ajungă într-o tabără părăsită, ceea ce le-ar fi îngăduit s-o nimicească fără primejdie și să cadă apoi pe neașteptate în spatele adversarilor luați pe nepregătite, Hunter fusese zărit de departe, fără ca el să știe, de către santinelele canadiene. Pe de altă

parte, caii, împiedicați printre tufe și lăstăriș, îi întârziaseră manevrele în loc să le ușureze, după cum nădăjduise. Așadar, nu izbuti să grăbească evenimentele și, până la urmă, el fu cel luat pe neașteptate de întoarcerea ofensivă a grupului condus de Cercetaș.

Acum trebuia să-și schimbe planul. Drumul către sud fiindu-i tăiat, era silit să ia calea-ntoarsă și să treacă din nou prin Rio Rubber, în goana cailor.

Dar nu avu răgazul necesar. Puștile canadienilor începură să răsune printre copaci, și, de la o distanță atât de mică, puține gloante își greșiră ținta. În câteva minute, șase călăreți, loviți de moarte, căzură din scări; trei cai fură uciși, iar ceilalți fugiră la voia întâmplării. Pentru Hunter asta nu mai însemna o infrângere, ci un adevărat dezastru.

Ca prin minune, doar el scăpă neatins. Luă degrabă o hotărâre. În loc să se ferească din calea gloantelor, care zburau mai repede decât ar fi putut alerga el, se năpusti cu îndrăzneală spre adversarii săi, care trebuiră să îñtrerupă focul de teamă să nu se lovească unul pe altul, și, cu riscul de a se zdrobi de vreun trunchi de copac, trecu ca o vijelie printre ei.

Într-o clipă, dispăruse prin frunziș luând-o cu ușurință înaintea detașamentului condus de Cercetaș, pornit pe urmele lui. Dar înainte de a se socoti scăpat de primejdile, îi mai rămânea să străbată linia trăgătorilor ce păzeau canalul, apoi, mai departe, distanța dintre marginea pădurii și câmpie.

Pe Hunter nu-l îngrijora prea mult gândul la primul obstacol. După părerea lui, trăgătorii se aflau atât de risipiți, încât îi va fi ușor să se strecoare printre ei. Dar nu la fel stăteau lucrurile cu al doilea. Nu putea să nu-și dea seama cât de greu îi va fi să scape de focul carabinelor, mai numeroase decât bănuise, după ce va ieși din pădure și va înainta în spațiul descoperit care-i urma.

Mintea lui, bogată în născoceli, se chinuia în zadar să găsească o soluție, când, deodată, tresări plin de nădejde.

Tocmai ajungea la marginea pădurii. Dincolo de ultimii copaci, lumina strălucea din plin printre trunchiuri. La adăpostul unuia dintre ei, un trăgător din grupul canadienilor se apăra de zor... Cu un genunchi la pământ, el își încărca pușca, ochea, trăgea, apoi încărca iar, fără nicio clipă de răgaz, atât de absorbit încât nu-l auzise pe Hunter, ajuns la mai puțin de zece pași în spatele lui.

Acesta își înăbuși un strigăt de triumf, dându-și seama că acest trăgător era o femeie și că această femeie nu era alta decât Tânăra călătoare de pe *Foot Ball*.

Își struni calul, apoi, înfigându-i pintenii în burtă, îl smuci cu putere, în vreme ce el însuși se lăsa să alunece pe partea dreaptă a șeii, cu capul atârnat, cu mâna atingând pământul, după moda cow-boy-lor din Far-West.

Se afla lângă Jane Edgerton și aceasta nu-i bănuia încă prezența, în trecere, brațul său apucă fata de mijloc, o înălță ca pe un fulg și o azvârli de-a latul șeii. Hunter își continuă apoi cursa lui desperată, apărat de acum înapoi de gloanțelor de ostaticul ce-l purta cu el.

Simțindu-se smulsă, Jane Edgerton scosese un țipăt puternic, care avu drept urmare încetarea focului de ambele părți. Chipuri neliniștite sau curioase se arătară printre copaci și deasupra malului, în vreme ce, pornit în galop sălbatic, Hunter țășnea afară din pădure și se avânta în spațiul descoperit de care se temuse atât de mult cu câteva minute mai înapoi.

În cele două tabere, nimeni nu înțelegea ce se petrece. Americanii se ridicară până la brâu deasupra parapetului de apărare, apoi, văzându-l pe Hunter îndreptându-se spre ei în goana mare, crezură că-i anunța vreo primejdie nebănuitură și o luară la fugă peste câmpie, să se adăpostească după prima ridicătură a muntelui. La rândul lor, canadienii ieșiră de-a binelea din pădure, într-atât de uimiți încât nici nu le mai trecu prin minte să salute cu câteva focuri de armă plecarea dușmanilor.

Hunter se folosi de zăpăcea generală. Din cincisprezece pași calul îl purta până la canal pe care-l trecu dintr-un salt desprăsat, urmându-și apoi cursa nebunească peste câmpie.

Canadienii înțeleseră atunci situația și se avântară grămadă spre canal. Dar mai puteau ei trage nădejde că vor ajunge din urmă un cal întărâtat, care le-o luase atât de mult înapoi?

Doar unul dintre ei rămasse la marginea păduricii, nevoind să încerce o urmărire cu totul lipsită de sorți de izbândă. Proptit zdravăn pe picioarele lui, ce păreau că prinseseră rădăcini în pământ, deplin liniștit, stăpân pe el, acesta își apucă arma, o duse la umăr, apoi trase cu iuțeala fulgerului.

Îndrăznețul trăgător nu era și nu putea fi altul decât Summy Skim. Să fi fost oare Summy atât de încrezător în dibăcia sa, încât să nu-i fie deloc teamă că, încercând să-l lovească pe răpitor, ar putea-o lovi pe Jane

Edgerton? La drept vorbind, nici nu se gândise la asta. Trăsese la întâmplare, fără prea multă atenție, săvârșind doar o mișcare reflexă.

Dar, după cum se știe, Summy Skim nu-și greșea niciodată ținta. De data aceasta, dăduse o nouă dovadă de îndemânare, mai grozavă decât cele de până acum. Aproape în aceeași clipă cu pocnetul armei, calul lui Hunter se clătină greoi și, fie că texanul fusese silit să slăbească hățurile pentru a-și restabili echilibrul, fie din altă pricină, Jane Edgerton alunecă și căzu din sha, rămânând nemîșcată. Calul mai făcu încă trei sau patru pași, după care se prăbuși ca un bolovan, în vreme ce Hunter se rostogoli la pământ, apoi rămase țeapăn.

Această dramă fulgerătoare îi năuci de-a binelea pe canadieni. Se lăsa o liniște desăvârșită. Nefiind sigur de rezultatul inițiativei sale, Summy Skim stătea neclintit, privind stăruitor peste câmpie. La vreo cincizeci de metri dincolo de canal, zacea Hunter. Era mort sau viu? Încă nu se știa. Ceva mai aproape calul său se zbătea în ultimele zvâcniri ale agoniei. Gâfia din greu și săngele îi șiroia pe näri. Și mai aproape încă, la mai puțin de douăzeci de metri de baraj, se afla Jane Edgerton, o mică pată pe întinderea nemărginită, Jane Edgerton pe care Summy poate că a ucis-o!

În timpul acesta, văzându-și căpetenia doborâtă, banda lui Hunter ieșise de după munte și o luase la goană într-o totală dezordine. Asta le-a fost de ajuns canadienilor ca să-și recapete săngele rece. O ploaie de oțel se abătu asupra tâlharilor, silindu-i să se retragă și să-și dea seama că de acum înainte nu mai puteau înainta pe câmpie.

Din nefericire, ceea ce era valabil pentru unii era și pentru ceilalți. Dacă trăgătorii lui Ben Raddle, cărora li se alăturaseră și Cercetașul cu oamenii săi, erau în stare să-i împiedice pe texani să se îndepărteze de vulcan, aceștia, la rândul lor, îi puteau opri pe canadieni să părăsească parapetul de la marginea canalului recucerit. În fapt, câmpia era inaccesibilă ambelor părți.

Se părea că nu există soluție pentru ieșirea din acest impas. Canadienii, care nu-și puteau înălța capul deasupra parapetului fără a fi salutați cu o grindină de împușcături, deveniseră nerăbdători, astfel că lui Ben Raddle îi era teamă ca nu cumva să se săvâršească vreun act necugetat. Deși fusese atât de calm la început, Summy Skim era acum cuprins de o puternică neliniște. S-o vadă pe Jane Edgerton zăcând ca moartă la mai puțin de treizeci de metri de el și să nu-i poată veni într-ajutor, asta îl înnebunea.

Trebuiră să-l țină cu forța pentru a-l împiedica să alerge la baricadă, să arunce jos pietrele și să înfrunte moartea ce-l pândea de cealaltă parte.

— O s-o lăsăm să moară aşa?... Suntem niște lași! strigă el, scos din fire.

— Suntem doar cu capul pe umeri, asta-i tot, îi răspunse aspru Ben Raddle. Stai liniștit și lasă-ne să chibzuim.

Dar, oricât și-a frământat inginerul mintea lui inventivă, n-a izbutit să găsească o rezolvare, și lucrurile păreau că vor rămâne astfel la nesfârșit.

Patrick fu cel care găsi soluția.

Această așteptare dura de mai bine de un sfert de ceas, când îl văzură ieșind din pădure, unde izbutise să pătrundă fără a fi văzut de texani. Patrick înainta încet, în primul rând fiindcă umbra de-a-ndăratelea, apoi fiindcă târa după el un obiect deosebit de greu și stânjenitor, care nu era altceva decât leșul unuia dintre caii uciși puțin mai înainte de salvele trase de echipa Cercetașului.

Ce plănuise Patrick și ce avea de gând să facă cu calul mort? Nimeni n-ar fi putut răspunde la această întrebare.

Adăpostiți după Golden Mount, de cealaltă parte a canalului, texanii îl văzuseră și ei pe uriaș ieșind din pădure.

Ivirea lui stârni un val de urlete sălbatrice, însotit de o ploaie de gloanțe. Patrick părea că nu ia seama nici la strigătele, nici la gloante, înainta cu pas egal, târându-și povara până la baraj, la care izbuti ca prin minune să ajungă teafăr.

Se apucă să-și croiască un loc de trecere prin baricadă, ceea ce dură numai câteva minute, apoi, luând calul de picioarele din față, îl ridică pe șezut și, cu o singură smucitură, și-l aruncă pe umeri.

Cu toată gravitatea situației, tovarășii irlandezului izbucniră în aplauze entuziaste la vederea acestei neobișnuite demonstrații de putere. Deși mic, calul trebuie să fi avut o greutate uriașă, astfel că fapta lui Patrick avea în ea ceva supraomenesc.

De altfel, nimeni n-ar fi putut spune ce urmărea. Și totuși, cineva ghicise.

— Bravo, Patrick! strigă Summy Skim, care, scăpând din mâinile paznicilor săi, se ridică în picioare și, fără a lua seama la gloantele ce șuierau în jurul lui, alergă să-l ajute pe uriaș la baraj, pe care acesta tocmai se pregătea să-l treacă.

În această clipă, cele două tabere potrivnice avură prilejul să vadă un spectacol neobișnuit.

Îndoit din şale, purtând pe umeri leşul calului, ale cărui picioare din spate se tărau pe pământ, Patrick trecuse peste baraj cu pas încet, dar sigur, şi, la adăpostul lui, trecuse şi Summy Skim.

Abia păsiră pe câmpie, că îi şi întâmpină un val de împuşcături, pornit de după zidul lui Golden Mount, dincolo de care texanii nu îndrăzneau să înainteze. Dar Patrick, şi în faţa lui Summy, le întorceau spatele. Ce puteau face gloanțele lor împotriva scutului lor vârtos? Așadar, nici Summy Skim, nici Patrick nu părură deloc speriaţi şi-şi urmară împreună drumul.

Le-au trebuit doar câteva minute să ajungă până la locul unde zacea la pământ Jane Edgerton. Acolo, Patrick se opri, iar Summy Skim se apleca şi luă fata în braţe. Acum trebuiau să se întoarcă, şi întoarcerea părea să fie mai anevoieoasă decât venirea. În această direcţie se vor afla cu faţa la duşmanii cărora le întorseră până atunci spatele, şi scutul lui Patrick părea mai puţin sigur. O luară pieziş, pe ocolite, lungiră de trei sau patru ori drumul, dar în cele din urmă Patrick şi Summy Skim, ducându-şi fiecare povara, izbutiră să treacă din nou canalul, în vreme ce texanii urlau neputincioşi de furie.

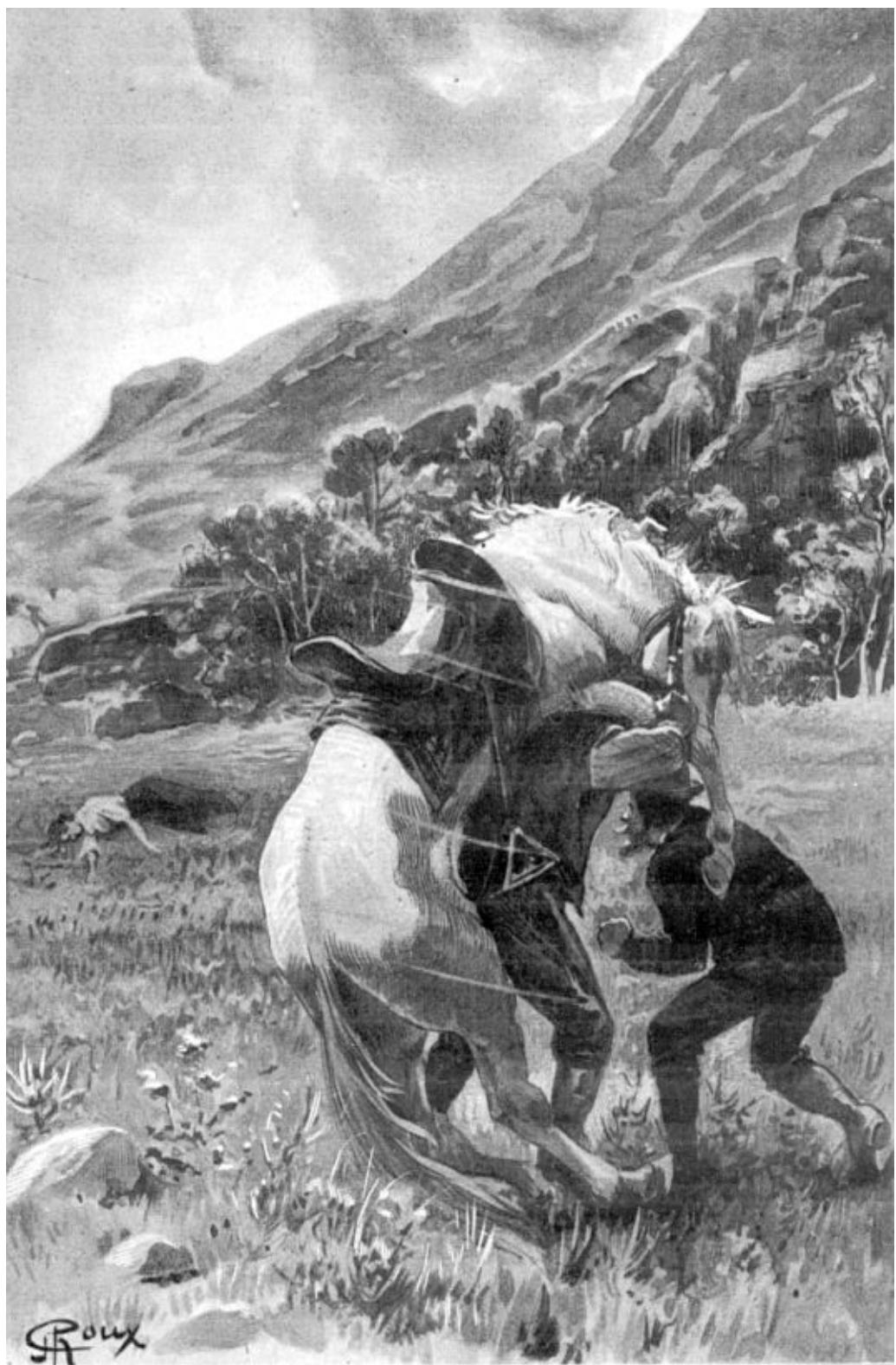
Ajunsî la baraj, găsiră pe doi dintre tovarăşii lor care se târâseră până acolo, prin dosul parapetului. Aceştia se grăbiră să astupe gaura croită în baricadă, în timp ce salvatorii îşi urmară netulburaţi drumul până la marginea pădurii, unde ajunseră nestingheriţi.

Patrick îşi lepădă acolo ciudatul scut. Abia atunci îşi dădură seama cât le fusese de folositor. Mai bine de douăzeci de gloanțe izbiseră în plin calul. Așadar, pavăza era de cea mai bună calitate şi nu avea alt defect decât măsura ei neobişnuită.

Între timp, Summy se tot foia pe lângă Jane Edgerton. Fata nu părea să aibă nici cea mai mică rană. Fără-ndoială, leşinul ei fusese pricinuit doar de izbitura căderii.

Căţiva stropi de apă rece izbutiră s-o trezească. Curând, ea deschise ochii şi-şi recapăta cunoştinţa. Summy se grăbi s-o ducă la corturi. Putină odihnă îi va fi de ajuns ca să se pună pe picioare.

Între timp, cele două tabere potrivnice rămăseseră pe aceleaşi poziţii. Canadianii se aflau tot la marginea canalului, de unde carabinele lor împiedicau pe texani



să înainteze pe câmpie. Aceştia, îngrămădiţi după peretele muntelui, continuau să-şi ţină în loc adversarii. Nu se întrezărea nicio posibilitate care să pună capăt situaţiei.

Astfel se scurse întreaga zi. Urmă înserarea, apoi noaptea.

Întunericul le dădu luptătorilor o oarecare libertate. Ben Raddle şi tovarăşii săi se îndepărta de canal. După ce fură lăsaţi trei oameni să-l păzească şi un altul de veghe în partea de nord a pădurii, ca să preîntâmpine un nou atac dinspre Rio Rubber, ceilalţi se întoarseră în tabără, unde, după masa de seară, izbutiră să doarmă câteva ceasuri.

La ivirea zorilor, canadienii erau în picioare, puţin cam osteniţi, dar gata de luptă. Îndată ce se lumină, toate privirile se îndreptară către sud.

Se folosiseră oare texanii de întuneric pentru a-i veni în ajutor şefului lor? Se schimbase într-un fel oarecare situaţia?

De la poalele lui Golden Mount nu se auzea niciun zgomot. Făcând un ocol mare de-a lungul lui Rio Rubber, câţiva oameni îndrăzniră să coboare în câmpie, astfel încât să poată privi în jurul vulcanului. Constatără că poziţia fusese părăsită.

Nimic nu tulbura liniştea câmpiei, la fel de tăcută pe cât era de pustie. Din cele două tabere pe care înserarea le învăluise în ajun, la ivirea zorilor nu mai rămăsese decât una. Doar calul ucis, aflat la câţiva metri de canal, forma o pată întunecată pe verdele crud al câmpiei. Păsările de pradă se şi roteau în jurul lui.

Cât despre Hunter, parcă-l înghiţise pământul.

## XIV

### *Se provoacă explozia*

Aşadar, cel de-al doilea atac fusese respins, ca şi primul, şi încă mult mai categoric. Dintre canadieni nu era niciunul lipsă la apel, în vreme ce trupa agresorilor îşi pierduse un sfert din efectiv.

Deşi situaţia se îmbunătăţise, nu trebuiau să se mulțumească doar cu atât. Puterile ce se înfruntau erau încă inegale, iar partida nu va fi pe deplin câştigată decât după ce se vor curăţa împrejurimile de ultimul bandit. Până atunci, grija pentru apărare va absorbi în întregime atenţia caravanei şi nimeni nu se va putea ocupa în siguranţă de prospectare sau de exploatare.

Ostilităţile se vor sfârşi oare la timpul potrivit? Sau, dimpotrivă, vor trebui să-şi irosească puterile în lupte fără rost, obtinând victoria abia în pragul

iernii, când nu le va mai fi de niciun folos? În trei săptămâni vor fi nevoiți să pornească la drum, dacă voi au să scape de iarnă, de furtunile, de zăpezile ei, de viscoalele, de vânturile ei înghețate, dacă, după ce învinceseră vrăjmășia oamenilor, voi au să se ferească de forțele naturii, mai neîndurătoare și mai sălbaticice decât aceștia.

Dar dacă, pentru a câștiga timp, Ben Raddle va trebui să-și pună în aplicare planul și să provoace erupția, slobozind apa râului în inima vulcanului, câtă vreme texanii se mai aflau acolo? Atunci Hunter, stăpân pe creasta vulcanului, nu va aduna el singur roadele atâtore strădanii?

Toată ziua de 22 iulie, pe care nu o tulbură nicio întâmplare neprevăzută, Ben Raddle se frământă cu astfel de întrebări.

Liniștea aceasta neobișnuită îl uimea la culme. Hunter se hotărâse cumva să tăragăneze lucrurile? În acest caz, îndemnați de apropierea iernii, asediații vor fi siliți să iasă în întâmpinarea dușmanilor în câmp deschis și să pună capăt cu orice preț unor hărțuieli ce nu puteau dura la nesfârșit.

A doua zi dis-de-dimineață, după ce trecuă canalul, Cercetașul și Ben Raddle veniră să vadă ce se mai întâmplă pe câmp. Acesta era pustiu. Spre pădure nu se zărea nicio trupă în marș. Să se fi hotărât Hunter la o plecare definitivă?

— Ce păcat că nu putem urca muntele pe versantul dinspre tabără! spuse atunci Bill Stell. Ne-am fi cățărat pe cealaltă parte a platoului și am fi văzut ce pun la cale.

— Așa e, Bill, foarte păcat, răsunse Ben Raddle.

— Credeți că ar fi vreo primejdie dacă ne-am îndepărta de munte câteva sute de pași?

— Niciuna, Bill, de vreme ce nu se zărește nimeni. Ceea ce au făcut ieri oamenii noștri, putem face și noi. De altfel, chiar dacă vom fi descoperiți, vom avea oricum timp să ne întoarcem la canal și să astupăm baricada.

— Atunci să mergem, domnule Raddle. Cel puțin vom vedea creasta vulcanului. Poate s-o mai fi îngroșat fumul și poate că vulcanul începe să azvârle lavă.

Se îndepărta împreună cam un sfert de leghe către sud. Nicio schimbare nu se petrecuse la gura craterului, de unde țășneau vârtejuri de aburi brâzdați de flăcări, pe care vântul le înclina spre mare.

— Nu se va produce astăzi, observă Cercetașul.

— Nici mâine, încuviință inginerul. De altfel, nici nu-mi pare rău. Mai degrabă aş vrea ca erupția să nu aibă loc decât după plecarea lui Hunter... dacă are de gând să plece!

— Nu va pleca, spuse Bill Stell, arătând o dâră de fum ce se înălța la poalele ultimei ridicături a lui Golden Mount.

— Ai dreptate... sunt tot acolo... Stau ca la ei acasă!... zise Ben Raddle. Fiindcă noi nu încercăm să-i punem pe fugă, vor trage concluzia că nu ne simțim în stare.

După ce mai scrutară o dată câmpia, se întoarseră în tabără.

Era 23 iulie și Ben Raddle vedea cu durere cum se scurg zilele fără să se ajungă la un deznodământ.

Peste trei săptămâni, după cum afirmase Cercetașul, va fi foarte târziu să pornească pe drumul spre Klondike, unde caravana nu va ajunge înainte de 15 septembrie. La această dată, prospectorii care vor să-și petreacă iarna la Vancouver au și părăsit Dawson City, iar ultimele vapoare au pornit în jos, pe Yukon.

Summy Skim și Bill Stell discutau adesea această problemă, și tot despre ea vorbiră și în cursul după-amiezii, în vreme ce Ben Raddle se plimba pe marginea canalului.

După ce examină barajul, acesta dădu în lături crengile care ascundeau intrarea în galerie și pătrunse până la peretele ce o despărțea de vatra vulcanului.

Mai controlă o dată așezarea găurilor săpate în sase locuri ale acestui perete, în care vârâse el însuși explozibilul. Se încredință că alte sase cartușe erau bine înfipțe în baraj și verifică starea fitilului. Un chibrit doar... și apa va pătrunde într-un suvoi nestăvilit.

De n-ar fi fost texanii, chiar azi și-ar fi încercat norocul. De ce să mai aștepte, când timpul îl zorea și erupția părea că nu vrea să se producă de la sine?

I-ar fi fost de ajuns să pună foc la aceste mine, al căror fitil va arde în câteva minute, și, după o jumătate de zi, după două ceasuri, un ceas, sau mai puțin chiar, aburii îngrămădiți își vor croi o năvalnică ieșire în afară.

Ben Raddle stătea gânditor în fața acestui perete, blestemându-și neputința de a provoca pe locdeznodământul planului său îndrăznet.

Cugetând astfel, trăgea cu urechea la zgomotele ce veneau din măruntaiele vulcanului. Huruiturile păreau mai accentuate. Crezu chiar că deslușește un

zgomot de stânci care se ciocnesc, de parcă aburii ar fi ridicat bolovanii, lăsându-i apoi să cadă. Să fi fost oare semnele unei apropiate eruptions?

În clipa aceasta, de afară izbucniră niște strigăte. Prin capătul galeriei se auzi glasul Cercetașului care striga:

— Domnule Raddle!... Domnule Raddle!

— Ce se întâmplă? întrebă inginerul.

— Veniți!... Veniți! răspunse Bill Stell.

Ben Raddle crezu că banda încerca un al treilea asalt și se grăbi să ajungă la baraj. Acolo îi găsi pe Summy Skim și Jane Edgerton, împreună cu Bill Stell.

— Ne atacă din nou texanii? întrebă el.

— Da! strigă Cercetașul. Dar ticăloșii nu ne lovesc acum nici din față, nici din spate, ci de sus!

Și mâna lui arăta spre Golden Mount.

— Priviți, domnule Ben, adăugă el.

Într-adevăr, neputându-și croi drum nici pe la sud, nici pe la nord, Hunter și ai săi renunțaseră la o luptă directă și ticiuise să un plan, în urma căruia grupul lui Ben Raddle va fi silit să-și părăsească tabăra.

Cățărați din nou pe creasta vulcanului, ei încunjuraseră conul de sus și ajunseseră în partea platoului cu vederea spre tabăra canadienilor. Acolo, cu ajutorul târnăcoapelor și al răngilor, ridicaseră blocurile uriașe de piatră, bucătile de stâncă ce se aflau îngrămădite cu sutele. Curând, bolovanii fură împinși până la margine și începură să cadă la vale, frângând și răsturnând copaci, distrugând totul în calea lor. Câteva dintre aceste însăracinătoare proiectile se rostogoliră chiar în canal, făcând să țășnească apa deasupra malurilor. Pentru a se feri de grindina ucigătoare, Ben Raddle și prietenii săi se lipiră de coasta muntelui.

În pădurice nu mai era chip de stat. Tabăra nu se mai vedea de sub grămadă de bolovani prăvăliți din vârful muntelui, iar locuitorii ei căutaseră adăpost pe malul râului, aflat prea departe pentru a primi spărturi din avalanșe. Din lucruri nu mai existau decât niște rămășițe. Două căruțe fuseseră sfărâmate, corturile doborâte și sfâșiate, uneltele distruse. Trei catări uciși zacea la pământ. Cuprinși de spaimă, ceilalți trecuseră dintr-un salt peste canal și se împrăștiaseră prin câmpie. Era o adevărată catastrofă.

De sus se auzeau niște urlete sălbaticice, strigătele de bucurie ale bandei ce se îndeletnicea cu acest nemaipomenit masacru. Rocile se prăvăleau fără

încetare, izbindu-se uneori în cădere și spărgându-se în bucătele ce se împrăștiau ca o rafală de mitralieră.

— Au de gând să ne azvârle în cap tot muntele! strigă Summy Skim.

— Ce e de făcut? întrebă Cercetașul.

— Nu știu ce e de făcut, dar știu ce ar fi trebuit să facem! răspunse Summy Skim. Să-i fi trimis lui Hunter un glonte, înainte să fi stat cu el la tocmeală!

Scoasă din fire, Jane Edgerton înălță din umeri.

— Astea-s vorbe goale, spuse ea, și între timp lucrurile noastre sunt făcute țăndări. Curând n-o să mai avem nimic, dacă nu salvăm măcar aceste rămășițe. Să tragem căruțele la râu, unde vor fi la adăpost.

— Fie, încuviință Cercetașul. Dar după aceea!...

— După aceea? repetă Jane Edgerton. După aceea ne vom duce în tabăra bandiților și-i vom aștepta acolo. Îi vom ține în bătaia puștii când vor coborî, iar căruțele lor le vor înlocui pe ale noastre!

Summy Skim avu o privire de admirație pentru vajnica lor tovarășă. Planul ei era îndrăzneț, dar avea sorti de izbândă. Hunter și complicii săi vor fi în grea cumpănă atunci când se vor afla descoperiți de-a lungul coastei lui Golden Mount, sub focul a douăzeci de carabine.

Fără-ndoială că nu se vor mișca din loc decât în clipa când vor isprăvi bolovanii. Canadianii vor avea deci timp să se strecoare pe la poalele muntelui, fără să fie zăriți, și să ajungă pe celălalt versant. Dacă s-or află acolo câțiva oameni din bandă, aceștia vor fi doborâți cu ușurință; se va aștepta apoi coborârea lui Hunter și a însoțitorilor săi pentru a fi vânați ca niște cerbi sau capre negre.

— Minunat! strigă Summy Skim. Să adunăm oamenii și să trecem peste baraj. Într-o jumătate de ceas vom ajunge, în vreme ce ticăloșilor ăstora le trebuiesc cel puțin două ceasuri ca să coboare.

Cu toate că Ben Raddle nu se amestecase în discuție, el o auzise pe Jane Edgerton depănându-și planul. Într-adevăr, singurul care părea realizabil și folositor.

Dar în clipa în care Summy Skim voi să treacă la fapte, vărul său îl opri cu un gest.

— Există ceva mai bun de făcut, spuse el.

— Ce anume? întrebă Summy Skim.

— Să răspundem bandei lui Hunter după cum merită. Avem gata pregătită o armă grozavă.

— O armă? repetă Cercetașul.

— Vulcanul. Să provocăm erupția! După o scurtă tăcere, inginerul continuă:

— Duceți-vă la oamenii noștri, mergând pe lângă coasta muntelui și țărmul mării. Între timp, eu voi aprinde fitilul, apoi vă voi ajunge repede din urmă.

— Rămân cu tine, Ben!... spuse Summy Skim strângând mâna inginerului.

— Nu-i nevoie, răsunse acesta pe un ton hotărât. Nu risc nici cea mai mică primejdie. Fitilul e pregătit, știi prea bine, și nu-mi rămâne decât să-i dau foc.

Nu mai era cazul să stăruie. Summy Skim, Jane Edgerton și Cercetașul se îndepărta că sa ajungă lângă restul tovarășilor lor, aflați pe malul lui Rio Rubber. Îndată, Ben Raddler se făcu nevăzut prin gaura ascunsă de crengi. Umblând târâș, el ajunse în mijlocul galeriei, apoi, aprinzând fitilul care unea cartușele din peretele de stâncă cu cele de la baraj, se întoarse în grabă și alergă, la rândul său, în direcția oceanului.

După un sfert de ceas minele începură să explodeze cu un zgomot înăbușit. Părea că muntele se zdruncină din temelii. Barajul sfărâmat se împrăștie în mii de bucățele, iar apa din canal se năpusti cu furie în galeria căscată. Izbutise oare explozia să străpungă și peretele de la capătul celălalt? Croindu-și drum în afară, aburi groși, plini de funingine, răsunseră la această întrebare înainte chiar de a fi fost rostită. Da, peretele fusese năruit, de vreme ce prin rana primită vulcanul își slobozea suflarea înăbușitoare.

În aceeași clipă, din galerie se auzi un zgomot asurzitor: bolboroseli, urlete, șuierăturile apei care se ciocnea cu lava și se transforma în vapori la atingerea ei.

Focul și apa. Care dintre cele două elemente va ieși biruitor din această luptă titanică? Dacă focul se va stinge, nu va cimenta oare un obstacol peste care apa nu va mai putea trece? Ori, dimpotrivă, apa, care năvălea în torente din nesecatul Mackenzie, va fi învinsă de foc abia după ce va fi pătruns în miezul vulcanului?

Aceasta era ultima întrebare nelămurită încă, al cărei răspuns avea să fie dat în curând.

Trecu o jumătate de ceas, apoi un ceas. Apa curgea din plin, înfundându-se în galerie, și împingând aburii, dispărea tumultoasă în pântecul muntelui.

Strânși cu toții laolaltă, bine înarmați, canadienii se refugiaseră dincolo de Rio Rubber, pe țărmul oceanului. Neclintiți și tăcuți, ei supravegheau îngrijorați fenomenul.

Deodată, pământul fu zguduit de un cutremur și din măruntele lui se înălță un bubuit înfiorător. Apoi, se petrecu un lucru foarte ciudat. Spre sud, cât vedeai cu ochii, părea că întreaga câmpie se încrește, iar în văzduh se ridică o pulbere deasă care întunecă până și discul strălucitor al soarelui.

Canadienii fură cuprinși de spaimă. Toți, până și cei mai curajoși, simțeau acum ce-i frica, gândindu-se la forța nestăvilită pe care o dezlănțuise să măinile lor slabe.

Dar furia vulcanului părea că începe să se domolească. Norul de praf coborî la pământ, lăsând iar soarele să strălucească.

Se mai liniștiră. Suspine de ușurare descătușără piepturile chinuite, inimile își încetiniră bătaile nebunești. Își adresară unul altuia zâmbete abia schițate, îndrăzniră să privească în jurul lor.

Înfățișarea naturii rămăsese neschimbătă. Rio Rubber își vărsa apele tot în Oceanul Arctic, ale cărui valuri se spărgeau necontentit de același țărm. Golden Mount, gigantul lovit în călcâi – cu o rană mică, dar mortală – tot își mai înălța fruntea împodobită de fum și flăcări, nepăsător la torrentul de apă pe care canalul îl revărsa fără-ncetare în pântecele lui uriaș.

Se scurse încă un sfert de ceas, și, dintr-o dată, fără ca nimic să prevestească, răsună o explozie asurzitoare.

O bucată de munte se nărui și căzu în ocean, făcând să se înalțe un val nemaipomenit. În același timp, din crater țâșni cu zgomot mare o trombă vijelioasă ce se înălță în văzduh la peste cinci sute de metri, un amestec de pietre, bucăți de lavă întărită, de cenușă, de flăcări și de fum.

Din această clipă, bubuiturile urmară una după alta. Zguduit de o nouă furie, vulcanul scuipa către cer mii de proiectile arzătoare. Unele cădeau din nou în gura căscată ce le azvârlise. Altele, urmând drumul croit de prima mișcare subpământeană, mergeau să se scufunde și urând în valurile Oceanului Arctic.

— Să mă ierte Dumnezeu, bâigui Summy Skim îndată ce-și recapătă graiul, dar s-ar zice că pepitele noastre se duc drept în apă!

Ben Raddle și Bill Stell nu făcuseră înaintea lui această remarcă doar fiindcă nu erau în stare să rostească un cuvânt. Surpriza, ori mai degrabă deznădejdea, îi copleșea.

Să faci tot drumul asta, să te iei la luptă cu natura, atâtea strădanii, atâtea suferințe, ca să ajungi la un asemenea deznodământ!

Ben Raddle nu se înșelase. Croind apei cale spre miezul vulcanului, provocase erupția, aşa cum plănuise. Dar nu-i stătuse în puteri să impună direcția acestei erupții, și campania lor sfârșea printr-un dezastru.

De acum înainte, monstrul pe care-l asmuțise nu mai asculta de el. Nimic pe lume n-ar fi izbutit să potolească erupția ce se dezlănțuia cu furie. Pământul tremura, de parcă ar fi fost gata să se crape. Mugetul flăcărilor, șuieratul aburilor făceau să vibreze văzduhul. Conul din vîrf dispăruse după o perdea de fum arzător și gaz de nerespirat. Unii dintre bolovanii proiectați în aer explodau ca niște bombe și se împrăștiau în pulbere de aur...

— Cum mai explodează pepitele noastre!... se văita Summy Skim. Toți priveau însământați la acest spectacol înfiorător.

În clipele acestea nu le mai era gândul la texani, ci numai la bogățiile celui mai minunat zăcământ din lume, care se pierdeau fără folos în apele Oceanului Înghețat de Nord.

Ce-i drept, caravana n-avea de ce să se mai teamă de Hunter și banda lui. Surprinsă de neașteptata erupție, cu siguranță că nu avuseseră timp să se adăpostească. Poate că platoul se prăbușise sub picioarele lor... Poate fuseseră înghițiți de crater... Ori, azvârliți poate în spațiu, zăcea acum în adâncul Oceanului Arctic...

Ben Raddle își recapătă primul sângele rece.

— Veniți!... Veniți! strigă el.

La acest îndemn, porniră pe malul drept al lui Rio Rubber, pe care-l străbătură prin nord, dincolo de canal, și ajunseră în câmpie ocolind pe la poalele lui Golden Mount. După douăzeci de minute se aflau în tabăra texanilor.

Văzându-se la rândul lor atacați, cei cinci sau șase oameni care rămăseseră acolo de pază o luară la fugă spre pădure, în vreme ce caii, însământați de zgomotul erupției și al împușcăturilor, se împrăștiară prin câmpie.

Canadienii puseră stăpânire pe tabăra părăsită de apărătorii ei, apoi își îndreptară privirile spre coastele abrupte ale muntelui.

Eruptia ce clocotea în vârful lui își desăvârșise opera distrugătoare. Din șleahta de pirați nu mai rămăseseră decât puțini supraviețuitori, care, pradă unei spaime firești, coborau în goană povârnișurile lui Golden Mount și-și dădeau drumul la vale, riscând astfel să-și rupă mâinile și picioarele.

Printre ei îl zăriră și pe Hunter, grav rănit, abia tărându-se, la vreo sută de metri deasupra câmpiei.

Cârpele ce-i înfășurau capul ascundeau probabil urmele căzăturii lui de alaltăieri, de pe urma căreia leșinase atât de adânc.

Decimați, fără arme, năuciți, când își mai văzură și tabăra ocupată, nenorociții făcură un gest de deznaștere și, apucând către nord, încercără să ajungă la țărmul oceanului, de-a lungul căruia urmau să meargă până la pădure.

Dar doi dintre ei, cel puțin, n-au apucat să ajungă acolo.

În clipa în care Hunter, susținut de doi oameni de-ai săi, făcea primii pași în această direcție, un bloc uriaș se înălță din craterul înfuriat. Deși toate proiectile azvârlite de vulcan urmau aceeași cale, spre nord, acest bloc, numai el, deviat de niște cauze necunoscute, descrise o mare și puternică parabolă spre sud și, cu o precizie matematică, se năpusti asupra celor trei fugari texani.

Unul dintre ei avu norocul să se ferească în lături. Celălalt rămase pe loc și fu de-a dreptul lipit de pământ.

În ce-l privește pe Hunter, izbit în cap, se răsuci în loc și, alunecând de pe o stâncă pe alta, căzu neînsuflețit la poalele muntelui.

Între timp, luând-o înaintea victimei sale, bolovanul continuă să se rostogolească pe povârniș. Apoi viteza lui se domoli și se opri liniștit, ca un slujitor credincios, la picioarele lui Ben Raddle.

Acesta se apleca. Prin zgârieturile de pe suprafața lui, datorate ciocnirilor, strălucea o substanță galbenă, cu luciu metalic. Cu inima strânsă de adâncă emoție, inginerul își dădu seama că bolovanul ce-i pedepsise pe vinovați era cu totul și cu totul de aur.

## XV

*Jane Edgerton, Summy Skim și Ben Raddle nu mai pricep nimic*

Da, aurul acesta, pe care Hunter îl urmărise cu atâta înverșunare, soarta nemiloasă i-l dăruise odată cu moartea. și ce însetat râvnise la prețiosul și funestul metal! Câte crime săvârșite, câte altele plănuite, pentru a pune

mâna pe niște parcele aurifere! Și iată că, printr-o ciudată întorsătură a soartei, însuși aurul venise să sfărâme creierul care zămislise gânduri ucigașe!

Ben Raddle măsură automat din ochi uimitorul proiectil care-l scăpase de dușmanul său și socotă că valoarea lui se ridică la cel puțin o sută de mii de franci. Acest bolovan, care-i apartinea în bună regulă, va acoperi din plin cheltuielile expediției, îngăduindu-i chiar să acorde câte o mică primă fiecăruia dintre îndrăzneții, dar nenorocoșii exploratori.

La ce visaseră ei și cu ce se alegeau! Din nemăsuratele comori ale vulcanului nu căpătaseră decât această singură mostră!

Fără-ndoială, atacul texanilor îi încurcase lui Ben Raddle planurile. Ca să-și apere caravana, fusese silit să grăbească lucrurile. Dar, la urma urmelor, chiar dacă ar fi avut libertatea să-și aleagă ziua și ceasul, aurul ce zacea în crater tot ar fi fost pierdut pentru el, de vreme ce Golden Mount își azvârlea spre ocean suvoiul eruptiei.

— Toată nenorocirea constă în faptul că la venirea noastră n-am putut intra în craterul vulcanului, trase concluzia Cercetașul, după ce se mai liniștiră spiritele.

— Așa e! Încuviință Summy Skim. Jacques Ledun crezuse că e stins, pe când el era doar adormit. S-a trezit cu câteva săptămâni prea devreme!

Într-adevăr, această nefericită întâmplare îl păgubise pe Ben Raddle de toate beneficiile campaniei întreprinse. Orice i s-ar spune, niciodată nu va izbuti să se împace cu gândul acesta.

— Nu, zău, dragă Ben, fii și tu un pic mai curajos, mai filosof!... Dă-le naibii de vise și mulțumește-te să trăiești fericit în scumpa noastră țară, de care suntem atât de departe de optprezece luni!

Ben Raddle strânse mâna vărului său, apoi, străduindu-se să-și alunge tristețea, luă din nou cu hotărâre conducerea caravanei.

Trebua să-și reașeze tabăra dincolo de raza de atingere a lavei, chiar dacă aceasta și-ar fi schimbat direcția de scurgere. De altfel, noul adăpost va fi de scurtă durată, întrucât n-aveau de ce să mai zăbovească prin ținuturile hiperboareale.

După ce aleseră un loc, la doi kilometri în amonte de Rio Rubber, începură să se instaleze. Doisprezece oameni fură trimiși de cealaltă parte a canalului, cu misiunea de a aduna tot ceea ce mai putea fi folosit din vechiul material. Alții încărcără prada cucerită în propriile căruțe ale învinșilor.

Restul oamenilor porni în urmărirea cailor fugiți, dintre care mulți se lăsară prinși cu ușurință.

Către sfârșitul zilei, noua tabără se afla instalată în condiții destul de bune.

Noaptea se scurse în tihă. Alcătuiră o echipă de pază, menită să preîntâmpine vreun atac din partea supraviețuitorilor bandei împrăștiate, dar liniștea n-a fost tulburată decât de glasul puternic al eruptiei.

Ce spectacol mareț oferea această eruptie în timpul celor câteva ceasuri de întuneric! Pulperea de aur, încinsă la maximum și azvârlită cu o putere nemaipomenită, se rotunjea ca o cupolă deasupra craterului. Dincolo de această boltă de foc, flăcările se înălțau urlând până la nori, scăldând într-o lumină sinistră ținutul, până la marginile zării.

Canalul continua să se scurgă în pământul întărâtat. Dacă nu se va ivi nimic să astupe rana tăiată în coasta muntelui, oare câte săptămâni și luni vor mai pătrunde în el apele uriașului estuar?

— Cine știe dacă o asemenea inundație n-o să stingă până la urmă vulcanul? îi spuse dimineața Cercetașul lui Summy Skim.

— Tot ce se poate, Bill, dar, pentru numele lui Dumnezeu, să nu-i spui asta lui Ben! Ar fi în stare să aștepte!... Si totuși, în crater, n-a mai rămas nimic de adunat.

Summy Skim se neliniștea degeaba. Hotărârea lui Ben era luată o dată pentru totdeauna. Se înclina din nou înaintea forțelor naturii. *Claim*-ul 129 înechat sub apă, Golden Mount golit în ocean, erau două lucruri împotriva cărora n-avea cum să lupte și, ca atare, se încredințase că n-avea rost să-și mai bată capul cu ele. Aceste două înfrângeri aparțineau trecutului, iar el se îndrepta cu hotărâre spre viitor.

Viitorul, cel puțin viitorul cel mai apropiat, însemna Dawson City. Și cine știe de ce, orașul acesta, către care își îndrepta inginerul gândurile, se întruchipa în mintea lui într-o cameră de spital, în care o fată blondă rostea liniștită cuvinte blânde și pline de înțelepciune. Fără-ndoială, era doar o problemă de contrast. În neorânduiala generală din jurul lui, rechema, fără să-și dea seama, ca pentru a restabili echilibrul, imaginea acestei liniști odihnitoare.

A doua zi, încă de la cinci de dimineață, le împărtăși tovarășilor săi hotărârea de a porni îndată către sud. Se aștepta la împotriviri. Dar nu le

află. Nădejdea dispăruse și, odată cu ea, îndrăzneala. Mai mult chiar, suspinară toți cu ușurare aflând că vor apuca pe drumul de întoarcere.

Înainte de a da semnalul de plecare, Ben Raddle și Cercetașul mai trecură o dată pe la poalele vulcanului. Nu cumva erupția azvârlise prin partea asta ceva bucăți de cuarț aurifer?

Nu. Blocul care îl ucisese pe Hunter și venise apoi să se rostogolească la picioarele inginerului va rămâne singura amintire ce-o vor lua cu ei din Nordul îndepărtat.

Erupția nu-și schimbase cursul. Toate materiile ei – pietre, cenușă, lavă – se îndreptau spre nord, căzând fără-ncetare în ocean, uneori la o depărtare de doi kilometri de țărm. Cât despre intensitatea fenomenului, acesta nu suferise nicio scădere și ar fi fost cu neputință să ajungi pe creasta lui Golden Mount.

În timp ce Ben Raddle și Cercetașul se aflau în recunoaștere, Jane Edgerton se apropie de Summy Skim, care, întins pe iarbă, trăgea nepăsător din pipă. După cum se întâmplase cu puțină vreme în urmă, cu prilejul ultimei ascensiuni, Tânăra avea un aer descurajat, puțin obosit, care o făcea și mai încântătoare.

— Să mă ierți, domnule Skim, că nu ţi-am mulțumit cum se cuvine, dar abia azi-dimineață am aflat cât de mult îți datorez și de această dată.

— Cine-i limbutul?... începu Summy Skim, enervat.

— Patrick mi-a spus tot, îl întrerupse Jane cu blândețe. Știu că dacă mă mai aflu în viață o datorez în primul rând stăpânirii de sine și îndemânașii dumneavoastră, apoi curajului de care ați dat doavadă... Cândva, adăugă ea cu un zâmbet slab și înduioșător, am avut înfumurarea să spun că nu vă mai datorez nimic. Azi îmi dau seama că asta nu se va întâmpla niciodată.

— Patrick v-a împuiat astfel capul, domnișoară Jane? răspunse pe ocolite Summy. În cazul acesta, e modest, pentru că, în realitate, el a făcut totul.

— Nu, domnule Skim, stăruí Jane cu și mai multă căldură. Cunosc rolul pe care l-a jucat Patrick și îi păstrează în sufletul meu locul pe care-l merită. Dar îl cunosc și pe al dumneavoastră.

— Al meu?! strigă Summy. Eu am avut rolul unui vânător, atâtă tot. Un vânător care vede ceva alergând în fața lui... și trage... E foarte simplu...

Summy se opri brusc, apoi, făcând pe mâñosul, adăugă:

— La urma urmelor, destul cu toate astea! Nu vreau să mai aud vorbind despre ele.

— Fie, încuiuînță Jane Edgerton, n-o să mai vorbesc... Dar mă voi gândi mereu.

Caravana se puse în mișcare pe la ceasurile opt. Inginerul și Summy Skim pășeau în față urmați de Jane Edgerton, așezată în brișca mânată de Neluto. Veneau apoi căruțele încărcate cu materialul taberei, sub conducerea Cercetașului.

Hrana le era asigurată din belșug, întrucât vânătoarea și pescuitul le îngăduiseră să facă economii de conserve, în săptămânilor petrecute la Golden Mount. De altfel, vânătorilor nu le vor lipsi pe drum nici potârnichile, nici rațele, nici vânatul mare. Și dacă Summy Skim ar avea norocul să doboare, în sfârșit, unul din acei famoși elani, am putea oare merge până acolo încât să spunem că nu-i va părea rău de drumul făcut?

Vremea era cam nesigură și lucrul nu era deloc de mirare, vara fiind destul de înaintată. Se putea nădăjdui, totuși, că vor ajunge la Dawson City înainte de începutul lui septembrie și că nu vor avea de suferit din cauza frigului pe timpul popasurilor de noapte.

Când se opriră pentru masa de prânz, Golden Mount se mai deslușea în zare. Ben Raddle se întorsese și nu-și mai dezlipea ochii de la vârtejurile de fum ce-i încununau creasta.

— Haide, Ben, haide, îi spuse Summy Skim, aurul se preface în fum, ca atâtea alte lucruri de pe lumea asta. Să nu ne mai gândim la el. Nu într-acolo trebuie să privim, ci în partea cealaltă.

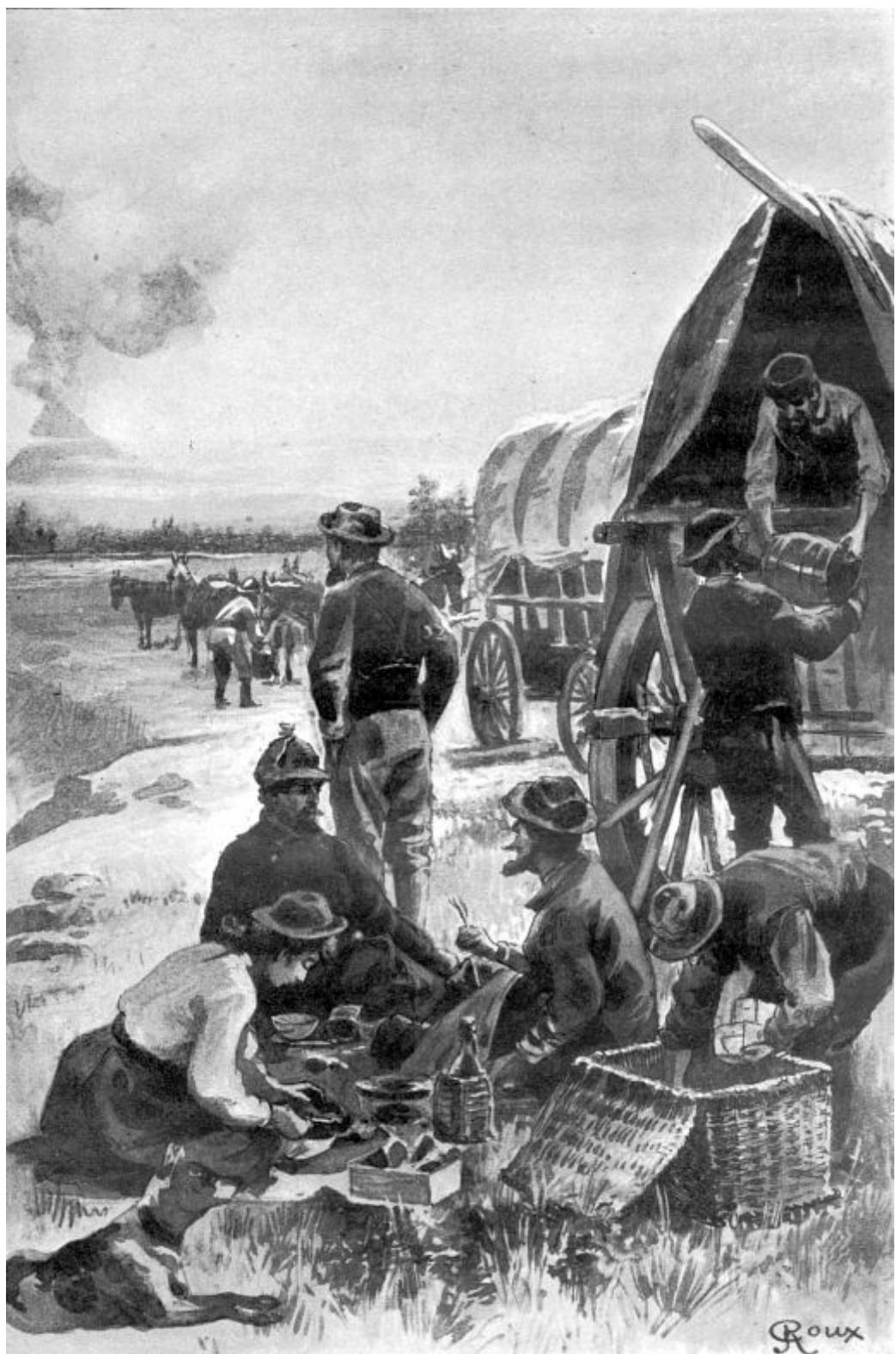
Și mâna lui Summy Skim se întinse către sud-est, în direcția dragului și îndepărțatului Montreal.

Ben Raddle și Cercetașul se sfătuiseră și aleseaseră împreună un alt drum pentru întoarcere. În loc să facă un ocol spre est, pentru a trece pe la fortul Mac Pherson, vor merge în linie dreaptă, spre sud. Astfel drumul va fi mult scurtat. În privința apei, n-aveau de ce se teme că-i vor duce lipsa prin ținutul acesta brăzdat de râulețe, mai ales când se vor afla aproape de izvoarele lui Porcupine River.

La sfârșitul primei zile de mers, atenția conducerilor fu atrasă de numeroasele crevase ce forfecau pământul. Trebuiau să facă mereu ocoluri, ceea ce îngreuna simțitor înaintarea. Dacă va stărui acest neajuns, vor fi siliți să apuce la dreapta sau la stânga până ce vor da peste un sol potrivit pentru căruțe.

Din fericire, peste câțiva kilometri situația se schimbă în bine. Șanțurile mai adânci se răriră. Păreau că se adună încet, unul lângă altul, astfel că în curând nu mai rămaseră decât puține crevase mai late, fiecare însumându-le pe cele care au contribuit la formarea ei.

Acest fenomen continuă până la sfârșit, cu o exactitate matematică. La șaizeci de kilometri de Golden Mount, nu mai exista decât una singură, dar atât de mare, încât denumirea de prăpastie i s-ar fi potrivit mai bine. Această spărtură, adâncă de cincisprezece metri și lată



de șaizeci, cu maluri sfâșiate de parcă ar fi fost trase în lături cu putere, mergea de la nord la sud, cu o deviere de câteva grade spre vest. Părea că se îndreaptă aproape direct spre Dawson City, și caravana trebuia doar să-i urmeze malul de răsărit, pentru a nu se îndepărta de o dreaptă geometrică.

Firește, această ciudată întâmplare făcea obiectul tuturor discuțiilor. Șanțul uriaș ținea cât vezi cu ochii, mergând în linie absolut dreaptă. După povârnișurile lui, pe care nu le înveselea nici cea mai mică tufă de iarbă, după marginile bucățiilor de pământ, pe care nu le spălase încă nicio ploaie, îți puteai da seama că trebuia să fi luat naștere de curând. Ce putere ar fi fost în stare să săvârșească dintr-o lovitură o operă atât de gigantică?

— Golden Mount, îi răspunse Ben Raddle lui Summy Skim, care pușese întrebarea. Aceasta este o reacție secundară a vulcanului, înainte de erupția propriu-zisă, am simțit, dacă-ți mai amintești, o puternică zguduitură seismică, iar la sud orizontul s-a acoperit de praf. Acum știi de unde se înălța praful acela.

— Atât de departe de munte! exclamă Summy Skim.

— Nici nu e de mirare, afirmă inginerul. Înainte de a intra în erupție, vulcanii provoacă adesea tulburări la distanțe cu mult mai mari. Dar totul se liniștește îndată ce presiunea din interior izbutește să-și croiască o ieșire destul de mare prin crater. Așa s-au petrecut lucrurile și aici.

Trecuță de cercul polar pe data de 12 august. Drumul acesta era mai scurt, dar mai anevoieios, astfel că nu se putea depăși o medie de doisprezece până la cincisprezece kilometri pe zi. Cercetașului îi părea rău că nu se întorseră tot pe drumul care trecea pe la fortul Mac Pherson. Din fericire, erau cu toții sănătoși. Canadienii aceștia puternici, obișnuiați cu truda, își păstraseră vigoarea, în ciuda celor mai grele încercări.

Crevasa cea întinsă, căscată de pe urma frământărilor vulcanului, însotea mereu caravana în retragerea ei către sud. Totuși, la vreo sută de kilometri dincolo de cercul polar, păru că se mai îngustează. Malurile se apropiau, adâncimea scădea. Dar schimbarea se producea foarte încet și puteai desluși cu ușurință această credincioasă tovarășă de drum, când, la cincizeci de kilometri mai departe, ea coti mult spre dreapta și, transformându-se din prăpastie în simplă crăpătură, se pierdu în zare către vest.

Înălțimile ce încadrau capitala ținutului Klondike se iviră la 3 septembrie. Puțin după ora prânzului, se opriră, în sfârșit, la intrarea lui *Northern Hotel*.

Din această clipă, grupul începu să se împrăștie. Patrick și Neluto se îndreptară spre casa de la marginea orașului, unde socoteau că-l vor regăsi pe prietenul lor Lorique. Cercetașul porni cu oamenii și cu materialul, la care se adăuga și cel capturat de la Hunter, spre depozitul său din Dawson City. Foștii prospectori de la *claim*-uli 129 se răspândiră prin oraș, în căutare de locuință.

Între timp, Jane Edgerton, Summy Skim și Ben Raddle, pe care toate încercările trăite nu izbutiseră să-i facă să uite de cerințele vieții civilizate, se consacrau unei toalete minuțioase. În ciuda prețurilor piperate din Dawson, trecură prin toate: baie, coafor, croitor și croitoreasă, lenjereasă și lenjer. Către orele trei, se regăsiră împreună, odihniți, înviorați, schimbați, în hol la *Northern Hotel*.

În vreme ce Jane, nerăbdătoare să-și îmbrățișeze verișoara, se îndrepta în grabă spre spital, Ben și Summy merseră la birourile Companiei Anglo-American Transportation and Trading, unde, înainte de plecare, își depuseseră fondurile rămase. Trebuiau să se gândească la problema banilor. Oricât ar fi valorat bolovanul azvârlit de Golden Mount, erau pentru un timp în mare lipsă de bani.

Summy prezintă la ghișeu un cec pe care funcționarul îl luă cu un aer nepăsător, dar care se transformă într-un aer îngrozit după ce-și aruncă ochii peste numele semnatarilor. Ghișeul se închise îndată cu un pocnet sec, apoi, în dosul obloanelor se auzi un zgomot de du-te-vino, despre care cei doi veri nu știau ce să mai credă.

Așteptând îndeplinirea formalităților cuvenite pentru plată, ce se executau la adăpost de privirile neinițiaților, cei doi veri se duseră la un alt ghișeu ca să depună blocul de aur pe care li-l trimisese Golden Mount în împrejurări atât de dramatice. Când dădu cu ochii de neobișnuita pepită, recepționerul de metale prețioase nu vădi aceeași mândră indiferență pe care o arătase colegul său de la conturi curente. Dimpotrivă, prin vioiciunea gesturilor, el își arăta uimirea pricinuită de această minunată mostră a bogățiilor miniere. Într-adevăr, bolovanul era foarte frumos. Curățat, lustruit, eliberat de cea mai mică fărâmă de materie străină, strălucea în veșmântul său galben, reflectând lumina zilei prin mii de fațete.

După ce-și exprimă îndeajuns admirarea, reprezentantul lui Trading Company procedă la cântărire, apoi la un calcul rapid.

— Douăzeci de mii cinci sute treizeci și doi de dolari și cincizeci de cenți, spuse el.

Ben Raddle încuviință printr-un gest.

— În contul domnilor?... întrebă funcționarul, cu pana pregătită de scris.

— Summy Skim și Ben Raddle, completă inginerul.

Ca și mai înainte, ghișeul se închise cu un zgomot sec și îndărătul obloanelor se auzi același du-te-vino care stârnise și adineauri curiozitatea celor doi veri.

Se scurseră câteva minute. Nerăbdător din fire, Ben Raddle începu să se întrebe cu glas tare dacă nu cumva își băteau joc de el, când un funcționar, ce părea să fie mai mare în grad, străbătu încăperea și veni să-i roage pe domnii Summy Skim și Ben Raddle să binevoiască a-l urma, întrucât domnul William Broll dorea să le vorbească.

Oricât erau de uimiți, aceștia răspunseră curtenitoarei invitații, și peste câteva clipe se aflau în fața subdirectorului, vechea lor cunoștință.

— Domnilor, vă rog să mă iertați pentru deranj, spuse el. Am dat dispoziție să fiu anunțat îndată ce unul dintre dumneavoastră se va prezenta la birourile noastre. Sunt bucuros că am prilejul să vă primesc pe amândoi odată.

Summy Skim și Ben Raddle salutară, fără a se arăta în vreun fel surprinși de cinstea ce li se făcea.

— Înțelegeți, nu-i puteam lăsa să plece pe cei mai însemnați clienți ai firmei, înainte de a-i fi rugat să primească felicitările noastre.

Amândoi odată, cei doi veri își îndreptară privirile asupra interlocutorului lor. Oare domnul Broll înnebunise, aşa, dintr-o dată? Sau poate Compania Anglo-American Transportation and Trading sărăcise într-atât, încât modestul lor cont să fi căpătat o însemnatate aşa de mare în registrele sale?

— Ah, continuă subdirectorul, probabil că vă distrați adesea pe seama noastră și trebuie să recunosc că aveți tot dreptul să faceți! Cât am fost de nepriceputi! Când mă gândesc cum ne-am lăsat împiedicați de o neînsemnată problemă de frontieră! Când mă gândesc că am evaluat la cinci mii de dolari – da, la cinci mii de dolari! – proprietatea dumneavoastră!... În sfârșit, n-avem de ce ne teme că ați putea să ne învinuiți pentru orbirea noastră, de vreme ce datorită ei sunteți astăzi fericiții proprietari ai *claim-ului* 129.

— Ai lui 129?! repetară împreună Summy Skim și Ben Raddle, de-a dreptul năuciți.

— Al minunatului, al extraordinarului, al nemaipomenitului 129!

Și dacă vorbărețul subdirector se oprișe la aceste epite, e pentru că nu găsea altele!

— Iertați-mă, dar... începu Summy Skim cu răsuflarea tăiată.

Ben Raddle, căruia nu-i trebuia prea mult ca să-și regăsească busola în toate împrejurările vieții, îi tăie scurt vorba.

— Ce vreți, domnule subdirector, în afaceri totul e să prinzi norocul de coadă, spuse el pe tonul cel mai firesc. O să găsiți dumneavoastră o altă ocazie.

— Una ca asta, niciodată! răspunse cu convingere William Broll. Nici în Klondike, nici în altă parte nu mai există un zăcământ ca al dumneavoastră. Desigur, îmi închipui că și dumneavoastră ați avut multă vreme îndoiei. Un an întreg ați încercat, ați luptat în tot felul, și, spre părerea noastră de rău, între noi n-au existat decât foarte puține legături. Dar acum sunteți răsplătiți împărătește pentru strădaniile dumneavoastră, după cum o dovedesc depunerile ce ni le trimiteți zilnic, de o lună încoace.

— Zilnic? bâigui Summy Skim.

— Sau aproape zilnic.

— Credetă că e o lună? întrebă Ben Raddle cu un glas mai hotărât.

Subdirectorul păru că-și adună gândurile.

— Dumnezeule, da, e aproape o lună de când ne-ați trimis prima dintre actualele dumneavoastră depuneri.

— Așa să fie? spuse Ben Raddle pe un ton blajin.

— De altfel, adăugă domnul William Broll, dacă doriți să cunoașteți data exactă a primei depuneri, o putem găsi în registre.

Apăsă pe o sonerie. Se prezintă îndată un funcționar.

— Să-mi aduci contul curent al domnilor Summy Skim și Ben Raddle, proprietarii *claim*-ului 129.

Funcționarul ieși.

— Cu acest prilej voi putea să vă comunic și soldul exact al contului dumneavoastră. Cred că o să vă intereseze, continuă domnul William Broll, râzând cu gura până la urechi.

I se aduse registrul. Subdirectorul îl deschise.

— Uitați-vă și dumneavoastră, domnilor. Nu m-am înselat deloc. Astăzi suntem în 3 septembrie și prima dumneavoastră depunere datează din 5 august...

«Din 5 august... își spunea în sinea lui Summy Skim. Exact la un an după inundarea *claim*-ului 129»...

— În ceea ce privește soldul... continuă subdirectorul, urmărind cu privirea coloanele lungi de cifre. Ia să vedem!... Ah! uite-l!... Vreți să vi-l notați?

Ben Raddle apucă un creion și scrise cu o mâna sigură, după dictarea subdirectorului.

— Trei milioane trei sute opt mii patru sute treizeci și unu de dolari și nouăzeci de cenți... Astă fără să mai punem la socoteală depunerea de astăzi, care ridică soldul la un total de trei milioane, trei sute douăzeci și nouă de mii șaizeci și patru de dolari și patruzeci de cenți.

Inginerul scrisese cu grijă aceste cifre amețitoare. Dacă Summy Skim, din milă pentru propriul său creier, renunțase să mai gândească, vărul său chibzuia intens, în vreme ce William Broll continua în stil bombastic:

— Ah, depunerea dumneavoastră de astăzi!... E cea mai minunată dintre toate, și nu prin valoarea ei, ci prin frumusețea nemaipomenită a exemplarului! Ce mai pepită, Dumnezeule!... Cred că, într-adevăr, este unică în lume, și numai *claim*-ul 129 putea da una de asemenea mărime!...

Ben Raddle ajunsese la o concluzie. Nu mai încăpea îndoială că subdirectorul era nebun, nebun de legat. În orice caz, exista un mijloc prin care să se încredințeze. Începu să vorbească pe un ton îndrăzneț:

— Vărul meu și cu mine, venisem cu intenția de a încasa un mic cec de o mie de dolari, dar, pentru că tot suntem în trecere prin Dawson, ne-am gândit că ar fi bine să luăm o sumă mai mare.

— La ordinele dumneavoastră, domnilor, răsunse domnul William Broll. Ce sumă doriți?

— O sută de mii de dolari, rosti cu răceală Ben Raddle.

Acum aveau să se lămurească dacă subdirectorul înnebunise.

Nu puteau crede că și ceilalți funcționari înnebuniseră odată cu el. Gluma va lua sfârșit în clipa în care va trebui să li se înmâneze efectiv o sumă atât de mare.

— La ordinele dumneavoastră, domnilor, repetă domnul Broll, după cererea formulată de Ben Raddle. Vă rugăm să așteptați până când se vor

număra cei o sută de mii de dolari, pe care îi vom trimite la hotelul unde locuiți, împreună cu chitanța.

«O să aşteptăm mult şi bine», îşi spunea Ben Raddle în timp ce-şi luară mas bun de la subdirector, care îi însuşti pe cei doi oaspeţi până la uşă, dovedind cea mai mare amabilitate.

Summy se ridicase odată cu vărul său şi îl urmase ca un copilaş ascultător.

— Ce zici de asta, Ben? bâlbâi el, îndată ce se află în stradă.

— Nimic, răspunse Ben Raddle, mai tulburat decât ar fi vrut să arate.

Merseră în tăcere tot restul drumului şi ajunseră la *Northern Hotel* fără să mai fi schimbat vreo vorbă.

În hol o găsiră pe Jane Edgerton, care părea că-i aşteaptă cu nerăbdare. Fata trecuse şi ea printr-o emoţie puternică. Trăsăturile ei chinuite exprimau o cruntă nelinişte şi obrajii îi erau scăldăţi în lacrimi.

Văzând-o astfel, Summy Skim uită de fantastica întrevedere cu subdirectorul de la Anglo-American Transportation and Trading Company. Alergă spre Jane Edgerton şi îi prinse călduros mâinile.

— Ce-i cu dumneavoastră, domnişoară Jane? Ce-aţi pătit? o întrebă el.

— Verișoara mea a dispărut, răspunse Jane Edgerton, străduindu-se zadarnic să-şi stăpânească hohotele de plâns.

Ben se nelinişti acum şi el.

— Domnişoara Edith a dispărut? spuse el cu glasul plin de emoţie. Dar nu e cu puţină!

— Şi totuşi, nimic nu e mai sigur, afirmă Jane Edgerton. Când m-am despărţit de dumneavoastră, m-am dus la spital unde l-am întâlnit pe doctorul Pilcox. El mi-a împărtăşit vestea.

— Şi doctorul Pilcox nu v-a dat niciun amănunt?

— Mi-a spus doar că Edith a plecat de la spital pe neaşteptate, fără să-l fi prevenit dinainte, pe data de 25 iulie, dis-de-dimineaţă.

— Fără să-i explice cauza plecării?

— Fără.

— Şi nu i-a spus unde se duce?

— Nicidcum! I-a spus doar că socoteşte să se întoarcă pe la începutul iernii.

— Şi doctorul nu ştie unde a plecat?

— Nu ştie.

— Ce aventură, domnule! exclamă inginerul, ce părea copleșit de emoție.

În clipa aceea, un slujitor al hotelului intră în hol și anunță că cineva dorește să vorbească cu domnii Summy Skim și Ben Raddle.

— Spune-i să intre, răspunse automat inginerul.

Noul venit purta în mâna o geantă destul de voluminoasă.

— Sunt însărcinat de subdirectorul nostru, domnul William Broll, să înmânez domnilor cei o sută de mii de dolari pe care i-au cerut și să-i rog să-mi semneze chitanța, spuse el.

În timp ce vorbea astfel, funcționarul de la Transportation and Trading Company scotea din geantă pachete de bancnote și le îngrămădea, unul după altul, pe masă.

— Dacă domnii ar dori să le numere... propuse el.

Stăpânindu-și emoția, Ben Raddle numără tacticos hârtiile.

— E în regulă, spuse el.

— Binevoiesc domnii să-mi iscălească chitanța?

Ben Raddle apucă tocul și-și puse semnătura cu mâna sigură. Dar lui Summy Skim trebui să i se arate locul și aproape să i se conducă mâna. Summy trăia ca-ntr-un vis, parcă era pe altă lume.

Ben Raddle îl însotî pe funcționarul băncii până la ușă. Se întoarse apoi către Jane Edgerton și vărul său.

Îi găsi față-n față, privind la teancul de bancnote ce acoperea masa.

Summy Skim păstra aceeași expresie de nedumerire. Jane Edgerton continua să plângă, dar, printre lacrimi, privirea ei iscădită părea că întrebă.

Ben Raddle nu era dispus să se lanseze într-o relatare amănunțită, pentru a explica ceea ce el însuși nu pricepea. Izbutise să se stăpânească, dar acum puterile începeau a-l părăsi. Cu un gest de oboseală, amână pentru mai târziu orice explicație.

O clipă, rămaseră toți trei în picioare, în mijlocul holului. Apoi, ca la un semnal, se afundară în fotoliile ce-și deschideau spre ei brațele primitoare și-și sprijiniră capul pe spătarele lor confortabile. Stătură astfel multă vreme, cu gândul treaz, întruchipând fiecare un Oedip neputincios să dezlege tainele Sfinxului, în vreme ce afară, peste orașul în care zgomotele vieții începeau să se ostoiască, umbrele amurgului se lăsau încetul cu încetul.

## Ex abyssō resurgit<sup>25</sup>

Să fi durat mult descurajarea lui Ben Raddle? Ținând seama de temperamentul inginerului, nu prea e de crezut. Oricum, evenimentele nu îngăduiră ca reacția să se producă de la sine.

În clipa în care se aprindeau luminile pe străzile din Dawson, un slujitor veni să anunțe pentru a doua oară că un străin dorește să vorbească cu domnul Summy Skim.

Oaspetele nu era altul decât Neluto. Nu aducea nicio veste de mare însemnatate. Socotise de datoria lui să-l înștiințeze pe domnul Skim că Patrick și cu el se aflau în situația de a nu mai putea locui la vechea adresă, deoarece găsiseră casa închisă, Lorique fiind plecat de acolo de mai bine de o lună.

Plecarea lui Lorique n-avea de ce să-l mire pe Ben Raddle. Probabil că șeful de echipă canadian găsise vreun prilej bun de a-și desfășura activitatea. Poate că la această oră se afla în curs de prospectare, în contul fostului său patron.

Dar intervenția lui Neluto era suficientă pentru a rupe vraja. Ben Raddle se ridică, gata din nou pentru hotărâri spontane, pentru acțiuni energice.

— Neluto! strigă el în clipa în care, după ce spuse ce avea de spus, acesta se pregătea să iasă din încăpere.

— Doriți ceva, domnule Raddle?

— Neluto, mâine pornim spre *claim*-ul 129.

— Spre 129! repetă uimit indianul.

— Da. Nu-i nimic dacă locuința din cartier e închisă, de vreme ce tot va trebui să renunță la somn în noaptea asta.

Ben Raddle apucă de pe masă un pumn de bancnote.

— Ține două mii de dolari, spuse el. Îți voi da și alții, cât va fi nevoie. Să nu faci economie la bani, iar mâine în zori să avem la poartă o trăsură în care să încăpem cu toții.

— Mâine în zori! exclamă Neluto. Dar acum e noapte, domnule Raddle!

— Stăruie, roagă, amenință, dar mai ales împrăștie cu amândouă mâinile dolarii. Acesta rămâne cel mai bun mijloc. De altfel, descurcă-te cum vrei, numai să avem trăsura la ora fixată, încheie inginerul.

Neluto suspină.

— Să-ncercăm, domnule Raddle, spuse el ieșind în goană.

Abia plecă indianul, că se și arăta doctorul Pilcox, care, aflând de la Jane despre întoarcerea celor doi veri, sosise în grabă, mereu bine dispus, dovedindu-și astfel prietenia sinceră ce o nutrea pentru ei.

Ca medic, se interesă în primul rând cum o duc cu sănătatea.

— Sunteți sănătoși?... întrebă el.

— Precum vedeti, răsunse Summy Skim.

— Și mulțumiți?...

— Închipuiți-vă!

— Cred și eu! exclamă doctorul. O călătorie atât de frumoasă!

— N-ați prea nimerit-o. Suntem mulțumiți... că ne-am întors!

Îl puseră la curent cu peripețiile expediției. Află despre dezamăgirile încercate. Îi povestiră despre sosirea texanilor, despre atacurile lor, despre erupția vulcanului provocată de inginer, și cum strădaniile lor rămăseseră zadarnice întrucât toate pepitele lui Golden Mount, în afară de una, zăcea acum în adâncurile Oceanului Arctic.

— Vedeți, spuse doctorul, vulcanul acesta n-a știut măcar în ce parte să vomite!... Nici nu merita osteneala să-i administrați un vomitiv.

Prin vomitiv, doctorul înțelegea deviația lui Rio Rubber care-și slobozise torentele de apă în stomacul lui Golden Mount.

Drept orice mângâiere, doctorul nu putu decât să repete, cu câteva modificări de ordin medical, ceea ce îi spusesese și Summy Skim lui Ben Raddle.

— Fiți filosofi! Filosofia este tot ce există mai igienic pe lume. Or, igiena înseamnă sănătate. Și sănătatea este cea mai minunată dintre pepite!

Ben Raddle nu-l lăsă pe doctor să plece înainte de a-i cere lămuriri cu privire la Edith Edgerton. Nu izbuti să afle nimic. Doctorul îi spusesese Janei tot ce știa, și asta se rezuma la foarte puține lucruri.

Într-o bună zi, Edith plecase pe neașteptate, făgăduindu-i doctorului că se va întoarce înainte de sosirea iernii. Doctorul trebuise să se mulțumească doar cu această asigurare, iar Ben Raddle fu nevoit să-l imite suspinând.

A doua zi de dimineață, înainte de a se lumina, trăsura opri în fața ușii hotelului. Neluto se întrecuse pe sine. Provizii, arme, îmbrăcăminte, nimic nu lipsea, fără să mai punem la socoteală că trăsura, dintre cele mai confortabile, era trasă de doi cai puternici. Plecară la primele licăriri ale zorilor.

Dar dacă banii împrăștiati cu dănicie izbutiseră să înjghebeze mijloacele de transport, ei nu erau în stare să micșoreze numărul kilometrilor. Anul trecut avuseseră nevoie de trei zile ca să ajungă la *claim*-ul 129; nu le trebuia mai puțin pentru a străbate din nou aceeași distanță, poate chiar ușor mărită.

Într-adevăr, la Fort Cudahy ar fi trebuit să treacă peste Forty Miles Creek, aproape de vărsarea acestuia. Dar, după spusele localnicilor, de o lună de zile malul drept devenise cu desăvârșire inaccesibil în apropierea frontierei. Ținând seama de informațiile primite, ei hotărâră să traverseze râul și să înainteze pe malul stâng al acestuia.

Pe tot parcursul drumului, dar mai ales la Fort Cudahy, oamenii din partea locului nu vorbeau decât despre *claim*-urile aşezate pe cursul superior al lui Forty Miles. Ei afirmau că de puțină vreme se făcuseră niște descoperiri extraordinare, că se aflau în fața unor zăcăminte de o bogătie fantastică, cum nu mai văzuse până atunci niciun prospector.

Zadarnic fierbea de nerăbdare Ben Raddle la auzul acestor minunate povestiri; nepăsători la nerăbdarea sa, caii nu ieșeau din pasul lor, astfel că abia la 6 septembrie, pe la ceasurile unu după-amiază. Ajunseră lângă frontieră. Ținutul era de nerecunoscut.

În cea mai mare parte a drumului, călătorii nu observaseră nicio schimbare mai importantă. Priveștile pe care le admiraseră înainte numai de pe malul drept, dar pe care le zăreau acum de pe malul stâng, nu păreau să fi suferit alte schimbări decât cele rezultate din această diferență de orientare. Totul se afla pe același loc, ca și înainte de catastrofa din 5 august.

Dar, odată ajunși la înălțimea *claim*-ul 127 bis, exploatat odinioară de Jane Edgerton pe malul drept, și când, după ce depășiră creasta înălțimilor, al căror lanț, pornit dintre nord-vest, se curba în fața acestui *claim* îndreptându-se spre aval, astfel încât alcătuia începând de aici, malul stâng al râului, lucrurile se schimbară. În loc să aibă la picioarele lor râul, lătit prin acoperirea unei părți din *claim*-ul 129, se aflau în fața unei fâșii mari de pământ ce se întindea de o parte și de alta a frontierei, pe o lungime de aproape un kilometru, pe care mișuna o mulțime de lucrători.

Suprafața lichidă nu începea decât la sudul acestei fâșii de pământ și părea că de acum înainte Forty Miles își așezase în întregime albia între marginile de nord și de sud ale fostului *claim* 129, deasupra căruia râul deviat se rostogolea zgomotos. Dealul care despărțea odinioară proprietatea

celor doi veri de proprietatea Janei Edgerton nu mai constituia o stăvilă în calea apei. Vârful lui dispăruse. Pe locul acestuia, râul își urma cursul și, ajuns la bariera de stânci care tăia în două părți *claim*-ul 127 bis, se prăvălea în cascadă, de la etajul de sus la cel de jos, pentru ca o sută de metri mai departe să-și regăsească vechea lui albie, pe care nu o mai părăsea până la confluența cu Yukonul.

Așadar, se părea că schimbările ce avuseseră loc priveau o zonă foarte restrânsă, întinzându-se de o parte și de alta a frontierei, zonă al cărei mijloc îl alcătuia acea parte a lui Forty Miles Creek ce se încerina odinioară cu *claim*-ul unchiului Josias.

Trăsura continua să coboare pe drumul în serpentine, iar ocupanții ei priveau uimiți la spectacolul neobișnuit ce li se înfățișa ochilor. Oare acesta să fie *claim*-ul 129? Dar suprafața aflată în exploatare depășea cu mult limitele în general admise pentru un *claim*. Pe de altă parte, dacă era într-adevăr vestitul 129, a cărui productivitate o cunoșteau mai bine ca oricine, cui îi aparținea și cum se face că roadele lui fuseseră depuse în contul lui Summy Skim și Ben Raddle? De către cine și de ce se efectuaseră aceste vărsăminte? Cine recrutase, cine conducea mulțimea asta de muncitori? Iată niște întrebări care se îngărmădeau cu repeziciune în mintea lor.

Pe măsură ce se apropiau de poalele dealului, lucrurile începeau să capete contur. Ben Raddle desluși patru *rockere* aşezate două câte două, la o depărtare de trei sute de metri, alimentate de o pompă cu aburi ce funcționa de sus în jos. Vreo două sute cincizeci de lucrători, ocupați cu mânuirea *rocker*-elor, săpând, spălând la talere, munceau de zor și păreau că nici nu-i bagă în seamă pe noii veniți.

Totuși, când trăsura pătrunse pe suprafața exploatarii, unul dintre ei își părăsi locul și-i întrebă politicos pe oaspeți ce doresc.

— Să vorbim cu stăpânul vostru, răsunse Ben Raddle.

— Vă rog să mă urmați, domnilor, spuse lucrătorul.

Summy Skim, Ben Raddle și Jane Edgerton coborâră din trăsură și, călăuziți de omul acela, începură să urce povârnișul nouui mal al lui Forty Miles Creek.

După vreo cinci sute de pași, însotitorul lor se opri în fața unei căsuțe, ridicată la poalele versantului de apus al înălțimilor peste care urcase trăsura, și bătu în ușă.

Aceasta se deschise. În prag se ivi o Tânără, pe care o salutară cu exclamații de uimire.

— Edith! strigă Jane, recunoscând-o și alergând în brațele ei.

Înapoindu-i verișoarei sale îmbrățișările, privirea Edithei Edgerton se îndreptă pe furiș către Ben Raddle, care înainta primul.

— Domnișoara Edith! strigă și inginerul, peste măsură de uimit.

— Domnul Raddle! rosti Edith pe același ton.

Pentru un observator suficient de atent, ar fi fost lesne de văzut că privirea lămpede a fetei se cam tulburase și că obrazul ei fraged se îmbujorase – oh, atât de puțin! – de o roșeață trecătoare. Dar acestea erau niște nuanțe ușoare, care trebuiau să treacă – și chiar trecură – nebăgat în seamă.

După ce-și mărturisiră plăcerea reciprocă de a se fi reîntâlnit, după ce schimbară străngeri de mâna în mijlocul unui zgromot nedeslușit, fiindcă vorbeau toți deodată, Ben Raddle începu:

— Vreți să ne explicați?...

— Îndată, îl întrerupse Edith. Dar mai întâi intrați în casă. Nădăjduiesc că voi găsi destule scaune pentru a vă primi cum se cuvine.

Pătrunseră în căsuța al cărei mobilier, prin simplitatea lui, merita pe deplin epitetul de spartan. Un cufăr folosit ca dulap, o saltea din ierburi uscate, o masă și niște scaune; cel mai pătrunzător ochi n-ar fi putut descoperi ceva în plus. Dar acest mobilier improvizat strălucea de o curățenie atât de desăvârșită, încât părea aproape luxos.

— Explicația mea va fi cât se poate de simplă, spuse Edith, după ce se așeză. În seara de 24 iulie, printr-o întâmplare fericită, Lorique află că partea de sus a lui Forty Miles Creek fusese teatrul unui cutremur de pământ, mult mai puternic decât cel din anul trecut. Se afirma stăruitor că cele mai multe dintre *claim*-urile inundate atunci apăruseră la suprafață. Cum de se răspândise atât de repede veste? Cum de străbătuse în douăzeci și patru de ore o distanță ce nu poate fi parcursă în mai puțin de trei zile, folosind cele mai rapide mijloace de transport? Nu-mi dau seama. Zburase din gură în gură, întinzându-se ca o pată de ulei pe suprafața mării. La câteva ceasuri după ce aflase Lorique, toată lumea din Dawson City era tot atât de informată ca și el.

— Și ce-a făcut Lorique? întrebă Ben Raddle.

— A venit la mine chiar în seara aceea și m-a pus la curent, răspunse Edith. M-am hotărât pe loc. De vreme ce domnul Ben Raddle și domnul

Summy Skim erau plecați, se cuvenea să-i înlocuiesc, să fac eu însămi ceea ce ar fi făcut ei dacă s-ar fi aflat acolo. Aveam această posibilitate, cu atât mai mult cu cât, pe timpul verii, spitalul e aproape gol. După ce ne-am asigurat cu banii necesari, datorită procurii pe care domnul Raddle i-a lăsat-o lui Lorique, am plecat amândoi, a doua zi de dimineață, ascunzând tuturor, din prevedere, tinta călătoriei noastre.

— Și de atunci vă aflați aici?

— Da, din 27 iulie. Am găsit situația pe care o vedeți. Zvonurile spuseseră adevărul, numai că-l deformaseră puțin. După cum puteți constata, vechile *claim*-uri nu s-au ridicat deloc la suprafață. Dimpotrivă, după ce au fost inundate o dată prin largirea albiei lui Forty Miles Creek, ele au fost și mai vârtoș acoperite printr-o nouă încrețire a solului. Astăzi, săpăm chiar în albia lui Forty Miles Creek care, deviat pentru totdeauna, își va purta de acum înainte apele prin locul fostelor *claim*-uri.

— Dar, în cazul acesta, înțeleg din ce în ce mai puțin...

— Aveți răbdare, răspunse Edith. O să pricepeți îndată. Când am ajuns aici, nu ne-o luase încă nimeni înainte. După cum știți, concesiunea *claim*-urilor de pe malul unui râu dă dreptul de exploatare și în albia râului care le mărginește. Așadar, partea fostei albiei a râului, ridicată la suprafață, aparține de drept concesionarilor de pe mal. Datorită acestor prevederi legale, cunoscute de toată lumea, nimeni nu s-a grăbit să vină aici. Noi însă am fost mai îndrăzneți și prima noastră grija a fost să înfigem niște țăruși care uneau laolaltă părțile corespunzătoare *claim*-urilor 127 bis și 129, precum și cele aparținând, la est, de *claim*-ul 127 și, la vest, de 131. Pornirăm apoi să facem câteva cercetări pe pământul acesta, neatins până atunci de niciun prospector.

— Cunosc rezultatele acestor cercetări, o întrerupse Ben Raddle. Depășesc orice imaginea.

— Vă scutesc de amănunte, continuă Edith Edgerton, și trec îndată la concluzia pe care am tras-o de pe urma primelor încercări făcute atunci. Ne-am dat repede seama că întreaga suprafață, acoperită până în ajun de apele lui Forty Miles Creek, era de o bogătie uimitoare, deși inegală. Dacă aurul ar fi fost depus de secole, în cantități mari, ar fi trebuit ca depunerile să fie egal distribuite. Dar am înțeles repede, și lucrările întreprinse au confirmat această concluzie de primă oră, că bogăția deosebită a întregului zăcământ se micșora totuși pe măsură ce mergeai de la centru către marginile

suprafaței împrejmuite de țărușii noștri. Chiar în mijloc, adică în fața vechiului *claim* 129, am fost de-a dreptul uluiți, încă de la primele încercări. Ce să se fi petrecut în locul acesta? Nu sunt destul de savantă ca să-o pot spune. O fi fost poate vreo depresiune în albia lui Forty Miles Creek, în care vârtejurile apei să fi depus de secole aurul aflat în suspensie? Nu știu. Ce știu, este că în locul acela ne-am aflat în fața unei grămezi de praf de aur, aproape curat, având forma unei elipse de vreo treizeci și cinci de yarzi pe douăzeci și unu, a cărei adâncime, pe care o socotesc foarte mare, rămâne încă necunoscută.

Cei de față ascultau ca într-un vis feeric povestirea Edithi Edgerton, ce părea mai de grabă ficțiune decât realitate. Ei n-ar fi fost în stare să spună dacă îi uimea mai mult acest capriciu al naturii ori clarviziunea și energia celei ce știuse să tragă atâtea foloase de pe urma lui. Și încă nu ajunseseră la capătul surprizelor.

— În fața unei asemenea descoperiri, continuă Edith, m-am ocupat fără întârziere de consolidarea dreptului de exploatare. Un *claim* a fost înregistrat pe numele domnului Raddle, altul pe numele domnului Skim, celelalte pe numele verișoarei mele, al lui Lorique și al meu. N-aș îndrăzni să afirm că pentru a obține aceste concesiuni, cele mai multe în lipsa titularilor, n-am fost silită să comit câteva... abateri. Dar principalul e că am izbutit.

— De bună seamă! încuviașă Ben Raddle.

— Nu mai e cazul să adaug că nicio clipă n-am uitat adevărata situație. Aceste *claim*-uri au putut fi puse în exploatare numai datorită capitalului domnului Summy Skim și al domnului Ben Raddle. Prin urmare, lor le aparțin. Eu nu m-am socotit niciodată decât mandatara lor și am procedat în consecință. Astăzi, totul e în ordine. Am primit și ultimul act pentru *claim*-ul aflat pe teritoriul american.

În timp ce vorbea, Edith se îndreptase spre cufărul aşezat într-un colț al încăperii. Scoase din el un teanc de hârtii.

— Iată titlurile de proprietate și iată declarațiile semnate de mine și de Lorique, prin care ne angajăm să nu ridicăm niciun fel de pretenții față de adevărății proprietari. Nu lipsește decât declarația Janei, dar sunt încredințată că nici ea nu se va împotrivi să v-o dea.

Drept orice răspuns, Jane își îmbrățișa verișoara. Ben Raddle era de-a dreptul copleșit de admirație în fața priceperii ei. «Uluitor! E uluitor!» repeta el ca pentru sine.

Edith se ridică.

— Acum, dacă vreți să vă luați în primire proprietatea, eu vă voi servi drept călăuză, și cu acest prilej domnul Raddle va putea să-l salute pe Lorique.

Ieșiră din căsuță și străbătură exploatarea în lung și-n lat. Peste tot domnea o activitate bine orânduită, în fața căreia inginerul se arăta mai impresionat decât de realizările diplomatice despre care i se povestise. Totul mergea cu regularitatea unui cronometru.

La fiecare capăt al fâșiei de pământ aurifer, unul pe teritoriul canadian, celălalt dincolo de frontiera alaskană, se aflau câte două *rockere* în acțiune, alimentate de o mică pompă cu aburi, așezată în apropierea noului mal al râului, chiar în partea din mijloc a terenului, acolo unde se concentraseră cei mai mulți dintre muncitori, lucrând cu sitele și talerale.

— Pompa asta nu m-a costat nimic, explică Edith. După retragerea apelor, am găsit-o în vechea albie a râului. Presupun că a aparținut vreunui *claim* situat în amonte, care a fost părăsit în momentul inundațiilor de anul trecut. Ca prin minune, nu avea absolut nimic stricat. A fost de ajuns să-o curățăm, să-o instalăm și să facem rost de cărbuni, ceea ce, în paranteză fie zis, n-a fost deloc ușor.

Ben Raddle nu se mai putu stăpâni.

— În sfârșit, strigă el, spuneți-mi cine a condus toate astea, cine a organizat lucrările și a montat instalațiile?

— Eu, domnule Raddle, cu ajutorul lui Lorique, răspunse Edith, pe un ton nici prea mândru, dar nici prea modest.

— Dumneavaastră! exclamă inginerul, care, începând din clipa aceasta, păru adâncit în gânduri.

Edith își urma explicațiile. Îi însoțî pe prietenii ei până la ultima concesiune, aflată pe teritoriul alaskan și înregistrată pe numele lui Lorique. Pe *claim*-ul al cărui proprietar oficial era, îl întâlniră și pe șeful de echipă, care păru foarte mișcat de întâlnirea cu Ben Raddle. Fiind, cu siguranță, prea absorbit de gândurile sale, acesta răspunse cam indiferent manifestărilor de prietenie ale credinciosului slujitor.

Grupul se întoarse împreună cu șeful de echipă spre centrul exploatarii.

— Asta e porțiunea cea mai bogată, le explică Edith.

— Unde extragem în permanență talere valorând o mie de dolari! adăugă cu mândrie șeful de echipă.

După ce priviră la câteva spălări, care dădură într-adevăr rezultatul acesta, porniră din nou spre căsuță.

Când să treacă pragul, izbit parcă de un gând neașteptat, Ben Raddle o opri pe Edith cu un gest.

— Nu spuneați adineauri că ați plecat din Dawson pe 25 iulie?

— Într-adevăr, răspunse Edith.

— Deci, la ce dată a avut loc schimbarea albiei lui Forty Miles Creek?

— Pe 23 iulie.

— Eram sigur! strigă Ben Raddle. Toată bogăția asta o datorăm numai vulcanului nostru!

— Care vulcan? întrebă uimită Edith.

Ben Raddle îi istorisi atunci aventurile prin care trecuseră cei plecați în căutarea lui Golden Mount. Când își sfârși povestirea, nimeni nu se mai îndoia că erupția provocată cu atâtă îndrăzneală ar sta la baza spectaculoaselor răsturnări petrecute în această parte din ținutul Klondike. Era limpede pentru toți că mișcările tectonice se propagaseră treptat, pricinuind o succesiune de ridicături și de depresiuni simetrice.

Pe o întindere de sute de kilometri, crevasa cea lungă arăta direcția urmată de aceste mișcări ce ajunseseră până aici. În locul acesta, subrezit de frământările din trecut, ele își pierduseră intensitatea, înălțând doar cu doi metri o fâșie de pământ de vreo cincizeci de metri lățime pe un kilometru lungime, ridicarea fiind compensată printr-o coborâre corespunzătoare a fostelor *claim*-uri de pe malul drept.

Jane Edgerton se arăta deosebit de încântată de aceste concluzii, potrivite cu felul ei de a vedea lucrurile. Nu, munca nu rămâne nici odată nerăsplătită, și călătoria lor însemna o doavadă în plus. În timp ce ei credeau că toată lupta le-a fost zadarnică, la sute de kilometri depărtare strădaniile lor produseseră urmări neașteptate, pregătindu-le o întoarcere triumfală.

Edith domoli cu un zâmbet entuziasmul verișoarei sale, adăugând că mai aveau de cercetat registrele contabile ale exploatarii.

După ce intrară cu toții în casă, ea își deschise registrele, dând niște lămuriri care-l umplură de admirație pe Ben Raddle. Pentru stabilirea prețului de cost și a cheltuielilor, pentru supravegherea intrărilor și ieșirilor de aur, pentru a se apăra împotriva furtului, într-o ramură în care asemenea accidente se pot întâmpla oricând, ea inventase, sprijinindu-se pe ordine și

bun-simț, niște metode foarte simple dar foarte precise, care nu îngăduiau nici greșeală, nici înșelătorie.

— Începând din dimineața aceasta, eu mi-am isprăvit munca, spuse ea, ca încheiere. Dacă n-ați fi sosit dumneavoastră, aveam de gând să mă întorc la Dawson, luând cu mine o copie a registrelor. Lorique ar fi rămas aici și ar fi continuat să conducă până la iarnă exploatarea, fiindcă, după cum vedeti, ea poate fi supravegheată și de la distanță.

La auzul acestor cuvinte, Ben Raddle părăsi încăperea. Simțea că se sufocă. Fetița asta îi dădea o lecție. Lui nu-i mai lăsase nimic de făcut. Totul era pus la punct, mai bine decât ar fi făcut-o el însuși.

Neliniștit, Summy Skim ieși după vărul său. De ce plecase Ben, aşa, deodată? I se făcuse cumva rău?

Nu, Ben Raddle nu era bolnav. Cu ochii ațintiți spre orizont, el trăgea cu putere aer în piept, de parcă ar fi vrut să-și revină după o zguduitură puternică.

— În sfârșit, Ben, îi spuse Summy apropiindu-se de el, iată că și-ai ajuns scopul și cred că ești mulțumit. Ai să poți vântura milioane! Cu atât mai mult, cu cât, se înțelege de la sine că și le las și pe ale mele, fiindcă mie numi pasă de ele nici atât!...

Și Summy își plesni unghia de dinții lui puternici. Ben Raddle apucă brațul vărului său.

— Ce părere ai, Summy, de domnișoara Edith? îl întrebă el cu glas tainic.

— E încântătoare, de-a dreptul încântătoare, răspunse cu căldură Summy.

— Nu-i aşa?... E puțin zis încântătoare. Fata asta e o minune, Summy, o adevărată minune! spuse Ben Raddle cu un aer visător.

## XVII

### *Încheierea socotelilor*

După o scurtă ședere la noul *claim* 129, cei doi veri și cele două verișoare s-au întors la Dawson City, lăsându-l pe Lorique la conducerea exploatarii. Căzuseră la o învoială. El va conduce *claim*-ul până la secătuirea metalului prețios, ceea ce de altfel nu era de prevăzut, și va trimite socotelile în fiecare săptămână la Montreal, unde Summy Skim și Ben Raddle erau grăbiți să se întoarcă.

Se înțelege de la sine că șeful de echipă va fi cointeresat în beneficiile ce se vor realiza. În privința asta, lăsase totul pe seama patronilor săi, a căror

cinste și spirit de dreptate îi erau binecunoscute. În ziua îndepărtată, când zăcăminte de pe Forty Miles Creek vor fi secătuite, Lorique va fi și el un om bogat, în stare să organizeze o exploatare pe cont propriu, ori să-și găsească un binemeritat loc de odihnă, sub un cer mai îndurător.

Cu siguranță, cei patru călători au stat cam înghesuiți în trăsura care-i purta spre Dawson, dar nimănui nu i-a trecut prin gând să se plângă. Cu nervii zdruncinați de pe urma acestui sir de emoții fericite, se arătară totuși foarte veseli. Chiar și Edith se dezbarase de atitudinea ei puțin cam rece.

Când cei doi veri se interesară pe drum de planurile de viitor ale fetelor, ele și le dezvăluiră, fiecare pe al său. Era foarte simplu. De vreme ce soarta nu răsplătise strădaniile Janei, situația lor rămânea neschimbată. Aceasta va continua să prospecteze, în timp ce verișoara ei se va întoarce la spital.

Fără a-și arăta într-alt fel revolta, Ben Raddle și Summy Skim se mulțumiră să le întrebe pe fete dacă îi luau drept niște monștri de nerecunoștință, și discuția se opri aici.

În seara aceasta, lucrurile urmău să fie lămurite. La cererea lui Ben Raddle, se adunară cu toții într-un salon, în care acesta ceruse să fie lăsați singuri.

Inginerul intră direct în miezul problemei.

— Pe ordinea de zi avem încheierea socotelilor, spuse el deschizând ședința.

Summy căscă.

— O să fie tare plăcăsitor!... observă el. De altfel, eu și-am mai spus-o, Ben, nesățiosule, pune pentru mine zero și ia tu restul!

— Dacă începem cu astfel de glume, răspunse Ben cu asprime, n-o să isprăvim niciodată. Să fim serioși, Summy, te rog!

— Să fim deci serioși! Încuvîntă Summy suspinând. Dar ce de timp pierdut, pe care l-am putea folosi mai bine!

Ben Raddle continuă:

— În primul rând, trebuie să ținem seama că exploatarea de pe Forty Miles Creek este o urmare, ce-i drept indirectă, dar în orice caz o urmare a descoperirii lui Golden Mount.

— De acord! Încuvîntă cei trei interlocutori ai săi.

— Așadar, angajamentele luate cu prilejul acestei călătorii rămân în picioare, și în primul rând cel care o privește pe mama lui Jacques Ledun. Vă gândiți ce sumă ar fi drept să-i repartizăm?

— Un sfert?... propuse Jane Edgerton.

— Sau chiar patru sferturi, supralicita Summy. În ceea ce mă privește, nu văd nicio piedică.

Ben Raddle înălță din umeri.

— Mi se pare că ar fi mai potrivit să-i asigurăm o rentă, sugeră Edith, cu glasul ei potolit.

— Domnișoara Edith are ca întotdeauna dreptate, spuse inginerul. Vom adopta deci principiul unei rente, a cărei mărime o vom stabili mai târziu, dar care se înțelege că va fi substanțială.

Aprobară în unanimitate.

— În plus, va trebui să-i răsplătim cu dănicie pe Lorique, pe Cercetaș și pe toți oamenii care au făcut parte din expediția noastră.

— Așa e! confirmără într-un glas cele două verișoare.

— Restul, potrivit învoielii noastre cu domnișoara Jane, îl vom împărți în două părți egale. Una pentru dânsa, cealaltă pentru mine. Nu-mi închipui că domnișoara Jane nu va împărți, la rându-i, cu verișoara sa, căreia îi datorăm *claim*-ul 129, iar eu voi împărți cu Summy, în ciuda aerelor lui de dezgust.

— Împărțeala dumneavoastră nu-i dreaptă, se împotrivi Jane. De vreme ce vreți să împărțiți cu noi, fără ca nimic să vă silească, trebuie cel puțin să țineți seama de toate învoielile. Ați uitat că un contract mai vechi vă dădea dreptul la zece la sută asupra beneficiilor mele din Klondike.

— Întocmai, recunosc Ben Raddle, cu un aer serios. Luă un creion și hârtie.

— Acum să calculăm. Așadar, spuneam că am dreptul la o zecime din jumătatea dumneavoastră, adică la două zecimi din întreg, ceea ce face un total de unsprezece douăzecimi pentru mine și nouă douăzecimi pentru dumneavoastră.

— Dacă socotesc eu bine, se băgă în vorbă Summy, cu aerul cel mai serios din lume, rezultă că partea domnișoarei Edith va fi de șapte cincimi din trei sferturi din treizeci și opt de optzeci și nouă de zecimi... Iar partea mea o veți afla împărțind înălțimea lui Golden Mount la raza cercului polar și înmulțind totul cu vârsta Cercetașului. Se va obține astfel o ecuație exponentzială, din care se va extrage rădăcina pătrată, și care, supusă analizei algebrice și calcului integral sau diferențial, la alegere...

— Glumele astea sunt de prost-gust, rosti tăios Ben Raddle, în timp ce fetele râdeau în hohote.

— Ce harababură! suspină Summy Skim, care merse și se așeză în cel mai îndepărtat colț, vădind o totală nepăsare.

Ben Raddle îl urmări cu o privire furioasă, înălță din nou din umeri, apoi continuă:

— Or, întrucât contul nostru la Transportation Trading Company se ridică la...

Jane Edgerton îl întrerupse:

— La urma urmelor, la ce bun toate socotelile astea, domnule Raddle? zise ea cu tonul cel mai firesc din lume.

— Totuși...

— Da, la ce bun?... De vreme ce tot o să mă căsătoresc.

Sprijinindu-se de brațele fotoliului în care stătea tolănit, Summy Skim se ridică dintr-un salt și scoase un adevărat răcnet.

— Cu cine? strigă el cu glasul sugrumat.

Încordat, cu chipul răvășit, cu pumnii înclestați, semăna cu un animal sălbatic, gata să sară.

Fiindcă nu mai puteau rezista la această scenă hazlie, prietenii lui se porniră pe un râs nestăvilit.

Dar lui Summy nu-i ardea de râs. Își descoperise acum taina propriei sale inimi și se simțea uluit. Se îndrăgostise; el, celibatarul nărvit, atât de fericit de libertatea lui, o iubea la nebunie, de multă vreme, dintotdeauna, de când o zărise pentru prima dată pe puntea vaporului *Foot Ball*, pe această fetiță, care râdea acolo de se prăpădea. Datorită ei și pentru ea răbdase cu atâta ușurință un exil fără rost în aceste ținuturi neobișnuite. Fiindcă nu o putuse convinge să plece din Klondike, se condamnase să trăiască și el aici, pentru a fi lângă ea. Și iat-o acum spunând liniștită că se mărită! Desigur, cu Ben Raddle, mai Tânăr și mai seducător decât nefericitul lui văr. Dacă va fi aşa, Summy Skim va ști să se dea la o parte... dar cât va suferi!

— Cu cine? repetă el cu glas atât de îndurerat, încât râsul Janei conteni.

— Cu dumneata, domnule Skim, spuse ea. Asta se-nțelege de la sine. Așa că la ce bun să...?

Dar n-a mai apucat să-și sfârșească vorba.

Summy se repezise la ea. O ridicase ca pe un fulg în brațele lui vânjoase și se-nvârtea cu ea prin încăpere, îmbrățișând-o cu nețărmurită dragoste. Degeaba se zbătea Jane ca să scape. Beat de fericire, Summy nici nu-i

simțea loviturile. Abia când se prăbuși într-un fotoliu, cu răsuflarea tăiată, se resemnă să lase fata în pace.

— Nebun ce ești! îi zise Jane, mai în glumă, mai în serios, potrivindu-și părul ciufulit.

Părând că nu-l bagă în seamă pe Ben, care privea tăcut la Edith, și nici pe verișoara sa, ai cărei ochi priveau cu încăpățânare dușumeaua, Jane își reîncepu fraza, întreruptă de izbucnirea lui Summy.

— Ce rost are să mai întrebi ceea ce este dinainte știut? E tot atât de impede că eu mă căsătoresc cu dumneata, domnule Skim, pe cât de impede este că domnul Raddle se va însura cu verișoara mea.

Edith clipe ușor.

— Miss Edith, sunteți de acord cu cele afirmate de verișoara dumneavoastră? întrebă Ben Raddle cu glasul ușor tremurat.

Drept răspuns, Tânăra îi dărui o privire luminoasă și-i întinse mâna.

Bucuria lui Summy Skim era nemărginită. Tumultuos, fără astămpăr, ciocnind și răsturnând mobilele ce-i stăteau în cale, începu să străbată încăperea în toate direcțiile.

— Ce stăm cu mâinile în sân? întrebă el. Dacă tot ne-am hotărât, de ce să mai pierdem un timp prețios? Să trecem la fapte, ce naiba, să trecem la fapte!

Mult le-a trebuit până să-l lămurească, în sfârșit, că o căsătorie, mai bine zis două, nu se pot înfăptui în miez de noapte, și nu izbutiră să-l potolească decât făgăduindu-i că timpul necesar se va reduce la minimum.

Într-adevăr, grăbiră astfel lucrurile încât după câteva zile cele două căsătorii se oficiară în Catedrala din Dawson. A fost o ceremonie frumoasă. Aventurile celor două perechi îi făcuseră celebri. Toată populația, ce-i drept cam rară în acest anotimp, datorită exploatarii zăcămintelor aurifere, se oprea în loc la trecerea cortegiului. Frumusețea izbitoare a Janei, gingășia mândră a Edithei, chipul energetic al lui Ben Raddle și statura impunătoare a lui Summy Skim făcură obiectul admirăției unui numeros public. În preajma lor se aflau toți cei cu care împărtiseră necazurile și bucuriile – Lorique, Cercetașul și întreg personalul expediției de la Golden Mount. Edith mergea la brațul doctorului Pilcox, mai vesel și mai rotofei ca oricând, iar Jane era însotită la altar de uriașul Patrick, strălucind ca soarele în măreția straielor lui noi. Jane hotărâse să fie astfel, și irlandezul se ținea tare mândru de cinstea ce i-o făcea Tânăra lui stăpână, dar pe care se încăpățâna copilărește

s-o numească tot «domnul Jean», în ciuda rochiei ei albe și a buchetului de flori de portocal.

- Dă-mi brațul, Patrick.
- Da, domnule Jean.
- Fii atent, Patrick, mă calci pe rochie.
- Da, domnule Jean.

Nu se lăsa deloc. Jane râdea din toată inima.

Noii căsătoriți părăsiră orașul Dawson chiar în seara cununiei, cu unul din vapoarele ce coborau pe Yukon. Lorique și Cercetașul îi salutară de pe țărm. Primul avea să plece chiar a doua zi, să reia conducerea *claim*-urilor. În ce-l privește pe Cercetaș, acesta urma să se întoarcă la Skagway, prin regiunea lacurilor, luându-și cu el și personalul; dar dacă va mai continua în viitor meseria de călăuză, n-o va face decât din placere. Acum că se îmbogățise de pe urma prospectării, Cercetașul era silit să recunoască și părțile ei bune.

Alte două personaje din această povestire coborau pe Yukon. Împreună cu tinerii căsătoriți, îndreptându-se tot spre Montreal. În ultima clipă, Neluto izbutise să ia o hotărâre: aceea de a nu părăsi niciodată un vânător atât de iususit ca Summy Skim. Cât despre Patrick, pe el doar moartea l-ar fi putut despărți de «domnul Jean».

Încetul cu încetul, uralele celor de pe mal se pierdură în depărtare, luminile din Dawson se făcură tot mai mici, se stinseră, iar în jurul marelui vapor, ce-și slobozea



fără-ncetare suflarea lui puternică, se lăsa întunericul. Era o vreme minunată, cu cer spuzit de stele, și o temperatură blândă, rar întâlnită în acest anotimp.

Summy Skim adusese patru fotolii la pupa vasului, și gustau în tihă farmecul nopții.

Curând, însă, Ben Raddle rupse această liniște plăcută. Nu-i stătea în puteri să-și împiedice mintea să lucreze și, încă de pe acum, făurea noi planuri. Bîzuindu-se pe o avere uriașă, de acum înainte va putea întreprinde orice. Se lăsa astfel purtat de vise, pe care le rostea cu voce tare. Să acționezi, să creezi, să produci...

Jane asculta cu nesaț, încurajând planurile neînfrânatului visător, încet, încet își apropiară mai întâi scaunele, apoi, sătui de atâtă nemîșcare, se ridică în aceeași clipă și se duseră împreună să se sprijine de balustradă, el uitând de soție, ea uitând de soț. Summy oftă.

— Uite-i cum s-au pornit amândoi! îi spuse el lui Edith.

— Pe cei ce ni-s dragi, trebuie să-i luăm aşa cum sunt, răsunse mica și înțeleapta soție.

— Poate că ai dreptate, Edith, răsunse Summy, nu tocmai convins.

Hotărât lucru, era tare necăjit. Un oftat și mai adânc decât primul îi umflă din nou pieptul.

— Da, iată-i porniți, adăugă el. Dar unde vor ajunge astfel?

Edith ridică, apoi lăsa să-i cadă mâna, acceptând parcă prin gestul ei viitorul, oricum ar fi.

— Îl cunosc eu pe Ben al meu, continuă Summy. Nici nu vor trece opt zile, după întoarcerea la Montreal, că-l va apuca din nou dorul de aventură. O să vrea iar să plece și tare mi-e teamă că are s-o atragă și pe verișoara dumitale, care nici ea nu prea e înclinată să privească viața aşa cum se cuvine.

— Chiar dacă vor pleca, până la urmă tot se vor întoarce. Noi îi vom aștepta acasă.

— Asta nu-i deloc vesel, Edith dragă.

— Dar e folositor, Summy. În timp ce ei vor străbate lumea, noi le vom păzi casa.

Summy mai scoase un ultim oftat.

— Și le vom crește copiii, spuse el, fără să-și dea seama cât de caraghios sună răspunsul și ce minunată dăruire de sine exprima el.

## XVIII

### *În minunatul Green Valley*

E vară. Pe azurul cerului, niciun nor. Soarele amiezii își revarsă din plin arșița peste câmpie.

Cu cizmele în picioare, Summy Skim, care s-a întors cu Neluto de la vânătoare, fumează liniștit sub copacii umbroși din fața casei de la Green Valley. La picioarele lui, trei copilași – de trei, de cinci și de șase ani – se joacă sub supravegherea unei guvernante, a cărei înfățișare îți inspiră deplină incredere. Guvernanta aceasta nu măsoară mai puțin de șase picioare și are o barbă căruntă, de care s-ar rușina până și un salahor. Ea răspunde, de altfel, la numele de Patrick Richardson, care s-a transformat cu timpul în doică fără lapte, datorită încrederii pe care «domnul Jean» o avea în el.

Cu toate că a mai îmbătrânit, Patrick a rămas tot atât de puternic; numai că nu-și mai folosește acum puterea în luptele cu urșii, ci o dăruiește în întregime copiilor lui Summy și ai Janei. Uriașul nu mai poate fi văzut fără cei trei puști, unul cățărat pe umăr, altul aşezat în palma mâinii, ca într-un fotoliu, având degetul mare drept spătar, iar ce-l de-al treilea cuibărit uneori în buzunar, căci Patrick și-a cusut singur la haină niște buzunare în acest scop. Năzdrăvanii se urcă pe el ca pe munte, îl frământă cu picioarele, îl trag de barbă, de păr, sau îi vâră degetele în ochi. Patrick se lasă în voia lor cu un aer fericit. Grozavă jucărie mai e pentru micuți acest Patrick Richardson!

În curând vor suna cele douăsprezece bătăi ale amiezii, când iată că o Tânără femeie sosește în trapul întins al unui cal. Summy se ridică de pe scaun și aleargă să-o ajute pe călăreață, strângând-o în brațele lui vânjoase, ca odinioară, în salonul de la *Northern Hotel*. Nu-i lipsește mult ca să înceapă să danseze ca atunci. Numai că Summy Skim nu prea mai dansează de când a început – o spunem în şoaptă – să se cam îngraše. Cât despre Jane Edgerton, ea nu s-a schimbat deloc devenind Jane Skim. E la fel de mititică și firavă, la fel de drăgălașă.

— La masă! strigă Summy voios.

Îndată, cei trei copii îl iau pe Patrick cu asalt. Cel mare i se aşază pe umăr, al doilea în căușul palmei, iar prâslea în fundul buzunarului.

— Au fost cuminti, Patrick? întreabă Jane.

— Foarte cuminti, domnule Jean, răspunde irlandezul.

Tocmai când să intre în casă, în prag se ivește o altă femeie Tânără.

Aceasta e blondă. La urma urmelor, de ce Edith Raddle n-ar fi tot blondă cum era și Edith Edgerton? Edith mai ține în mâna unealta ei de lucru, condeiul pe care se pricepe atât de bine să-l folosească.

— Ben n-a venit? întreabă Jane.

— Nu, răspunde Edith. Nu se va întoarce înainte de ora trei.

Intră împreună în casă. Se aşază în jurul mesei. În locuință, ca și pe afară, totul păstrează simplitatea de odinioară. Doar că s-a adăugat o aripă la vechea clădire, pentru a-i adăposti pe noii locatari.

În timp ce iau masa, discută între ei. Cuvintele lor sunt calme și prietenești. Ziua aceasta nu are nimic deosebit. Face parte din lungul șir al zilelor tihnite, asemănătoare între ele, care continuă să se desfășoare ca verigile unui lanț.

Fericirea plutește peste casa liniștită.

De la peripețiile cu Vulcanul de Aur și întoarcerea la Montreal, anii au trecut fără ca cele două iubiri, născute sub cerul înghețat din Klondike, să pălească. Jane și Summy, Edith și Ben nu alcătuiesc decât o singură ființă, și fiecare dintre ei simt cum le bat în piept patru inimi.

Temerile lui Summy nu s-au adeverit. Ajutat de Edith, el a izbutit să canalizeze cu mult tact nevoia de activitate a soției sale. Astăzi lucrurile sunt bine orânduite, iar el și-a recăpătat încrederea într-o legătură pe care venirea pe lume a copiilor a întărit-o și mai mult.

Ben Raddle e un om fericit.

Dar omul fericit nu e niciodată acasă, și acesta e singurul punct întunecat din viața lui Summy. Tot alergând peste munți și văi, el apare și dispără ca un fulger. În trecere, își îmbrățișează cu căldură soția, care-l primește cu zâmbetul pe buze și-l lasă să plece fără nicio împotrivire. Cu calmul ei obișnuit, Edith își așteaptă ceasul, care, după semne de netăgăduit, trebuie să se apropie.

Summy Skim e mai puțin răbdător și nu se sfiește să-l copleșească pe Ben Raddle cu cele mai aprige învinuiri. Acesta îl lasă mai întâi să se reverse, apoi se înfurie, punând astfel capăt predicilor.

După ce pleacă vărul său într-un nou turneu, Summy este primul care încearcă să-i ia apărarea.

— Nu trebuie să-i porți pică bietului Ben că e mereu gata de erupție, obișnuiește el să-i spună Edithei. În definitiv, când în viața ta a existat un

vulcan, rămâi totdeauna cu ceva urme.

SFÂRŞIT

# Cuprins

PARTEA ÎNTÂI	4
I <i>Un «unchi din America»</i>	5
II <i>Summy Skim pornește, împotriva voinței lui, pe calea aventurii</i>	18
III <i>La drum</i>	29
IV <i>O vecinătate supărătoare</i>	41
V <i>La bordul lui Foot Ball</i>	52
VI <i>Jane Edgerton and Co</i>	66
VII <i>Muntele Chilkoot</i>	79
VIII <i>Spre nord</i>	91
IX <i>Klondike</i>	109
X <i>Șovăielile lui Meridian</i>	116
XI <i>De la Dawson City la frontieră</i>	131
XII <i>Începuturile unei prospectoare</i>	144
XIII <i>Claim-ul 129</i>	161
XIV <i>Exploatarea claim-ului</i>	173
XV <i>Noaptea de 5 spre 6 august</i>	188
PARTEA A DOUA	201
I <i>O iarnă în Klondike</i>	202
II <i>Vulcanul de aur</i>	217
III <i>Summy Skim nu pornește deloc pe drumul spre Montreal</i>	230
IV <i>Circle City</i>	248
V <i>O lecție de box</i>	258
VI <i>Se ajunge la țintă</i>	273
VII <i>O complicație neprevăzută</i>	283
VIII <i>Ben Raddle intervene</i>	295
IX <i>O vânătoare de elani</i>	311
X <i>Desertul e mai populat decât s-ar cuveni</i>	324
XI <i>Înaintea bătăliei</i>	336
XII <i>Asediati</i>	347
XIII <i>Scutul lui Patrick</i>	358
XIV <i>Se provoacă explozia</i>	371
XV <i>Jane Edgerton, Summy Skim și Ben Raddle nu mai pricep nimic</i>	381
XVI <i>Ex abysso resurgit</i>	397
XVII <i>Încheierea socotelilor</i>	409
XVIII <i>În minunatul Green Valley</i>	418

## JULES VERNE

1. O CĂLĂTORIE SPRE CENTRUL PÂMÎNTULUI
2. OCOLUL PÂMÎNTULUI ÎN OPTZECI DE ZILE
3. CINCI SĂPTĂMÎNI ÎN BALON
4. STEAUA SUDULUI
5. CĂPITANUL HATTERAS
6. ȘCOALA ROBINSONILOR. RAZA VERDE
7. DOCTORUL OX
8. DOI ANI DE VACANTĂ
9. UN BILET DE LOTERIE. FARUL DE LA CAPÂTUL LUMII
10. UIMITOAREA AVENTURĂ A MISIUNII BARSAC
11. CELE 500 MILIOANE ALE BEGUMEI. ȘARPELE DE MARE
12. VULCANUL DE AUR
13. 20 000 DE LEGHE SUB MÂRI
14. DE LA PÂMÎNT LA LUNĂ. ÎN JURUL LUMII
15. UIMITOARELE PERIPEȚII ALE JUPÎNULUI ANTIFER
16. INSULA CU ELICE
17. BURSE DE CĂLĂTORIE
18. CASA CU ABURI
19. INDIILE NEGRE. GOANA DUPĂ METEOR
20. INSULA MISTERIOASĂ (vol. I)
21. INSULA MISTERIOASĂ (vol. II)
22. MINUNATUL ORINOCO
23. CASTELUL DIN CARPAȚI. ÎNTÎMPLÂRI NEOBIȘNUITE
24. TINUTUL BLÂNURILOR (vol. I)
25. TINUTUL BLÂNURILOR (vol. II)
26. CĂPITAN LA CINCISPREZECE ANI
27. 800 LEGHE PE AMAZON
28. COPIII CĂPITANULUI GRANT (vol. I)
29. COPIII CĂPITANULUI GRANT (vol. II)
30. TESTAMENTUL UNUI EXCENTRIC
31. ROBUR CUCERITORUL. STÂPINUL LUMII
32. CLOVIS DARDENTOR. SECRETUL LUI WILHELM STORITZ
33. AGENJIA THOMPSON
34. HECTOR SERVADAC
35. UN ORAŞ PLUTITOR. SPÂRGĂTORII BLOCADERI. INVAZIA MÂRII
36. PILOTUL DE PE DUNĂRE
37. SATUL AERIAN. ÎNCHIPIURILE LUI JEAN MARIE CABIDOULIN
38. PRICHINDEL
39. CESAR CASCABEL
40. CLAUDIUS BOMBARNAC. KERABAN ÎNCÂPĂȚINATUL

EDITURA ION CREANGĂ

## Observații

[[←1](#)]

Povestirea acestei drame constituie subiectul unui roman intitulat «Famille-sans-nom», din seria «Călătorii extraordinare» de Jules Verne. (n.a.)

[←2]

Pe vremea când se petrece acțiunea, Canada era dominion britanic. (n.t.)

[←3]

Placers (în limba engleză în text) locurile unde se practică mineritul, prin spălarea pietrișului, în vederea obținerii particulelor de aur. (n.t.)

[←4]

*Claim* – lot de pământ concesionat de stat în vederea exploatarii miniere (în limba engleză în text). (n.t.)

[←5]

Forty Miles Creek – râulețul de la mila patruzeci. (n.t.)

[←6]

Mulțumit de soarta ta (în limba latină în text). (n.t.)

[[←7](#)]

Sub aceste nume, sunt desemnați, în mod obișnuit, englezii și americanii.

[←8]

Capitoliu – una din colinele Romei, unde erau venerați cei trei mari zei, Jupiter, Junona și Minerva.

[←9]

Stânca de pe care erau aruncați delicvenții, în Roma antică.

[<10]

Fără introducere, direct (în limba latină în text). (n.t.)

[←11]

Pepită – masă de metal în stare pură, în special de aur.

[←12]

Vapor cu aburi (în limba engleză în text). (n.t.)

[←13]

Câmpii de aur (în limba engleză în text). (n.t.)

[←14]

Jocuri de noroc. (n.t.)

[←15]

Vă mulțumesc, domnule! (în limba engleză în text). (n.t.)

[←16]

Sala de mese (în limba engleză în text). (n.t.)

[←17]

Poreclă dată lui Bill Stell, provenind de la funcția pe care o avusese în armată (n.t.)

[←18]

Acțiunea romanului se petrece la sfârșitul secolului XIX.

[←19]

Esquire – cel mai modest rang nobiliar în Anglia; mai frecvent, însoteste numele unor persoane care se bucură de prestigiu.

[←20]

Pălărie bărbătească cu calota înaltă. (n.t.)

[←21]

Bun al nimănuia (în limba latină în text). (n.t.)

[←22]

Slab de minte (în limba latină în text). (n.t.)

[←23]

Muntele de aur (în limba engleză în text). (n.t.)

[←24]

De la sine (în limba latină în text). (n.t.)

[←25]

Și din abis renaște (în limba latină în text) (n.t.)